

PHILIPPINE
N O R M A L
U N I V E R S I T Y

Graduate Theses

CGSTER

September 2015

Pagbuo ng Glosaryong Filipino sa mga Agham Panrehabilitasyon

Ma. Lanie V. Vergara

Philippine Normal University

Follow this and additional works at
pnu-onlinecommons.org/omp/index.php

Online Commons Citation

Veragara, M.L.V., Villanueva, V.M., Zamora, N.C.L. (2015)

Pagbuo ng glosaryong filipino sa mga agham panrehabilitasyon

(Master's Thesis, Philippine Normal University)

Retrieved from pnu-onlinecommons.org/omp/index.php/pnu-oc/catalog/book/350

**Pagbuo ng Glosaryong Filipino sa mga
Agham Panrehabilitasyon**

**Isang Tesis na Iniharap sa
Kolehiyo ng Edukasyong Panggradwado at Pananaliksik sa
Edukasyong Pangguro
Pamantasang Normal ng Pilipinas**

**Bilang bahagi ng Pagtupad
Sa mga Gawaing Kailangan sa Pagtatamo
ng Master sa Sining ng Edukasyon
sa Pagtuturo ng Filipino**

ni

**Ma. Lanie V. Vergara
Setyembre 2015**

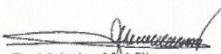

Philippine Normal University
National Center for Teacher Education

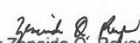
DAHON NG PAGPAPATIBAY

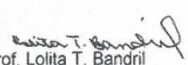
Ang tesis na ito na may pamagat na "PAGBUO NG GLOSARYONG FILIPINO SA LARANGAN NG MGA AGHAM PANREHABILITASYON" ay inihanda at ipinasa ni Ma. Lanie. V. Vergara bilang bahagi ng mga kailangan sa pagtatamo ng titulong Master sa Sining ng Edukasyon, Espesyalisasyon sa Pagtuturo ng Filipino at ngayon ay itinagubilin ng Lupon ng Tagapayo sa kaukulang Pasalitang Pagsusulit.

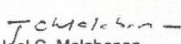

Dr. Niña Christina L. Zamora
Tagapayo

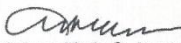

Dr. Voltaire M. Villanueva
Tagapayo

Pinagtibay bilang isang bahagi ng mga gawaing kailangan sa pagtatamo ng titulong Master sa Sining ng Edukasyon, Espesyalisasyon sa Pagtuturo ng Filipino ng Lupon sa Pasalitang Pagsusulit.

Dr. Zenaida Q. Reyes
Puno

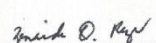

Prof. Lolita T. Bandril
Kagawad

Prof. Joel C. Malabanan
Kagawad

Prof. Anne Marie C. Aseron
Kagawad

Tinatanggap bilang isang bahagi ng mga kailangan sa pagtuturo ng titulong Master sa Sining ng Edukasyon, Espesyalisasyon sa Pagtuturo ng Filipino.

06 August 2015
Petsa

ZENaida Q. REYES, Ph.D.
Dekana
Kolehiyo ng Edukasyong
Panggradwado at Pananaliksik
sa Edukasyong Pangguro

PASASALAMAT

Buong pusong nagpapasalamat ang mananaliksik sa sumusunod sapagkat sila ang naging inspirasyon, susi at daan kaya naisakatuparan ang tesis na ito at natapos ang digring Master sa Sining ng Edukasyon, Espesyalisasyon sa Pagtuturo ng Filipino.

Sa Panginoong Diyos na patuloy na ginabayan at binayayaan ang mananaliksik ng katalinuhan, pagiging matiyaga at mabuting kalusugan sa panahon ng kanyang pag-aaral at pananaliksik.

Sa aking pamilya, lalo na sa aking asawang si Ernesto na hindi matatawaran ang suporta at pang-unawa sa panahong ako ay nag-aaral at nananaliksik. Ganon din sa aking mga anak kina Emil, kay Camille na kasama kong nagpupuyat para tapusin ang papel na ito, kay Jose, kay Elijah na aking bunso at sa aking dalawang apo na si Aviana at Claudia, kayo ang inspirasyon ko sa pananaliksik na ito.

Sa dekana ng Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon, Dr. Cheryl R. Peralta, sa kanyang lubos na pagtitiwala sa aking kakayahan at walang sawang panghihikayat na tapusin ko ang digring Masteral, tatanawin kong malaking utang na loob ang lahat ng suporta ninyo habambuhay.

Sa aking mga kasamahang propesor sa Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon na nagsilbing ebalweytor sa aking pananaliksik na ito, tulad nina Prof. Donald Lipardo, Prof. Christian Rey Rimando, Prof. Donald Manlapaz, Prof. Cherry May Gabuyo, Prof. Kim Gerald Medallon, Prof. Charles Bermejo, Prof. Ma. Georgina Mojica, Prof. Jonah Jerome Katalbas at Prof. Joyce Ann Ponciano na tumulong at sumuporta sa aking pag-aaral.

Sa puno ng kagawaran na si Prof. Robert Ampil at sa aking mga kasamahan na sina Prof. Zendel Rosario Taruc at Prof. Amur Asuncion sa Kagawaran ng Filipino sa Unibersidad ng Santo Tomas na matiyagang nag-ebalweyt sa ginawang pagsasalin ng mananaliksik nawa'y marami pa kayong matulungang mag-aaral na tulad ko.

Sa aking mga tagapayo na sina Dr. Niña Christina Zamora at Dr. Voltaire Villanueva na matiyagang sinubaybayan at ginabayan ang mananaliksik na ito at ang pagbibigay nila ng kanilang panahon sa kabila

ng napakarami nilang gawain. Isang malaking karangalan na makatrabaho kayo ng mananaliksik.

Kay Prof. Catherine Escuadra na tumulong sa aking sa mga gawaing pang-estadistika nawa ay marami ka pang matulungan na mga mag-aaral na tulad ko.

Sa Unibersidad ng Santo Tomas at pamunuan nito na nagbigay ng suporta sa mananaliksik.

Sa pamunuan ng Kolehiyo ng Kolehiyo ng Edukasyong Panggradwado at Pananaliksik sa Edukasyong Pangguro at sa mga support staff nito, aalalahanin ng mananaliksik na ito ang inyong mga tulong at gabay na pinagkaloob.

Sa lahat ng aking mga naging guro at mga naging kamag-aral na naging karamay ko sa aking mga suliranin sa aking pag-aaral bahagi kayo ng pag-aaral na ito.

WALANG HANGGANG PASASALAMAT SA INYONG LAHAT.

MA. LANIE V. VERGARA

ABSTRAK

PAMAGAT: ***PAGBUO NG GLOSARYONG FILIPINO SA
MGA AGHAM PANREHABILITASYON***

PANGALAN: **MA. LANIE V. VERGARA**

DEGRI: **MASTER SA SINING NG EDUKASYON SA
PAGTUTURO NG FILIPINO**

ESPESYALISASYON: **FILIPINO**

TAGAPAYO: **Dr. Niña Christina L. Zamora
Dr. Voltaire M. Villanueva**

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong makabuo ng isang glosaryo ng mga piling termino sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon. Ang pagbuo ng glosaryong tulad nito ay isang malaking hakbang sa pag-iintelektwalisa ng Wikang Pambansa. Magsisilbi itong gabay sa mga akademikong rehistro sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon. Ito ay isang malaking hakbang at kontribusyon sa mga larangang espesyalisado, teknikal at sa pagbuo ng glosaryo sa kasaysayan ng leksikograpiya at pagsasalin sa Pilipinas dahil isa ito sa mga isinaling glosaryo sa Filipino sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon. Makatutulong ang glosaryong ito sa pagpapalawak ng talasalitaan na kakailanganin sa

pakikipagtalastasan ng mga therapist sa kanilang mga pasyente lalo na yaong mga nasa komunidad. Magagamit din itong materyal na sanggunian sa pagtuturo ng mga asignatura sa mga kursong panrehabilitasyon.

Ang pag-aaral na ito ay isinagawa sa Unibersidad ng Santo Tomas at ang mga kinuhang ebalweytor ng mananaliksik ay mga propesor sa Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon at mga propesor sa wikang Filipino sa nasabi ring pamantasan. Ginamitan ng mananaliksik ng pamamaraang palarawan o deskriptibo at pamamaraang kwantitatibo ang pananaliksik. Pinakita ang deskriptibong pamamaraan sa paggamit ng frequency, proportion at median response. Ang pamamaraang ito ay naglalarawan ng kalagayan ng sitwasyon at katangian ng mga bagay na sa pag-aaral na ito ay nais mailarawan at mataya ng mananaliksik kung tinanggap ang ginawa niyang pagsasalin. Ginamitan din ng mananaliksik ng kwantitatibong pamamaraan sapagkat may mga numerikal na datos na kinakailangang maipaliwanag kaya gumamit ng Chi-square test for independence upang malaman kung may pagkakatulad o pagkakaiba ang tugon ng mga eksperto sa larangan at eksperto sa wika. Ito rin ay isang debelopmental na pananaliksik sapagkat naglalayon itong makabuo ng isang glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon.

Napatunayan sa pag-aaral na ito na sa pagbuo ng glosaryo sa tiyak na larangan ay mahalaga ang kaalaman ng mga eksperto sa larangan at

eksperto sa wika dahil ang kanilang kaalaman sa kani-kanilang larangan ang naging gabay ng mananaliksik upang higit na mapabuti ang ginawang pagsasalin sa glosaryo. Ang pagsasalin ay isang gawaing kolaboratibo sa pagitan ng eksperto sa larangan at eksperto sa wika. Lumabas din na may teknikal na salita sa wikang Ingles na mas mabuting hiram ng walang pagbabago ang mga terminolohiyang hindi mahanapan ng katumbas na salita sa Filipino kaysa sapilitan itong isalin sapagkat maaari itong makasira sa diwang nais ipahayag ng orihinal na teksto. Naging positibo ang pagtanggap sa ginawang pagsasalin ng mananaliksik sapagkat anim (6) lamang ang hindi tinanggap sa ginawang salin mula sa talungdaan at walong (308) terminolohiya na isinalin. May pagkakataon ding may mga salitang hindi tinanggap ang mga eksperto sa larangan ngunit tinanggap naman ng mga eksperto sa wika at mayroon din namang tinanggap ang mga eksperto sa larangan na hindi naman tinanggap ng eksperto sa wika.

Ang patuloy na kolaborasyon ng eksperto sa larangan at eksperto sa wika sa pagsasalin ay dapat gawin sa iba pang larangan upang tuluyang maintelektwalisa ang wikang Filipino.

TALAAN NG NILALAMAN

Pahina

PAMAGAT.	i
DAHON NG PAGPAPATIBAY.	ii
PASASALAMAT.	iii
ABSTRAK.	v
TALAAN NG NILALAMAN.	viii
TALAAN NG MGA FIGURA.	xii
TALAAN NG MGA TALAHAANAYAN.	xiii
KABANATA I - ANG SULIRANIN AT KALIGIRAN NITO	
1.1 Panimula.	1
1.2 Balangkas Konseptwal ng Pag-aaral.	10
1.3 Paglalahad ng Suliranin.	35
1.4 Kahalagahan ng Pag-aaral.	35
1.5 Saklaw at Limitasyon ng Pag-aaral.	38
1.6 Katuturan ng mga Katawagan.	39
KABANATA II - REBYU NG LITERATURA AT PAG-AARAL	
2.1 Mga Kaugnay na Literatura.	42
2.1.1. Leksikograpiya at Leksikolohiya.	42

2.1.2. Leksikograpiya sa Pilipinas.	44
2.1.3. Iba't ibang Uri ng Sangguniang Leksikograpikal	47
2.2 Mga Simulain, Teknik at Kritisismo sa Pagsasalin	49
2.3 Mga Kaugnay na Pag-aaral	58
 KABANATA III - PAMARAAN NG PAG-AARAL	
3.1 Disenyo ng Pananaliksik.	76
3.2 Seting ng Pag-aaral.	77
3.3 Mga Respondente.	79
3.4 Instrumentong Ginamit sa Pag-aaral.	80
3.5 Proseso sa Pagbuo ng Glosaryo.	80
3.5.1 Pagpili ng mga Lahok na Terminolohiya	80
3.5.2 Balidasyon ng mga Terminolohiya	81
3.5.3 Pagsasalin ng mga Terminolohiyang Napili.	82
3.5.4 Internal o Pansariling Balidasyon	82
3.6 Pagtataya at Balidasyon ng Glosaryo	82
3.7 Estadistikal na Tritment.	84
3.7.1 Pamaraang Deskriptibo	85
3.7.2 Chi-square Test for Independence	85
3.8 Rebisyon.	86
3.9 Pagbuo ng Pinal na Draft ng Glosaryo.	86

KABANATA IV - PAGLALAHAD, PAGSUSURI AT PAGPAPAKAHULUGAN SA MGA DATOS

4.1 Proseso ng Pagpili ng Lahok na Termino.	.88
4.2 Proseso ng Pagsasalin	.88
4.3 Internal/Pansariling Balidasyon.	.96
4.4 Pagtataya/Balidasyon ng Glosaryo.	97
4.5 Pabibigay Interpretasyon sa mga Datos.	98
4.5.1 Datos sa Kursong Occupational Therapy.	98
4.5.2 Datos sa Kursong Physical Therapy.	110
4.5.3 Datos sa Kursong Speech-Language Pathology.	121
4.5.4 Pagbibigay-Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong Ginawa ng mga Propesor sa Occupational Therapy at Propesor sa Wikang Filipino.	134
4.5.5 Pagbibigay-Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong Ginawa ng mga Propesor sa Physical Therapy at Propesor sa Wikang Filipino.	140
4.5.6 Pagbibigay-Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong Ginawa ng mga Propesor sa Speech-Language Pathology at Propesor sa Wikang Filipino.	146
4.5.7 Pagbibigay-Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong Ginawa ng mga Propesor sa OT, PT at SLP at Propesor sa Wikang Filipino batay sa Chi-square.	152
4.6 Rebisyon ng Ginawang Salin.	160
4.7 Pagbuo ng Pinal na Draft ng Glosaryo.	162

KABANATA V - LAGOM, KONGKLUSYON AT REKOMENDASYON NG PAG-AARAL	
5.1 Lagom	164
5.2 Kongklusyon.	166
5.3 Rekomendasyon	169
TALASANGGUNIAN.	171
APENDIKS	
Apendiks A – Kurikulum ng mga Programa sa Agham Panrehabilitasyon.	179
Apendiks B – Liham sa Dekana.	185
Apendiks C – Talaan ng mga Aklat na Pinaghanguan ng mga Lahok na Terminolohiya.	187
Apendiks D – Talaan ng mga Nakalap na Terminolohiya sa mga Kurso sa mga Agham Panrehabilitasyon.	190
Apendiks E – Personal na Impormasyon ng mga Nagsagawa ng Balidasyon.	226
Apendiks F – Mga Tally Sheet sa Ginawang Pamimili ng mga Terminolohiya ng mga Respondente sa mga Agham Panrehabilitasyon.	235
Apendiks G – Mga Nabuong Talatanungan sa Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech-Language Pathology.	250
Apendiks H – Tally Sheet sa Ginawang Balidasyon ng mga Propesor sa Larangan at Propesor sa Wika.	362
Apendiks I – Nabuong Glosaryo sa Larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon.	384
CURRICULUM VITAE.	421

MGA FIGURA

Pigura 1: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa kursong Occupational Therapy	98
Pigura 2: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Wikang Filipino sa kursong Occupational Therapy.	104
Pigura 3: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa kursong Physical Therapy	110
Pigura 4: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Wikang Filipino sa kursong Physical Therapy.	116
Pigura 5: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology.	121
Pigura 6: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Wikang Filipino sa kursong Speech-Language Pathology. . . .	128
Pigura 7: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Occupational Therapy at propesor sa Wikang Filipino. Pinagsamang mga iskor (based on median response).	134
Pigura 8: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Physical Therapy at propesor sa Wikang Filipino. Pinagsamang mga iskor (based on median response).	140
Pigura 9: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Speech Language Pathology at propesor sa Wikang Filipino. Pinagsamang mga iskor (based on median response).	146
Pigura 10: Paghahambing sa tugon ng mga propesor sa kursong Occupational Therapy at sa tugon ng mga propesor sa wikang Filipino.	152
Pigura 11: Paghahambing sa tugon ng mga propesor sa kursong Physical Therapy at sa tugon ng mga propesor sa wikang Filipino. . .	155
Pigura 12: Paghahambing sa tugon ng mga propesor sa kursong Speech Language Pathology at sa tugon ng mga propesor sa wikang Filipino	157

MGA TALAHANAYAN

TALAHANAYAN 1: Kabuuang bilang ng pamimiling ginawa ng mga propesor sa Occupational Therapy at mga propesor sa wikang Filipino	.153
TALAHANAYAN 2: Kabuuang bilang ng pamimiling ginawa ng mga propesor sa Physical Therapy at mga propesor sa wikang Filipino	.156
TALAHANAYAN 3: Kabuuang bilang ng pamimiling ginawa ng mga propesor sa Speech-Language Pathology at mga propesor sa wikang Filipino.	158

KABANATA I

ANG SULIRANIN AT ANG KALIGIRAN NG PAG-AARAL

1.1. Panimula

Ang wika ay buhay, patuloy itong nagbabago upang makaangkop sa mabilis na pagbabago ng panahon. Ito ang ginagamit ng tao sa kanyang pag-iisip at katulong ng utak sa pagpoproseso ng kaalaman (Vygotsky, 1925 sa Cole 1978). Wika ang inspirasyon ng tao sa kanyang mga pang-araw-araw na gawain (Timbreza, 1999) at kasangkapan sa kanyang pagsulong. Naiimbak ang karunungan sa siyensiya, arte at teknolohiya sa pamamagitan ng wika.

Wikang panlahat ang kailangan sa pagsulong ng isang sibilisasyon. Kailangan ang isang wikang magagamit ng lahat lalo na sa akademya na pandayan ng kaisipan at sibulan ng karunungan, isang wikang mauunawaan ng higit na nakararami (Enriquez, 1989).

Ang bansang Pilipinas ay isang multilinggwal na nasyon. Kaya ang ordinaryong Pilipinong estudyante ay nakapag-uusap sa kanyang unang wika (bernakular) at sa rehiyunal na lingua franca; hanggang matutuhan niya ang Filipino at Ingles sa eskwelahan. Kapag nakaabot pa sa kolehiyo, maaari pa siyang makapag-aral ng Espanyol, German, Nihonggo, Latin, Pranses depende sa kakailanganing pangkomunikasyon ng kanyang pinaghahandaang propesyon.

Ano nga ba ang wikang umiiral sa akademya para maihanda sa kanyang propesyon ang isang mag-aaral?

Ang akademya ay may patakarang sinusunod sa pagpapatupad ng mga wika na kakailanganin ng mga estudyante sa pakikipagkomunikasyon bilang paghahanda sa kanyang propesyon. Nakatadhana ito sa Kautusan Blg.54 s.1987 na may pamagat na *Panuntunan ng Implementasyon ng Patakarang Edukasyong Bilinggwal*. Ang edukasyong bilinggwal ay ang hiwalay na paggamit ng dalawang wika bilang midyum ng instruksyon sa lahat ng antas ng pagtuturo. Inaasahang makabubuo tayo ng mga mamamayan at nasyong bihasa sa komunikasyon sa dalawang wika, ang Ingles at Filipino. Kaugnay ng Patakarang Edukasyong Bilinggwal (DECS Order No. 59 ukol sa wikang panturo (Filipino) :

Ang kurso sa wika, hanggang maaari ay dapat ituro sa wikang iyon. Maaaring magpasya ang HEI's na ituro ang mga kursong Literatura sa Filipino, Ingles at anumang wika kung may pipiliin ang estudyante at guro. Ang kurso sa Humanidades at Agham Panlipunan ay dapat ituro sa Filipino.

Ito ay bilang pagsang-ayon sa mga probisyon ng Republic Act No. 7722 na kilalang, "Higher Education Act of 1994" na siyang nagtatag ng Commission on Higher Education (CHED). Kabilang sa mga probisyon dito ang New General Education Curriculum (NGEC). Ayon dito, ang minimum na pangangailangan sa pagpapatupad ng NGEC partikular sa Filipino para sa antas tersyarya ay siyam (9) na yunit sa mga estudyante sa Humanidades, Social Sciences, Communication (HUSOCOM). Tinawag itong GEC Plan A. Samantalang ang mga estudyanteng kumukuha ng mga kursong hindi nabanggit tulad ng Rehabilitation Sciences at iba pa (Non-HUSOCOM) ay mangangailangan ng anim (6) na yunit sa Filipino. Tinawag naman itong GEC Plan B.

Pangunahing adyendang pangwika ng bansa ang intelektwalisasyon ng wikang Filipino sa layuning magamit ito bilang wika ng karunungan at iskolarling talakayan.

Isang primer ang ipinalabas ng KWF (Ang KWF at ang Intelektwalisasyon ng Filipino, 1998) na naglalaman ng mga pangunahing konsepto tungkol sa proseso ng intelektwalisasyon ng wika. Sa ilalim naman ng paglinang, ang intelektwalisasyon ay dapat na maipailalim sa ideya ng modernisasyon (Ferguson, 1968). Binigyang-kahulugan din ang Intelektwalisadong Filipino bilang barayti ng Filipino na magagamit sa pagtuturo sa mga Pilipino sa lahat ng larangan ng karunungan mula sa antas primarya hanggang pamantasan, kabilang na ang paaralang gradwado. Halimbawa, ang mga gawaing pananaliksik sa halos lahat ng asignatura ay inuulat sa Intelektwalisadong Filipino (IF); ito ay ginagamit na pangunahing wika ng gawain sa mga pinaiiral na larangan ng wika; at hangad ng mga Pilipino na maturuan ang kanilang mga anak sa pamamagitan ng Intelektwalisadong Filipino. Iminumungkahi naman ng KWF ang pagtangkilik sa ideya ng mga larangang nagkokontrol, mga larangang bahagyang nagkokontrol at mga larangang di nagkokontrol. Ang larangang pangwikang nagkokontrol o *controlling domains of language* (CDLs) ay may mga sumusunod na katangian: ang mga CDL ay (1) “nagdidikta” ng wika at ng rehiyong gagamitin sa larangan, (2) nangangailangan ng pagbabasa ay pagsusulat, lalo na ang pagsusulat na pinamamahalaan humigit-kumulang ng mahihigpit na tuntunin ng kawastuhan at/o pagtanggap at (3) nangangailangan ng paggamit ng wikang natutuhan sa paaralan lalo na sa mas mataas na

institusyon ng pag-aaral, halimbawa nito ay sa pangangasiwang pampamahalaan sa tatlong sangay nito, agham, teknolohiya, industriya, edukasyon at sa propesyong tulad ng medisina, batas, inhinyera, akawntansi atbp. Samantalang ang *semi-controlling domains of language* (SCDL) o nagkokontrol nang bahagya sa mga larangang pangwika ay may sumusunod na katangian. Ang mga SCDL ay: (1) maaaring mangailangan ng paggamit ng isang partikular na wika subalit hindi sa paraang kasing higit ng mga nagkokontrol na larangang pangwika o CDL bilang panghaliling wika na maaaring pahintulutan, (2) ipinahihintulot nito ang pakikibahagi ng isang tao sa mga gawain ng larangan nang hindi kailangang magpakadalubhasa sa pagsusulat. Ang mga halimbawa ng mga ito ay (a) relihiyon, (b) komunikasyong pangmasa. Ang huli ay ang NCDL o di-nagkokontrol na mga larangang pangwika na may katangiang: (1) maaaring gamitin ang anumang wika o barayti ng wika, (2) hindi kailangan ang mga kasanayan sa pagbabasa at pagsusulat o minimal lamang. Ang dalawang pinakamahalagang di-nagkokontrol na mga larangan ay ang: (a) tahanan at (b) lingua franca.

Mabuting mabigyang linaw sa pag-aaral na ito ang kahulugan ng *Wikang Filipino* at kung ano ang *Intelektwalisadong Filipino* na tinutukoy tuwina sa pag-aaral na ito.

Batay sa isinasaad ng Resolusyon ng Komisyon ng Wikang Filipino (KWF, 1992)

“Ang Filipino ay ang katutubong wika ng komunikasyon ng mga etnikong grupo. Katulad ng iba pang wikang buhay ang Filipino ay dumaraan sa proseso ng paglinang sa pamamagitan ng mga

panghihiram sa mga wika sa Pilipinas at mga di-katutubong wika at sa ebolusyon ng iba't ibang varayti ng wika para sa iba't ibang saligang sosyal at para sa mga paksa ng talakayan at iskolarling pagpapahayag."

Bilang koda ng komunikasyon, may estruktura ang Filipino na patuloy na nalilining sa iba't ibang proseso. Pwedeng mapalawak ang bokabularyo nito sa panghihiram sa mga wikang katutubo natin at gayundin sa mga wikang dayuhan tulad ng Ingles. Sa edukasyon na isang dinamikong larangan, may mga tiyak na wikang ginagamit sa pagtatamo ng mga karunungan.

Ito ang Filipinong inilalarawan ng Komisyon ng Wikang Filipino (KWF) ayon sa Resolusyon Blg. 96-1 na kailangang maintelektwalisa.

Ang wikang Filipino ay wikang nasa proseso ng pagpapaunlad at pagpapalawak ng gamit nito sa iba't ibang larangan tulad ng sa pamahalaan, kalakalan, edukasyon, agham at teknolohiya. Ito ay nasa yugto pa lamang ng intelektwalisasyon. Ito ay nagsilbing hamon sa maraming intelektwal na Pilipinong nagsasagawa ng hakbang para patunayang hindi imposibleng mapasok ng wikang Filipino ang mga akademikong larangan. May nauna ng mga intelektwal na tumuklas sa yaman ng kaalamang nakapaloob sa wikang pambansa at nagamit ito bilang wikang panturo sa iba't ibang disiplina.

Maraming pagkilos na ang isinasagawa sa pagtalakay ng paksang teknikal sa pamamagitan ng wikang Filipino. Importante ito bilang tugon sa intelektwalisasyon ng ating pambansang *lingua franca*, kasabay ng pagsulat ng maraming babasahin sa iba't ibang karunungan, gayundin ang pagpapayaman ng bokabularyo sa lahat ng sangay ng kaalamang akademiko. Itinuro ni Fr.

Ferriols sa Ateneo ang Pilosopiya sa Filipino samantala sa DLSU pinangunahan ng Departamento ng Pilosopiya ang paggamit ng Filipino bilang wikang panturo sa ilan at piling kurso ng Pilosopiya simula pa noong 1972. Sinubukan din ni Dr. Tereso Tullao na gamitin ang Filipino sa kanyang mga klase sa Ekonomiks. Sa UP kung saan ang pag-aaral sa wikang Filipino ay higit na isinusulong, ang Filipino ay ginamit sa pagtuturo sa ilang sangay ng sining. Si Dr. Zeus Salazar, kasaysayan ang disiplinang naging susi sa pagteteorya at lipunang Filipino. Ang Sikolohiyang Filipino ni Dr. Virgilio Enriquez ay bunga ng kanyang paggamit ng Filipino sa disiplina ng Sikolohiya upang arukin ang nilalaman ng mga salita ng wikang pambansa at makabuo ng teorya kung paano paano mag-isip at magpahalaga ang mga Pilipino. Isinalin ni Hukom Cezar Peralejo (1993) ang Kodigo Sibil at Kodigo Penal ng Pilipinas at napatunayan niyang higit na napapabilis ang paglutas ng mga kaso sa pamamagitan ng paggamit ng wikang Filipino sa korte. Lumikha naman ng diksyonaryo sa Agham si Dr. Jose R. Sytangco na inilathala sa wikang Filipino.

Ang maluwag na pagtanggap natin sa mga salitang hiram at ang mga salin nito sa Filipino sa pagtalakay sa iba't ibang larangang pang-akademiko ay maliwanag na palatandaan na unti-unting nakakamit ang hinahangad na intelektwalisasyon ng wikang Filipino . Mahalaga rin ang Ingles sa unibersidad at karamihan sa mga babasahin sa paaralan ay nasa Ingles dahil matatagalan pa bago maisalin sa Filipino ang mga ito ngunit ang midyum ng talakayan ay maaaring gawin sa wikang Filipino.

Winika ni Almario (1986),”na hindi problema ang wikang Filipino para magamit sa anumang larangan; ang problema ay nasa utak ng mga edukador, guro, iskolar, at lider ng bayan na mas bihasa sa Ingles at ayaw o tinatamad lumahok sa kilusan tungo sa malawakang modernisasyon ng ating wika. Idinagdag din niya na may isang eksperto ang nagsabi na kailangan ang malaking pondo at matinding pangangailanagn para mapabilis ang modernisasyon at pagpapalaganap ng Filipino. Samakatuwid, wala pang nararamdamang matinding pangangailangan at magandang insentibo kaya hindi dinidibdib ng mga taga-akademya ang pagsulat o pagsasalin ng mga teksbuk at iba pang gamit sa pagtuturo.”

May mga nagsagawa na rin ng mga pagsasalin sa iba’t ibang larangan sa Unibersidad ng Santo Tomas tulad sa larangan ng Agham Panlipunan, Nutrisyon, Entreprenyursyip at Agham. Si Dr. Jose Reyes Sytangco ay gumawa ng pagsasalin sa mga terminolohiyang pang-agham tulad ng Chemistry, Biolohiya at mga terminolohiya sa Medisina noong taong 1977 at ito ay naging isang diksyonaryong Filipino sa larangan lamang ng Agham at Medisina. Ang ginawa niyang ito ay isang malaking ambag sa pagpapayaman ng leksikograpiyang Filipino sa larangan ng Agham. Mapapansing wala pang nagsagawa ng pagsasalin sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon kaya napagpasyahan ng mananaliksik na ito na gumawa ng pagsasalin ng mga terminolohiya at depinisyon sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon upang matugunan ang komunikatibong pangangailangan ng mga propesor sa kanilang pagtuturo, pananaliksik at paggawa ng mga kagamitan sa pagtuturo at sa mga

mag-aaral sa larangang ito na magamit ang wikang Filipino sa kanilang komunidad. Ito ay magsisilbing tugon sa hamon ni Almario na ang mga nasa akademya ay kailangang magsulat at magsalin ng mga kagamitang panturo para tuluyang maintelektwalisa ang wikang Filipino sa iba't ibang larangan.

Mahalagang hakbang sa pag-iintektwalisa ng wikang Filipino na magamit ito sa komunikasyon sa iba't ibang disiplina, may angkop na pananalita at espesyalisadong terminong dapat gamitin, mga salitang partikular sa larangan, tinatawag itong register.

Parametro ng pagiging maunlad ng wika ang katangiang estruktural nito. Kabilang dito ang isang nadebelop ng gramatika, gayundin ang sistema sa pagbubuo ng mga leksikon, pasalita o pasulat man. Sa simpleng pananalita, may mayamang register ng wika sa iba't ibang larangan at disiplinang akademiko. Ang kasalukuyang pananaliksik ay kaugnay ng paghahanda ng mga *wordlist* at glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon. Ito ay mahalagang hakbang sa pagpapayaman ng register ng ating wika. Sa larangang ito, kailangan ang elaborasyon ng wika para magamit sa komunikasyon sa iba't ibang kurso sa loob at labas ng unibersidad lalo na sa mga kurso at propesyong may direktang pakikipag-ugnayan sa kapwa tulad ng mga kurso sa mga Agham Panrehabilitasyon. Ang Unibersidad ng Santo Tomas ay kilala sa pagkakaloob ng mataas na kalidad ng edukasyon sa mga nagtatapos dito. Ang Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon bilang isa sa mga kolehiyo ng Unibersidad ng Santo Tomas ay sinisikap na makaagapay sa pagpapaunlad ng wikang Filipino

at makapag-ambag sa patuloy na intelektwalisasyon ng wikang Filipino sa pamamagitan ng pag-aaral na ito.

Sa kabila na ang kolehiyong ito ay isa sa pinakabatang kolehiyo sa Unibersidad ng Santo Tomas. Ang lahat ng asignatura sa kursong Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology ay itinaturo sa wikang Ingles at ang lahat ng mga aklat na ginagamit ay nasusulat din sa wikang Ingles. Kumukuha rin ng labindalawang (12) yunit sa Ingles at anim (6) na yunit lamang ng Filipino ang lahat ng mga mag-aaral sa kolehiyong ito. (Makikita sa Apendiks A ang kurikulum ng tatlong kurso)

Dahil sa madalang na paggamit ng wikang Filipino sa College of Rehabilitation Sciences (CRS), nasanay ang mga guro at mag-aaral sa paggamit ng wikang Ingles sa mga talakayan sa loob ng silid-aralan kaya nahuhuli sa pagpapatupad at pagpapayaman ng kaisipang Pilipino. Nawala sa sirkulasyon ang Filipino kaya halos walang pananaliksik, naging limitado ang mga aklat na naisusulat sa wikang Filipino at hindi ito halos nagagamit sa akademikong talakayan lalo na sa pakikipagkomunikasyon ng mga estudyante sa mga pasyente sa komunidad.

Bagaman at hindi ginagamit ang wikang Filipino sa silid-aralan bilang wikang panturo at wika sa pagtatalakayan sa mga aralin sa mga kurso sa mga Agham Panrehabilitasyon ay napakahalagang malinang sa bawat mag-aaral ng College of Rehabilitation Sciences (CRS) ang kahusayan sa paggamit ng wikang Filipino dahil ang *internship program* ng kolehiyo ay nakatuon sa *Community-Based Rehabilitation (CBR)*. Ang mga mag-aaral ay kinakailangang magbigay ng

serbisyong panrehabilitasyon sa mga mahihirap na katuwang na komunidad ng kolehiyo. Magiging madali para sa mga mag-aaral na ipaliwanag sa mga pasyente sa komunidad ang karamdaman at paglulunas na gagawin kung ipaliliwanag ito sa wikang Filipino.

Dahil sa mga nabanggit na suliranin sa paggamit ng wikang Filipino at kakapusan ng mga kagamitang pampagtuturo na bagay na mahalaga sa pag-iintelektwalisa ng wikang pambansa ay napagpasyahan na isagawa ang pag-aaral na ito.

1.2 Balangkas Konseptwal ng Pag-aaral

Isasaalang-alang sa pag-aaral na ito ang iba't ibang konsepto na nauugnay sa pagpaplano ng wika (Language Planning), pagsasalin (Translation), at pagbuo ng diksyonaryo (Lexicography). Ang mga konseptong ito ang magsisilbing batayan ng pag-aaral na ito upang makabuo ng isang glosaryong Filipino sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon. Ang pagbuo ng glosaryong ito ay makapag-aambag sa intelektwalisasyon ng Filipino.

A.Pagpaplano ng Wika (Haugen, 1966)

Apat na proseso ang pagpaplanong pinagdadaanan ng wika upang maging sapat ang gamit ng wika sa modernong pamumuhay (Haugen nasa Pride at Holmes, 1972). Makikita sa talahanayan ang prosesong pinagdadaanan sa pagpaplano ng wika ayon kay Haugen.

	ANYO (FORM)	GAMIT (FUNCTION)
LIPUNAN (Society)	1 PAGPILI (Selection)	2 PAGTANGGAP (Acceptance)
WIKA (Language)	3 KODIPIKASYON (Codification)	4 ELABORASYON/ INTELEKTUWALISASYON (Elaboration/ Intellectualization)

Matrix ng Pagpapalano ng Wika ni Haugen (1972)

Ang apat na prosesong ito ay ang sumusunod: 1). Pagpili (Selection of form) - pumipili ang pamayanan ng isang wika sa isa sa mga ginagamit ng nagsasalita ayon sa dalawang batayan: (a) prestihiyo o kabantugan dahil nagamit na itong wika sa pagtuturo o wika ng pakikipagkomunikasyon ng pamahalaan at (b) may kasaysayan na ito na ginamit sa panitikan at may balarilang nakasulat. 2). Kodipikasyon (Codification) - tumutukoy ito sa prosesong pagpapalit at pagkakaiba-iba o pagbabagu-bagong anyo ng elemento ng wika. Ito'y hakbang patungo na sa estandardisasyon ng wika kung saan ang pagbabago ay bumabagal o tuluyang hihinto. Ang estandardisadong anyo ng wika ay magagamit sa akademikong diskurso. Magagawa ito ng isang deskriptibong gramatika na mas ideyal ang reperensyang gramatika na tutungo sa pagbuo ng pedagogikal na gramatika na magagamit ng mga guro sa pagtuturo, pagtalakay sa klase, at sa aktwal na pagbuo ng mga materyal na panturo. Ang mga gawaing kaakibat ng kodipikasyon ay ang paggawa ng diksyonaryo, glosaryo o kaya'y batayang aklat ng balarila. 3). Elaborasyon (Elaboration) o Intelektwalisasyon – kung ang kodipikasyon naman ay

nangangailangan ng pinakakaunting pag-iiba-iba o baryasyon ng mga elementong gramatikal, ang elaborasyon naman ay nangangailangan ng mas maraming baryasyong gamit ng wika. Dito nagtatagpo ang pormang estruktural ng wika at pansyonal na gamit na nagbubunga ng katangiang estilo ng pagsulat o *style*. Dahil ang wika ay gamit sa isang grupong sosyal, nangangailangan ito ng mas mataas na uri ng gamit. Dapat nitong matugunan ang iba't ibang pangangailangan ng pamayanan, uri ng pamumuhay, hilig o interes ng gumagamit ng wika o uri o klase ng gumagamit, hindi lamang ng maliit na pamayanan kundi ng higit na mas malawak na sakop ng lipunan. 4). Pagtanggap (Acceptance) - ang pagtanggap ng wika katulad ng pagpili nito ay nangangailangan ng partisipasyon ng lipunan. Kailangang makatulong ang wika sa lipunang gumagamit upang lubusan ang pagtanggap dito. Sa pagtaya sa kabuluhan ng wika ang batayan ay walang katapusang gamit ayon sa pangangailangan ng gumagamit sa pakikipagkomunikasyon (Haugen kina Pride at Holmes, 1978).

Sa pananaw ni Fishman (1971), ang pagpaplanong pangwika ay isang organisadong paghahanap ng solusyon, nagkakaroon ng pagkakaisa sa halip na pagkawatak-watak; pagkakasundo sa halip na pagtutunggali sa loob ng sistemang pambansa. Ang pagkakaroon ng kamalayan sa pagpaplanong pangwika ay nakasalalay sa elaborasyon ng mga leksikon. Itinuturing na mahalagang hakbang tungo sa pagdeblop ng wika na ang layunin ay mapalaganap at magamit sa mga iskolarli at intelektwal na diskurso.

Kapwa nagkakaisa ang dalawang dalubhasa sa wika na sa pagpaplanong pangwika ay mahalaga ang elaborasyon ng mga leksikon at matanggap at magamit ito ayon sa pangangailangan ng lipunang gagamit ng wika.

Sa pagpaplanong pangwika, nabanggit ni Gonzales (2001) na kailangan ng kultibasyon, higit sa lahat, ang pagpapayaman ng mga teksto sa wika – tinatawag ito ng mga sosyolinggwista na pagpaplano ng korpus (corpus planning). Nasusulat nang malawakan ang mga teksto; kaya, kahit na sa mga wika na may mayamang tradisyong pasalita at may literaturang malikhain at imahinatibo, nangangailangan din na mairekord at maisulat ang tradisyong ito. Ang proseso mismo na nagaganap kapag ang mga produkto ng wika ay nailipat mula sa pasalita tungo sa pasulat na literatura ay isang nakawiwiling penomenon na nangangailangan ng dokumentasyon at analisis. Ganoon din ang pagkakaiba-iba sa maraming anyo ng pasalitang wika, gaya halimbawa ng ipinakikita ng mga barayti ng wikang ginagamit sa bawat yugto (pasalita at pasulat).

Ang pinararaming tekstong ito ay dapat simulang idagdag sa iba't ibang larangan ng espesyalisasyon base sa tinatanggap na paksa at ispesipikong disiplina ng kurikulum ng bansa para sa mga paaralan sa iba't ibang antas. Ito ang tiyak na pagpapayaman ng mga teksto para sa mga paksa, at nangyayari dahil sa pambansang desisyon na gamitin ang wikang pambansa bilang midyum ng pagtuturo (sa iskimang monolinggwal o bilinggwal) sa iba't ibang antas ng sistema.

Lubhang malaki ang suliranin sa larangan ng agham ukol sa paggamit ng wika. Karaniwan ay dumudulog ang mga praktisyoner gaya ng mga *physical therapist* sa mga eksperto sa pagsasalin upang maisalin lamang ang kanilang mga talatanungan kaugnay sa kanilang mga pasyente. Ang pagtukoy sa mga suliraning pangwikang ito ay mababatid sa teorya ni Haugen (1966) kaugnay sa Pagpaplanong Pangwika. Ang pormulasyon ay pangangailangan sa pagtukoy ng isang suliraning pangwika na ginagamit ng isang pangkat-wika o *speech community*. Upang mas pagyamanin naman ito, mahalaga ang papel ng kodipikasyon, ito ay sa pamamagitan ng paglikha ng mga diksyonaryo o babasahin na tutugon sa mga suliraninsg pangwika. Ikatlo, ang elaborasyon ay nagbibigay pahintulot sa materyal na mapalawig ito. Sa huli, ang implementasyon ay mahalaga tungo naman sa mas masaklaw na pagpapagamit ng materyal. Sa paglalahat, tinutungo nito na maintelektwalisa at maistandardisa ang isang wika mula sa suliraning nararanasan nito.

Hinggil sa pagpapaunlad ng wika, naniniwala si Gonzales na sa pagpaplano at paglinang ng wika, kailangang hamunin ng mga dalubhasa sa wika ang mga manunulat upang makabuo ng mahalagang korpous o *body of written literature*. Idinagdag pa ni Gonzalez (2001) na bagama't Filipino ang wikang pambansa ng Pilipinas, ito ay hindi pa gaanong nalilinang maliban sa larangan ng panitikan. Kaya sa pagpapayabong ng Filipino bilang wikang pangkarunungan sa pagpapahayag sa ibang larangan ng kaalaman ay kinakailangan ng patuloy na intelektwalisasyon.

Iminungkahi ni Dr. Bonifacio Sibayan (1991) kung paano maisasagawa ang pagsasaintelektwalisasyon ng Filipino sa makatuwiran at mabilis na paraan.

Ayon sa kanya:

Ang intelektwalisasyon ng Filipino ay dapat magsimula sa itaas sa halip na sa ibaba sa lahat ng lawak ng karunungan. May maling paniniwala ...na ang pagtuturo ng Filipino ay dapat ituro sa mga paaralan sa graduwal o bai-baitang na paraan, una sa unang baitang...Mabuti na lamang at ito ay hindi ipinagpatuloy. Ang pinakamadaling unawain halimbawa kung bakit sa itaas dapat simulan ang intelektwalisasyon ng Filipino ay sa malikhaing panitikan. Una, dapat magkaroon ng panitikan...Kapag marami na ang nasusulat na mga akda sa lahat ng mga genre o uri ng panitikan, maaaring piliin ang mga pinakamahusay sa bawat uri. Ang mga ito'y maaaring ibaba at gawing simple para magamit sa mga paaralang sekundarya at elementarya. Totoo ito sa lahat ng asignatura... kung mayroon ng mga materyales na nabanggit sa itaas ng antas, kailangang sabayan ng mula sa itaas-pababang programa ng mula sa ibaba-pataas na pagdulog. Ito'y nauukol sa paghahanda ng mga materyales na inaantas-antas nang pataas, kaugnay ng isinasagawang programa sa intelektwalisasyon...."

Isang katotohanan ang binaggit na ito ni Sibayan na ang mga nakauunawa at dapat makaunawa sa mga pangangailangan ng nasa mababang antas ng paaralan ay matatagpuan sa mataas na antas ng edukasyon (*higher education*) sapagkat dito matatagpuan ang mga dalubguro na nagpapakadalubhasa sa kani-kaniyang larangan ng karunungan sa edukasyon. Sa antas na ito nakasalalay ang sagot sa kakaibang pag-inog ng kalakaran ng edukasyon sa bansa.

B. Mga Teorya at Simulain sa Leksikograpiya

May ilang teorya na nabuo sa larangan ng leksikograpiya. Kaugnay nito inilalarawan ng lingguwistika ang isang leksikon bilang imbentaryo ng mga pares

na elemento at ang bawat pares ay tinaguriang leksikal entri. Ang unang elemento ay representasyon ng tunog o ng salita o ispelang ng salita. Ang ikalawang elemento ay representasyon ng kahulugan ng salita o panlapi. Ang ganitong paglalarawan ng leksikon ay bahagi ng *Syntactic Component* ng *Transformational Generative Grammar* (TGG, 1965) ni Noam Chomsky na nakaimpluwensya sa mga teoryang *valences*, *subcategorization*, at prototipo.

Teoryang Valences

Isa sa naging kapaki-pakinabang na resulta ng pag-unlad ng lingguwistika ay ang pagbibigay ng atensyon sa pag-aaral ng leksikon. Ang historikal na lingguwistik ay nagbibigay ng interes sa etimolohiyang historikal. Gayundin, ang estrukturalismo sa Europa tulad ng mga pag-aaral ni Lucien Teoriee ay nagbibigay daan sa paggamit ng teoryang Valences na nagging bukal ng mga kaalaman sa leksikograpiya. Isang patunay rito ay ang diksyonaryong Pranses at Aleman na gumamit, lantaran man o di lantaran ng teoryang Valences. Halimbawa nito ay ang detalyadong leksikograpikong pagsusuri sa valences na matatagpuan sa pamamaraan ni Igor Mel'chuk (1981, 1984, 1988).

Kaugnay nito, ang mga Olandes na bilinggwal na *Pal Dictionary* ay may sariling notasyong sintaktik na maituturing na kauri ng teoryang Valences. Namayani sa Europa ang paggamit ng teoryang Valences sa loob ng dalawampu hanggang tatlung taon.

Teoryang Subcategorization

Lalong nag-ibayo ang pag-unlad ng leksikograpiya pagkaraan ng *Aspects* (1965) ni Chomsky. Dito lumaganap ang teoryang subcategorization. Ayon kay

Grimshaw (1992), ang teoryang Subcategorization at teoryang Valences ay may malaking kaugnayan sapagkat ipinagsanib ng mga teoryang ito ang mga impormasyon sa mga posibilidad na kolokasyon ng isang salita kasama ng hulwarang sintaktik at ang bawat diwa ng salita sa kaso ng maramihang kahulugan. Bunga ng pinagsanib na pwersa ng mga lingguwistang Amerikano, higit na naging popular ang teoryang Subcategorization. Patunay nito ay ang pagtanyag at paglaganap ng mga hulwarang sintaktik ni Hornby (*Advance Learning, 1948*) at ng binago at pinalawak na saklaw ng hulwarang sintaktik ni Prescter.

Teoryang Prototipo

Ang teoryang Prototipo ay pinakilala sa sikolingguwistika at kognitobong agham ni Rosch (1977, 1983). Ang konsepto ng Prototipo ay itinuturing na hindi na bago sa larangan ng leksikograpiya. Tulad ng nabanggit na, ginagamit din ito ng pamaraang COBIULD. Gayunman, ang masinsinang pag-aaral ng teoryang Prototipoang nagiging kapaki-pakinabang sa mga leksikograpiya. Ang paggamit ng teoryang Prototipo ay lalong pinatanyag ng McKeown (1991).

May nakitang kahinaan si Zgusta (na kay Casanova, 1998) sa paggamit ng teoryang Prototipo sa mga salita tulad ng *a hand wound* at ang *a gun wound*. Sapagkat hindi raw nasasapol ng anumang kahulugan ekstensyunal o intensyunal ang pagkakaiba ng dalawang salita: *a hand wound* na nangangahulugang *a wound in the hand* samantalang *a gun wound* ay nangangahulugan naming *a wound cause by a gun*. Isa pang kahinaan ayon din kay Zgusta ay sa pagbibigay ng kahulugan sa mga pariralang nominal tulad ng

criminal act na may denotasyong *an act that is criminal* samantalang ang *criminal lawyer* ay may denotasyong *a person who is not necessarily a criminal*. Dahil sa mga halimbawang pariralang nominal na ito pinatutunayan lamang na ang isang wika ay may mekanismong tinatawag na leksikalisasyon na nagbibigay-daan sa pagiging istabilisado ng isang leksikal na yunit at nagsasantabi ng ilang posibleng kahulugan. Halimbawa, ang isang *criminal lawyer* ay *can specialize in criminal processes and be a criminal at the same time*.

Ang mga nabanggit na teorya sa pagbuo ng diksyonaryo ay gagamiting gabay ng kasalukuyang mananaliksik sa pagbuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon.

C. Leksikograpiya at Leksikograpier

1. Simulain ni Hartmann (2002) at Jackson (2002)

Ang kasalukuyang pag-aaral ay ginagabayan ng mga konsepto sa leksikograpiya nina Hartmann (2001) at Jackson (2002). Inilarawan nila ang mga hakbang-hakbang na proseso ng pagbuo sa mga kompilasyong leksikograpikal gaya ng diksyonaryo at glosaryo. Ang kasalukuyang mananaliksik ay tinatangkang makabuo ng isang glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon. Kapwa naniniwala sina Hartmann at Jackson na masalimuot ang paglikha ng anumang kompilasyong leksikograpikal. Mula sa pangangalap ng mga salitang lahok hanggang sa pagrerebisa at kritisismo ng awtput ay malinaw na ipinaliwanag nina Hartmann at Jackson ang mga kaisipan sa daigdig ng leksikograpiya – ang aplikasyon ng teoretikal ng larangan na tinatawag na leksikolohiya.

Ayon kay Hartmann may apat na bahagi ng prosesong leksikograpikal (paglikha ng mga diksyonaryo at iba pang sangguniang leksikograpikal); *fieldwork*, deskripsyon, presentasyon at rebisyon. Tumutukoy sa pangangalap at pagtatala ng mga salitang lahok sa tulong ng mga umiiral na *corpus*, *database* at mga impormante/ *consultant* ang *fieldwork*, samantalang ang deskripsyon naman ang pagkakategorya sa mga salita at pag-eedit sa teksto. Panimulang paglilimbag at pagwawasto (*proofreading*) naman ang tinutukoy ng terminong presentasyon, samantalang ang rebisyon naman ang pagsasagawa ng mga pinal na pagbabago kasama na ang *abridgement* o pagpapasimple ng teksto upang higit na maunawaan ng gagamit nito.

Ang kasalukuyang pag-aaral ay ginagabayan din ng binanggit ni Hartmann na apat na pangunahing gampanin ng isang leksikograper (na kay Zgusta, 1971): ang pangangalap ng mga salita (*material*), pamimili ng mga salitang lahok (*entries*), pagbuo ng depinisyong o deskripsiyon ng mga salitang lahok at pagsasaayos ng mga ito.

Sinabi ni Hartmann na may apat na protagonista sa paglikha ng isang sangguniang leksikograpikal gaya ng diksyonaryo; ang mananaliksik, ang tagalikha ng sanggunian (*compiler*), ang guro at ang mag-aaral o ang gagamit (*user*). Karaniwang isang pangkat o kaya'y nagtutulungang magkahiwalay ang mga mananaliksik at ang mga tagalikha ng sanggunian. Sila ang nangangalap ng mga salitang lahok para sa mga sangguniang leksikograpikal batay sa pangangailangan ng mga gagamit nito. Inaasahan namang ang mga guro ang magtuturo sa mga mag-aaral kung paano gamitin nang wasto ang mga

sangguniang leksikograpikal. Gagamitin ng mga mag-aaral ang sangguniang leksikograpikal bilang pantulong sa pag-unawa nila sa iba pang mga sanggunian at mga kagamitang panturo.

Ang teorya ni Hartmann na “mega-“, “macro-“ at “micro-estruktura” ay mga pananaw ukol sa estruktura/kayarian ng mga sangguniang leksikograpikal lalo na ng mga diksyonaryo. Inilalarawan ng teoryang ito ang iba’t ibang bahagi ng isang sanggunian leksikograpikal; ang macro-estruktura naman ay walang iba kundi ang panimula at iba pang nasa bahaging harap ng diksyonaryo (*front matter*), mga salitang lahok (*middle matter*); at mga apendiks at iba pang bahagi pagkatapos ng mga salitang lahok (*back matter*); ang micro-estruktura naman ang mga deskripsyon/depinisyon ng mga salitang lahok. Ganito rin ang pananaw ni Jackson bagama’t dalawa lamang sa halip na tatlong bahagi ng kabuuang estruktura ng mga sangguniang leksikograpikal ang tinukoy niya.

Naniniwala si Hartmann na ang leksikograpiya ay isang gawaing pedagogikal o may kaugnayan sa pagtuturo o edukasyon. Tinatanaw niya ang leksikograpiya at ang sangguniang leksikograpikal bilang mga mahahalagang kagamitan sa pagtuturo. Marapat lamang na ang mga diksyonaryo, glosaryo at iba pang sangguniang leksikograpiko ay dapat na bigyang pansin para sa interes at pangangailangan ng mga gagamit nito. Sa madaling sabi, ang pananaw na ito’y tumutukoy sa pagiging *user-oriented* (nagsasaalang-alang sa pangangailangan ng gagamit ng produkto) ng leksikograpiya at anumang gawaing leksikograpikal. Ito ay nagpapatunay lamang na anumang makabuluhan at magagamit ang siyang dapat pagtuunan ng pansin ng anumang gawaing

pedagohikal. Sa pamamagitan ng pedagohikal na pagtanaw sa leksikograpiya, nagbibigay-diin ang ambag, ang konkretong silbi, ang mapanghahawakang kontribusyon ng binubuong glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon sa pagtuturo ng mga guro ng kursong ito at pagkatuto ng mga mag-aaral sa Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon.

Hinalaw ng mananaliksik ang teorya ni Jackson na *decoding* at *encoding*. Sa pananaw na ito ni Jackson ang pedagohikal na gamit ng mga sangguniang leksikograpiko sa pamamagitan ng bigkas nito sa pagtulong sa mga mag-aaral sa proseso ng *decoding* (pag-unawa sa binasang sanggunian gaya ng teksbuk o pakuha ng kaalaman mula rito) at ang *encoding* (paggamit ng natutuhan sa sanggunian, halimbawa'y sa paglikha ng sanaysay at iba pa).

Ang teoryang kolektibismo ni Jackson sa pagbuo ng anumang sangguniang leksikograpikal ay ginamit ding batayan ng kasalukuyang pananaliksik. Ayon sa pananaw na ito, ang pagbuo ng mga diksyonaryo at iba pang sangguniang leksikograpikal ay isang kolektibong proseso na hindi maaaring madaliin at mabisang maisagawa ng iisang tao lamang. Kaugnay ito ng tinutukoy ni Hartmann na apat na protagonista sa leksikograpiya. Hinango rin kay Jackson ang pagsasagawa ng balidasyon sa binuong glosaryo. Ginamit niya ang terminong “meta-leksikograpiya” para tukuyin ang isang sangay ng leksikograpiya na nakatuon sa prosesong tinatawag na “kritisismo ng diksyonaryo” (*dictionary criticism*). Saklaw ng meta-leksikograpiya ang mahalagang proseso ng rebisyon at balidasyon ng anumang sangguniang leksikograpiko, ang pagpuna sa mga kahinaan at kalakasan ng produkto tungo

sa lalong ikabubuti at ikagaganda nito. Sa mga nagdaang panahon, unti-unting sumusulong ang meta-leksikograpiya dahil sa paghahangad ng mga leksikograper at mga gumagamit ng kanilang produkto na magkaroon ng mas de-kalidad na mga sangguniang leksikograpikal. Samakatuwid, ang balidasyon ng binubuong glosaryo ay isang napakahalagang proseso. Batay sa teoryang kooperatibismo at kaisipan ukol sa meta-leksikograpiya, ang kasalukuyang pag-aaral na bubuo ng glosaryo ay bubuin sa tulong ng mga propesor sa mga Agham Panrehabilitasyon at mga eksperto sa wikang Filipino.

Inuri naman ng “Bamboo Web Online Encyclopedia” (2009) sa dalawa ang leksikograpiya: una’y ang *general lexicogeneracography* na nakatuon sa pagbabalangkas, pagbubuo, paggamit at pagsusuri sa mga diksyonaryong panlahat na nagtataglay ng impormasyon at salitang lahok mula sa iba’t ibang larangan at naglalarawan sa kung paano ginagamit ang mga salita sa isang partikular na wika sa iba’t ibang konteksto: at ang ikalawa’y ang *specialized lexicography* na nakatuon naman sa pagbabalangkas, pagbubuo, paggamit at pagsusuri sa mga diksyunaryong espesyalisado o sa tiyak na disiplina.

Ang pagbuo ng mga glosaryong Filipino sa iba’t ibang disiplina napakahalaga sa patuloy na pag-iintelektwalisa ng ating wika. Isang indikasyon ito na naaabot na ng Filipino ang mga larangan ng Siyensya at Teknolohiya.

Mula sa mga konseptong nailahad at pinag-ugnay-ugnay ng mananaliksik kaugnay ng pagbuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon ay isang panimulang hakbang sa pag-iintelektwalisa ng wikang Filipino.

Para naman kay Gonzales (2001), higit pa kaysa bokabularyo ay ang estrukturang sintaktikal ng pambansang wika sa proseso ng intelektwalisasyon. Hindi maaaring sumulpot ang pagpapayaman ng register o sintaktika mula sa kawalan; ang hanguang wikang ginagamit ng katutubong intelektwalisasyon ay nakakaapekto hindi lamang sa pagpili ng termino kundi sa istilong prosang syentipiko ng mga tagasalin at taga-paraphrase. Ang proseso ng rekonseptwalisasyon ay nagaganap sa pagsasalin o kaya'y sa orihinal na komposisyon sa isang bagong register (Gonzalez, 2001) at nakakaapekto sa mga estruktura ng pagpipiliang sintaktika kabilang ang transpormasyon ng mga estruktura. Ang mga teknik na ginagamit sa hanguang wika ay maaaring mabago sa pamamagitan ng paralel o *adaptive* na estruktura at mailipat sa bagong wika hanggang sa lumitaw at magkaroon ng sariling puwang sa mga nagsasagawa at manunulat na intelektwal ng bansa ang isang istilong prosang siyentipiko. Ang mungkahing metodo ni Newmark (1988) sa pagsasalin ay isang epektibong pamamaraang nakita ng mananaliksik upang maisalin ang depinisyon ng mga teknikal na salita sa mga Agham Panrehabilitasyon mula Ingles na simulaang lengguwahe (SL) patungo sa Filipino na tunguhang lengguwahe (TL).

Sa kalaunan, isang glosaryo ng mga teknikal na salita sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon ang inaasahang malilinang matapos ang pag-aaral na ito.

D. Pagsasaling wika

Ang pagsasaling-wika ay isang mahalagang hakbang sa pagpapaunlad ng wika na isang komponent ng pagpaplanong pangwika. Ito ang tinatawag ni

Haugen na elaborasyon o intelektwalisasyon. Ang pagsasalin ng mga kagamitang panturo mula sa wikang Ingles tungo sa wikang Filipino ay mahalagang hakbang para tuluyang maabot ang intelektwalisasyon ng Filipino.

Mahigpit ang ugnayan ng teorya at praktika ng pagsasalin. Ang praktika ay ang aktuwal na pagsasagawa ng pagsasalin, ngunit bago ang praktika ay pagbuo muna ng teorya ang mahalaga. Ang teorya ang gabay ng tagasalin at magiging batayan sa mga pagpapasyang paiiralin sa proseso ng pagsasalin sa isang partikular na teksto.

Sa pag-aaral na ito ay gagamitin ang mga simulain ni Newmark sa pagsasalin at pagkikritiko ng isang salin sapagkat naniniwala ang mananaliksik na matutugunan ng simulain at mga teknik na ito ang pangangailangan upang makabuo ng isang glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon.

1. Komunikatibong Salin ni Newmark (1988)

Isang pagsasaling nagtatangkang makabuo sa kanyang mambabasa ng epektong kasing lapit hangga't maaari na tulad ng orihinal. Ito ay nakatuon sa ikalawang mambabasa. Ang saling ito ay nagbibigay diin sa “pwersang dulot” o epekto sa mambabasa kaysa sa nilalaman ng mensahe. Tulad din ng semantikong pagsasalin ito ay nagbibigay ng kapantay na epekto sa mambabasa. Sinasabing ito ay mas makinis, mas payak, mas malinaw, higit na direkta, mas konbersasyunal at umaayon sa isang partikular na register ng wika. Bilang teoryang pagsasalin ito ay may primaryang intensyon na magkaroon ng epekto sa isip ng mambabasa at matataya lamang ito ng isang sarbey sa kanilang mental at pisikal na reaksiyon.

Ang komunikatibong salin ay may pag-aangkop upang madaling maunawaan ng mambabasa ang kaisipan at pangkulturang nilalaman ng orihinal. Ang tuon nito ay sa bisa sa mambabasa. Sinasabing ito ay matapat, mas malaya ang pagsasalin, ito ay magaang basahin, mas natural, mas maliwanag, direkta ngunit mas humahaba. Ito ay di gaanong mapuwersa dahil gumagamit ng mga salitang panlahatan. Ito ay sadyang nilikha para sa isang kategorya ng mambabasa; iisang tungkulin ang ginagampanan. Maaaring gumamit ng sinonimo o singkahulugan batay sa kultura at mas madaling maunawaan ng target na mambabasa. Sa kabuuan ang komunikatibong salin ay nakapokus sa mensahe o pagkaunawa sa nilalaman ng teksto.

Gagamiting gabay sa pag-aaral na ito ang mungkahi ni Newmark sa pagsasalang teknikal. Ang mga teknik na ito ay ang sumusunod:

1. **Transference** (Adaptasyon) – ang ibang katumbas nito ay *adaption transcription o loan words* (salitang-hiram) na ang ibig sabihin ay ang paglilipat o panghihiram ng mga natural na salita mula sa SL patungo sa TL nang walang pagbabago sa ispeling. Mahalaga ito lalo na sa mga salitang pekyulyar o tanging kultura lamang ng SL makikita o ginagamit.

Halimbawa: Italian: Pizza Filipino: Pizza Ingles: Cake
Filipino: Cake

2. **One to One Translation** (Sansalita-Salitang Pagsasalin) – literal na salin na may isa-isahang pagtutumbasan ng salita, parirala, sugnay

Halimbawa: The baby cried – umiyak ang sanggol

7. **Modulation** (Modulasyon) – pagsasalin na may pag-iiba ng punto de bista o pananaw sa pagbibigay-kahulugan dahilan sa iba't ibang konteksto.

Halimbawa: reinforcement – karagdagang-lakas (military)

pabuya o reward (edukasyon)

pagpapatupad (batas)

8. **Cultural Equivalent** (Kultural na Katumbas) – ito ang malapit o halos wastong salin (approximate translation), na kung saan ang isang kultural na salita sa SL ay isinasalin sa katimbang ding kultural na salita sa TL.

Halimbawa: American: coffee break Ingles: tea breaks

Filipino: merienda

9. **Functional Equivalent** (Paksyunal na Katumbas) – pagsasalin na ibinibigay ang higit na gamitin at tinanggap na katumbas o kahulugan. Tinatawag din itong pagdede-kulturisa ng wika (deculturalizing the language)

Halimbawa: refreshment – pampalamig o samalamig sa halip na

malamig na maiinom

10. **Descriptive Equivalent** (Amplipikasyon) – Tinatawag din itong *amplification* naglalarawan gaya ng paggamit ng pariralang pangngalan o pang-abay na sugnay.

Halimbawa: shampoo - panlinis ng buhok sunglass - salamin ng mata

11. ***Recognized Translation*** (Kinikilalang-Salin) – pagsasalin sa opisyal at tinatanggap ng marami na salin ng ano mang institusyunal na termino.

Halimbawa: mayor- mayor o meyor (bihira ang punong-bayan o alkalde)

Ang Pagkritika sa Salin ayon sa Modelong Newmark (1988)

Isa sa mga pinakapopular na pagkritika sa salin ang inihain ni Newmark (1988). Partikular na binibigyang pansin sa kanyang panukalang hakbang:

1. Pagsusuri sa orihinal na teksto

Maaaring isaalang-alang ang layunin ng may-akda at ang pananaw nito sa paksang tinatalakay; ang katangian ng inaasahang mambabasa; ang kategorya at anyo ng teksto; at ang kalidad ng wikang ginamit.

2. Interpretasyon ng tagasalin sa layunin ng orihinal na teksto, gagamiting metodo ng pagsalin at inaasahang mambabasa.

3. Paghahambing ng salin sa orihinal

4. Ebalwasyon ng salin batay sa tagasalin at sa kritiko

5. Pagtataya sa magiging lugar ng salin sa kultura ng tunguhang lengguwahe (TL).

Sa pagsasalin ay sadyang mahalaga na magkaroon ng ebalwasyon ng salin. Makatutulong ang mungkahi at reaksiyon ng mga tagasuri upang mas

maging maayos ang salin. Ayon kina Almario et al. (1986), ang gawaing pagsasalin ay kailangang dumaan sa tatlong yugto. Ito ay ang paghahanda, aktuwal na pagsasalin at ebalwasyon ng salin. Bilang pagsubok sa isinagawang salin ay ginamit ng mananaliksik ang pansariling subok kung saan sa umpisa pa lamang ng pagsasalin ay binabalik-balikan na niya nang paulit-ulit ang pinagkunang teksto at ang isinagawang salin upang matiyak ang kawastuhan, kalinawan, at kaangkupan nito.

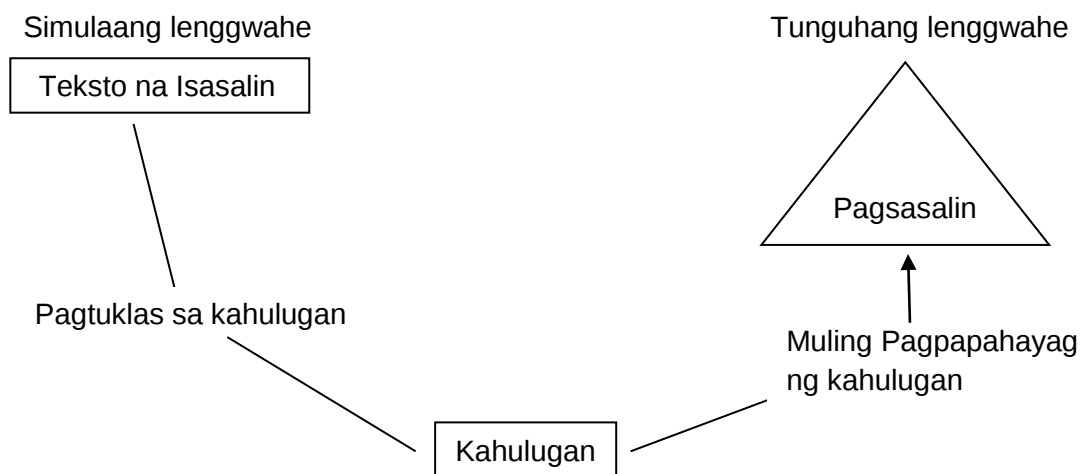
Ang pagkonsulta sa eksperto ay isa ring kapaki-pakinabang na paraan ng pagsubok sa salin. Ayon kay Almario (1986) ay mainam na sa una pa lamang yugto ay kinokonsulta na ang mga eksperto tungkol sa suliranin na maaaring harapin ng tagasalin. Sinusuri ng eksperto ang salin para matiyak ang tumbasan ng impormasyon at mensahe mula sa orihinal na teksto at sa ginawang salin. Nagbibigay ang mga eksperto ng mga puna sa isinagawang salin. Ang subok pang-unawa ayon sa kanya ay isang mahusay na susi ng pagsubok sa isang salin. Sinusubok nito kung ano ang ipinararating sa mambabasang pinag-uukulan nito. Kinakailangang maibigay muli ng bumabasa ang nilalaman nito at masagot din niya ang mga tanong tungkol dito. Higit itong magiging mabisa kung ang ganitong pagsubok ay isasagawa ng ibang tao maliban sa tagasalin, nang sa gayon ay mapalabas niya ang totoong nilalaman ng salin. Dapat maging matatas sa tunguhang lenggwahe (TL) ang mga taong binibigyan ng ganitong pagsubok.

Sinabi naman ni Larson (1998) na ang isang mahusay na salin ay kailangang maging tiyak ang kahulugan at pagiging natural ng estruktura ng

tunguhang lenggwahe. Dapat ay madali itong mauunawaan ng mga target na mambabasa kahit hindi sila pamilyar sa simulaang teksto. Nasusukat ang tagumpay ng isang salin sa ganitong sitwasyon. Ang mahusay na salin ay kinakailangang 1) *accurate*: pagiging katulad hanggat maaari ng kahulugan ng simulaang teksto; 2) *natural*: paggamit ng natural na estruktura ng tunguhang lenggwahe sa paraang naaangkop sa uri ng tekstong isinasalin; 3) *komunikatibo*: maipahayag ang kahulugan sa paraang madaling nauunawaan ng target na mambabasa.

Ang pagsasalin ay binubuo ng pag-aaral sa leksikon, gramatikal na estruktura, sitwasyon ng komunikasyon at kultural na konteksto ng simulaang lenggwahe, pagsusuri upang matiyak ang kahulugan at muling pagbuo ng katulad na kahulugan sa pamamagitan ng paggamit ng leksikon at gramatikal na estruktura na naaangkop sa tunguhang lenggwahe at ang kultural na konteksto nito (Larson,1998).

Dayagram ukol sa gawaing pagsasalin (Larson, 1998)

Ang konseptong komunikatibong salin ni Newmark (1988), ang mga mungkahing teknik sa pagsasaling teknikal na inilahad niya ang magsisilbing gabay ng mag-aaral na ito. Gagamiting gabay sa ebalwasyon ng salin ang iminungkahi nina Newmark at Almario et al.(1986) sa mga depinisyon ng mga teknikal na termino sa mga Agham Panrehabilitasyon sa pagbuo ng glosaryo.

Makikita sa Fig. 1 sa pahina 25 ang konseptwal na balangkas ng pag-aaral na ito na may pamagat na “Pagbuo ng Glosaryong Filipino sa mga Agham Panrehabilitasyon.” Ang pag-aaral na ito ay ginabayan ng iba’t ibang teorya sa pagpaplanong pangwika, mga teorya sa leksikograpiya at mga teorya sa pagsasaling wika upang makabuo ng glosaryo sa wikang Filipino sa mga Agham Panrehabilitasyon.

Naging pangunahing batayang teorya ng mananaliksik ang pagpaplanong pangwika ni Haugen (1966) na kung saan ay ipinakikita ang apat na proseso na pinagdadaanan ng isang wika upang maging intelektwalisado. Ayon kay Haugen mahalaga na makapili ng wika ang pamayanan na kanilang gagamitin. Sa pag-aaral na ito ay nailahad sa simula na ang wikang napili sa Pilipinas ay Filipino na pinagtibay ng batas. Ang kodipikasyon naman ang susunod matapos ang pagpili sapagkat mahalaga na maging estandardisado ang wikang napili upang magamit sa mga akademikong diskurso. Bahagi nito ang paggawa ng diksyonaryo, glosaryo at mga batayang aklat na pambalarila. Ang pananaliksik na ito ay bahagi ng kodipikasyong tinutukoy ni Haugen sapagkat bubuo ang mananaliksik ng glosaryo sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon. Sa pagbuo ng

glosaryo ay ginamit na batayan ng mananaliksik ang mga teoryang Valences. Teoryang Subcategorization at Teoryang Prototipo. Naging batayan din ng pag-aaral ang simulain nina Hartmann (2002) at Jackson (2002) sa pagbuo ng mga kompilasyong leksikograpikal tulad ng diksyonaryo at glosaryo. Mula sa mga konseptong nasabi ay pinag-ugnay-ugnay ng mananaliksik ang mga ito upang makabuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon para sa intelektwalisasyon ng wikang Filipino. Ang elaborasyon ay nangangailangan ng mas maraming baryasyong gamit ng wika upang matugunan nito ang iba't ibang pangangailangan ng lipunan. Nakasalalay sa elaborasyon ng mga leksikon para madebelop ang isang wika upang mapalaganap at magamit sa mga eskolarli at intelektwal na diskurso. Ang pagsasaling wika ay mahalagang bahagi ng elaborasyon para mapayaman ang mga teksto sa wikang Filipino. Ang pagsasalin ng mga kagamitang panturo mula sa wikang Ingles tungo sa wikang Filipino ay mahalaga sa hinahangad na intelektwalisasyon ng Filipino.

Ang mga simulain ni Newmark (1988) tulad ng kanyang komunikatibong salin ay naging pangunahing batayang teorya ng mananaliksik sa gagawing pagsasalin ng mga termino sa mga Agham Panrehabilitasyon. Ginamit din ng mananaliksik ang kanyang mungkahing teknik sa pagsasalin ng mga teknikal na terminolohiya at ang kanyang pagkritika sa salin. Binigyang-pansin ng mananaliksik ang teorya ni Larson (1998) na ang isang mahusay na salin ay kailangang maging tiyak ang kahulugan at pagiging natural ang estruktura sa tunguhang leggwaha. Kapwa mahalagang salik ng intelektwalisasyon ng wikang

Filipino ang pagpapayaman ng leksikograpiya at pagsasalin ng mga kagamitan sa pagtuturo. Ang mga teorya sa leksikograpiyang Filipino at pagsasaling wika ay naging gabay ng mananaliksik sa pagbuo ng glosaryo sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon sa mga kursong Occupational Therapy, Physical Therapy, at Speech-Language Pathology. Para matiyak ang kaangkupan at kawastuhan ng ginawang pagsasalin ng mananaliksik ay nagsagawa ng pagtataya at balidasyon sa glosaryo ang mga propesor sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon at mga propesor sa wikang Filipino. Ang pagtatayang ito ng mga eksperto sa larangan at mga eksperto sa wika ay nagpapatunay ng kanilang pagtanggap sa ginawang pagsasalin sa mga terminolohiya. Ang pagtanggap ang pinakahuling proseso sa pagpaplanong pangwika ni Haugen na sinasabing kailangang magamit ang wika sa pakikipagkomunikasyon ayon sa pangangailangan ng mga tao sa lipunan at ng mga propesyonal sa kanilang larangan.

Glosaryo sa Larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon

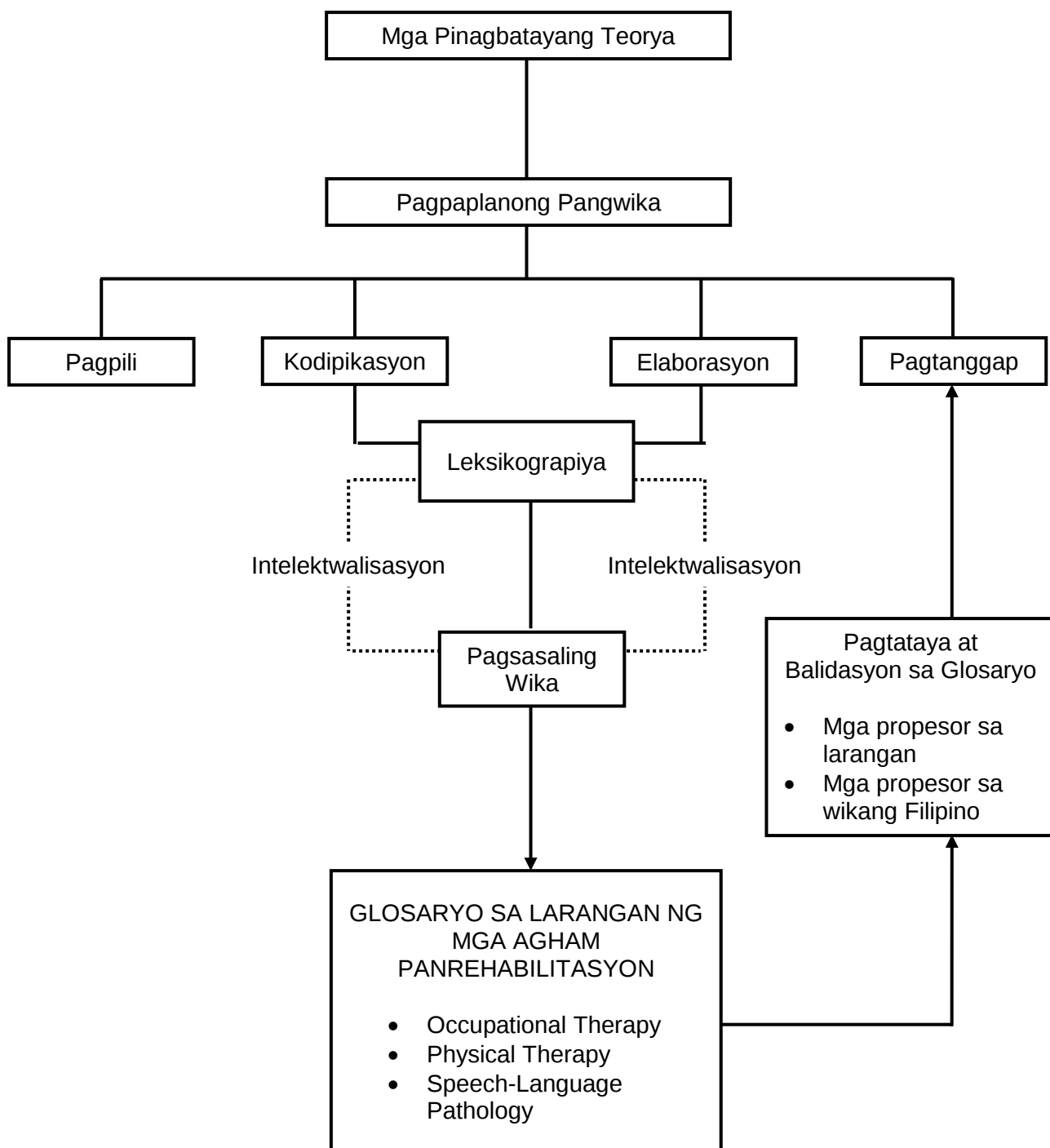

Fig. 1 Konseptwal na Balangkas ng Pag-aaral

1.3. Paglalahad ng Suliranin

Ang pananaliksik na ito ay may pangkalahatang layuning makabuo ng isang glosaryo ng mga piling termino sa Larangan ng Agham Panrehabilitasyon. Ang mga tiyak na layunin ng pag-aaral na ito ang sumusunod:

1. Makakalap at maitala ang mga termino at depinisyon na ginagamit ng mga guro at mga mag-aaral sa larangan ng Agham Panrehabilitasyon
2. Maisalin ang mga termino at depinisyon para makabuo ng glosaryo sa larangan ng Agham Panrehabilitasyon
3. Makagawa ng pagtataya at pagrerebisa sa ginawang pagsasalin
4. Makabuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon

1.4. Kahalagahan ng Pag-aaral

Ang isang wikang pambansa para maituring na intelektwalisado ay kailangang makarating sa mataas na antas ng kaayusan at kodipikasyon. Isang kongkretong patunay kung ang wikang ito ay matatag na ay ang dami ng mga likhang leksikograpiko. Kabilang dito ay ang pagbuo ng mga glosaryo at diskyonaryo sa isang wikang pambansa at ang larangan ng leksikograpiya ay malaking hakbang sa intelektwalisasyon ng wikang pinauunlad gaya ng Filipino.

Ang pagbuo ng isang glosaryong tulad ng **Glosaryo sa Larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon** ay isang malaking hakbang sa **pag-iintelektwalisa ng wikang pambansa**. Magsisilbi itong gabay sa mga akademikong rehistro sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon. Ito ay isang malaking hakbang at kontribusyon sa mga larangang espesyalisado, teknikal, at glosaryo sa kasaysayan ng leksikograpiya at pagsasalin sa Pilipinas

dahil isa ito sa mga isinaling glosaryo sa Filipino sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon.

Isang mahalagang ambag ito sa mga mag-aaral at mga guro dahil maaari itong magamit bilang glosaryo upang lumawak ang kanilang kaalaman at mapabilis ang kanilang pag-unawa sa mga konsepto sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon.

Sa panig ng mga **guro** na nagtuturo ng mg asignatura sa Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology ay mahalaga ang pag-aaral na ito. Ang pananaliksik na ito ay maaaring maging batayan upang makalikha ng mga batayang aklat at modyul na higit na kailangan sa pagpapabuti ng pagtuturo at pag-aaral. Inaasahang higit na magiging masigla ang talakayan sa klase dahil malayang makapagpapahayag ang mga mag-aaral ng kanilang iniisip at nadaramang walang pag-aalinlangan kung wasto o mali ang kanilang wikang ginagamit.

Para sa mga **mag-aaral** ng kursong Physical Therapy, Occupational Therapy, Speech-Language Pathology, ang glosaryong ito ay makatutulong sa pagpapalawak ng talasalitaan na kakailanganin sa pakikipagtalastasan at komunikasyon sa mga pasyente lalo na sa kanilang asignaturang CBR o *Community-Based Rehabilitation* at sa kanilang *Community Development Program* na kung saan ay nagbibigay sila ng libreng serbisyo sa mga may karamdamang nangangailangan ng rehabilitasyon sa mahihirap na komunidad na katuwang ng kolehiyo. Magiging madali sa mga mag-aaral na maunawaan ang mga aralin sa kanilang mga asignatura sa mga kursong Physical Therapy,

Occupational Therapy at Speech-Language Pathology gamit ang wikang Filipino. Malaking tulong ito sa kanilang pagpapraktis balang araw na maipaliwanag sa wikang Filipino ang karamdaman at paglulunas na gagawin ng therapist sa kanilang pasyente.

Sa mga **administrador**, ang pag-aaral na ito ay umaasang lalong mapasigla ang pagsubaybay at patuloy na pagsuporta sa mga programang naglalayong linangin ang Filipino hindi lamang bilang isang asignatura sa paaralan kung hindi bilang wikang nagagamit sa pagtuturo ng mga asignatura sa iba't ibang larangan tulad ng Medisina, Inhenyeriya, Hotel and Restaurant Management, Agham Panrehabilitasyon at iba pa. Maaaring magsimula ng pagbubuo o pagrerebisa ng mga polisiya, programa o pagpaplanong pangwika sa pagtuturo sa Filipino bilang wika sa pagkatuto ng mga mag-aaral sa institusyong tulad ng UST.

Sa mga **mananaliksik** na ang paksa ay may kauganayan sa Agham Panrehabilitasyon, makatutulong ang pag-aaral na ito upang mahikayat na magsagawa ng pananaliksik na wikang Filipino ang gagamitin. Magagamit din ang pag-aaral na ito bilang sanggunian ng ibang nagnanais na magsagawa ng katulad na pag-aaral.

Sa mga **komunidad** na katuwang ng kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon, ang glosaryong ito ay makakatulong nang malaki upang lalong maging matibay ang ugnayan ng mga mag-aaral at mga propesor ng Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech-Language Pathology sa mga tao sa komunidad na kanilang pinaglilingkuran sa panahon ng kanilang

Internship. Maipapaliwanang nila ang mga konsepto sa larangan ng Rehabilitasyon sa wikang higit na nauunawaan ng mga tao sa komunidad. Makatutulong ang glosaryong ito upang magkaroon ng malalim na pagkaunawa ang komunidad kung ano ang Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech-Language Pathology at ano ang mga serbisyong maaaring ibigay ng mga nagpapraktis nito.

1.5. Saklaw at Limitasyon ng Pag-aaral

Ang pag-aaral na ito ay nakatuon sa pagsasalin ng mga termino at kahulugan nito buhat sa mga aklat na ginagamit sa Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology. Ang mga terminong isasalin ay nilimitahan lamang sa isandaang (100) termino na hinango sa mga batayan at sangguniang aklat ng Agham Panrehabilitasyon (nasa apendiks C). Pumili ang mananaliksik ng siyam (9) na propesor, tatlo (3) sa bawat programa na nagtuturo ng mga asignatura sa Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology batay sa mga sumusunod na krayterya a) nagtapos ng B.S.Physical Therapy, B.S. Occupational Therapy at B.S. Speech-Language Pathology b) tatlong taon nang nagtuturo ng mga asignatura sa mga nasabing programa c) nakauunawa at nakagagamit ng wikang Ingles at Filipino. Pumili rin ang mag-aaral ng mga eksperto sa wikang Filipino. Ang piniling mga eksperto sa wikang Filipino ay a) nagtuturo ng Filipino sa UST ng limang (5) taon o higit pa b) nagtapos na ng Masteral o kaya'y doktoral sa Filipino. Sila ang magsasagawa ng balidasyon sa ginawang salin ng kasalukuyang pag-aaral.

Pipili lamang ng isandaang termino at depinisyon ang mananaliksik sa pamamagitan ng pagpapasagot sa iniundang talatanungan na naglalaman ng mga terminolohiya at depinisyon na kinuha sa mga glosaryo ng mga aklat na ginagamit sa mga kursong Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology. Kung lalabis sa itinakdang bilang ay isasama na rin sa mga isasalin ang mga nasabing terminolohiya at depinisyon.

1.6 Katuturan ng mga Katawagan

Ang sumusunod na mga katawagan ay makikita at ginamit sa pag-aaral na ito:

Bilinggwal - Taong nakauunawa at nakakagamit ng dalawang wika sa magkahiwalay na gamit na may pantay na kahusayan.

Diksyonaryo - Aklat na naglalaman ng kalipunan ng mga salita ng isang wika na naglalaman ng depinisyon, paraan ng pagbigkas, etimolohiya at implikasyon.

Filipino - Wikang sinasalita at nauunawaan ng higit na nakararaming mag-aaral sa Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon. Wikang kadalasang ginagamit ng mga therapist sa mga pasyente

Glosaryo - Isang talaan ng mga katawagang may tiyak na kahulugan sa mga natatanging larangan ng karunungan o disiplina.

Intelektwalisasyon - Tumutukoy sa katangian, kakayahan o potensyalidad ng wika na magamit bilang midyum ng pagtalakay, maaaring pasalita o pasulat man sa makaakademikong paraan ng anumang larangang akademiko o disiplina.

Istandardisasyon - Ito ay pagpili ng lipunan sa isang partikular na porma ng wika na katanggap-tanggap at pinagtibay. Nagaganap ito sa pagbaybay,

pagbigkas, pagbibigay kahulugan, pagbuo ng salita at paggawa ng pangungusap.

Leksikograpiya - Sangay ng pag-aaral ng wika na nakatuon sa pag-aaral at pagtitipon ng mga salita para makabuo ng diksyonaryo.

Modernisasyon - Proseso kung saan ang wika ay nakakaangkop na gamitin bilang midyum ng komunikasyon para sa iba't ibang paksa ng talakayan sa loob ng silid-aralan.

Occupational Therapy - Isang propesyong nauugnay sa kalusugang nagsasangkot sa isang tao sa okupasyon na magkaloob ng gawain at pakikilahok sa makabuluhang gawaing kultural at matugunan ang kapansanang pisikal at mental.

Pagsasalin - Paghahanap ng katumbas na mga salita upang maisalin ang kaisipan mula sa wikang oirhinal tungo sa taget na wika. Isa itong mahalagang hakbang sa intelektwalisasyon ng wikang Filipino.

Physical Therapy - Isang sangay ng rehabilitasyong pangkalusugan na gumagamit ng mga tiyak na disenyo ng ehersisyo at kagamitan para matulungan ang pasyente na mapanumbalik at mapabuti ang pisikal na kakayahan.

Register - Isang subset ng wika na ginagamit sa isang partikular na layunin at larangan tulad ng mga Agham Panrehabilitasyon.

Rehabilitation Science - Ito ay isang interdisiplinaryong larangan ng pag-aaral na nakatuon sa pagiging panksyunal ng tao at pagpapabuti ng interaksyon ng isang tao sa kapaligiran.

Speech-Language Pathology - Sangay na pinapraktis ng mga Speech-Language Pathologist na ang tuon ay ebalwasyon at tritment ng mga kapansanan na may kaugnayan sa pagsasalita, wika, kognitibong komunikasyon, tinig, paglulon at katatasan sa pagbigkas.

KABANATA II

REBYU NG LITERATURA AT KAUGNAY NA PAG-AARAL

Sa bahaging ito ng pag-aaral ay ilalahad ang iba't ibang kaugnay na literatura at pag-aaral sa larangan ng leksikograpiya at pagsasalin. Hinango mula sa iba't ibang sangguniang gaya ng aklat, dyornal, mga elektronikong babasahin at iba pa ang mga impormasyong nilalaman ng mga kaugnay na literatura. Naging gabay rin ng pag-aaral na ito ang mga tanging proyekto, tesis at disertasyon bilang mga kaugnay na pag-aaral.

2. 1 Mga Kaugnay na Literatura

Ang mga kaugnay na literatura ay mahalaga sa mga siyentipikong pag-aaral sapagkat dito nalalaman ng mga mananaliksik ang kasalukuyang kalagayan at pangangailangan pang pananaliksik sa paksang napili. Ang mga kaugnay na literatura ay nakatulong nang malaki sa kasalukuyang mananaliksik. Higit pang napalawak nito ang kaisipan ng mananaliksik tungkol sa paksa.

2.1.1 Leksikograpiya at Leksikolohiya

Ayon kay Hartmann (2001) ang leksikograpiya ay isang lumalawak na larangan, kasama nito ang praktikal na sangay o pagtitipon ng mga salita at teoretikal na sangay o pananaliksik na nauukol sa mga salita. Ayon kay Svensen sa kanyang librong *Practical Lexicography* (1993), ang leksikograpiya ay isang sangay ng aplayd na lingguwistika na binubuo ng pagmamasid, pangangalap, pamimili at paglalarawan ng mga yunit ng mga salita at pagsasama-sama ng

mga salita ng isang wika o higit pa. Halos magkatulad ang ibinigay na kahulugan ni Svensen at kahulugan ng leksikograpiya na nasa *Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics* (LDLTT, 1992) na kay (Hartmann, 2001), ito ay isang larangan ng praktika “kung saan may kaugnayan sa aplayd na lingguwistika na maaaring magamit sa leksikolohiya. Halos magkakatulad din ang kahulugan ng leksikograpiya sa ibang diksyunaryo katulad ng *New Oxford English Dictionary* (1998), *New Shorter Oxford English Dictionary* (1993) na pawang tumutukoy sa proseso at praktika ng pagtitipon ng mga salita.

Samantalang binigyang pagpapakahulugan ni Hartmann (2001) ang leksikolohiya bilang isang pag-aaral ng mga aytem sa bokabularyo o leksikon ng isang wika; kasama ang kahulugan at ang kanilang pagkakaugnay-ugnay, pagbabagu-bago ng anyo ng mga salita at pagkakaiba-iba ng kahulugan nito sa iba’t ibang panahon. Ayon naman sa website na www.ciil-ebooks.net, ang leksikolohiya ay ang pag-aaral ng mga salita sa buong aspeto nito: anyo ng simantika, gayundin ang ponolohikal, morpolohikal at kontekstuwal na kaugnayan nito sa mga salita. Ito rin ay nakatuon sa pag-aaral ng pinagmulan ng leksikon, pag-unlad ng mga salita at kung paano ito ginamit sa kasalukuyan. Ito rin ay pag-aaral ng interkoneksiyon ng pagkakaiba o pagkakatulad na umiiral sa mga leksikal na yunit.

Samakatuwid ang leksikograpiya ay nakatuon sa proseso, teorya, at praktika ng pagsulat ng mga salita sa kongkretong anyo katulad ng pagbuo ng isang diksyonaryo samantalang ang leksikolohiya ay nakatuon naman sa maka-

Agham na pag-aaral ng mga bokabularyo ng isang wika sa kabuuang sistema nito.

2.1.2 Leksikograpiya sa Pilipinas

Sa *language links* ni Jessie Grace Rubrico ay inilahad niya ang ambag ng mga leksikograper sa lingguwistika, sinabi niya na sa larangan ng leksikograpiya ay maraming Pilipinong iskolar ang namumukod. Isa na rito si Jose Villa Panganiban na sumulat ng mga diksyonaryong sumusunod: English-Tagalog vocabulary (1946), Talahulugang Tagalog-Ingles (1952-64), Tesauro diksyonaryo Ingles-Pilipino (1965-66), Talahulugang Pilipino-Ingles (1966), Concise English-Tagalog dictionary (1969), Diksyunaryong Pilipino-Ingles (1970), Diksyunaryo-tesauro Pilipino-Ingles (1972), Comparative semantics of synonyms and homonyms in Philippine languages (1972). Si Julio Silverio ay gumawa ng mga diksyonaryo sa Ingles-Pilipino-Ilocano, Ingles-Pilipino-Pangasinan, Pampango-Pilipino-Ingles noong 1976; Pilipino-Pilipino, Bicolano-Pilipino-Ingles, Ingles-Pilipino-Bicolano noong 1980. Si Mario Tunglo ay gumawa ng trilinggwal na diksyonaryo sa Ingles-Pilipino at Ilocano, Bicolano, Cebuano, Ilongo, Maranao, Pampango, Pangasinan, Waray at ng bilinggwal Ingles-Pilipino, Pilipino-Ingles mula 1986 hanggang 1988.

Ang iba pang mga diksyonaryo na nagawa ng mga Pilipinong iskolar sa panahong ito ay ang mga sumusunod: Tagalog/Pilipino -Tagalog-Ingles o Ingles-Tagalog - Anacleto, Buhain, Daluz, Jacobo, Ignacio, Laya at Laya, de Leon, Mallari at Tablan, Aldave-Yap, Manalili, Macapinlac at de Dios; English-Tagalog-Spanish, de Guzman atbp, Ignacio; Kastila-Tagalog, Paglinawan; Nippongo-

Pilipino, Verzosa; English-Tagalog-Ilokano -Calderon, Calip, Calip at Resurrection, Silverio, Dagdagan, Cacdac at Cacdac; Ingles-Español-Ilocano-Pangasinan, Garcia; English-Tagalog-Ilokano-Visayan, Dizon; Español-Ilocano - Pacifico; Cebuano -Bas, Bunye at Yap, Cabonce,Cuenco, Custodio, Makabenta; English-Visayan-Spanish, Gullas; English-Visayan-Tagalog, Hermosisima at Lopez, Rudifera, Guerrero, Jamolangue; Bikol -Belen, Imperial; Ingles-Bikol-Castila, Dato; Pampango-Castellano-Ingles -Dimalanta atbp; English-Tagalog-Pampango, Manalili at Tamayo; Hiligaynon-English -Maroma, Motus; English-Tboli-Pilipino-Hiligaynon, Gendulan; Waray-waray-Pilipino, Andrada; Subanu-Visayan-Spanish-English, Lagorra; Sindangan Subanon-Cebuano-Pilipino-English, Guilingan atbp; Matigsalug Manobo, Manuel; Bilaan, Macabenta; Gaddang-Calimag; Tausug, Usman; Chabacano-English-Spanish, Camins at Riego de Dios.

Sinabi ni Acas (2006) na pagkaraang piliin ang Tagalog noong 1939 bilang nukleo na wikang pambansa ay pinagtuunan na ng pansin ang pagpapayaman at pagpapaunlad ng Filipino. Sa panahong pinamumunuan ni Julian C. Balmaceda ang Surian ng Wikang Pambansa ay simimulan na ang paghahanda ng pinalawak na Diksyonaryong Tagalog at pinalimbag noong 1989 na may pamagat na “Diksyonaryong Filipino” kalakip ang mga isinamang salita na wikang rehiyonal.

Kaugnay ng pagpapalawak ng diksyonaryo, si Cirio H. Panganiban ay nagsimulang maghanda ng mga bokabularyong espesyalisado tulad ng mga katawagang pambatas, at iba pa buhat sa mga salita/panumbas ng iba pang

pangunahing wika ng bansa maging sa Kastila at Ingles. Si Cecilio Lopez ay gumawa ng mga pag-aaral sa lingguwistikong pagsusuri at paghahambing sa Tagalog at sa iba pang wikang katutubo gayundin ang diksyonaryo-tesauro sa Filipino-Ingles at Ingles-Filipino.

Mula sa pribadong sektor, isang mahalagang kontribusyon sa lesikograpiya ang “Vicassan’s Pilipino- English Dictionary ni Vito Santos. Taglay ng edisyon 1976 ang kabuuang 68,000 pangunahing entri ng mga salita. Hinango ang mga entri sa maraming diksyonaryong Tagalog at Pilipino, sa mga magasing bernakular at iba pang peryodikal, gayundin sa mga impormante.

Gumawa si Jose Reyes SyTangco, M.D. ng isang diksyonaryong may pamagat na Progresibong Bokabularyong Pang-Agham (Ing-(g)-les – Pilipino na inilimbag ng Pamantasan ng Santo Tomas noong 1977. Ang diksyonaryong ito ni Dr. SyTangco ay naglalarawan ng isang napakalaking pagsisikap tungo sa pagpapaunlad ng isang wikang pambansa, sapagkat sinikap niyang gumawa ng isang diksyonaryo na nakatuon sa mga katawagan sa Agham at Medesina. Ginamit niya ang pinakamahalagang mga wikain sa ating bansa at ang Wikang Sanskrito.

Noong 1975, ang *Institute of National Language*, ang tanggapan na ngayon ay ang komisyon ng Wikang Filipino ay nalimbag ng isang aklat na inaasahang tutugon sa hamon ng *Bilingual Education Policy*. Ang naturang aklat ay niribisa na at muling nilimbag nonng 1977. Ang laman ng aklat ay mga katawagan sa mga sumusunod na asignatura: *Athletics, Character Education, Economics, Geography, Health Education, Home Economics, Physical Education, Social*

Science, Social Studies, Work Education, at mga katawagan sa pamamaraan ng pagtuturo.

Ang pangunahing layunin ng aklat na ito ay ang pagkakaroon ng talasalitaan sa bawat asignatura. Samakatuwid, ito ang sagot sa mga pangangailanang ng mga guro, mga mananaliksik, at mga mag-aaral ng wika.

Isang malawakang pagsubok ang inilunsad ng Lupon sa Agham ng UNESCO sa Pilipinas sa paglinang ng mga katawagang pang-Agham. Batay sa ulat ni Gonzalo del Rosario, ang aklat na pinamagatang *Maugnaying Talasalitaang Pang-agham: Ingles-Pilipino*, ay inihanda ng animnapung (60) mga dalub-agham (*scientist*), mga dalubguro at mga inhinyero buhat sa pamantasan, tanggapan ng pamahalaan at mga samahang pampropesyonal at pang-Agham.

Ang aklat ay nakatuon sa mga pangunahing katawagang teknikal sa Agham, *Chemistry, Biology*, at *Social Science*. Sa pagkalinang ng mga katawagan, ginamit ng lupon ang sumusunod na mga pagsasalin ayon sa ginawa nilang pagpili: 1) *current Tagalog words*, e.g. *Kambing for Capricornus*; 2) *Old Tagalog words*, e.g. *tinggaputi for tin*; 3) *words from the other principal dialects in the Philippines*, e.g. *duta Visayan for earth or a planet*; 4) *Spanish or English words*, e.g. *sentigrado for centigrade, asid for acid*; 5) *words from the other world languages which are very rarely used if ever*.

2.1.3 Iba't Ibang Uri ng Sangguniang Leksikograpikal

Kapag leksikograpiya ang pinag-uusapan, marami ang mag-aakala na tanging diskyonaryo lamang ang maaaring matawag na sangguniang

leksikograpikal. Kung kaya nilinaw ni Hartmann (2001) na may tatlong pangunahing sangguniang leksikograpikal: ang diskunaryo, tesauro at ang ensayklopedya. Ayon sa *Dictionary of Lexicography*, ang diskunaryo ang pinakakaraniwang sangguniang leksikograpikal na binubuo ng makro at mikrostruktura. Sa simpleng pagpapahayag, ang makrostruktura ay tumutukoy sa panimula at iba pang preliminaryong bahagi ng diskunaryo (*front matter*), mga salitang lahok o entri (*middle matter*) at mga apendiks at iba pang bahagi pagkatapos ng mga salitang lahok (*back matter*), samantala ang mikrostruktura naman ay tumutukoy sa deskripsyon/depinisyon ng mga salitang lahok. Ayon naman kay Zgusta (1971) may iba't ibang uri at kategorya ang mga diskunaryo gaya ng *encyclopedic dictionaries*, *linguistic dictionaries*, *diachronic dictionaries*, *synchronic dictionaries*, *restricted dictionaries*, *general dictionaries* at *monolingual and bilingual dictionaries*. Nagbigay rin siya ng kategorya hinggil sa kung paano ikaklasipika ang mga diskunaryo. May tinatawag na *Big*, *Medium* at *Small Dictionaries*. Ang *Big Dictionaries* ay nagtataglay ng apat na raang libong salita o higit pa. Ang *Medium Dictionaries* naman ay hindi nararapat bumaba sa apatnapung libong bilang ng mga salita. Ang huli ay nararapat na hindi bababa sa apat na libo. Sa kabilang dako, kung ang koleksyon ng mga entri ay mas mababa sa apat na libo, maaari itong tawaging glosaryo o isang ispesyal na diskunaryo. Kung pangkalahatang gamit at depinisyon ng mga salita mula sa isang korpus ng wika ang pokus ng diskunaryo ang ensayklopedya naman ay nakatuon sa pagbibigay ng mga impormasyong paktuwal mula sa iba't ibang larangan. Ang glosaryo ay talaan naman ng mga termino na may kahulugan at

iniayos sa paalpabetong pagkakasunud-sunod. Ito ay tumutukoy bilang bokabularyo ng tiyak na “domeyn ng karunungan”. Natatagpuan ito sa hulihan ng isang aklat. Maaaring matagpuan sa glosaryo ang mga depinisyon ng mga bagong ipinakilalang termino sa loob ng aklat o kahulugan ng anumang ispesyalisado at tiyak na termino na mahalaga sa nilalaman ng aklat. Ang mga glosaryo ay maaaring may kasamang mga larawan habang binibigyang kahulugan ang mga teknikal na termino sa tiyak na larangan. Ang mga glosaryo sa pangkalahatan ay monolingwal ngunit may pagkakataon na ito’y maaaring bilingwal o puwedeng multilingwal. Ang isang bilinggwal na glosaryo ay may lista ng mga salita sa isang partikular na lenggwahe na ipinaliliwanag sa ibang lenggwahe sa tulong ng kasingkahulugang salita sa nasabing lenggwahe. Ito ay isang kapaki-pakinabang na gamit sa pag-aaral para maging pamilyar sa mga pangunahing termino at konsepto sa isang partikular na larangan tulad ng Agham, Kompyuter, Literatura, Ekonomiks at iba pa. Ayon naman sa Microsoft Encarta Reference Library (2005), isang digital at interkatibong diksyonaryo na ang glosaryo ay isang koleksiyon ng mga terminong ispesipiko sa isang larangan kasama ang kahulugan nito, madalas ay isinasama sa apendiks ng isang aklat. Nagmula ito sa wikang Latin na glossa at Griyegong glossa (dila at wika).

2.2 Mga Simulain, Teknik at Kritisismo sa Pagsasalin

Ang pagsasalin ay mahalagang hakbang sa intelektwalisasyon ng wikang Filipino. Napakaimportante ng pagsasalin para mailipat ang nakaimbak na karunungan nasa mga librong nasusulat sa Ingles at iba pang wikang

bernakular at dayuhan. Tunay na nakapanghihinayang kung hindi makaabot sa higit na nakararaming mambabasa at mag-aaral.

Naniniwala si Catford (1965), na ang pagsasalin ay pagpapalit ng tekstuwal na materyal ng pinagmulang wika sa katumbas na tekstuwal na materyal sa target ng wika. Sinasabing isang muling paglalahad ang pagsasalin sa target na wika ng tekstong naglalaman sa mensaheng tulad ng sa pinagmulang wika gamit ang mga tuntuning panggramatika at mga piling salita ng target na wika. Dahil para kay Newmark (1988), isang gawaing pagtatangka ang pagsasalin na kasasangkutan ng pagpapalit sa isang nakasulat na mensahe sa isang wika ng tulad na mensahe sa ibang wika. Gayon man, importanteng mailipat ang mensahe nang kaunti lamang ang pagkakalihis mula sa isinasaling wika patungo sa tumatanggap na wika ng pinakamalapit na katumbas nito (Nida at Taber, 1982).

Si Larson (1984), ay nagsabing sadyang masalimuot ang pagsasaling wika dulot ng kaibahan ng estruktura ng wikang kasangkot sa pagsasalin. Isa ito sa prominenteng dahilang pinagmumulan ng sigalot kung paano magkakaroon ng isang ganap/sapat na salin. Ayon pa sa kanya, ang tagasalin ay kailangang maging dalubhasa sa dalawang wikang kaugnay sa pagsasalin. Sa ganitong paraan ay madali niyang mababatid ang mensaheng napapaloob sa simulaang lenggwahe pagkaraang basahin nang husto ang tekstong isasalin. Sapagkat batid niya ang tumpak na kahulugan ng bawat salita, pangungusap at talata ng tekstong isasalin kung may sapat na kaalaman ang tagasalin sa wikang ginamit sa teksto. Bukod dito, kailangan ding maging pamilyar sa tekstong kanyang

isasalin. Hanggang maaari nasa linya ng paksang isinasalin ang tagasalin dahil patalinghagang sinasabing higit daw sa mabuting ipaubaya na sa makata ang pagsasalin ng tula tulad din ng pagsasabing isang siyentista lamang ang dapat magsalin ng mga aklat nina Newton at Darwin.

Sinang-ayunan ni Atienza(2004), ang pahayag ni Larson na isang masalimuot na proseso ang pagsasalin sapagkat hindi lamang ang kinis ng pagkakapahayag sa pamamagitan ng salita ang binibigyang-pansin, kundi ang iba't ibang aspekto ng kultura na may malaking gampanin sa pagpapaloob sa karanasan at pananaw pandaigdig ng TL.

Naniniwala si Goethe(na kay Nida 1964), na sa pagsasaalang-alang sa kultural na salik, lumilitaw ang suliranin sa pagsasalin, sa usapin kung magiging tapat sa SL o aangkop sa TL ang ginagawang paglilipat. Ito ay umaayon sa kanyang pananaw hinggil sa dalawang prinsipyo sa pagsasalin. Ang unang prinsipyo ay nakatuon sa pagdadala ng tagasalin sa kanyang mga kababayan ng tunay at malinaw na larawan ng isang banyagang realidad sa pamamagitan ng pagiging tapat sa SL. Pinanatili ang mga konsepto at bahagi ng kultura ng SL sa ginagawang salin. Ang ikalawa ay ang pagtingin sa isang banyagang akda bilang sariling materyal ng tagasalin na kapapalooban ng pananaw-pandaigdig ng kanyang sarili at ng mga kababayan at nagsisilbing tila orihinal na akda. Dito ay malayang nagpapalitan ang ilang mga konseptong kultural sa SL.

Inilatag sa pagsususri ni Nida (1964), sa kanyang *formal at dynamic equivalence* ang katulad na pananaw ni Goethe. Sa *formal equivalence*, tapat na isinasalin ang anyo at nilalaman nang sa gayon ay maunawaan ng target na

mambabasa ang kamalayan, damdamin at diwa sa konteksto na SL. Sa *dynamic equivalence* naman ang tagasalin ay naglilipat sa paraang pagbibigay-tuon sa konteksto ng kanyang sariling kultura. Sinabi rin niyang may tatlong (3) salik ng pagsasalin. Ito'y ang mga sumusunod: layunin sa pagsasalin, kalikasan ng tekstong isasalin at uri ng babasa o gagamit.

Iminungkahi ni Newmark (1988) ang dalawang taliwas na metodo ng pagsasalin, ang *transference at componential analysis*. Ang *transference analysis* ay nakatuon sa pagpapanatili ng mga konseptong kultural ng SL. Ang *componential analysis* ay higit na nakapokus sa mensaheng inihahatid ng SL at isinasantabi ang karanasang kultural na nakapaloob dito. Sinabi rin niyang matapat ang salin kung maingat ang ginawang pagsasalin. Ang metodong matapat na kahulugang kontekstwal ng orihinal, sa kabila ng mga hadlang na estrukturang gramatikal ng wikang pinagsasalinan.

Sa aklat na ***Approaches to Translation*** ni Newmark (1988) ay ipinaliwanag niya ang mga hakbang sa pagsasalin. Ang bawat paraan ng pagsasalin ay may tiyak na gamit o kaangkupan. Pinangkat ni Newmark sa dalawa ang walong metodo. Ang unang pangkat ay nagbibigay-diin sa simulaang lenggwahe(SL). Ang ikalawang pangkat ay nakatuon sa tunguhang lenggwahe (TL). Ang mga metodo ng pagsasalin na pinagmulang wika ang binibigyang diin: salita sa salitang pagsasalin, literal na salin, matapat na salin at semantikang salin. Ang mga metodo ng pagsasalin na pinagsasalinang wika ang binibigyang-diin: adaptasyon malayang salin, idiyomatikong salin at komunikatibong salin.

Ang kahusayan ng isang salin ay masusukat hindi lamang sa kung sino ang nagsalin, kung hindi, kung paano ito isinalin. Mahalagang masuri ang pamamaraan o teoryang nakapaloob sa pagsasalin ng isang akda at malaman ang aktwal na aplikasyon ng mga ito upang higit na maging obhektibo at matibay ang mga simulain sa panunuring pampagsasalin o *translation criticisms* (Legaspi, 1995).

Ayon naman kay Santiago (1979), “Ang alinmang salin ay huwad lamang ng orihinal at sapagkat huwad ay di maaaring hindi ito maiba kahit papaano sa orihinal.” Samakatuwid, kinakailangan ang ebalwasyon upang malaman ang iba’t ibang maaaring kalabasan at kahinaan ng isang salin.

Ang pagsusuri o ebalwasyon ng salin ay isang mahalagang tagapag-ugnay ng mga teorya sa pagsasalin at pagsasapraktika ng mga teoryang ito (Newmark, 1988). Masusubok ang katotohanan at pagiging epektibo ng iba’t ibang teoretikal na simulain sa pagsasabi kapag ito ay ginamit at binigyang-pagsusuri ang paggamit sa mga ito.

Ang eksperto naman sa larangan ng medisina ay may sariling paniniwala ukol sa kung sino ang isang mahusay na tagasalin. Batay sa aklat ni O’Neill (1998) sa kanyang *“Who Makes a Better Medical Translator: The Medically Knowledgeable Linguist or the Linguistically Knowledgeable Medical Professional? A Physician’s Perspective”*. Sinabi niya na dahil kakaunti ang mga doktor na nagsasalin ng paparaming tekstong medikal na kailangang maisalin sa iba’t ibang wika, mas maaasahan ang mga tagasalin ng mga tekstong medikal. Ginamit niya ang terminong “medical professional” sa halip na “physician” o

doktor upang tukuyin hindi lamang ang mga manggagamot o doktor upang tukuyin hindi lamang ang mga doktor kundi pati na rin mga nars, dentist, paramedic at iba pa. Pare-pareho silang kumukuha ng mga pangunahing kurso sa biology, chemistry, biochemistry, organic chemistry, anatomy, physiology, pharmacology at iba pa kaya pamilyar sila sa lenggwaheng ginagamit sa medisina. Idinagdag niya na mahalagang nauunawaan ng tagasalin ang “wika ng medisina” dahil ito ay “punung-puno ng *jargon* at di karaniwang pamamarirala na di karaniwang naririnig o nababasa sa pang-araw-araw na buhay,”. Ngunit upang matiyak kailangang sumangguni ng mga doktor, nars, kumadrona at iba pang nasa propesyong medikal upang malaman kung ano ang salitang ginagamit nila kapag nakikipag-ugnayan sa mga pasyente.

Bukod sa mga *jargon* at *idiosyncratic phrases*, sinabi ni O’Neill na sa propesyong medikal, may mga salitang may taglay na karunungan na tanging mga nasa propesyong medikal ang agad makauunawa at posibleng hindi agad maintindihan ng isang hindi doktor o nasa ganoong propesyon. Itinanong niya sa isang tagasalin at awtor ng mga aklat sa proseso ng pagsasalin, na nakapagsalin na ng ilang tekstong medikal. Nang tanungin kung paano siya nakapagbuo ng sariling “medical register”, sinabi nito na: “*Faking it, mostly*”. -dahil ang isang tagasalin ay nagpapanggap lamang na siya ang *neurologist*, *gastroenterologist* o inhinyero na sumulat ng orihinal na teksto. Ang totoo kahit na ito ay isang biro, ito ay may katotohanan, dahil talagang inilalagay ng tagasalin ang sarili sa lugar ng isang doktor, inhinyero o siyentista kapag nagsasagawa siya ng pagsasaling teknikal at siyentipiko. Ngunit ang pagpapanggap na ito, kung matatawag ngang

pagpapanggap, ay nagiging matagumpay lamang sapagkat ibinatay sa nauna nang malaliman at malawakang saliksik na isinagawa ng tagasalin.

Naniniwala si O'Neill na magiging matagumpay ang pagsasalin kung susunod sa mga pamamaraang tulad ng: pananaliksik sa mga aklat at sa Internet, paggamit ng mga diksyonaryo, *feedback* mula sa kliyente o sa nagpapagawa ng salin. Mahalaga rin ang karanasan, na magsisilbing gabay sa mga susunod na pagsasalin.

Samakatuwid, naniniwala si O'Neill na kapwa makapagsasagawa ng mahusay na salin ng mga tekstong medikal ang mga propesyonal na may kaalamang panlingguwistika (*linguistically knowledgeable professionals*) gayon din ang mga lingguwista na may kaalamang pangmedikal (*medically knowledgeable linguists*). Ngunit pansinin na kapwa nakakabit ang salitang "*knowledgeable*" sa dalawang termino. Nangangahulugan ito ng malalim na kaalaman, kapwa ng tagasaling doktor at ng tagasaling hindi doktor, sa paksa ng tekstong medikal at sa wikang ginagamit sa pagsasalin. Sa ideyal na sitwasyon, maaaring magkaroon ng kolaborasyon ang eksperto sa paksang teknikal at ang eksperto sa wika upang makabuo ng mahusay na salin ng tekstong siyentipiko.

Bunsod naman ng pagkakaibang kultural at sosyal ng tao, sumibol ang barayti ng wikang sinasalita na nagpalala sa suliranin ng istandardisasyon at intelektwalisasyon ng wikang Filipino.

Ang pangangalap at pagsasalin ng mga salitang teknikal ay lubhang kailangan sa istandardisasyon, modernisasyon at intelektwalisasyon ng wikang Filipino sa modernong panahon. Kung gayon magagamit lamang nang

malawakan ang isang wikang pambansang tulad ng Filipino kung ito'y nagagamit sa mataas na antas ng pag-iisip. Ang paghahanda ng *wordlist* at glosaryo ang mahalagang hakbang sa pagpapayaman ng register ng ating wika, kaalinsabay ng pagsulat ng mga literatura.

Samantala, glosaryo ang tawag sa talaan ng batayang teknikal, pangwika at mahihirap na katawagan sa isang paksa o asignatura na may kasamang mga katuturan o paliwanag (Diksyunaryo ng Wikang Filipino, 1998).

Narito ang ilan sa mga proyekto sa wordlist at glosari.

1. Mga Katawagang Panghanapbuhay (Surian ng Wikang Pambansa, 1979)

- Naglalaman ang aklat ng listahan ng mga salita sa Ingles na tinumbasan sa Filipino ukol sa mga pamagat na:

1. Katawagang Pang-agrikultura at Kaugnay na mga Larangan
2. Katawagan sa Edukasyong Bokasyunal at Industriyal o Edukasyong Pangkasanayan/ Pangkalahatan at Teknikal,
3. Sa Pangisingda
4. Pantanggapan gaya ng Bukkiping, Takigrapiya at Pagmamanikilya
5. Sa Edukasyong Industriyang Pantahanan

Narito ang ilang halimbawa ng entri mula sa pamagat:

ACCOUNTABILITY	pananagutan/ sagutin
MATURITY	takdang panahon ng pagbabayad
MONEY ORDER	mani order/ money order
FINE	multa

2. Glosari ng mga Salitang Ginagamit sa Introductory Sociology
(Dasmarinas/ Departamento ng Agham Pangkaasalan)

ACCULTURATION

- Akulturasyon – Paghiram ng mga bagong gawa o padron bunga ng pakikipag-ugnayan sa ibang kultura

ALIENATION

- Alyenasyon – Terminolohiya ayon kay Karl Marx na tumutukoy sa bisa ng kapitalismo sa relasyong pantao, binubuo ng kawalan ng kapangyarihan ng kahirapan at pagkahiwalay

3. Glosari/ Wordlist sa Matematiks (Departamento ng Matematiks, DLSU)

ABSOLUTE VALUE	absolute na valyu/ absolute value
ALGEBRA	algebra
ALGEBRAIC EXPRESSION	estrukturang algebraic
BINOMIAL	baynomiyal

Binanggit ni Trance (MALAY 1997) na ayon kay Otones, may dalawang uri ng komunikasyon sa larangan ng Agham, Teknolohiya at Matematiks.

Ang *scientific exchange* o ang pakikipagtalastasan ng isang siyentipiko sa kapwa dalubhasa sa larangan at ang *popularization* o talastasan ng mga dalubhasa sa ordinaryong mamamayan. Ang ganitong pananaw ay maaaring ikonsidera sa larangan ng humanidades at agham panlipunan.

Lahat ng pagbuo ng diksyonaryo ay nagsisimula sa paglilista ng mga katawagan at salita sa mga tiyak na paksa ng pag-aaral. Kaya nga ang silbi ng

paggawa ng wordlist o glosari ay mahalaga sa mas malakihang proyekto sa pagdedebelop ng bokabularyo sa Filipino para sa disiplina at domeyn.

Alalahanin nating may mga mahahalagang konsepto at konsiderasyon sa debelopment ng wika na may tiyak na pagtukoy sa Filipino. Ang gawain sa pagdedebelop sa wika ay dapat na magsaalang-alang sa mga proseso ng pagpapalit ng wika (*language replacement*) at paglilipat-wika (*language shift*).

2.3 Mga Kaugnay na Pag-aaral

Marami na ang mga pananaliksik na isinagawa hinggil sa pagsasalin at pagbuo ng mga glosaryong bilinggwal. Hindi lamang mga tekstong Ingles ang isinalin sa Filipino, may mga nagsalin na rin mula sa ibang katutubong wika ng Pilipinas tungong Filipino. Malaki ang pagkakatulad ng karamihan sa mga pag-aaral sa pagsasalin at paggagawa ng glosaryo na ginamit ang mga teknik sa pagsasalin ni Newmark. May mga pagsasaling nanghiram sa Ingles, ang ibang naman ay pinanatili ang ispeling at ang iba ay sumunod sa ortograpiyang Filipino.

Ang Glosaryo ng mga Katawagang Teknikal sa Isports ay isang pag-aaral na isinagawa ni Cantillo (2013) na naglalayong makabuo ng isang glosaryo sa larangan ng isports. Ang pag-aaral na ito ay nagnanais ding makapag-ambag sa intelektwalisasyon ng Filipino. Gumamit siya ng mga pamantayan sa pagpili ng respondente tulad ng pagiging isang coach, manlalaro at dapat ay may sapat na kaalaman at karanasan sa larangan ng isports.

Sa pag-aaral na ito ay napatunayang: (1) ang mga termino sa mga katawagan o ekspresyon na pang-isports ay isinalin o tinumbasan ayon sa

leksikon ng Filipino; (2) hindi madali ang magsalin ng mga terminong pang-isports. Katulad ng mga katawagan na nakahanay sa kilos o galaw, hindi ito madaling isalin lalo na kung walang sapat na kaalaman ang tagasalin kung paano isinasagawa ang mga kilos na ito. Lumabas na ang karamihan sa mga termino ng kilos o galaw ay hindi maaaring isalin nang paliteral (salita sa salita) kundi dapat isalin ng diwa sa diwa; (3) sa pagsasalin ng mga terminong pangkagamitan ay madalas na pinapanatili ang mga katawagan o hinihiram ng buo sa Ingles sapagkat wala itong katumbas sa Filipino at ito na rin ang mga salitang ginagamit; (4) hindi sapat na maisalin lamang ang mga terminong ginagamit sa larangan ng isports. Kinakailangan ng sapat na kaalaman sa simulaang wika patungo sa tunguhang wika.

Ang pag-aaral na ito ni Cantillo ay malaki ang pagkakaugnay sa pag-aaral na isasagawa ng mananaliksik sapagkat kapwa sila magsasalin ng mga teknikal na terminolohiya mula sa Ingles patungo sa Filipino gamit ang simulain at tuntunin sa pagsasalin ni Newmark (1988). Magkatulad ang mga ng pamantayang gagamitin sa pagpili respondente ngunit nabibilang sa magkaibang larangan; ang sa kanya ay sa larangan ng isports at ang mananaliksik na ito ay sa larangan ng Agham Panrehabilitasyon. Naiiba naman ang pag-aaral na ito dahil may kalahok na eksperto sa wikang pagsasalinan; ang sa kanya ay mga eksperto lamang sa larangan ng isports.

Layunin ng pananaliksik ni San Juan (2010) ang makabuo ng isang glosaryo ng mga piling termino sa panitikan. Gumamit siya ng deskriptibong pamamaraan. Hindi tinangka ni San Juan na humanap ng katumbas sa Filipino

ng kanyang mga salitang lahok sa prinsipyong kung wala naman salin o gamiting panumbas ang salita ay mas mabuti nang panatilihin ang orihinal nitong salita. Lumabas sa kanyang pag-aaral na malaking mayorya ng kanyang respondente (75%) ang nagsabing napakahusay ng glosaryo sa aspekto ng pagbibigay ng katumbas nang wasto sa Filipino ng mga salitang lahok sa Ingles. Mayorya rin ng mga mag-aaral (62.5%) ang nagpahayag na napakahusay ng glosaryo sa aspekto ng malinaw na pagkakalahad ng bawat depinisyon/kahulugan ng salitang lahok. Malaki-laking porsyento na ang antas ng pagtanggap na ito sa inihandang glosaryo lalo pa kung isasalang-alang ang katotohanan na karamihan sa mga mag-aaral na respondente ay mas bihasa sa Ingles at hindi gaanong gumagamit ng Filipino sa labas ng paaralan. Samantala, kalahati ng bilang ng mga estudyante (50%) ang nagsabing napakahusay ng glosaryo sa aspekto ng pagkakaroon ng iisang himig at estilo na taglay ng kabuuan nito. Halos tatlong - kapat (68.75%) naman ang nagsabing napakahusay ng glosaryo sa aspekto ng tulong na naibigay ng mga karagdagang paliwanag at halimbawa sa pagbibigay-linaw sa salitang lahok. Pinatunayan lamang na wasto ang pasya na maglagay ng ilustrasyon bilang halimbawa. 83% naman ang nagsabing napakahusay ng glosaryo. Sa proseso ng rebisyon, tinangka ng manunulat na isa-Filipino ang ilan sa mga salitang lahok sa Ingles na sa burador ay hindi natumbasan sa Filipino. Pagkatapos na maisagawa ang lahat ng hakbang ay nabuo ang kauna-unahang panimulang glosaryo ng panitikan sa Filipino na binubuo ng 263 salitang lahok na karamihan ay may katumbas sa wikang Ingles.

Halos ganito rin ang ginawang proyekto nina Rogelio F. Falcutilla at Rosalia A. Pacaanans (2006) na may pamagat na Glosaryo ng mga Terminong Pang-edukasyon sa mga Disiplinang Guidance and Counseling at Human Growth Learning and Development.

Ang pananaliksik na isinagawa nina Falcutilla at Pacaanans ay naglalayong makapagsalin at makabuo ng glosaryo ng mga terminong pang-edukasyon sa mga Disiplinang Guidance and Counseling at Human Growth Learning and Development sa Filipino.

Ang pananaliksik na ito ay gumamit ng talatanungan na pinasagutan sa pitong (7) guro at isandaan at dalawampu't pitong (127) mag-aaral mula sa antas tersarya ng Pamantasang Normal ng Pilipinas, Lungsod ng Maynila. Pawang nasa kolehiyo ang kinuhang tagasagot sa paniniwalang higit nilang masasagutan ito batay sa pamilyaridad nila sa mga nasabing termino.

Ang mga naitalang terminong pang-edukasyon ay binigyan ng katumbas ng salin sa Ingles. Ginamit ang sumusunod na koda sa pagsasalin:

- E1 – Himig Ingles, walang pagbabago sa baybay
- E2 – Himig Ingles, baybay ayon sa 1987 alpabeto
- E3 – Himig Ingles, baybay ayon sa 2001 revisyon
- S1 – Himig Kastila, walang pagbabago sa baybay
- S2 – Himig Kastila, baybay ayon sa abakada
- S3 – Pagbibigay ng katumbas na salin

Kinuha nila ang bahagdan ng sagot sa bawat bilang. Gumamit ng paghahanay upang ipakita ang higit na nais na pagpapayaman sa mga katawagan ng mga kalahok.

Napatunayan ng pag-aaral na ito na sa pitong koda ng pagsasalin, ang kodang S3 – pagtutumbas ng salita ang higit na tinanggap ng mga kalahok na mag-aaral at guro sa disiplinang Guidance and Counseling, samantala higit na pinili ng mga mag-aaral ang S3 – pagtutumbas ng salita at E2 – himig Ingles, baybay ayon sa 1987 alpabeto ang higit na tinanggap ng mga guro sa disiplinang Human Growth Learning and Development.

Hindi rin nagpatalo ang impluwensya ng wikang Ingles sa mga kalahok sa pag-aaral. Nagtamo ang kodang E1 – himig Ingles, walang pagbabago sa baybay, ng mataas na bahagdan at bilang.

Ang pag-aaral na ito ay nauugnay sa isasagawang pag-aaral sapagkat kapwa naglalayong makabuo ng glosaryo ngunit sa magkaibang larangan. May pagkakatulad din sa pamamaraang gagamitin tulad ng paggamit ng talatanungan, pagpapasagot sa mga guro at mag-aaral na nasa antas tersarya. Naniniwala rin ang mananaliksik na ito na masasagot nang may katiyakan ang talatanungan batay sa pamilyaridad nila sa mga nasabing termino.

Sa pag-aaral ni Nicdao (2008) na nauukol sa Glosaryo ng mga Terminolohiyang Panteknikal Para sa mga Estudyante ng Technological University of the Philippines ay tulad ng mananaliksik na may layuning makabuo ng glosaryo ng mga terminolohiyang panteknikal na karaniwang ginagamit ng mga guro at estudyante para sa kursong Electrical Engineering Technology at

Electronics and Communications Engineering Technology sa TUP, naging batayan niya ang labing-walong (18) teknik sa pagsasalin ni Newmark at labing-isa ang iminungkahi niyang gamitin sa teknikal na panghihiram kabilang ang adaptasyon (transference) kung saan tuwirang hinihiram ang mga salita ng isang wika sa orihinal na anyo nito. Ginamit din sa kanyang pag-aaral ang teknik ng panghihiram ni Santiago (1979) tulad ng panghihiram ng mga salita sa Ingles nang walang pagbabago sa tunog at baybay. Katumbas ng naturalisasyon ni Newmark ay transliterasyon ni Santiago na ang morpolohiya ay inaayon sa ortograpiya ng target na wika. Sa kanyang pag-aaral ay napatunayan na:

1. Sadyang malaki ang papel na ginagampanan ng Ingles bilang internasyunal na wika partikular sa siyentipiko at teknikal na terminolohiya. May mga salitang tuwirang hinihiram sa Ingles dahil mahirap kung isasalin sa Filipino.
2. May partikular na register na ginagamit sa disiplinaryang elektrikal na naiba sa karaniwang gamit ng salita.
3. Lumabas na sa pagsasalin ng mga tambalang salita at dapat bigyang diin ng kontekstwal na kahulugan na nangangahulugan ng diwa, hindi sa salita sa salita:

Halimbawa: open circuit – putol na linya at hindi bukas na sirkito

closed circuit – buo ang linya at hindi saradong sirkito

Ginamit din ang Teoryang Valences, Teoryang Subcategorization at Teoryang Protipo na naimpluwensyahan ng Syntactic Component ng Transformational Generative Grammar (TGG, 1965) ni Noam Chomsky.

Sa pag-aaral naman ni Ampil (2005) sa kanyang Preferens sa Pagtutumbas ng Mga Salita Sa Agham Panlipunan na isang “descriptive research” na ang layunin ay alamin ang laganap na kaisipan at saloobin tungkol sa panghihiram ng mga katagang nasusulat sa wikang Ingles bilang pagpapayaman at pagpapalaganap sa wikang Filipino. Ang pananaliksik na ito ay gumamit ng sarbey sa pamamagitan ng talatanungan. Inalam ng talatanungan ang preperensya ng mga guro’t mag-aaral ng UST sa panghihiram ng mga terminolohiya sa Agham Panlipunan. Isinagawa niya ang mga sumusunod na pamamaraan; Una niyang sinuri ang mga aklat na ginagamit sa pagtuturo ng Agham Panlipunan at nagsagawa rin ng aktwal na obserbasyon sa klase; Matapos basahin at suriin ang mga aklat ay itinabi ang mga salitang hiram na ginagamit sa pagtuturo at pagtatalakay. Sinunod niya ang pagsasagawa ng balidasyon sa mga salitang naitala sa pamamagitan ng sarbey sa mga guro at mag-aaral. Bumuo siya ng pamantayan sa pagpili ng mga salitang isasalin: (a) iisang salita lamang hindi parirala; (b) gamitin sa pagtalakay ng disiplinang kinabibilangan at sa komunikasyong pasalita at pasulat. Pagkatapos ay isinalin ang mga salita sa iba’t ibang preferens. Gumamit siya ng diksyunaryong Ingles-Tagalog-Kastila ni Dahl at hiningi ang tulong ng ilang propesor na nagtuturo ng Spanish para sa katumpakan ng salin. Itinala niya ang pinakamalapit na salin ng mga salita sa Agham-Panlipunan. *Purposive sampling* ang ginamit niya sa pagpili ng gagamiting kalahok sa gagawing sarbey. Bumuo siya ng isang talatanungan na gagamitin sa sarbey

at nagsagawa ng balidasyon ng talatanungan sa mga eksperto partikular sa mga gurong nagtuturo ng Filipino para sa katumpakan at kabisaan ng pag-aaral bago pa isagawa sa target na kalahok. Ginamit niya ang pamaraang istadistiko na pagkuha ng bahagdan ng sagot sa bawat bilang. Sinuma ang kabuuang bahagdan para sa bawat pamamaraang pinili at paghahanay sa mga ito sa talahanayan. Gumamit ng graph upang ipakita ang ginawang pamimili ng mga kalahok sa bawat katawagan at makita ang pagkakaiba ng mga piniling pamamaraan. Paghahanay ang ginamit upang ipakita ang higit na nais na pagpapayaman sa mga katawagan ng mga kalahok.

Pinatunayan sa pag-aaral na ito na may malaking impluwensya ang oryentasyon ng mga kalahok sa pagpili ng pamamaraan sa panghihiram ng mga salita sa Agham-Panlipunan. Natuklasan din na hindi mahirap hanapan ng katumbas ang mga salitang teknikal sa nasabing aralin. Lumalabas din na wala sa intelektwalisasyon ng wika ang problema sa usapang pangwika kundi sa pag-iisip at pagtanggap ng mga gumagamit. Ayon sa pag-aaral na ito, mas madaling manghiram ang Filipino sa Kastila sapagkat parehong konsistent ang sistema ng pagbabaybay sa dalawang wikang ito.

Sa pag-aaral na ito ni Ampil sinabi niyang malaking impluwensya ang oryentasyon ng mga kalahok sa pagpili ng pamamaraan sa panghihiram, hindi mahirap hanapan ng katumbas ang mga salitang teknikal sa Agham-Panlipunan, na wala sa intelektwalisasyon ng wika ang problema sa usapang pangwika kundi sa pag-iisip at pagtanggap ng mga gumagamit. Ang mga ideyang ito ay nagsilbing hamon sa mag-aaral na ito na gumawa ng pagsalin sa mga teknikal

na salita sa Agham-Panrehabilitasyon at sikaping matanggap at magamit ang Filipino ng mga guro at mga mag-aaral sa Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon.

Sa pag-aaral ni Camorro (2003), na may pamagat na Glosaryo ng mga Katawagan at mga Babasahing Filipino-Manobo sa Pagsasaka na naglalayong gumawa ng glosaryo sa pagsasaka. Ito'y isang deskriptibong pag-aaral at kumuha siya ng mga terminong isinalin sa mga aklat, pamphlets at brochures na pampagsasaka. Ang mga kalahok sa pag-aaral na ito ay mga dalubhasa sa pagsasaka, mga tagasalin at mga tagarepaso.

Napatunayan sa kanyang pag-aaral ang sumusunod: 1). Upang higit na matiyak ang katumpakan ng mga katawagang kinalap ay kailangang maging matiyaga ang isang mananaliksik sa paglikom ng mga datos mula sa mga impormante at taong may kinalaman sa paksa ng pananaliksik, 2). Ang mga glosaryong bilingguwal para sa mga disiplinang teknikal ay maisasakatuparan sa pamamagitan ng paggamit bilang batayan sa mga sistematikong metodolohiya na ginagamit sa mga nagdaang pag-aaral, 3). Ang isang glosaryong bilingguwal ay dapat ihanda ng mga lingguwista at mga taong bihasa sa pagsasalita ng dalawang wikang ginagamit sa pag-aaral, at 4). Mahalagang kagamitan sa pagtuturo ang inhandang glosaryo para sa mga mag-aaral na Manobo sa Agusan del Sur sa dahilang mapapadali ang pag-unawa nila ng mga katawagan sa Filipino.

Kapwa naglalayong makabuo ng glosaryo ang pag-aaral ni Camorro at ang kasalukuyang pananaliksik subalit magkaiba ng larangang tinalakay, ang

kasalukuyang mananaliksik ay nakatuon sa Agham Panrehabilitasyon, ang kay Camorro ay nauukol sa pagsasaka. Kapwa pumili ng mga respondenteng eksperto sa larangang pinag-aaralan ang dalawang pag-aaral na ito subalit nagkakaiba ang dalawang pag-aaral sa mga kasangkot na wika. Ang kasalukuyang pag-aaral ay nagsalin ng mga termino mula sa Ingles patungo sa Filipino samantalang ang kay Camorro ay mga wikang Filipino at Manobo ang kasangkot sa pagsasalin.

Isang pag-aaral ang isinagawa nina Otero at ng kanyang kasama (2002) na makabuo ng glosaryo sa Edukasyon. Ang interes ng pag-aaral na ito ay isang paraan tungo sa pagpapaunlad ng mga salita (*lexical expansion*) sa pamamagitan ng proseso ng kodipikasyon ng mga terminong gamit sa pagtuturo sa Kolehiyo ng Edukasyon. Inaasahan din na sa pamamagitan nito ay makabubuo ng isang rehistrong akademiko na Filipino na kinapapalooban ng mga salita o ekspresyong teknikal mula sa labing-apat (14) na disiplina: 1.) Art Education, 2.) Curriculum and Instruction, 3.) Educational Counseling (Guidance) , 4.) Philosophy of Education, 5.) Educational Psychology, 6.) Educational Research, 7.) Educational Technology, 8.) Health Education, 9.) Language, 10.) Reading, 11.) Science Education, 12.) Social Studies, 13.) Special Education, 14.) Teaching in the Early Grades na magagamit sa pagtuturo sa *undergraduate level* at sa iba pang mga pormal na talakayan. Ang prosesong ito ay hakbang tungo sa intelektuwalisasyon ng wika. Inaasahang malalaman din ang antas ng pagtanggap (*acceptability*) ng glosaryo ng iba't ibang *teacher training institution* sa Metro Manila tulad DLSU, FEU, NTC, PLM, PNU, at UST

Ang pag-aaral na ito ay ginabayan ng sumusuunod na konsepto; pagbabago ng wika ni Ferguson (1968), pagpapalano ng wika ni Haugen (1966) at pagsasaling wika (Nida,1964, Larson,1984 at Santiago, 2003). Sa pagbuo ng nglosaryo ay dalawang bahagi ang sinunod: ang unang bahagi ay ang pagbuo ng nglosaryo at ang ikalawang bahagi ay ang pagtataya ng nglosaryo upang malaman ang pagtanggap ng salin. Lumabas sa pag-aaral na positibo ang pagtanggap sa pagkakasalin sa Filipino ng mga termino mula sa Ingles.

Malaki ang pagkakatulad ng pag-aaral na ito nina Otero at kasama sa kasalukuyang pag-aaral sapagkat ginamit ding batayan ng pag-aaral na ito ang konsepto ng pagpaplanong pangwika ni Haugen. Ginamit din ng mananaliksik ang instrument ng pagsukat sa pagtanggap ng mga ebalweytor. Ang kasalukuyang pag-aaral ay gumamit ng mga tagabalideyt na mga propesor sa UST samantalang ang pag-aaral nila ay gumamit ng mga respondenteng mga mag-aaral buhat sa iba't ibang *teaching institution* sa Metro Manila.

Sa disertasyon naman ni Casanova (1998) na may pamagat ng “Pagbuo ng Monolinggwal na Diksyunaryo sa Drama at Teatro” ay isang mahalagang hakbang sa pagpapaunlad ng leksikograpiyang Filipino. Sinikap ng pag-aaral na ito na magamit ang mga katutubo at etnikong salitang Filipino sa larangan ng drama at teatro. Ginamit sa pag-aaral na ito ang palarawang pananaliksik na siya ring gagamitin ng mag-aaral na ito ang pamaraang ginamit ng mananaliksik ay makatutulong nang malaki sa mag-aaral na ito dahil kapwa nauukol sa pagbuo ng talaan ng mga salita sa isang tiyak na larangan ang aming pag-aaral. Ang

ginawa ni Casanova ay monolinggwal na diksyunaryo at ang mag-aaral na ito ay naglalayong makabuo ng glosaryo sa larangan ng Agham Panrehabilitasyon.

Isang komunikatibong salin ang tinangka ni Ramirez (1994) sa isang tekstong “Home Nursing” na nasa Ingles. Ibinatay niya ang kanyang ginawang pagsasalin sa mga teorya nina Newmark at Santiago. Ginamit niya ang mga ilang teknik ni Newmark tulad ng (a) transposisyon (hal. supine posisyon – posisyong tihaya; rectal thermometer – termometrong pampuwit); (b) amplipikasyon (hal. radial pulse – pulso sa may kamay; temporal o carotid artery – ugat na arteryang sa sentido o sa may lalamunan); (c) pagpapaikli, pagdaragdag, panksyunal na katumbas at substitusyon. Ginamit ding gabay ng mananaliksik ang mga simulain nina Santiago na tatlong teknik sa panghihiram ng mga terminong banyaga: (1) panghihiram sa Ingles na pinananatili ang orihinal na ispelang; (2) pagbaybay ayon sa ortograpiyang Filipino ng mga terminong hiram; at (3) paghiram sa Ingles na dumaan muna sa Espanyol at binaybay nang pa-Filipino.

Isinagawa ni Ramirez ang kanyang pag-aaral sa kapakinabangan ng mga nars, caregivers at propesyong nag-aalaga sa may karamdaman. Ang pag-aaral na ito ay umaasang makatutulong sa mga guro at mga mag-aaral na maunawaan nila at magamit ang ilang mahahalagang konsepto sa pakikipagkomunikasyon sa loob ng silid at sa komunidad na magpapraktis sila ng kanilang propesyon bilang mga therapist na siyang tuon ng pag-aaral na ito.

Isang mahalagang kontribusyon sa larangan ng pagsasalin sa Filipino ang disertasyon ni Santiago (1979) tungkol sa elaborasyon ng leksikong teknikal ng Pilipino. Tinangkang alamin ng kanyang pag-aaral ang reaksiyon ng mga impormante hinggil sa mga katawagang Ingles sa pamamagitan ng isang sarbey. Ang mga paraan ng pagpili na tinukoy sa kanyang pananaliksik ay: 1. Panghihiram ng a) wikang Ingles; b) wikang Ingles na binaybay sa Filipino; c) wikang Kastila; at d) wikang Kastila na binaybay sa Filipino. 2. Pagsasalin ng mga katawagang teknikal buhay sa wikang Ingles sa a) kasalukuyang Tagalog (*current Tagalog*); b) sinaunang Tagalog (*archaic Tagalog*); c) mga wikang gamit sa iba't ibang lalawigan (*vernacular*); at d) pagbuo ng salita (*coining*).

Isandaang (100) salitang teknikal mula sa medisina, biyolohiya, kemestri, pisika at matematika ang ginamit niya sa sarbey. Pumili siya ng tatlong daang (300) mag-aaral sa ikaapat na taon ng antas tersarya, mga praktisyuner at mga propesor sa disipinang nabanggit ang kanyang naging tagasagot. Sila ay pawang mga taga-Metro Manila.

Lumabas sa pag-aaral na ang unang preperensiya ng mga tagasagot ay ang kasalukuyang Tagalog at gagamitin lamang ang iba pang preperensiya kung wala nang makuhang katumbas sa kasalukuyang katutubong Tagalog. Ayon sa pag-aaral, hindi maiiwasan ang panghihiram sa ibang wika ngunit ang unang-unang dapat na preperensiya sa panghihiram ay ang binagong baybay ayon sa Abakada bago ang panghihiram sa Ingles nang walang pagbabago.

Nakatuon si Santiago sa mga salitang teknikal mula sa medisina, biyolohiya, pisika at matematika, samantala, ang pag-aaral na ito ay nakatuon

naman sa tatlong larangan sa mga Agham Panrehabilitasyon at ito ay pagbuo ng glosaryo sa mga larangan ng Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology. Gagamitin sa pag-aaral na ito ang isandaang depinisyon ng termino buhat sa mga nasabing larangan. Isasalin sa Filipino at bibigyang kritisismo at pagtataya ng mga ekspertong physical therapist, occupational therapist at speech-language pathologist at tatlong propesor na eksperto sa wikang Filipino.

Ang “Translation Preferences of Educators” ay isang pananaliksik na ginawa nina Otones, Santiago at Baylon noong 1972. Ayon kina Otones, ang suliranin ng isang tagapagsalin sa Filipino ng mga katawagang teknikal na pang- agham buhat sa Ingles ay ang kawalan ng katawagang istandardisado. Kadalasan, walang salitang Filipino ang tuwirang naipapahayag ang katawagan sa Ingles.

Ang panghihiram ng mga banyagang katawagan ay isang tugon sa kawalan ng taal na Filipinong salita. Subalit, anong panghihiram ang gagawin? Limang pagpipilian ang ibinigay nina Otones: (1) salitang Kastila; (2) salitang Ingles; (3) salitang Kastila na binaybay ayon sa Abakada; (4) salitang Ingles na binaybay sa Abakada; (5) Filipinong katawagan na sinauna na maaaring (a) katumbas na salita buhat sa isa sa mga salitang panlalawigan maliban sa Tagalog; (b) sinaunang Tagalog; (k) pagbubuo (coining) ng salita na may hawig sa ginawa sa maugnayin.

Dalawang instrumentong pansarbey ang ginamit nina Otones:

1. Talatanungan na may dalawampung pangungusap sa Ingles, kung saan ang bawat isa ay may katawagang pang-agham. Ang bawat pangungusap ay sinusundan ng salin sa Filipino, ngunit patlang ang katapat ng katawagang pang-agham sa ilalim ng pangungusap na Filipinong pipiliin ng sumasagot sa limang katawagang ang nais niyang isalin o panghihiram.
2. Mga talatang nasusulat sa Ingles na may katawagang pang-agham. Ang mga talata ay isinalin sa limang bersyon ng Filipino na katatagpuan ng mga pagsasalin o panghihiram sa ikalawang talata sa itaas.

Kabilang sa mga sumagot sa pananaliksik nina Otones ay: (1) mga mag-aaral sa ikaapat ng taon sa BSE at BEED; (2) mga dalubguro sa Filipino, Agham at Edukasyon; (3) mga guro sa pampubliko at pribadong paaralan na Tagalog/ di-Tagalog buhat sa lalawigan/ buhat sa lungsod; at (4) mga tagapamahala sa paaralan na Tagalog/ di-Tagalog buhat sa lalawigan/ buhat sa lungsod.

Batay sa kinalabasan ng sarbey, napag-alaman nina Otones ang mga sumusunod: (1) ang mga napiling salin o panghihiram sa katawagan ay gumamit ng mga titik ayon sa Abakada; (2) sa panghihiram higit na napili ang Kastila na may pagbabago sa baybay; (3) marami ring pumili sa mga salitang pangkasalukuyan Tagalog; (4) sa pagbubuo ng tatlong salitang Filipino, napansin ang mga ugat na haba, sukat at sulok sa parihaba, parisukat at tatsulok.

Batay pa rin sa kinalabasan ng sarbey, ang sumusunod na mga gabay sa pagsasalin ay iminungkahi nina Otones:

1. Ituloy ang gamit ng 20 titik sa Abakada para sa mga salitang karaniwang ginagamit;
2. Gamitin lamang ang mga titik Ingles at Kastila na hindi kasama sa Abakada kung ang salita ay “proper nouns” at teknikal at kung ang bilang 1 ay hindi angkop;
3. Hangga’t maaari, gamitin lamang ang mga salitang Filipino na gamit sa kasalukuyan;
4. Humiram sa Kastila sa halip na sa Ingles maliban lamang kung ang salitang Ingles sa pagbabaybay ay karaniwang gamit na sa Filipino;
5. Ang pagbubuo ng salita (coining) ay huwag gawin kung hindi lubhang kailangan at kapag ang mga bilang 1-4 sa itaas ay hindi angkop, kapag ginamit ang pagbubuo ng salita, (a) isa sa mga “constituents” ng nabuong salita ay isang ugat salita na madalas nang gamitin sa Filipino; o ang ibang “constituents” maging ito’y mga “affixes” o mga bahagi ng salita ay nagsasaad ng pakahulugan ng binubuong salita; at
6. Ang panghihiram ng mga hindi pangkaraniwang salita sa mga likas o hindi likas na wika ay gawin lamang kung ang bilang 1-4 sa itaas ay hindi angkop

Bagaman ang tuon ng pananaliksik nina Otañes ay pagsasalin sa Filipino ng mga katawagang teknikal na pang-agham buhat sa Ingles ang pag-aaral na ito naman ay nakatuon sa pagsasalin ng depinisyon ng terminolohiya at naglalayong makabuo ng isang glosaryo.

Sinaliksik naman ni Cervantes (1971) ang mga saloobin sa mga pamamaraan ng mga katawagang pang-agham, ang mga talasukatang ginamit ay Talasukatan ng Kauriang Semantic (Semantic Differential Scale) at ang Talasukatan ng Saloobin (Attitude Scale) na may kaugnayan sa apat na pamamaraan ng pagsasalin ng mga katawagang pang-agham. Ang mga pamamaraan ay (1) maugnayin; (2) impluwensyang Kastila; (3) himig Ingles ngunit baybay Filipino; at (4) himig Ingles, walang pagbabago ang baybay.

Pumili si Cervantes ng tig-apatnapung mag-aaral, guro, at mga propesyunal na pawang taga-Masbate. May makabuluhang pagkakaiba (significant difference) ang sagot ng mga kasali sa apat na pamamaraan ng pagsasalin. Pinili ng mga guro at propesyunal ang impluwensyang Kastila, samantalang ang mga mag-aaral ay kumiling sa himig-Ingles na walang pagbabago sa baybay. Hindi naman lubhang nagkaiba ang kanilang mga saloobin sa ibang pang pamamaraan tulad ng himig-Ingles, baybay-Pilipino ang pangalawang pinili ng lahat na sumagot sa sarbey.

Bagaman, may kaugnayan sa agham ang pag-aaral ni Cervantes bagay na nakatulad sa pag-aaral ay nagkakaiba naman ito sa pamamaraang ginamit at gayundin sa napiling respondente. Ang mga tagasagot niya ay mga taga-Masbate at ang pag-aaral na ito naman ay mga guro sa UST.

Ang pag-aaral na ginawa nina Cantillo, San Juan, Falcutila at Pacaanas, Nicdao, Camorro at Otero at mga kasama ay naglayong makabuo ng glosaryo sa iba't ibang larangan tulad ng sa Isports, Panitikan, Guidance and Counseling, Panteknikal para sa mga mag-aaral ng Technological University of the

Philippines, Pagsasaka at Edukasyon na tulad ng pakasalukuyang pag-aaral nais ding makabuo ng glosaryo. Ang pamaraan ng paglikom ng mga lahok na terminolohiya sa pag-aaral ay magkakatulad sapagkat kinuha ang mga ito sa mga nakalimbag na aklat,dyornal, pamphlet at iba pang uri ng babasahin na ginagamit sa bawat larangang pinag-aaralan. Ang pag- aaral na ito ay gumamit din ng mga respondenteng mga eksperto sa larangan at mga mag-aaral subalit ang pag-aaral na ito ay hindi gumamit ng mga mag-aaral bilang respondente.Halos nagkakatulad din ang instrumentong ginamit ng pag-aaral na ito at ng mga nasabing pag-aaral dahil lahat ay gumamit ng talatanungan. Nagkakaiba rin ang mga lokasyon kung saan isinagawa ang pag-aaral.

Ang mga pananaliksik namang ginawa nina Ampil, Santiago,Cervantes at Otones, Santiago at Baylon ay nakakatulad ng kasalukuyang pag-aaral dahil kapwa ito pagsasalin ngunit ang sa kanila ay nakatuon sa preperensiyang salin mula sa Ingles tungo sa Filipinong mga terminolohiya sa iba't ibang larangan at hindi pagbuo ng glosaryo.

Naging inspirasyon ng kasalukuyang pananaliksik ang mga inilahad na pag-aaral tungkol sa pagbuo ng mga glosaryo at diksyonaryo sa wikang Filipino mula sa rekomendasyon nito.Ang pag-aaral na ito ay isa sa mga kauna-unahang glosaryo na eksklusibo lamang sa larangan ng Agham Panrehabilitasyon.

Sa kabuuan, ang lahat ng mga pananaliksik na ito ay nagkakaisa sa layuning intelektwalisasyon ng wikang Filipino sa pamamagitan ng pagpapayaman sa leksikograpiya ng wikang pambansa.

KABANATA III

DISENYO AT PAMAMARAAN NG PANANALIKSIK

Ang mga akademikong pag-aaral ay kinakailangan ang ibayong pagsisikap at pagtitiyaga upang makagawa ng isang siyentipikong pananaliksik. Ang pananaliksik na ito ay pinagsikapang mabuo sa pamamagitan ng maingat na pagsunod sa mga hakbang at proseso sa akademikong pananaliksik.

3.1. Disenyo ng Pananaliksik

Ang pananaliksik na ito ay gumamit ng kwalitatibo, kwantitatibo at debelopmental na pamamaraan ng pananaliksik. Ang palarawang pamaraang ay uri ng kwalitatibong pamamaraan ng pananaliksik na mabisa sa paglalarawan ng kalagayan ng sitwasyon at katangian ng bagay. Karaniwan itong ginagamit ukol sa pananaliksik sa panitikan, lingguwistika at agham panlipunan. Ito ang napiling gamitin ng kasalukuyang mananaliksik sapagkat ang kasalukuyang pag-aaral ay naglalayong magsalin sa Filipino ng glosaryo sa larangan ng Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology at mataya kung tinatanggap ang ginawang salin.

Kwalitatibo ang isang pananaliksik kapag ibinabatay nito ang interpretasyon, hindi sa estadistika, kundi sa teksto. Ayon kina Denzin at Lincoln (1994), pinag-aaralan ng kwalitatibo na pananaliksik ang mga bagay sa kanilang likas na kapaligiran. Tinatangka nitong bigyang-kahulugan o hanapan ng saysay ang isang penomenon ayon sa kabuluhan nito sa tao. Dagdag pa ni Van Maanen (1979), ang kwalitatibo na pananaliksik ay isang terminong sumasaklaw sa lahat

ng paraan sa pagbibigay-interpretasyon na ang layunin ay maglarawan, maghinuha, magsalin, o magbigay-saysay hindi sa bilang kundi sa kahulugan ng mga likas na penomenong nagaganap sa lipunan. Sinusubukan ng kwalitatibo na pananaliksik na unawain ang kabuluhang nilikha ng tao sa daigdig na kanyang ginagalawan at sa mga karanasang kanyang pinagdaraan (Merriam, 2009).

Gumamit din ang mananaliksik sa pag-aaral na ito ng kwantitatibong pamamaraan ng pananaliksik upang maipaliwanag ang mga numerikal o mga kwantitatibong datos. Ayon kay Muijs (2011), kwantitatibo ang isang pananaliksik na nagpapaliwanag ng penomenon sa pamamagitan ng pagkokolekta ng mga numerikal na datos na inaanalisa gamit ang matematikal na mga metodo, partikular ang estadistika.

Ang pag-aaral na ito ay isa ring debelopmental na pag-aaral sapagkat ang kasalukuyang mag-aaral ay bubuo o mag-dedebelop ng isang Filipinong glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon.

3.2. Seting ng Pag-aaral

Ang seting ng pag-aaral ay ang Unibersidad ng Santo Tomas (UST). Ang UST ay itinatag noong Abril 28, 1611 sa pangalang Colegio de Nuestra Señora del Rosario. Sa simula, ito'y paaralan para sa kalalakihang naghahangad na maging pari. Makalipas ang ilang taon, pinangalanan itong Colegio de Sto. Tomas bilang pagpapahalaga sa isang Dominikanong *theologian* na si Santo Tomas de Aquino. Nobyembre 20, 1645, mula sa pagiging kolehiyo itinaas ito na maging unibersidad, kasabay ng pagbubukas ng ilan pang mga kurso.

Dahil sa pagpapataliks sa Pilipinas ng Society of Jesus noong 1768, ang UST ang kaisa-isang institusyon na nagbibigay ng mataas na pagkatuto sa bansa. Binigyan din ng katungkulan ng reyna na Espanya ng kapangyarihan na pangasiwaan ang lahat ng paaralan sa bansa. Ang lahat ng diploma na ipinagkaloob ng ibang paaralan ay kailangang dumaan sa superbisyon ng mga Dominikanong guro sa UST.

Noong Setyembre 17, 1902 ipinagkaloob sa UST ang titulong “Royal University” at noong 1947, ito ay kinilalang “The Catholic University of the Philippines”. Dahil sa patuloy na lumalaking populasyon nito, lumipat ang unibersidad sa Sampaloc mula sa dati nitong lokasyon sa Intramuros. Lalong tumatag ang tradisyonal na oryentasyon ng unibersidad nang ginawaran ito ng titulong “Pontifical University” ni Pope Leo XIII. Ang pagpapatayo ni Pope Pius X ng Central seminary ay nagdagdag ng pag-angat ng internasyunal na estado ng unibersidad. Ang sistema ng pagtuturo ay konserbatibo, tradisyunal at limitado. Bilang pinakamatandang unibersidad sa Asya, nananatili pa rin ang wikang Kastila bilang asignatura (6 na yunit) sa mga kurso sa Fakultad ng Sining at Panitik at sa mga kurso sa Kolehiyo ng Agham. Ang wikang Ingles naman ang midyum ng pagtalakay sa lahat ng asignatura bukod pa sa labindalawag (12) yunit sa Ingles na taliwas sa itinakda sa Patakarang Bilinggwal ng Kagawaran ng Edukasyon noong 1987.

Ang Institute ng Physical Therapy ay binuksan noong Hunyo, 1974 para matugunan ang pangangailangang mapangalagaan ang may apat na milyong may kapansanang Pilipino at mayroon lamang 50 kwalipikadong physical

therapist sa bansa. Sa pagbubukas nito, noong una ito ay nasa ilalim ng Facultad ng Paggamot at Pagtitistis na noon ay may apat (4) na taong kurikulum lamang. Sa taong 1988 ay ipinatupad ang binagong limang (5) taong kurikulum. Taong 1993, ang paaralan ay pinagkalooban ng buong awtonomiya. Ang digring B.S. in Occupational Therapy ay binuksan noong 1996. Hindi nagtagal ang dating Institute of Physical Therapy ay pinalitan ng pangalang College of Physical Therapy at noong 2001 ay naging Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon. Nagbukas din ng bagong programa na B.S. in Sports Science at ng M.S. Physical Therapy sa pakikipagtulungan ng Paaralang Gradwado ng unibersidad. Isang bagong programa noong Hunyo, 2009 ang binuksan na kolehiyo, ang B.S. Speech-Language Pathology. Ang mga kursong ito ay patunay lamang na ang kolehiyo ay holistik sa probisyon nitong kalidad ng edukasyon sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon.

Ang Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon ay isa sa mga kolehiyo ng unibersidad na kilala sa Pilipinas at sa ibang bansa sa kahusayan sa larangan ng rehabilitasyon.

3.3. Mga Respondente

Bahagi ng pananaliksik na ito ang siyam (9) na propesor na nagtuturo ng mga asignatura sa mga kursong, Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology. Pumili ng tigtatatlong propesor sa bawat kurso na mag-eebalweyt ng ginawang salin. Pinili ang mga nasabing propesor batay sa sumusunod na krayterya a) nagtapos ng B.S. Physical Therapy, B.S. Occupational Therapy at B.S. Speech-Language Pathology b) nagtuturo sa UST

ng mga nasabing kurso ng tatlong (3) taon o higit pa at c) nakagagamit at nakauunawa ng wikang Ingles at Filipino d) nagpapraktis sa kasalukuyan o nakapagpraktis bilang Occupational Therapist, Physical Therapist at Speech-Language Pathologist. Ang mananaliksik ay pumili naman ng tatlong guro sa Filipino bilang ebalweytor ng salin batay sa sumusunod na pamantayan: 1. nagtapos ng kursong Filipino, 2. may limang taon ng nagtuturo sa Unibersidad ng Santo Tomas, at 3. mayroon ng masteral o doktoral digri. Humingi ng pahintulot ang mag-aaral na ito sa dekana ng Kolehiyo ng Agham Panrehabilitasyon na makapagsagawa ng pananaliksik sa mga guro ng kolehiyo. Humiling ng oras ang mananaliksik sa mga guro upang matiyak ang katumpakan ng isinasagawang pag-aaral at maging madali ang paglikom ng mga datos.

3.4 Instrumentong Ginamit sa Pag-aaral

Bumuo ng talatanungan sa iba't ibang kurso sa larangan ng Agham Panrehabilitasyon para sa mga magsasagawa ng ebalwasyon. Hinalaw at nirebisa ng mananaliksik ang talatanungang ginagamit nina Marietta Reyes – Otero at mga kasama (2002) na isang proyekto ng Sentro ng Wikang Filipino sa Unibersidad ng Pilipinas. Sinuri ang mga termino ayon sa akseptabilidad o patanggap ng salin sa pamamagitan ng apat (4) na punto ng eskalang *Likert*. Makikita ang sipi ng mga talatanungan sa Apendiks G.

3.5 Proseso sa Pagbuo ng Glosaryo

3.5.1 Pagpili ng mga Lahok na Terminolohiya

Isinagawa ng mananaliksik ang pagsangguni sa mga piling gurong nagtuturo ng mga asignatura sa mga kursong Physical Therapy, Occupational

Therapy at Speech-Language Pathology upang hingin ang talaan ng mga aklat na kanilang ginagamit. Pagkatapos mabasa at masuri ang mga aklat, isa-isang inilista ng mananaliksik ang mga terminolohiya at depinisyon nito na ginagamit sa pagtuturo ng mga kursong Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language and Pathology. Kinuha ang mga salitang teknikal mula sa mga sumusunod na aklat na ginagamit sa mga nasabing kurso (Apendiks C).

Nakapagtala ang mananaliksik ng isandaan at pitumpu at anim (176) na terminolohiya at depinisyon sa kursong Physical Therapy, isandaan at dalawampu at tatlo (123) sa Occupational Therapy at isandaan at pitumpu at dalawa (172) sa kursong Speech-Language Pathology. Mula sa mga natipong terminolohiya buhat sa tatlong (3) programa sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon, gumawa ng talatanungan ang mananaliksik na gagamitin sa sarbey para sa mga propesor sa mga Agham Panrehabilitasyon. Pipili lamang ang mga propesor ng isandaang terminolohiya at depinisyon na nais nilang isalin ng mananaliksik batay sa binuong krayterya ng mananaliksik.

3.5.2 Balidasyon ng mga Terminolohiya

Nagsagawa ng sarbey sa tatlong propesor na nagtuturo sa mga kursong Physical Therapy, tatlong propesor sa Occupational Therapy at tatlong propesor sa Speech-Language Pathology kung aling mga terminolohiya ang dapat isalin sa Filipino batay sa mga sumusunod na pamantayan: (1) dalas ng paggamit at pagiging eksklusibo sa larangan, (2) mahalaga ito upang lalong madaling maunawaan ang mga konsepto at (3) hindi lubhang teknikal ang mga salitang

ginamit sa depinisyon. Pinapili ng isandaan (100) sa bawat larangan batay sa nasabing pamantayan.

3.5.3 Pagsasalin ng mga Terminolohiyang Napili

Pagkatapos makapili ng korpus ay isasalin na ang mga ito gamit ang Diksiyunaryong Ingles-Tagalog. Sisikapin ng mag-aaral na ito na kunin ang siyang pinakamalapit na katumbas ayon na rin sa pangangailangan o gamit nito sa Agham Panrehabilitasyon. Gagamiting gabay sa pagsasalin ng mananaliksik ang simulain ni Newmark na komunikatibong salin at ang kanyang mga teknik sa pagsasaling teknikal.

3.5.4 Internal o Pansariling Balidasyon

Matapos maisalin ng mananaliksik ang mga terminolohiya at mga depinisyon nito ay muling babalikan at susuriin ng mananaliksik ang ginawang salin. Nais tiyakin ng mananaliksik kung naging sapat ang salin sa bawat termino. Gumawa siya ng sariling pagwawasto o pansariling balidasyon sa pamamagitan ng sariling editing, binago ang mga dapat baguhin at pinalitan ang mga salitang itinumbas na hindi angkop dahil hindi ito tumutugon sa kahulugang tinutukoy ng orihinal na teksto.

3.6 Pagtataya/Balidasyon ng Glosaryo

Nagsagawa ng ebalwasyon ang mag-aaral upang mataya ang kasapatan ng paglilipat ng mensahe sa bagong midyum o tunguhang lenggwahe (TL) at mataya rin ang mga kalakasan at kahinaan ng mga bahaging isinalin.

Isinasagawa ang ebalwasyon ng mga eksperto sa larangan at mga eksperto sa wikang Filipino para makatiyak ang nagsalin kung ang ginawa niya

ay wasto, malinaw at maiintindihan ng target na mambabasa ng teksto. Hakbang ito para magkaroon ng dagliang *feedback* ang nagsalin sa kanyang ginawang salin.

Ang talatanungan ay binubuo ng tatlong bahagi: (1) mga mahahalagang impormasyon tungkol sa mga propesor na ebalweytor tulad ng pangalan, natapos na kurso, taon ng pagtuturo at kung nagpapraktis ng propesyon (2) liham na humiling ng kooperasyon para sa pagsusuri sa ginawang salin ng mananaliksik. Ipinaliliwanag sa bahaging ito ang layunin ng sarbey at proseso ng pagtataya at (3) ang talatanungan ay naglalaman ng mga terminolohiya at mga depinisyon isinalin ng mananaliksik. Ginamit ng mananaliksik ang *Likert* o *Summative Scale*. Ito ay isang uri ng *psychometric scale* na karaniwang ginagamit kung tumutugon sa isang aytem na *Likert* sa talatanungan. Ang tagatugon ay nagsasabi ng kanilang antas ng pagsang-ayon sa pahayag. Ito ay isang *bipolar scaling method*, sinusukat kung positibo o negatibo ang tugon sa pahayag. May pagkakataong ginagamit ang *four point scale* o apat na pamiliang tugon kung ang mga bilang ay pares (*even*) at walang panggitnang neutral o hindi tiyak sa pagpipilian (Trochim, 2008). Sa ganitong sitwasyon ginamit ng mananaliksik ang *Acceptability Scale* na may apat na pagpipilian upang matiyak ang pagtanggap ng pagkakasalin. Ang ebalweytor ay maglalagay lamang ng tsek (✓) sa mga opsyong pinagpipilian. Ang mga opsyong pagpipilian ay:

- 4 Lubos na Tinatanggap (Natural at karaniwan ang pagsasalin
kaya't lubos na tinatanggap)

- 3 Tinatanggap (Hindi gaanong natural ang pagsasalin. Hindi umaayon sa estruktura at normal na gamit sa Filipino. Maaaring gamiting madalas.)
- 2 Hindi Gaanong Tinatanggap (Hindi umaayon sa natural na estruktura ng wika ang pagsasalin at asiwa ang dating sa normal na gamit, subalit maaaring gamitin paminsan-minsan o kung walang ibang pagpipilian.)
- 1 Hindi Katanggap-Tanggap (Asiwang-asiwa/ Napakahindi natural ang pagkakasalin kaya't hindi ito matanggap.)

Pagsama-samahin ang mga iskor na inilagay ng mga propesor sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon at mga propesor sa wikang Filipino sa *Acceptability Scale* (tingnan ang kabuuang tally ng ginawang pamimili ng mga propesor sa Agham Panrehabilitasyon sa Apendiks H) at pagkuha ng *median response* sa siyam (9) na propesor. Susuriin ang *median response* sa bawat termino. Ang mga salitang may *median response* na 2 at 1 ay nangangahulugang Hindi Gaanong Tinatanggap at Hindi Katanggap-tanggap ang pagkakasalin. Ang mga salita naman na may *median response* na 4 at 3 ay hindi na gagalawin. Nangangahulugang ito ay Lubos na Tinatanggap at Tinatanggap na.

3.7 Estadistikal na Tritment

Gumamit ang mananaliksik ng mga pamaraang estadistikal. Ang lahat ng datos ay ipinasok, naproseso at sinuri gamit ang MS Excel at Stata 11.

3.7.1 Pamaraang Deskriptibo

Ito ay isang uri ng metodong estadistikal na ginagamitan ng *frequency*, *proportion*, at *median response*.

Frequency- bilang ng tagasagot at bilang ng tugon

Proportion- nagpapakita ng bahagi ng isang kabuuan

$$\text{Pormularyo: } \frac{\text{bilang ng tugon}}{\text{bilang ng kalahok}} \times 100 \text{ o } \frac{n}{N} \times 100$$

Median Response- Ginagamit upang makuha ang pinakagitnang tugon ng mga kalahok sa pag-aaral. Ito ay may pormulang

1. *middle most response if the number of responses are odd.*

2. *position of response = $\frac{\text{total number of responses}+1}{2}$ if the responses are even*

3.7.2 Chi-square test for independence

Ang pagkakapareho ng mga sagot ng mga propesor sa wikang Filipino at ng mga propesor sa mga Agham Panrehabilitasyon ay sinuri gamit ang “chi-square test for independence” na may pormulang:

$$X^2 = \sum [(O_{r,c} - E_{r,c})^2 / E_{r,c}]$$

Kung saan ang $O_{r,c}$ ay ang naobserbahang bilang ng sagot at ang $E_{r,c}$ ay ang inaasahang bilang ng sagot. Itinuring na may pagkakaiba ang sagot ng mga propesor sa wikang Filipino at ng mga propesor sa mga Agham Panrehabilitasyon kung ang p-value na nakalkula ay ≤ 0.05 .

3.8 Rebisyon

Pagkatapos malikom ang mga talatanungan, isasaalang-alang ng mananaliksik ang mga preperensya sa terminolohiya at baybay gayundin ang mga pagbabawas, pagdaragdag o pagpapalit ng mga depinisyon batay sa mga ibibigay na mungkahi ng mga ebalweytor.

3.9. Pagbuo ng Pinal na Draft ng Glosaryo

Ang pinal na *draft* ng glosaryo ay nabuo sa pamamagitan ng pagsangguni sa mga eksperto sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon upang hingin ang talaan ng mga aklat na ginagamit nila sa pagtuturo ng kanilang mga asignatura sa Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech – Language ang Pathology. Matapos basahin at suriin ang mga glosaryo ng mga nasabing aklat ay gumawa ng talaan ng mga termino at depinisyon nito ang mananaliksik. Nang matapos ang ginawang talaan ay pumili ng tatlong (3) propesor sa bawat programang panrehabilitasyon batay sa ginawang pamantayan ang mananaliksik para gumawa ng pamimili sa mga terminong naitala. Ito ay nilimitahan lamang sa isandaang (100) termino sa bawat programa kaya gumawa ng pamantayan ang mananaliksik sa gagawing pamimili sa mga termino. Matapos i-tally ang bawat bilang ng talatanungang sinagutan ng mga propesor ay nabuo na ang tig-iisandaang (100) termino na isinalin ng mananaliksik. Ang pinal na listahan ng mga termino at depinisyon ay isinalin ng mananaliksik gamit ang simulain at teknik sa pagsasaling teknikal ni Newmark. Gumawa ng internal o pansariling pagtataya, balidasyon at rebisyon bago

nagsagawa ng pagtataya at balidasyon ng mga eksperto sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon at sa wikang Filipino.

KABANATA IV

PAGLALAHAD, PAGSUSURI AT PAGPAPAKAHULUGAN

SA MGA DATOS

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong makabuo ng isang glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon. Ang pananaliksik ay isinasagawa sa pamamagitan ng mga hakbang na nabanggit sa Kabanata III at binigyang interpretasyon ang mga datos na nalikom buhat sa ginawang sarbey sa mga eksperto sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon at sa mga eksperto sa wikang Filipino.

4.1 Proseso ng Pagpili ng Lahok na Termino

Sa proseso ng pagpili ng mga lahok na terminolohiya sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon ay sumangguni ang mananaliksik sa mga piling guro na nagtuturo ng mga asignatura sa kursong Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech Language Pathology. Matapos ang kanilang ginawang pamimili ay makikitang ang mga lahok na termino ay nauukol sa karamdaman, tritment o mga therapy na ginagawa sa pasyente at mga mahahalagang konsepto sa kanilang larangan.

4.2 Proseso ng Pagsasalin

Isinalin ng mananaliksik ang mga terminolohiya at depinisyon batay sa gabay ang simulain ni Newmark na komunikatibong salin at ang kanyang teknik sa pagsasaling teknikal. Gumamit ang mananaliksik ng mga Diksyunaryong Ingles-Tagalog bilang sanggunian sa ginawang pagsasalin.

Ilang halimbawa sa mga teknik sa pagsasaling teknikal ni Newmark na ginamit ng mananaliksik sa pagsasalin ng mga terminolohiya sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon.

1. Transference (Adaptasyon) - Marami sa mga terminolohiya sa mga Agham Panrehabilitasyon ay walang pagbabago sa ispeling sapagkat ang mga salitang ito ay pekyulyar o ginagamit lamang sa larangang ito.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Ingles	Filipino
1. Gross Coordination	Gross Coordination
2. Motor Skills	Motor Skills
3. Work Hardening	Work Hardening

B. Physical Therapy

Ingles	Filipino
1. Angina Pectoris	Angina Pectoris
2. Cardiac Output	Cardiac Output
3. Cryotherapy	Cryotherapy

C. Speech Language Therapy

Ingles	Filipino
1. Affricate	Affricate
2. Canonical babbling	Canonical babbling
3. Wernicke's aphasia	Wernicke's aphasia

2. One to One Translation (Sansalita-salitang Pagsasalin) - Literal na salin na may isa-isahang tumbasan ang salita, parirala, sugnay sa sugnay o

pangungusap sa pangungusap ay ginagamit ng mananaliksik sa pag-aaral na ito.
Ginamit ito sa mga depinisyon ng mga sumusunod na terminolohiya.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Ingles: Disability - impairments, limitations, of activity

Filipino: Kapansanan - mga kapinsalaan, limitasyon sa gawain at
tungkulin, at mga restriksyon sa
gawain.

B. Physical Therapy

Ingles: Abduction - movement of a bone or limb away from the
middle of the body

Filipino: Abdaksyon - kilos ng buto o braso palayo mula sa gitna
ng katawan.

C. Speech Language Pathology

Ingles: Bolus - the rounded mass of food prepared by the mouth
for swallowing (after chewing)

Filipino: Bolus - ang pabilog na masa ng pagkain na inihahanda
ng bibig para sa paglunok (matapos ang
pagnguya)

3. Through Translation (Saling-hiram) - Ang saling-hiram na ginagamit sa
pagsasalin ng mga karaniwang *collocation* halimbawa dalawa o higit pang salita

na natural na nagsasama. Sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon ay madalas na kakikitaan ng ganitong mga terminolohiya.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Executive function - Tungkuling tagapagpaganap

Clinical Reasoning - Pangangatwirang klinikal

B. Physical Therapy

Muscle spasm - pamumulikat ng kalamnan

Parallel bars - magkaagapay na baras

C. Speech Language Pathology

Auditory Stimulation- pagbibigay sigla sa pandinig

Avoidance Behaviors- pag-iwas na mga pag-uugali

4. Naturalisation (Naturalisasyon) - Ang naturalisasyon ay madalas ring ginagamit sa pagsasalin ng mananaliksik dahil maraming termonolohiya ang iniadap sa normal na pagbigkas o iniaayon sa ortograpiya ng wikang Filipino.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Ergonomics- ergonomiks

B. Physical Therapy

Abduction- abdaksyon

C. Speech Language Pathology

Syntax- sintaks

Coarticulation- koartikulasyon

5. Lexical Synonym (leksikal sinonim) - Ang leksikal na sinonim ay ginagamit upang maisalin sa pinakamalapit na katumbas o kasingkahulugan sa wikang Filipino sa mga terminolohiya at depinisyon sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Establish, restore (remediation, restoration) - Pagtatatag,
pagpapanumbalik
(paglulunas;
pagpapanumbalik)

Generalization- Paglalahat

B. Physical Therapy

Direct access - Tuwirang paglapit

External rotation - Palabas na pag-ikot

C. Speech Language Pathology

Cleft palate - bingot na ngalangala

Cleft lip - bingot na labi

6. Transposition (transposisyon) - Ang transposisyon ay nagamit din sa pagsasalin sa mga depinisyon ng mga terminolohiya dahil may mga pagkakataong nagkakaroon ng pagbabago sa gramatika ng pinagmulang wika kapag isinasalin na sa wikang Filipino.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Adaptation - Occupational therapy practitioners enable participation by modifying a task, the method of accomplishing the task, and the environment to promote engagement in occupation.

Adaptasyon - Ang mga praktisyuner na Occupational therapy ay nakapagbibigay ng pagkakataon sa pakikilahok sa pamamagitan ng pagbabago ng pamamaraan para tapusin ang gawain at ang kapaligiran para itaguyod ang gawain.

B. Physical Therapy

Ventral - the belly side

Ventral - ang gawing bahagi ng tiyan

C. Speech Language Pathology

Hearing impairment - Below normal hearing ability

Kapansanan sa pandinig - Mababa sa normal na kakayahang makarinig

7. Modulation (Modulasyon) - Ang teknik na ito ng pagsasalin ay napakahalaga sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon sapagkat maraming terminolohiya na may kakaibang kahulugan dahilan sa kakaibang konteksto nito sa ibang larangan.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Occupation - Makabuluhang ginagawa ng tao

History - Occupation - Pananakop

Labor - Occupation - Trabaho

8. Cultural Equivalent (Kultural na Katumbasan) - ito ay isang pagsasaling malapit o halos wastong salin na kung saan ang isang kultural na salita sa simulaang lenggwahe ay isinalin sa katimbang ding kultural na salita na ginagamit sa ilang mga terminolohiya sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Dressing- Pagbibihis

B. Physical Therapy

Walker- Andador

C. Speech Language Pathology

Cleft lip - Bingot sa labi

Cleft palate - Bingot sa ngalangala

9. Functional Equivalent (Panksyunal na Katumbas) - ang panksyunal na katumbas ay pagsasaling ibinibigay ang higit na gamitin at tinatanggap na katumbas o kahulugan na ginagamit sa ilang mga terminolohiya sa pag-aaral na ito.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Activities of daily living - mga gawain sa pangangalaga sa sarili

B. Physical Therapy

Auxillary crutches - saklay sa kili-kili

Endurance - tibay o tatag ng katawan

C. Speech Language Pathology

Intelligibility - kalinawan sa pagsasalita

10. Descriptive Equivalent (Amplipikasyon) - Ang amplipikasyon ay pagsasaling ginagamit ang paglalarawang gaya ng paggamit ng pariralang pangngalan o pang-abay na sugnay na makikitang ginamit din sa pagsasaling ginagawa sa mga terminolohiya sa mga Agham Panrehabilitasyon.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Prevention - Paraan ng pag-iingat

B. Physical Therapy

Dysfunction - Di normal na pagtatrabaho ng anumang bahagi ng katawan

Dyspnea - kinakapos ng hininga

C. Speech Language Pathology

Congenital hearing loss - kawalan ng pandinig mula pagkabata

Lisp - pautal na pagbigkas

11. Recognized Translation (Kinikilalang Salin) - Ito ay saling tinatanggap ng marami na ano mang institusyunal na termino.

Halimbawa

A. Occupational Therapy

Home establishment and management - Pagtatatag ng tahanan at pamamahala

Independence - Kalayaan

B. Physical Therapy

Handicap- kapansanan

Inspiration- paghinga

C. Speech Language Pathology

Fluency- katatasan

Morpheme- morpema

Sa ginawang pagsasalin ng mananaliksik ay masasabing nagamit ang mga teknik sa pagsasaling teknikal ni Newmarkl sa mga terminolohiya at depinisyon sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon.

4.3 Internal/ Pansariling Balidasyon

Nagsagawa ng sariling balidasyon ang mananaliksik sa ginawang salin sa pamamagitan ng paulit-ulit na pagbabasa at pagwawasto ng mga nakitang hindi angkop sa ginawang salin alinsunod sa mungkahing pagsubok sa salin nina Almario et al. (2003).

4.4 Pagtataya/ Balidasyon ng Glosaryo

Bahagi ng pagtataya/balidasyon ay gumawa ang mananaliksik ng talatanungan sa kursong Occupational Therapy, Physical Therapy, at Speech-Language Pathology (Apendiks G). Ginawa ang sarbey upang matiyak ng mananaliksik kung malinaw at naiintindihan ng mga target na mambabasa ang ginawang salin.

Matapos malikom ang mga talatanungan, isinaalang-alang ng mananaliksik ang mga preperensyang terminolohiya at baybay na iminungkahi ng mga nagsagawa ng balidasyon. Nagsagawa rin ng pagbabawas, pagdaragdag, at pagpapalit ng mga depinisyon batay sa mga ibinigay na mungkahi ng mga ebalweytor. Ginawan ng rebisyon ng mananaliksik ang mga terminolohiya at depinisyon sa kursong Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech-Language Pathology (Apendiks I).

4.5 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos

4.5.1 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos sa OT

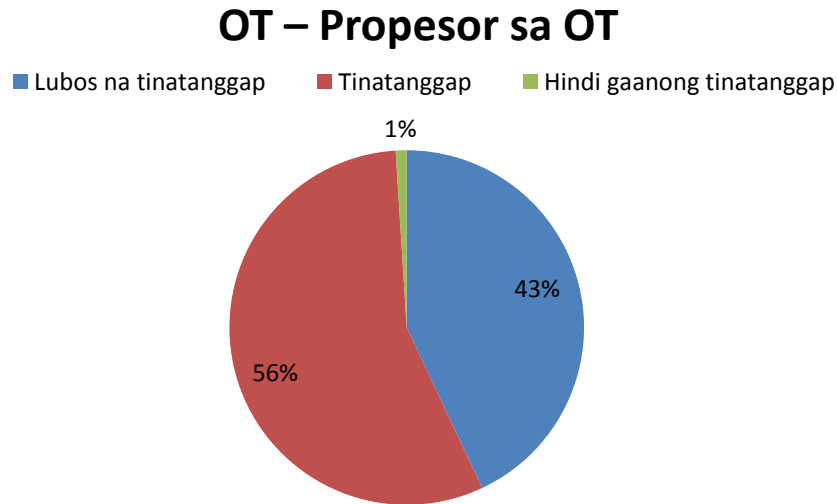

Figura 1: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa kursong Occupational Therapy

Sa pigura 1 ay makikitang apatnapu at tatlong bahagdan (43%) o apatnapu at tatlo (43) mula sa kabuuang isandaang (100) terminolohiya at depinisyon ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa kursong Occupational Therapy. Ang mga terminolohiyang ito ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **ebalwasyon**
2. **ergonomiks**
3. **gawain**
4. **interbensyon**
5. **kapansanan**

6. **kinalabasan**
7. **klinikal na pangangatwiran**
8. **kliyente**
9. **kognisyon**
10. **konteksto**
11. **kontekstwal na mga katangian**
12. **laro**
13. **mga interes sa mapapasukan at mga hangarin**
14. **mga pangangailangan sa gawain**
15. **mga paraan ng interbensyon**
16. **mga tungkulin**
17. **muling ebalwasyon**
18. **nakatutulong na mga gawain sa araw-araw na pamumuhay**
19. **okupasyunal na propayl**
20. **pagagrado**
21. **pagbibihis**
22. **paggalugad sa pamamahinga**
23. **paghahanap at pagkamit ng trabaho**
24. **paghahanda sa pagtulog**
25. **pagkokondisyon**
26. **paglahok sa pamamahinga**
27. **paglalahat**
28. **pagmamaneho at kadaliang paggalaw sa komunidad**

29. **pagsusuri sa gawain**
30. **pagsusuri sa okyupasyunal na paggawa**
31. **pagtantiya**
32. **pagtatatag ng tahanan at pamamahala**
33. **pagtatatag, pagpapanumbalik (paglulunas, pagpapanauli)**
34. **pakikilahok**
35. **pakikilahok sa laro**
36. **pakikilahok sa pormal na edukasyon**
37. **pamamahala sa kalusugan at pagpapanatili**
38. **pangangalagang nakatuon sa kliyente (pagpapraktis na nakatuon sa kliyente)**
39. **proseso**
40. **proseso ng konsultasyon**
41. **tungkuling tagapagpaganap**
42. **tunguhin**
43. **wellness**

Makikita rin sa pigura 1 na limampu at anim (56) sa kabuuang isandaang (100) terminolohiya at depinisyon o limampu at anim na bahagdan (56%) ang tinatanggap na salin ng mga propesor sa Occupational Therapy. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **adaptasyon**
2. **adaptasyong okupasyunal**

3. gross coordination
4. interbensyong ibinatay sa okupasyon
5. iwasan (pag-iingat sa karamdaman)
6. kalayaan
7. kalidad ng buhay
8. kapaligiran
9. kapaligirang okupasyunal
10. kapaligirang sosyal
11. katarungang okupasyunal
12. mga elektronikong tulong para sa pang-araw-araw ng pamumuhay
13. mga gawain
14. mga gawain sa araw-araw na pamumuhay
15. mga gawain tungo sa isang tiyak na layunin
16. mga gawi
17. mga hulwarang paggawa
18. mga kalakaran
19. mga kasanayan sa paggawa
20. mga kasanayan sa pagpoproseso
21. mga modipikasyon sa kapaligiran
22. mga pamamaraan sa interbensyon
23. mga ritwal
24. mga salik ng kliyente
25. motor skills

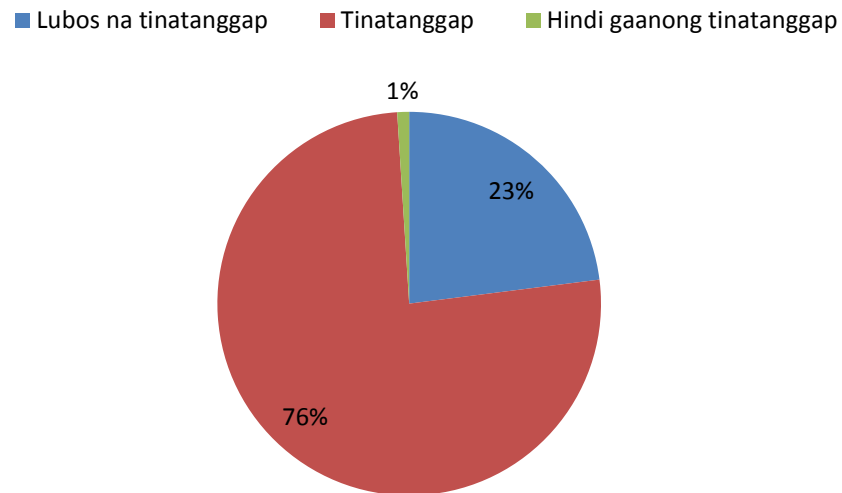
26. occupational therapist
27. occupational therapy
28. okupasyon
29. pagkakakilanlang okupasyunal
30. paglahok sa pagtulog
31. paglikha, pagpapalaganap (pagpapalaganap ng kalusugan)
32. pagmanipula
33. pagmomodipika (kompensasyon, adaptasyon)
34. pagpapabuti (*Enhancement*)
35. pagpapabuti (*Improvement*)
36. pagpapabuti ng komunidad
37. pagpapalaganap ng kalusugan
38. pagpapanatili
39. pagsasala
40. pagtuklas ng laro
41. pagtupad ng okupasyon
42. pamamahala
43. pamamahinga (*Leisure*)
44. pamamahinga (*Rest*)
45. pangkatang interbensyon
46. panimulang mga gawain
47. panlipunang pakikilahok
48. pansarili, layunin, pagtataya, balakin

- 49. **pantulong na teknolohiya at mga modipikasyon sa kapaligiran**
- 50. **paraan sa pag-iingat**
- 51. **pinakamaliit na hangganan ng kapaligiran**
- 52. **prosesong occupational therapy**
- 53. **rehabilitasyon**
- 54. **sosyal na panlipunang paggalaw**
- 55. **trabaho**
- 56. **work hardening**

Sa pigura 1 ay makikita na may isang bahagdan (1%) o isa (1) sa kabuuang isandaang terminolohiya at depinisyon ang hindi gaanong tinanggap ng mga propesor sa Occupational Therapy. Ang terminolohiyang ito ay ang **paggawang okupasyunal** dahil nilagyan nila ito ng markang 2 na hindi gaanong tinatanggap, ang ibig sabihin ay hindi ito umaayon sa natural na estruktura ng wika at asiwa ang dating sa normal na gamit.

Sa kabuuan ay higit na maraming terminolohiya at depinisyon ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa Occupational Therapy dahil binigyan nila ito ng markang 3 na tinatanggap kahit hindi gaanong natural ang pagsasalin at hindi man umaayon sa estruktura at normal na gamit ng Filipino ngunit maaaring gamiting madalas. Binigyan din nila ng markang 4 na lubos na tinatanggap ang ibang terminolohiya at depinisyonang isinalin na nangangahulugang natural at karinawan ang ginawang pagsasalin.

OT – Propesor sa Wikang Filipino

Pigura 2: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Wikang Filipino sa kursong Occupational Therapy

Sa pigura 2 ay makikitang dalawampu at tatlong bahagdan (23%) ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino o dalawampu at tatlo (23) mula sa kabuuang isandaang (100) terminolohiya at depinisyon. Ang mga terminolohiya at depinisyon ng ito ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **ebalwasyon**
2. **ergonomiks**
3. **gawain**
4. **kapansanan**
5. **klinikal na pangangatwiran**
6. **kliyente**

7. **kognisyon**
8. **konteksto**
9. **laro**
10. **mga gawain tungo sa isang tiyak na layunin**
11. **mga pamamaraan sa interbensyon**
12. **mga tungkulin**
13. **muling ebalwasyon**
14. **paglahok sa pagtulog**
15. **pagtantiya**
16. **pagtatatag, pagpapanumbalik (paglulunas, pagpapanauli)**
17. **pakikilahok**
18. **panlipunang pakikilahok**
19. **pansarili, layunin, pagtataya, balakin**
20. **pantulong na teknolohiya at mga modipikasyon sa kapaligiran**
21. **tungkuling tagapagpaganap**
22. **wellness**
23. **work hardening**

Sa pigura 2 ay makikitang pitumpu at anim na bahagdan (76%) o pitumpu at anim (76) mula sa kabuuang isandaan (100) ay tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino ang salin sa terminolohiya at depinisyon. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **adaptasyon**

2. **adaptasyong okupasyunal**
3. **balangkas na okupasyunal**
4. **gross coordination**
5. **interbensyon**
6. **interbensyong ibinatay sa okupasyon**
7. **iwasan (pag-iingat sa karamdaman)**
8. **kalayaan**
9. **kalidad ng buhay**
10. **kapaligiran**
11. **kapaligirang okupasyunal**
12. **kapaligirang sosyal**
13. **katarungang okupasyunal**
14. **kinalabasan**
15. **kontekstwal na mga katangian**
16. **mga elektronikong tulong para sa pang-araw-araw ng pamumuhay**
17. **mga gawain**
18. **mga gawain sa araw-araw na pamumuhay**
19. **mga gawi**
20. **mga hulwarang paggawa**
21. **mga interes sa mapapasukan at mga hangarin**
22. **mga kalakaran**
23. **mga kasanayan sa paggawa**
24. **mga kasanayan sa pagpoproseso**

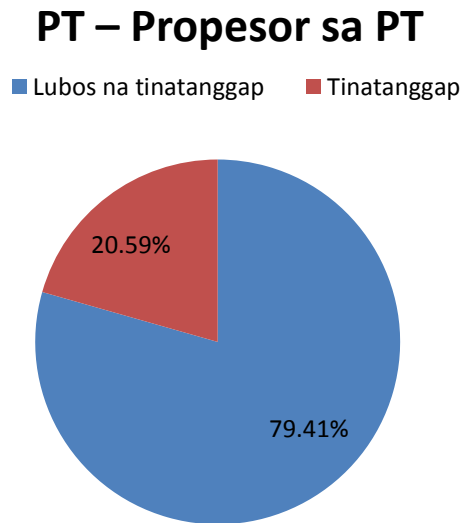
25. mga modipikasyon sa kapaligiran
26. mga pangangailangan sa gawain
27. mga paraan ng interbensyon
28. mga ritwal
29. mga salik ng kliyente
30. motor skills
31. nakatutulong na mga gawain sa araw-araw na pamumuhay
32. occupational therapist
33. occupational therapy
34. okupasyon
35. paggagrado
36. pagbibihis
37. paggalugad sa pamamahinga
38. paggawang okupasyunal
39. paghahanap at pagkamit ng trabaho
40. paghahanda sa pagtulog
41. pagkakakilanlang okupasyunal
42. pagkokondisyon
43. paglahok sa pamamahinga
44. paglalahat
45. pagmamaneho at kadaliang paggalaw sa komunidad
46. pagmanipula
47. pagmomodipika (kompensasyon, adaptasyon)

48. **pagpapabuti**
49. **pagpapabuti**
50. **pagpapabuti ng komunidad**
51. **pagpapalaganap ng kalusugan**
52. **pagpapanatili**
53. **pagsasala**
54. **pagsusuri sa gawain**
55. **pagsusuri sa okyupasyunal na paggawa**
56. **pagtatatag ng tahanan at pamamahala**
57. **pagtuklas ng laro**
58. **pagtupad ng okupasyon**
59. **pakikilahok sa laro**
60. **pakikilahok sa pormal na edukasyon**
61. **pamamahala**
62. **pamamahala sa kalusugan at pagpapanatili**
63. **pamamahinga (*Leisure*)**
64. **pamamahinga (*Rest*)**
65. **pangangalagang nakatuon sa kliyente (pagpapraktis na nakatuon sa kliyente)**
66. **pangkatang interbensyon**
67. **panimulang mga gawain**
68. **paraan sa pag-iingat**
69. **pinakamaliit na hangganan ng kapaligiran**

- 70. **proseso**
- 71. **proseso ng konsultasyon**
- 72. **prosesong occupational therapy**
- 73. **rehabilitasyon**
- 74. **sosyal na panlipunang paggalaw**
- 75. **trabaho**
- 76. **tunguhin**

Isang bahagdan (1%) o isa (1) mula sa kabuuang isandaan (1)) ang hindi gaanong tinanggap ng mga propesor sa wikang Filipino. Makikita ito sa *igura 2*. Ang terminolohiya at depinisyong ito ay ang **paglikha at pagpapalaganap (pagpapalaganap ng kalusugan)**.

4.5.2 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos sa PT

Pigura 3: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa kursong Physical Therapy

Makikita sa pigura 3 na pitumpu at siyam punto apatnapu at isa (79.41%) o walumpu at isa (81) mula sa isandaan at dalawa (102) ang lubos na tinatanggap ng mga propesor ang ginawang salin sa mga terminolohiya at depinisyon sa kursong Physical Therapy. Ang mga terminolohiyang lubos na tinatanggap ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **abdaksiyon**
2. **adaksiyon**
3. **andador**
4. **angina pectoris**

5. **atake o cerebrovascular accident**
6. **cardiac output**
7. **cryotherapy**
8. **distansyang abot ng pagkilos**
9. **dyspnea**
10. **ekstensiyon**
11. **ergonomiks**
12. **goniometer**
13. **goniometry**
14. **hemiparesis**
15. **hemiplegia**
16. **hydrotherapy**
17. **ibabaw ng tiyan**
18. **interbensiyon**
19. **kadalubhasaan**
20. **kapansanan**
21. **kawalang kakayahan**
22. **kawalang malay-tao**
23. **koordinasyon**
24. **lakas**
25. **lakas ng kalamnan**
26. **likuran**
27. **limitasyon sa pagtupad**

28. magkaagapay na mga baras
29. manipulasyon
30. manwal na pagsusuri ng kalamnan
31. mga gawain sa pang-araw-araw na pamumuhay
32. mga natatanging pagsusuri
33. mga pangkilikiling saklay
34. mobilisasyon
35. modality
36. motor development
37. motor kontrol
38. motor na pagkatuto
39. orthosis
40. osteoarthritis
41. osteoporosis
42. padapa
43. pag-asa sa tulong ng iba
44. pagbabaluktot
45. paghinga
46. pagkakahamay
47. pagkamakatwiran
48. pagkanababaluktot
49. pagkapinsala
50. pagkoryenteng pampasigla

51. **pagmamasaha**
52. **pagsukat sa kinalabasan**
53. **pagsusuri**
54. **pagtantiya**
55. **pagtihaya**
56. **pag-uunat**
57. **pahinga**
58. **pakiramdam**
59. **palabas na pag-ikot**
60. **pamamaga ng litid**
61. **pamumulikat ng kalamnan**
62. **pantulong na kagamitan**
63. **papaloob na pag-ikot**
64. **paraplegia**
65. **pasibong kakayahang abot sa paggalaw**
66. **pasyente**
67. **patihaya**
68. **physical therapist**
69. **physical therapy**
70. **pilay/ pagkapilay**
71. **pisyolohiya**
72. **plantar flexion**
73. **prognosis**

- 74. **pronasyon**
- 75. **scoliosis**
- 76. **spasticity**
- 77. **synergy**
- 78. **tagubiling ehersisyo**
- 79. **thermal agent**
- 80. **trigger points**
- 81. **vital signs**

Samantalang sa pigura 3 dalawampu punto limampu at siyam na bahagdan (20.59%) ang tinatanggap ng mga propesor sa kursong Physical Therapy o dalawampu at isa (21) mula sa kabuuang isandaan at dalawang (102) terminolohiya ang tinatanggap. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

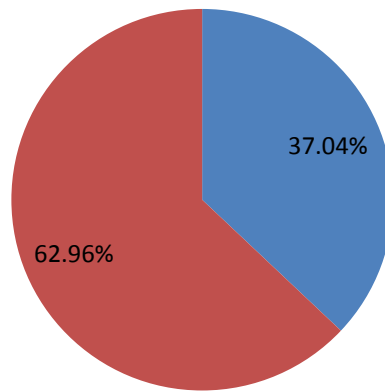
- 1. **aktibong distansyang abot ng paggalaw**
- 2. **aktibong umaasisti sa distansyang abot ng paggalaw**
- 3. **di normal na pagtatrabaho ng anumang bahagi ng katawan**
- 4. **distansyang abot ng pagkilos na ehersisyo**
- 5. **eyrobik na ehersisyo**
- 6. **madaling paggalaw**
- 7. **mga hangarin**
- 8. **mobilasyon ng kasukasuan**
- 9. **pagkabalam sa pagbuti**
- 10. **pagkabanat**

11. **pagkamatatag**
12. **pagkawala sa lugar**
13. **pagpupulso**
14. **pagsusuri at pag-aaral sa uri ng karamdaman**
15. **pagtitipid ng enerhiya**
16. **pansariling eksaminasyon**
17. **paraan sa pag-iingat**
18. **paresthesias**
19. **sariling pag-uunat**
20. **tibay o tatag ng katawan**
21. **tuwirang paglapit**

Sa kabuuan ng sarbey na isinagawa sa mga propesor ng Physical Therapy ay masasabing lahat ng pagsasaling ginawa ng mananaliksik sa mga terminolohiya at depinisyon ay tinatanggap na may kabuuang isandaan at dalawa.

PT – Propesor sa Wikang Filipino

■ Lubos na tinatanggap ■ Tinatanggap

Pigura 4: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Wikang Filipino sa kursong Physical Therapy

Mula sa pigura 4 ay limampu at walo punto walumpu at dalawang bahagdan (58.82%) o animnapu (60) mula sa kabuuang isandaan at dalawa (102) terminolohiya at depinisyon ay lubos na tinatanggap ang salin ng mga propesor sa wikang Filipino. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita saApendiks G.)

1. **adaksiyon**
2. **andador**
3. **atake o cerebrovascular accident**
4. **cardiac output**
5. **cryotherapy**
6. **di normal na pagtatrabaho ng anumang bahagi ng katawan**

7. **distansyang abot ng pagkilos**
8. **dyspnea**
9. **ergonomiks**
10. **goniometer**
11. **goniometry**
12. **hemiparesis**
13. **hemiplegia**
14. **hydrotherapy**
15. **ibabaw ng tiyan**
16. **interbensiyon**
17. **kadalubhasaan**
18. **kawalang kakayahan**
19. **kawalang malay-tao**
20. **lakas**
21. **limitasyon sa pagtupad**
22. **madaling paggalaw**
23. **mga gawain sa pang-araw-araw na pamumuhay**
24. **mga hangarin**
25. **modality**
26. **motor development**
27. **padapa**
28. **pag-asa sa tulong ng iba**
29. **pagbabaluktot**

- 30. **pagkabalam sa pagbuti**
- 31. **pagkabanat**
- 32. **pagkamakatwiran**
- 33. **pagkanababaluktot**
- 34. **pagkapinsala**
- 35. **pagkawala sa lugar**
- 36. **pagsusuri**
- 37. **pagtihaya**
- 38. **pagtitipid ng enerhiya**
- 39. **pahinga**
- 40. **palabas na pag-ikot**
- 41. **pamamaga ng litid**
- 42. **pamumulikat ng kalamnan**
- 43. **pansariling eksaminasyon**
- 44. **papaloob na pag-ikot**
- 45. **paraplegia**
- 46. **paresthesias**
- 47. **pasibong kakayahang abot sa paggalaw**
- 48. **pasyente**
- 49. **patihaya**
- 50. **physical therapist**
- 51. **pisyolohiya**
- 52. **plantar flexion**

- 53. **prognosis**
- 54. **pronasyon**
- 55. **sariling pag-uunat**
- 56. **spasticity**
- 57. **synergy**
- 58. **tagubiling ehersisyo**
- 59. **tibay o tatag ng katawan**
- 60. **vital signs**

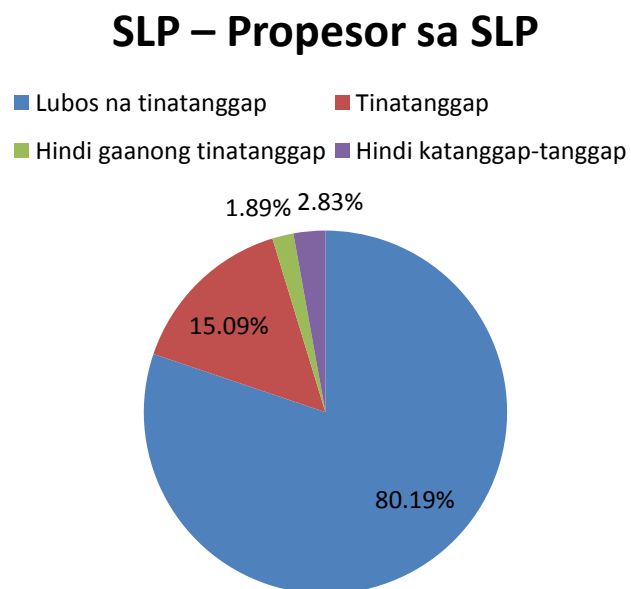
Mula sa pigura 4 ay may apatnapu at isa punto labingwalong bahagdan (41.18%) ang tinatanggap na salin sa mga terminolohiya at depinisyong ng mga propesor sa wikang Filipino o apatnapu at dalawa (42) mula sa kabuuang isandaan at dalawa (102) terminolohiya at depinisyong isinalin ng mananaliksik. Ang sumusunod na mga terminolohiya ang tinatanggap: (Ang depinisyong ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

- 1. **abdaksiyon**
- 2. **aktibong distansyang abot ng paggalaw**
- 3. **aktibong umaasisti sa distansyang abot ng paggalaw**
- 4. **angina pectoris**
- 5. **distansyang abot ng pagkilos na ehersisyo**
- 6. **ekstensiyon**
- 7. **eyrobik na ehersisyo**
- 8. **kapansanan**
- 9. **koordinasyon**

10. **lakas ng kalamnan**
11. **likuran**
12. **magkaagapay na mga baras**
13. **manipulasyon**
14. **manwal na pagsusuri ng kalamnan**
15. **mga natatanging pagsusuri**
16. **mga pangkilikiling saklay**
17. **mobilasyon ng kasukasuan**
18. **mobilisasyon**
19. **motor kontrol**
20. **motor na pagkatuto**
21. **orthosis**
22. **osteoarthritis**
23. **osteoporosis**
24. **paghinga**
25. **pagkakahanay**
26. **pagkamatatag**
27. **pagkoryenteng pampasigla**
28. **pagmamasahé**
29. **pagpupulso**
30. **pagsukat sa kinalabasan**
31. **pagsusuri at pag-aaral sa uri ng karamdaman**
32. **pagtantiya**

33. pag-uunat
34. pakiramdam
35. pantulong na kagamitan
36. paraan sa pag-iingat
37. physical therapy
38. pilay/ pagkapilay
39. scoliosis
40. thermal agent
41. trigger points
42. tuwirang paglapit

4.5.3 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos sa SLP

Pigura 5: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology

Sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon isinalin ng mananaliksik ay walumpu at lima (85) o walumpu punto labinsiyam (80.19%) ang lubos na tinatanggap ang salin sa terminolohiya at depinisyon ng mga mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **aphasia**
2. **audiologist**
3. **awral na rehabilitasyon**
4. **babbling**
5. **bilinggwal**
6. **bingot sa labi**
7. **bingot sa ngalangala**
8. **bolus**
9. **canonical babbling**
10. **central auditory processing disorder**
11. **childhood apraxia of speech**
12. **conduction aphasia**
13. **deglusyon**
14. **dental na arko**
15. **dentisyon**
16. **developmental apraxia of speech**

17. **diadochokinesis**
18. **diadochokinetic rate**
19. **diplophonia**
20. **disfluent**
21. **dysarthria**
22. **dysphagia**
23. **dysphonia**
24. **ebalwasyon**
25. **echolalia**
26. **fluent aphasia**
27. **fricative**
28. **halimbawang lenggwahe**
29. **hindi berbal na komunikasyon**
30. **hypernasality**
31. **idiosyncratic**
32. **jargon**
33. **kabuuang komunikasyon**
34. **kalidad ng tinig**
35. **kalinawan**
36. **kapansanan sa pag-unlad ng lenggwahe**
37. **kapansanan sa pandinig**
38. **karamdaman sa artikulasyon**
39. **karamdaman sa lenggwahe**

- 40. karamdaman sa paggamit ng tinig
- 41. katatasan
- 42. kawalan ng pandinig mula pagkabata
- 43. kawalang katastasan
- 44. kinaugaliang antas ng tinis o tono
- 45. koartikulasyon
- 46. komunikasyon
- 47. labiodental
- 48. linggwahe
- 49. maligoy at mahabang pagsasalita
- 50. maling artikulasyon
- 51. malocclusion
- 52. matatas
- 53. mga artikulados
- 54. mga pagkauntol sa tono
- 55. microglossia
- 56. morpema
- 57. morpolohiya
- 58. natural na paggaling
- 59. nonfluent aphasia
- 60. pagdedekoda
- 61. paghahalili
- 62. pagkakaiba-iba ng pagsusuri

- 63. **pagkakaltas**
- 64. **paglilipat koda**
- 65. **pagpipilipit**
- 66. **pananalita**
- 67. **pandinig**
- 68. **paraphasia**
- 69. **pautal-utal**
- 70. **ponasyon**
- 71. **ponema**
- 72. **ponolohiya**
- 73. **pragmatics**
- 74. **psychogenic voice disorders**
- 75. **reseptibong lenggwahe**
- 76. **semantiks**
- 77. **sensorineural hearing loss**
- 78. **sibilant sound**
- 79. **sintaks**
- 80. **stimulability testing**
- 81. **submucous cleft palate**
- 82. **sunud-sunod na kalkulasyon**
- 83. **threshold**
- 84. **tinig**
- 85. **Wernicke's aphasia**

Samantalang labing-anim (16) mula sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon o labinlima punto wala-siyam na bahagdan (15.09%) ang tinatanggap ng mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology ang pagsasalin. Makikita ito sa pigura 5. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **affricate**
2. **anarthia**
3. **apraxia**
4. **impormal na ebalwasyon**
5. **karamdamam sa pagpoproseso sa panding**
6. **karamdaman sa katatasan**
7. **karamdaman sa pagtataginting**
8. **nakadagdag at mapagpipiliang komunikasyon**
9. **paghuhulwaran ng lenggwahe**
10. **pag-iwas ng mga pag-uugali**
11. **pagkagat**
12. **pagpoproseso sa pandinig**
13. **pailong na pagpapalabas**
14. **ponolohikal na karamdaman**
15. **telegrapikong pagsasalita**
16. **tiyakang kapansanan sa lenggwahe**

Makikita sa pigura 5 na may dalawa (2) mula sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon o isa punto walumpu at siyam na bahagdan (1.89%) ang hindi gaanong tinatanggap ang salin. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **ankyloglossia**
2. **auditory-verbal therapy**

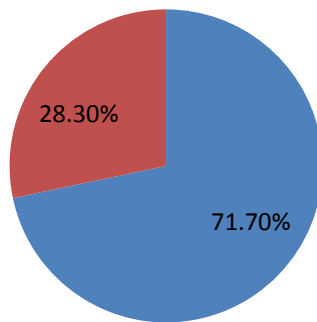
May tatlo (3) mula sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon o dalawa punto walumpu at tatlong bahagdan (2.83%) ay hindi katanggap-tanggap ang salin ayon sa mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology na makikita sa pigura 5 dahil binigyan nila ito ng markang 1 na ibig sabihin ay asiwang-asiwa at hindi natural ang pagsasalin. Ang tatlong (3) termino at depinisyong ito ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **artikulasyon**
2. **pagbibigay-sigla sa pandinig**
3. **pautal na pagbigkas**

Sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology na may kabuuang walumpu at lima (85), labing-anim (16) lamang ang tinatanggap, dalawa (2) ang hindi gaanong tinatanggap at tatlo (3) ang hindi katanggap-tanggap sa ginawang pagsasalin ng mananaliksik.

SLP – Propesor sa Wikang Filipino

■ Lubos na tinatanggap ■ Tinatanggap

Pigura 6: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Wikang Filipino sa kursong Speech-Language Pathology

Lumabas sa ginawang ebalwasyon ng mga propesor sa wikang Filipino na makikita sa pigura 6 na pitumpu at isa punto pitumpung bahagdan (71.70%) o pitumpu at anim (76) mula sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon isinalin ng mananaliksik ang lubos na tinatanggap at ang mga terminolohiya ay ang mga sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **anarthia**
2. **ankyloglossia**
3. **aphasia**
4. **audiologist**
5. **awral na rehabilitasyon**
6. **babbling**

7. **bilinggwal**
8. **conduction aphasia**
9. **deglusyon**
10. **dental na arko**
11. **dentisyon**
12. **diadochokinesis**
13. **diadochokinetic rate**
14. **diplophonia**
15. **disfluent**
16. **dysarthria**
17. **dysphagia**
18. **dysphonia**
19. **ebalwasyon**
20. **fluent aphasia**
21. **fricative**
22. **halimbawang lenggwahe**
23. **hindi berbal na komunikasyon**
24. **hypernasality**
25. **idiosyncratic**
26. **impormal na ebalwasyon**
27. **kabuuang komunikasyon**
28. **kalinawan**
29. **kapansanan sa pag-unlad ng lenggwahe**

- 30. kapansanan sa pandinig
- 31. karamdaman sa paggamit ng tinig
- 32. karamdaman sa pagtataginting
- 33. katatasan
- 34. kawalan ng pandinig mula pagkabata
- 35. kinaugaliang antas ng tinis o tono
- 36. koartikulasyon
- 37. komunikasyon
- 38. labiodental
- 39. linggwahe
- 40. maling artikulasyon
- 41. malocclusion
- 42. mga artikulados
- 43. mga pagkauntol sa tono
- 44. microglossia
- 45. morpema
- 46. morpolohiya
- 47. natural na paggaling
- 48. pagdedekoda
- 49. paghahalili
- 50. pagkakaltas
- 51. paglilipat koda
- 52. pagpipilipit

- 53. **pagpoproseso sa pandinig**
- 54. **pailong na pagpapalabas**
- 55. **pananalita**
- 56. **pandinig**
- 57. **paraphasia**
- 58. **pautal na pagbigkas**
- 59. **pautal-utal**
- 60. **ponasyon**
- 61. **ponema**
- 62. **ponolohikal na karamdaman**
- 63. **ponolohiya**
- 64. **pragmatics**
- 65. **psychogenic voice disorders**
- 66. **reseptibong lenggwahe**
- 67. **semantiks**
- 68. **sensorineural hearing loss**
- 69. **sibilant sound**
- 70. **sintaks**
- 71. **stimulability testing**
- 72. **submucous cleft palate**
- 73. **sunud-sunod na kalkulasyon**
- 74. **telegrapikong pagsasalita**
- 75. **threshold**

76. tinig

Makikita sa pigura 6 na dalawampu at walo punto tatlumpung bahagdan (28.30%) o tatlumpu (30) sa isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon isinalin ng mananaliksik ang tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino. Ang mga ito ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

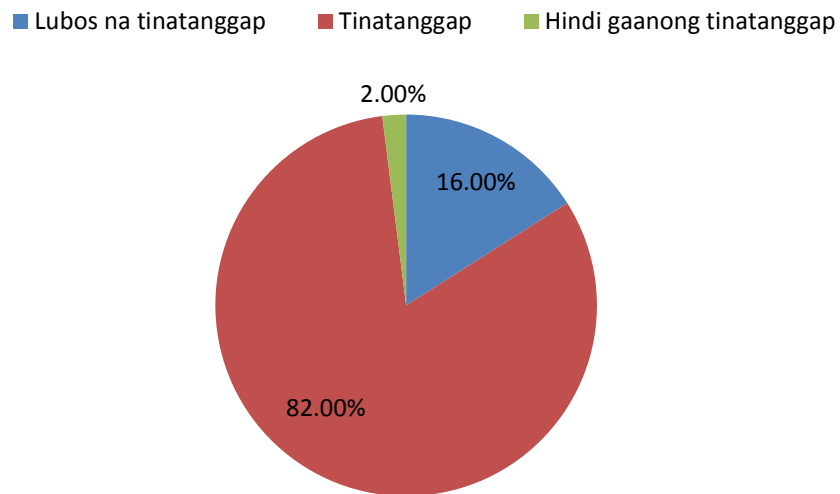
1. **affricate**
2. **apraxia**
3. **artikulasyon**
4. **auditory-verbal therapy**
5. **bingot sa labi**
6. **bingot sa ngalangala**
7. **bolus**
8. **canonical babbling**
9. **central auditory processing disorder**
10. **childhood apraxia of speech**
11. **developmental apraxia of speech**
12. **echolalia**
13. **jargon**
14. **kalidad ng tinig**
15. **karamdamam sa pagpoproseso sa panding**
16. **karamdaman sa artikulasyon**
17. **karamdaman sa katatasan**

18. **karamdaman sa lenggwahe**
19. **kawalang katastasan**
20. **maligoy at mahabang pagsasalita**
21. **matatas**
22. **nakadagdag at mapagpipiliang komunikasyon**
23. **nonfluent aphasia**
24. **pagbibigat sigla sa pandinig**
25. **paghuhulwaran ng lenggwahe**
26. **pag-iwas ng mga pag-uugali**
27. **pagkagat**
28. **pagkakaiba-iba ng pagsusuri**
29. **tiyakang kapansanan sa lenggwahe**
30. **Wernicke's aphasia**

Sa ginawang balidasyon ng mga propesor sa wikang Filipino ay pitumpu at isa punto pitumpung bahagdan (71.70%) o pitumpu at anim (76) sa isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon ang lubos na tinatanggap at dalawampu at wala punto tatlumpung bahagdan (28.30%) o tatlumpu (30) sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya ang kanilang tinanggap. Sa kabuuan ay tinatanggap nilang lahat ang ginawang salin ng mananaliksik. Masasabing ang ginawang salin ng mananaliksik ay natural, karaniwan at mauunawaan ng babasa nito.

4.5.4 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong Ginawa ng mga Propesor sa Occupational Therapy at Propesor sa Wikang Filipino

OT - Combined Median Scores

Pigura 7: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Occupational Therapy at propesor sa Wikang Filipino. Pinagsamang mga iskor (based on median response).

Ang pangkalahatang iskor batay sa *median responses* sa kursong Occupational Therapy na makikita sa labing-anim na bahagdan (16%) o labing-anim (16) mula sa kabuuang isandaan (100) ay lubos na tinatanggap ang salin sa termino ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. ebalwasyon

2. **ergonomiks**
3. **gawain**
4. **kapansanan**
5. **klinikal na pangangatwiran**
6. **kliyente**
7. **kognisyon**
8. **konteksto**
9. **laro**
10. **mga tungkulin**
11. **muling ebalwasyon**
12. **pagtantiya**
13. **pagtatatag, pagpapanumbalik (paglulunas, pagpapanauli)**
14. **pakikilahok**
15. **tungkuling tagapagpaganap**
16. **wellness**

May walumpu at dalawang bahagdan (82%) o walampu at dalawa (82) mula sa kabuuang isandaan (100) ang tinatanggap ang salin at depinisyon sa kursong Occupational Therapy. Ito ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

1. **adaptasyon**
2. **adaptasyong okupasyunal**
3. **balangkas na okupasyunal**
4. **gross coordination**

5. **interbensyon**
6. **interbensyong ibinatay sa okupasyon**
7. **iwasan (pag-iingat sa karamdaman)**
8. **kalayaan**
9. **kalidad ng buhay**
10. **kapaligiran**
11. **kapaligirang okupasyunal**
12. **kapaligirang sosyal**
13. **katarungang okupasyunal**
14. **kinalabasan**
15. **kontekstwal na mga katangian**
16. **mga elektronikong tulong para sa pang-araw-araw ng pamumuhay**
17. **mga gawain**
18. **mga gawain sa araw-araw na pamumuhay**
19. **mga gawain tungo sa isang tiyak na layunin**
20. **mga gawi**
21. **mga hulwarang paggawa**
22. **mga interes sa mapapasukan at mga hangarin**
23. **mga kalakaran**
24. **mga kasanayan sa paggawa**
25. **mga kasanayan sa pagpoproseso**
26. **mga modipikasyon sa kapaligiran**
27. **mga pamamaraan sa interbensyon**

28. mga pangangailangan sa gawain
29. mga paraan ng interbensyon
30. mga ritwal
31. mga salik ng kliyente
32. motor skills
33. nakatutulong na mga gawain sa araw-araw na pamumuhay
34. occupational therapist
35. occupational therapy
36. okupasyon
37. pagagrado
38. pagbibihis
39. paggalugad sa pamamahinga
40. paghahanap at pagkamit ng trabaho
41. paghahanda sa pagtulog
42. pagkakakilanlang okupasyunal
43. pagkokondisyon
44. paglahok sa pagtulog
45. paglahok sa pamamahinga
46. paglalahat
47. pagmamaneho at kadaliang paggalaw sa komunidad
48. pagmanipula
49. pagmomodipika (kompensasyon, adaptasyon)
50. pagpapabuti

51. **pagpapabuti**
52. **pagpapabuti ng komunidad**
53. **pagpapalaganap ng kalusugan**
54. **pagpapanatili**
55. **pagsasala**
56. **pagsusuri sa gawain**
57. **pagsusuri sa okyupasyunal na paggawa**
58. **pagtatatag ng tahanan at pamamahala**
59. **pagtuklas ng laro**
60. **pagtupad ng okupasyon**
61. **pakikilahok sa laro**
62. **pakikilahok sa pormal na edukasyon**
63. **pamamahala**
64. **pamamahala sa kalusugan at pagpapanatili**
65. **pamamahinga**
66. **pamamahinga**
67. **pangangalagang nakatuon sa kliyente (pagpapraktis na nakatuon sa kliyente)**
68. **pangkatang interbensyon**
69. **panimulang mga gawain**
70. **panlipunang pakikilahok**
71. **pansarili, layunin, pagtataya, balakin**
72. **pantulong na teknolohiya at mga modipikasyon sa kapaligiran**

- 73. **paraan sa pag-iingat**
- 74. **pinakamaliit na hangganan ng kapaligiran**
- 75. **proseso**
- 76. **proseso ng konsultasyon**
- 77. **prosesong occupational therapy**
- 78. **rehabilitasyon**
- 79. **sosyal na panlipunang paggalaw**
- 80. **trabaho**
- 81. **tunguhin**
- 82. **work hardening**

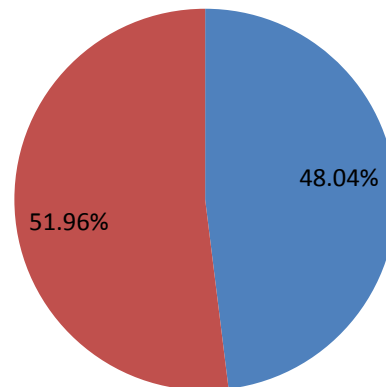
Samantalang may dalawang bahagdan (2%) o dalawang (2) termino ang hindi gaanong tinanggap dahil binigyan nila ito ng markang 2 na ang ibig sabihin ay hindi umaayon sa natural na estruktura ng wika at asiwa ang dating sa normal na gamit ng wika. Ito ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.)

- 1. **paglikha, pagpapalaganap (pagpapalaganap ng kalusugan)**
- 2. **paggawang okupasyunal**

4.5.5 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong Ginawa ng mga Propesor sa Physical Therapy at Propesor sa Wikang Filipino

PT - Combined Median Scores

■ Lubos na tinatanggap ■ Tinatanggap

Pigura 8: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Physical Therapy at propesor sa Wikang Filipino. Pinagsamang mga iskor (based on median response).

Makikita sa pigura 8 na apatnapu at walo punto wala-apat na bahagdan (48.04%) ang lubos na tinatanggap ang salin o apatnaput at siyam (49) mula sa kabuuang isandaan at dalawa (102) na terminolohiya at depinisyon. Ang mga terminolohiya ay ang sumusunod (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.):

1. **adaksiyon**
2. **andador**

3. **atake o cerebrovascular accident**
4. **cardiac output**
5. **cryotherapy**
6. **distansyang abot ng pagkilos**
7. **dyspnea**
8. **ergonomiks**
9. **goniometer**
10. **goniometry**
11. **hemiparesis**
12. **hemiplegia**
13. **hydrotherapy**
14. **ibabaw ng tiyan**
15. **interbensiyon**
16. **kadalubhasaan**
17. **kawalang kakayahan**
18. **kawalang malay-tao**
19. **lakas**
20. **limitasyon sa pagtupad**
21. **mga gawain sa pang-araw-araw na pamumuhay**
22. **modality**
23. **motor development**
24. **padapa**
25. **pag-asa sa tulong ng iba**

26. **pagbabaluktot**
27. **pagkamakatwiran**
28. **pagkanababaluktot**
29. **pagkapinsala**
30. **pagsusuri**
31. **pagtihaya**
32. **pahinga**
33. **palabas na pag-ikot**
34. **pamamaga ng litid**
35. **pamumulikat ng kalamnan**
36. **papaloob na pag-ikot**
37. **paraplegia**
38. **pasibong kakayahang abot sa paggalaw**
39. **pasyente**
40. **patihaya**
41. **physical therapist**
42. **pisyolohiya**
43. **plantar flexion**
44. **prognosis**
45. **pronasyon**
46. **spasticity**
47. **synergy**
48. **tagubiling ehersisyo**

49. vital signs

Samantalang tinatanggap ng mga propesor sa kursong Physical Therapy at mga propesor sa wikang Filipino ang limampu at isa punto siyamnapu at anim na bahagdan (51.96%) o limampu at tatlo (53) mula sa kabuuang isandaan at dalawang (102) terminolohiya at depinisyon. Ang mga ito ay ang sumusunod: (Ang depinisyon ng mga terminolohiya ay makikita sa Apendiks G.):

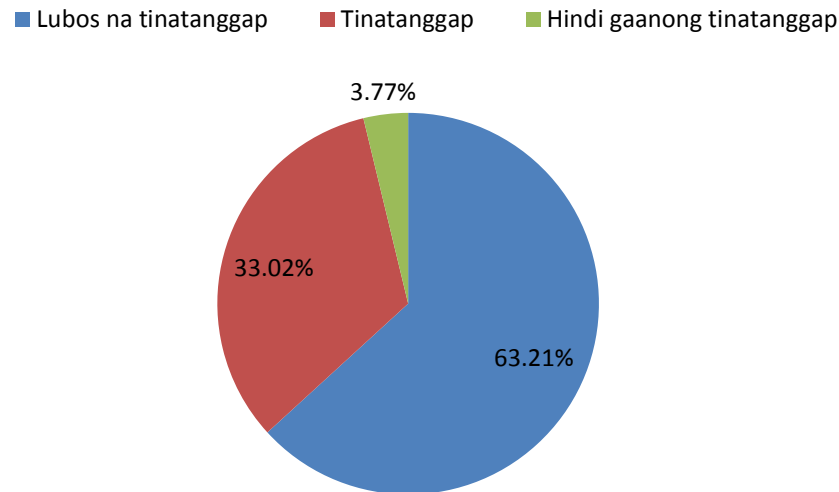
1. **abdaksiyon**
2. **aktibong distansyang abot ng paggalaw**
3. **aktibong umaasisti sa distansyang abot ng paggalaw**
4. **angina pectoris**
5. **di normal na pagtatrabaho ng anumang bahagi ng katawan**
6. **distansyang abot ng pagkilos na ehersisyo**
7. **ekstensiyon**
8. **eyrobik na ehersisyo**
9. **kapansanan**
10. **koordinasyon**
11. **lakas ng kalamnan**
12. **likuran**
13. **madaling paggalaw**
14. **magkaagapay na mga baras**
15. **manipulasyon**
16. **manwal na pagsusuri ng kalamnan**
17. **mga hangarin**

18. mga natatanging pagsusuri
19. mga pangkilikiling saklay
20. mobilasyon ng kasukasuan
21. mobilisasyon
22. motor control
23. motor na pagkatuto
24. orthosis
25. osteoarthritis
26. osteoporosis
27. paghinga
28. pagkabalam sa pagbuti
29. pagkabanat
30. pagkakahanay
31. pagkamatatag
32. pagkawala sa lugar
33. pagkoryenteng pampasigla
34. pagmamasahé
35. pagpupulso
36. pagsukat sa kinalabasan
37. pagsusuri at pag-aaral sa uri ng karamdaman
38. pagtantiya
39. pagtitipid ng enerhiya
40. pag-uunat

- 41. pakiramdam
- 42. pansariling eksaminasyon
- 43. pantulong na kagamitan
- 44. paraan sa pag-iingat
- 45. paresthesias
- 46. physical therapy
- 47. pilay/ pagkapilay
- 48. sariling pag-uunat
- 49. scoliosis
- 50. thermal agent
- 51. tibay o tatag ng katawan
- 52. trigger points
- 53. tuwirang paglapit

**4.5.6 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong
Ginawa ng mga Propesor sa SLP at Propesor sa Wikang Filipino**

SLP - Combined Median Scores

Pigura 9: Paglalarawan ng ebalwasyong ginawa ng mga propesor sa Speech Language Pathology at propesor sa Wikang Filipino. Pinagsamang mga iskor (based on median response).

Ipinakikita sa pigura 9 na animnapu at tatlo punto dalwampu at isa bahagdan (63.21%) o animnapu at pito (67) na terminolohiya at depinisyon mula sa kabuuang isandaan at anim (106) ang lubos na tinatanggap kapwa ng mga propesor sa Speech-Language Pathology at mga propesor ng wikang Filipino sa ginawang salin ng mananaliksik. Ang mga terminolohiyang lubos nilang tinatanggap ay ang sumusunod: (Makikita ang depinisyon sa Apendiks G).

1. aphasia

2. mga artikulados
3. audiologist
4. pandinig
5. awral na rehabilitasyon
6. babbling
7. bilinggwal
8. koartikulasyon
9. paglilipat koda
10. komunikasyon
11. conduction aphasia
12. kawalan ng pandinig mula pagkabata
13. deglusion
14. pagdedekoda
15. dentisyon
16. dental na arko
17. kapansanan sa pag-unlad ng lenggwahe
18. diadochokinesis
19. diadochokinetic rate
20. diplophonia
21. disfluent
22. pagpipilipit
23. dysarthria
24. dysphagia

- 25. **dysphonia**
- 26. **ebalwasyon**
- 27. **katatasan**
- 28. **fluent aphasia**
- 29. **fricative**
- 30. **karamdaman sa paggamit ng tinig**
- 31. **kinaugaliang antas ng tinis o tono**
- 32. **kapansanan sa pandinig**
- 33. **hypernasality**
- 34. **idiosyncratic**
- 35. **kalinawan**
- 36. **labiodentals**
- 37. **linggwahe**
- 38. **halimbawang lenggwahe**
- 39. **malocclusion**
- 40. **microglossia**
- 41. **maling artikulasyon**
- 42. **morpema**
- 43. **morpholohiya**
- 44. **hindi berbal na komunikasyon**
- 45. **pagkakaltas**
- 46. **paraphasia**
- 47. **ponasyon**

48. **ponema**
49. **ponolohiya**
50. **mga pagkauntol sa tono**
51. **pragmatics**
52. **psychogenic voice disorders**
53. **reseptibong lenggwahe**
54. **semantics**
55. **sensorineural hearing loss**
56. **sibilant sound**
57. **pananalita**
58. **natural na paggaling**
59. **stimulability testing**
60. **pautal-utal**
61. **submucous cleft palate**
62. **paghahalili**
63. **sunud-sunod na kalkulasyon**
64. **sintaks**
65. **threshold**
66. **kabuuang komunikasyon**
67. **tinig**

Samantalang tatlumpu at tatlo punto wala- dalawa bahagdan (33.02%) o tatlumpu at lima (35) mula sa kabuuang isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon ang tinanggap kapwa ng mga propesor sa kursong Speech-

Language Pathology at mga propesor sa wikang Filipino sa ginawang salin ng mananaliksik. Makikita ito sa pigura 9. Ang tinatanggap na terminolohiya at depinisyon (nasa Apendiks G) ay ang sumusunod:

1. **affricate**
2. **anarthia**
3. **ankyloglossia**
4. **apraxia**
5. **karamdaman sa artikulasyon**
6. **pagpoproseso sa pandinig**
7. **karamdamam sa pagpoproseso sa panding**
8. **nakadagdag at mapagpipiliang komunikasyon**
9. **pag-iwas ng mga pag-uugali**
10. **pagkagat**
11. **bolus**
12. **canonical babbling**
13. **central auditory processing disorder**
14. **childhood apraxia of speech**
15. **maligoy at mahabang pagsasalita**
16. **bingot sa labi**
17. **bingot sa ngalangala**
18. **developmental apraxia of speech**
19. **pagkakaiba-iba ng pagsusuri**
20. **karamdaman sa pagtataginting**

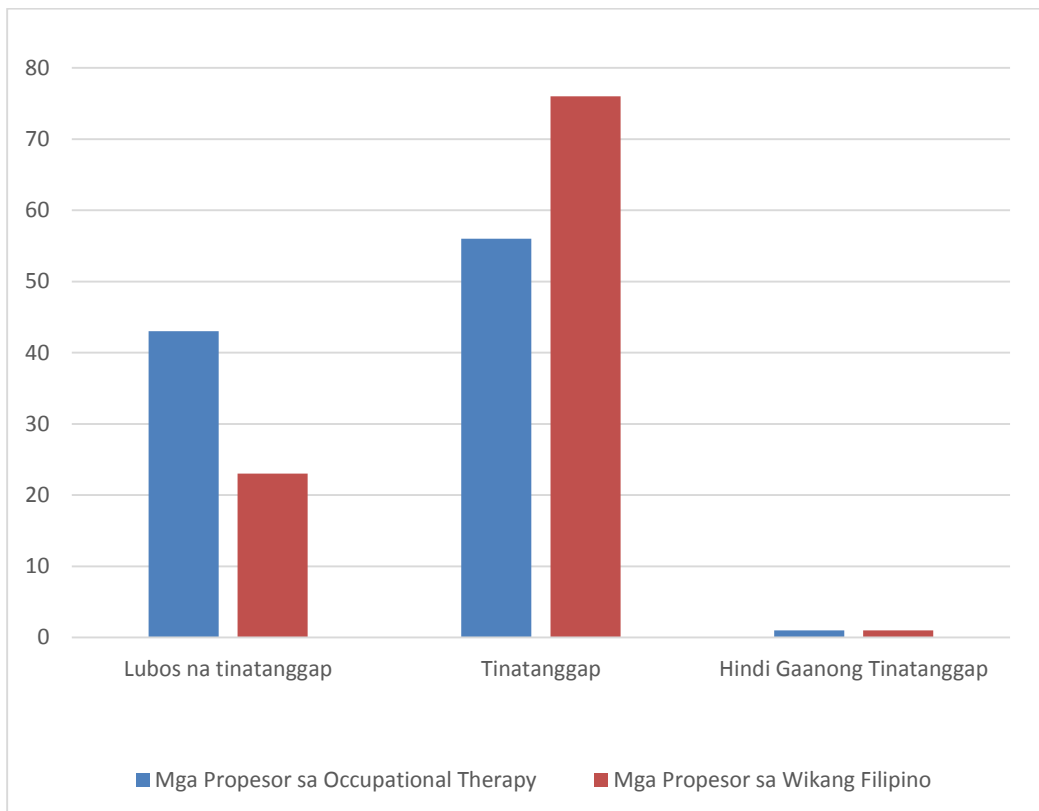
21. **kawalang katastasan**
22. **echolalia**
23. **karamdaman sa katatasan**
24. **matatas**
25. **impormal na ebalwasyon**
26. **jargon**
27. **karamdaman sa lenggwahe**
28. **paghuhulwaran ng lenggwahe**
29. **pailong na pagpapalabas**
30. **nonfluent aphasia**
31. **ponolohikal na karamdaman**
32. **tiyakang kapansanan sa lenggwahe**
33. **telegrapikong pagsasalita**
34. **kalidad ng tinig**
35. **Wernicke's aphasia**

Makikita rin mula sa pigura 9 na may tatlo punto pitumpu at pito bahagdan (3.77%) o apat (4) mula sa isandaan at anim (106) na terminolohiya at depinisyon ay hindi gaanong tinatanggap dahil hindi ito naayon sa natural na estruktura ng wika ang pagsasalin at asiwa ang dating sa normal na gamit. Ito ay ang sumusunod na terminolohiya: (Makikita sa Apendiks G)

1. **artikulasyon**
2. **pagbibigay-sigla sa pandinig**
3. **auditory-verbal therapy**

4. pautal na pagbigkas

4.5.7 Pagbibigay- Interpretasyon sa mga Datos ng Ebalwasyong Ginawa ng mga Propesor sa OT, PT at SLP at Propesor sa Wikang Filipino batay sa Chi-square

Pigura 10: Paghahambing sa tugon ng mga propesor sa kursong Occupational Therapy at sa tugon ng mga propesor sa wikang Filipino.

Makikita sa pigura 10 na apatnapu at tatlo (43) ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa kursong Occupational Theraphy samantalang dalawampu at tatlo (23) lamang ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino. Nakakuha naman ng limampu at anim (56) na kabuuang tugong tinatanggap

mula sa mga propesor sa kursong Occupational Therapy at pintumpu at anim (76) naman ang tinatanggap ng mga propesor sa wiknag Filipino. Kapwa may isang hindi gaanong tinatanggap ang mga propesor sa Occupational Therapy at mga propesor sa wikang Filipino sa ginawang salin ng mananaliksik.

Propesor sa Occupational Therapy	<i>Propesor sa wikang Filipino</i>			Total	p-value
	Lubos na Tinatanggap	Tinatanggap	Hindi gaanong tinatanggap		
Lubos na Tinatanggap	16	27	0	43	.56
Tinatanggap	7	48	1	56	
Hindi gaanong tinatanggap	0	1	0	1	
Total	23	76	1	100	

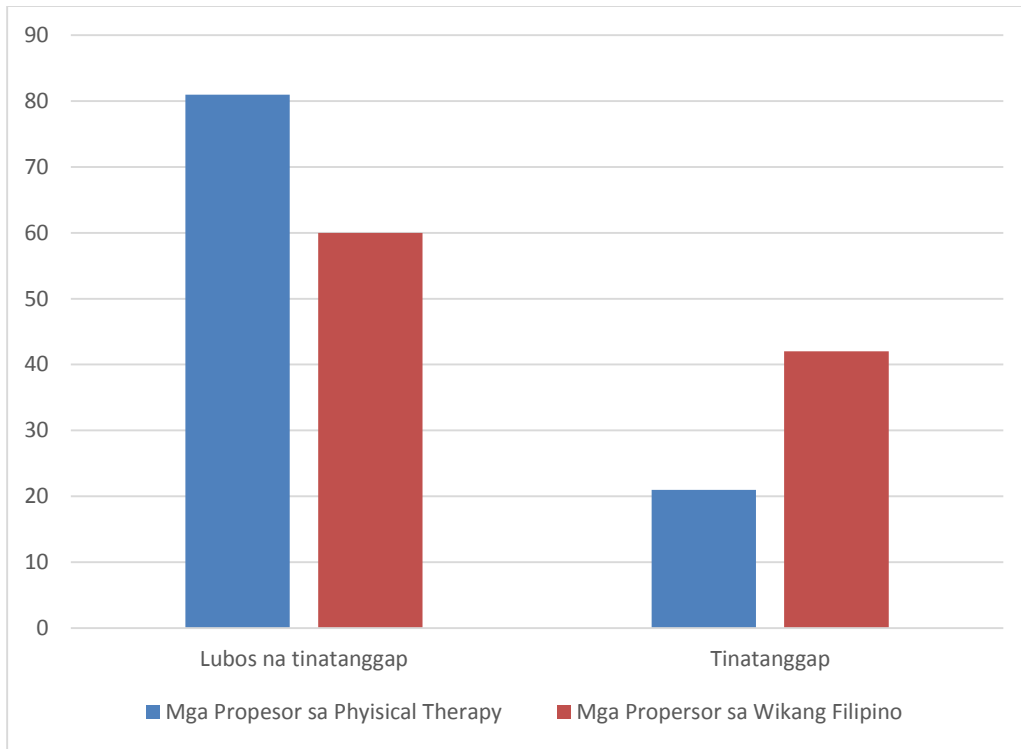
Talahanayan 1: Kabuuang bilang ng pamimiling ginawa ng mga propesor sa Occupational Therapy at mga propesor sa wikang Filipino

Sa Talahanayan 1 ay ipinakikita na labing- anim (16) ang lubos na tinatanggap kapwa ng mga propesor sa kursong Occupational Therapy at ng mga propesor sa wikang Filipino. Ang mga propesor sa larangan ay may dalawampu at pito (27) na lubos na tinatanggap habang sa mga propesor sa wikang Filipino ay tinatanggap lamang ito. May pitong (7) tinatanggap ang mga propesor sa Occupational Therapy subalit sa mga propesor sa wikang Filipino ito ay lubos na tinatanggap. Ang mga propesor sa Occupational Therapy at mga guro sa wikang Filipino ay may apatnapu at walo (48) kapwa tinatanggap at may isang tinatanggap ang mga propesor sa Occupational Therapy. Samantalang hindi

gaanong tinatanggap ito ng mga propesor sa wikang Filipino. Masasabing walang importanteng pagkakaiba ang mga sagot ng propesor sa kursong Occupational Therapy sa mga sagot ng mga propesor sa wikang Filipino ($p\text{-value} = 0.56$).

Sa kabuuan ay masasabing tinatanggap ang ginawang salin ng mananaliksik sapagkat sa isandaang termino, dalawampu at talo (23) ang lubos na tinatanggap at pitumpu at anim (76) ang tinatanggap na nangangahulugang tinatanggap kapwa ng eksperto sa larangan at eksperto sa wikang Filipino ang ginawang pagsasalin ng mananaliksik. Ang pagtanggap na ito sa ginawang pagsasalin ay isang hakbang na magagamit ang Filipino sa mga talakayan sa silid at sa komunidad ng mga propesor at mga mag-aaral sa Occupational Therapy. Ang isang aytem na hindi gaanong tinatanggap ng mga propesor sa Occupational Therapy ay ang “paggawang okupasyunal” dahil para sa kanila ay hindi umaakma ang saling ito sapagkat may teknikal silang pagpapakahulugan batay sa kanilang larangan. Ang mga propesor sa wika ay hindi gaanong tinatanggap ang “paglikha at pagpapalaganap” dahil para sa kanila mas angkop na gamitin ang salitang “promosyon”. Nangangahulugan lamang na ang pagkakaiba ng preperensya ng bawat eksperto ay tanda na ang larangan ng Occupational Therapy ay teknikal ang pagpapakahulugan kaysa sa mga eksperto sa wika na ang binibigyang pansin ay ang pangkalahatang kahulugan nito. Ang pagkakaroon ng tiyak na salin ng mga terminolohiya para sa larangan ng Occupational Therapy at ang palagiang paggamit ng salitang “paglikha at

pagpapalaganap” ay kailangang gamitin sa pagtuturo upang maging katanggap-tanggap sa larangan ng edukasyon.

Pigura 11: Paghahambing sa tugon ng mga propesor sa kursong Physical Therapy at sa tugon ng mga propesor sa wikang Filipino.

Sa pigura 11 ay makikitang walumpu at isa (81) ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa kursong Physical Therapy at animnapu (60) naman ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino. May dalawampu at isa (21) naman ang tinatanggap ng mga propesor sa Physical Therapy habang ang tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino ay apatnapu at dalawa (42). May kabuuang isandaan at dalawang (102) terminolohiya.

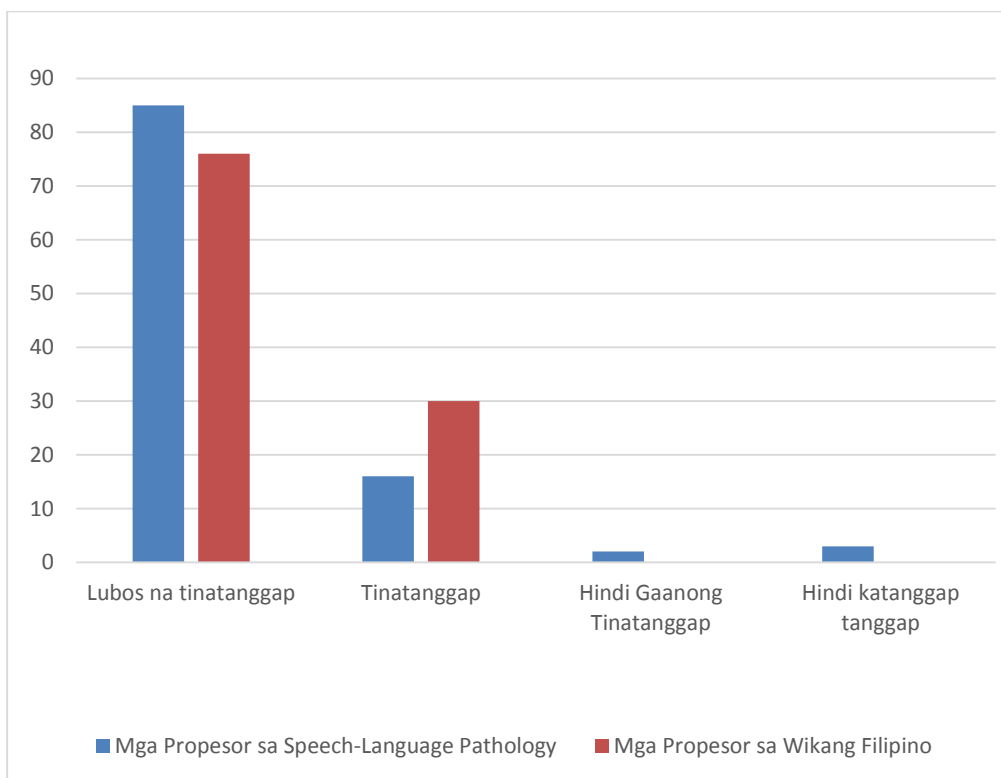
Mga Propesor sa Physical Therapy	Mga Propesor sa Wikang Filipino		Total	p-value
	Lubos na Tinatanggap	Tinatanggap		
Lubos na Tinatanggap	49	32	81	.50
Tinatanggap	11	10	21	
Total	60	42	102	

Talahanayan 2: Kabuuang bilang ng pamimiling ginawa ng mga propesor sa Physical Therapy at mga propesor sa wikang Filipino

Sa talahanayan 2 ay makikitang may apatnapu at siyam (49) na mga termino at depinisyon na ginagawan ng salin ng mananaliksik ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa kursong Physical Therapy at mga propesor sa wikang Filipino. May tatlumpu at dalawa (32) na lubos na tinatanggap ng mga propesor sa Physical Therapy ngunit tinatanggap lamang ng mga propesor sa wikang Filipino. May labing-isa (11) namang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa wika samantalang tinatanggap lamang ito ng mga propesor sa Physical Therapy at may sampu (10) na kapwa tinatanggap ng mga propesor sa Physical Therapy at propesor sa wikang Filipino. Masasabing walang mahalagang pagkakaiba ang mga sagot ng mga propesor sa kursong Physical Therapy at mga propesor sa wikang Filipino (p-value= .50) dahil binigyan nila ang gawang salin ng markang 3 na tinatanggap na ang ibig sabihin ay hindi gaanong natural ang pagsasalin ngunit maaaring gamiting madalas at 4 na lubos na tinatanggap, ibig sabihin ay natural at karaniwan ang pagsasalin.

Sa kabuuan ay lubos na tinatanggap at tinatanggap ng mga eksperto sa larangan at sa wika ang lahat ng saling ginagawa ng mananaliksik. Ito ay indikasyon na ang wikang Filipino ay nagagamit na at nauuanwaan ng mga

eksperto sa larangang ito. Ang mga eksperto sa wika ay masasabing pamilyar na rin sa mga terminong ginagamit sa kursong Physical Therapy dahil ang kursong ito ay may katagalan na kung ikukumpara sa Occupational Therapy at Speech-Language Pathology. Pinatutunayan ng mga datos na nakalap sa kursong Physical Therapy na malaki ang potensyal na gamitin ang wikang Filipino sa pagtuturo at pag-aaral ng mga konsepto sa larangang ito dahil tanggap na ito ng mga eksperto sa wika at sa larangan.

Pigura 12: Paghahambing sa tugon ng mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology at sa tugon ng mga propesor sa wikang Filipino.

Sa pigura 12 makikitang walumpu at lima (85) ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology at pitumpu at anim

(76) naman ang lubos na tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino. Ang tinatanggap ng mga propesor sa kursosng Speech-Language Pathology ay labing-anim (16) habang tatlumpu (30) naman ang tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino. Samantala may isang (1) hindi gaanong tinatanggap at may tatlong (3) hindi katanggap-tanggap para sa mga propesor sa Speech-Language Pathology.

Mga Propesor sa Speech-Language Pathology	Mga Propesor sa Wikang Filipino		Total	p-value
	Lubos na Tinatanggap	Tinatanggap		
Lubos na Tinatanggap	67	19	85	.012
Tinatanggap	7	9	16	
Hindi Gaanong tinatanggap	1	1	2	
Hindi Katanggap-tanggap	1	2	3	
Total	76	30	106	

Talahanayan 3: Kabuuang bilang ng pamimiling ginawa ng mga propesor sa Speech-Language Pathology at mga propesor sa wikang Filipino

Ang mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology at mga propesor sa wikang Filipino ay parehong may animnapu at pito (67) na lubos na tinatanggap at may labinsiyam (19) na tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino ngunit para sa mga propesor sa Speech-Language Pathology ang mga ito ay lubos na tinatanggap. Samantalang may pitong (7) lubos na tinatanggap ang mga propesor sa wikang Filipino para sa mga propesor sa Speech-

Language Pathology ang mga ito at tinatanggap lamang. May isang lubos na tinatanggap ang mga propesor sa wikang Filipino ngunit para sa mga propesor sa Speech-Language Pathology ito ay hindi gaanong tinatanggap. May isa ring tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino subalit hindi gaanong tinatanggap ng mga propesor sa Speech-Language Pathology. Ang isa naman ay lubos na tinatanggap ng mga propesor sa wikang Filipino ngunit hindi katanggap-tanggap para sa mga propesor sa Speech-Language Pathology at may dalawang (2) tinatanggap ang mga propesor sa wikang Filipino na para naman sa mga propesor sa Speech-Language Pathology ay hindi katanggap-tanggap. Masasabing ang mga sagot ng mga propesor sa kursong Speech-Language Pathology at mga propesor sa wikang Filipino ay magkaiba ($p\text{-value}=0.12$).

Mula sa mga datos na nakalap ay masasabing tinanggap ng mga eksperto sa wika at sa larangan ang ginawang pagsasalin. Bagama't may dalawang hindi gaanong tinatanggap at may tatlong hindi katanggap-tanggap ay masasabing positibo pa rin sa kabuuan ang kanilang pagtanggap dahil iilan lamang ang mga terminolohiyang ito na hindi tinanggap. Sa kabuuang isandaan at anim (106) ay lima lamang ang hindi tinatanggap. Ito ay magandang indikasyon na tinatanggap na ang wikang Filipino sa larangang ito bagama't ang Speech-Language Pathology ang napakabatang kurso sa larangan ng rehabilitasyon. Ang malaking pagkakaiba sa tugon ng mga eksperto sa wika at sa tugon ng mga eksperto sa larangan ng Speech-Language Pathology sa ilang mga terminolohiya ay nagpapatunay lamang na

may pagkakaiba ang pagpapakahulugan sa mga terminolohiya kahit na ang propesyon nila ay kapwa may kinalaman sa wika. Ang eksperto sa wika ay nakatuon sa estruktura at gamit pangkomunikatibo ng wika samantalang ang eksperto sa larangan ay higit na teknikal ang pagpapakahulugan sa mga terminolohiya na may kinalaman sa rehabilitasyon ng may karamdaman. Halimbawa, ang *voice* sa eksperto sa wika ay tinig ngunit para sa eksperto sa larangan ang katumbas nito ay boses. Ang *language* sa eksperto sa wika ay may katumbas na wika ngunit para sa mga eksperto sa larangan ito ay lenggwahe dahil naniniwala silang ang salitang wika ay ginagamit sa pag-aaral ng gramatika. Ang pagkakaroon ng iba't ibang salin ng isang terminolohiya ay pagpapapayaman ng leksikon ng isang larangan. Samakatuwid ang pagsasaling ito ay makapagpapayaman ng leksikon ng kursong Speech-Language Pathology at magagamit na ang wikang Filipino sa pagtuturo at pagtalakay ng mga aralin sa loob at labas ng silid-aralan dahil tinatanggap na ito ng mga eksperto sa larangan. Ito ay isang hakbang sa intelektwalisasyon ng wika dahil ginagamit na ito sa akademya at ng mga taong intelektwal.

4.6 Rebisyon ng Ginawang Salin

Nagsagawa ng rebisyon sa mga terminolohiya at depinisyon ang mananaliksik batay sa mga mungkahing inilagay ng mga propesor sa larangan at sa wikang Filipino.

Binigyang-pansin ng mananaliksik ang mga salik tulad ng kapag may terminolohiyang magkaiba ang mga mungkahing salin ng mga propesor sa larangan at propesor sa wikang Filipino, higit na binibigyang prioridad ng

mananaliksik ang mungkahing salin ng propesor sa larangan dahil naniniwala ang mananaliksik na higit ang kanilang kaalaman sa angkop na salin batay sa kung paano nila ito ginagamit sa kanilang larangan. Halimbawa nito ay *dislocation*, iminungkahi ng eksperto sa larangan na ito ay pagkawala sa lokasyon at ang eksperto sa wika ay dislokasyon. Ginamit ng mananaliksik ang mungkahi ng eksperto sa larangan.

Binigyang prioridad din ng mananaliksik ang mga mungkahing salin ng mga eksperto sa larangan. Halimbawa, sa terminolohiyang *dependence* binigyan ng salin ito ng mananaliksik na pag-asa sa tulong ng iba. Iminungkahi ng mga eksperto sa larangan ang salitang pagdepende kaya ito ang ginamit ng mananaliksik sa nabuong glosaryo. Sinunod ng mananaliksik ang mungkahi ng mga eksperto sa larangan na may mga terminolohiyang mas mabuting panatilihin na lamang sa orihinal nitong baybay. Halimbawa nito ang mga terminolohiyang *gross coordination*, *lisp*, *motor speech*, *motor movements* at marami pang iba. May terminolohiya na tinatanggap ng mga propesor sa wika ngunit hindi naman katanggap-tanggap sa mga propesor sa larangan kaya hindi na isinama ng mananaliksik ang terminolohiyang ito tulad ng pagbibigay-sigla sa pandinig at pautal na pagbigkas.

Samakatuwid sa proseso ng pagbuo ng glosaryo ay masasabing mahalaga ang pansariling balidasyon sa tagasalin bago ito ipataya sa iba. Maaari itong isagawa nang unti-unti habang nasa proseso pa lang ng aktuwal na pagsasalin. Binalik-balikan ng mananaliksik ang kanyang ginawang salin, binago ang dapat baguhin, pinalitan ang mga salitang itinumbas na hindi angkop at

muling ikinumpara ito sa orihinal upang matiyak ang kawastuhan ng salin. Ang pagkonsulta sa eksperto sa paksa at eksperto sa wika ay nakatulong ng malaki upang lalo pang mapabuti ang salin. Ang eksperto sa larangan ang nagsasabi ng maling pagtutumbas; hindi angkop na pagtutumbas o may kakulangan sa pagtutumbas na ginawa. Ang eksperto naman sa wika ang nagsagawa ng pagtiyak kung angkop ang wikang ginamit, tama ang balangkas ng mga pangungusap, wasto ang panumbas at kung natural ang daloy ng salin. Sinunod ng mananaliksik ang mga mungkahi ng mga ekspertong gumawa ng balidasyon sa ginawang pagsasalin para mas mapabuti pa ang ginawang pagsasalin.

4.7 Pagbuo ng Pinal na Draft ng Glosaryo

Mula sa mga mungkahi ng mga eksperto sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon at wikang Filipino ay nakabuo ang mananaliksik ng glosaryo sa Occupational Therapy na binubuo ng siyamnapu at walo (98) na terminolohiya at may labing-isang (11) pahina. Ang glosaryong nabuo sa Physical Therapy ay binubuo ng isandaan at dalawang termino (102) at may pitong (7) pahina. Sa larangan naman ng Speech-Language Pathology, ang nabuong glosaryo ang may isandaan at dalawang (102) termino at may walong (8) pahina. Sa kabuuan ang nabuong glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon ay binubuo ng dalawampu at anim (26) na pahina at may tatlungdaan at dalawang (302) terminolohiya at depinisyon.

Ang glosaryong ito ay naglalaman ng mga terminolohiya sa kursong Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech-Language Pathology na mahalagang maisalin sa Filipino sapagkat ang mga terminong ito ay gamitin sa

mga nasabing kurso at makatutulong sa mga guro at mga mag-aaral upang madaling maunawaan ang mga konsepto alinsunod sa krayterya ng ginawang pamimili ng mga eksperto sa larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon. Ang mga terminolohiyang napili at naisalin sa kursong Occupational Therapy ay mga batayang terminolohiya sa kursong ito. Ang mga terminolohiya naman sa kursong Physical therapy ay mga batayang terminolohiya rin, mga ilang karamdaman na nangangailangan ng atensyon ng isang Physical Therapist at ilang mga therapy na ginagawa ng Physical Therapist sa kanilang pasyente. Sa kurso namang Speech-Language Pathology bukod sa ang mga terminolohiya ay mga batayang konsepto sa kursong ito, may mga terminolohiya ring nauukol sa mga suliranin o karamdaman sa pagsasalita, pandinig at boses ang makikita sa glosaryong ito. Ang glosaryong ito ay makatutulong para sa higit pang pagpapalakas at pagpapatatag ng larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon sa kontekstong Filipino.

KABANATA V

LAGOM, KONGKLUSYON AT REKOMENDASYON NG

PAG-AARAL

5.1 Lagom

Ang pag-aarai na ito ay naglalayong makabuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon. Nangalap ang mananaliksik ng mga terminolohiya at depinisyon sa mga aklat na ginagamit ng mga propesor sa kursong Physical Therapy, Occupational Therapy at Speech-Language Pathology. Sa tulong ng siyam na propesor na nagtuturo sa larangan ay napili ang mga tiyak na mga termino at depinisyong nais nilang isalin sa wikang Filipino. Ang siyam na propesor na ito ang nagsilbi ring ebalweytor sa ginawang pagsasalin ng mananaliksik. Pumili ang mananaliksik ng tatlong propesor sa wikang Filipino bilang mga ebalweytor upang matiyak ng mananaliksik kung tinatanggap kapwa ng eksperto sa larangan at eksperto sa wika ang ginawang pagsasalin. Gumamit ng *Acceptability Scale* upang matiyak ang pagtanggap sa pagsasalin.

Makikita sa kinalabasan ng ebalwasyon sa pagsasalin ng mananaliksik sa kursong Occupational Therapy na may labing-anim (16) na terminolohiya ang lubos na tinatanggap kapwa ng mga propesor sa kursong Occupational Therapy at ng mga propesor sa wikang Filipino. May dalampu at pito (27) na lubos na tinatanggap lamang ng mga eksperto sa larangan habang ang mga ito ay tinatanggap lamang ng mga eksperto sa wika. May pitong (7) tinatanggap ang eksperto sa larangan samantalang lubos itong tinatanggap ng mga eksperto sa

wika. Kapwa tinatanggap ng mga eksperto ang apatnapu at walong (48) terminolohiya at may tig-iisang hindi gaanong tinatanggap.

Sa kursong Physical Therapy ay may apatnapu at siyam (49) na kapwa lubos na tinatanggap ng mga eksperto sa larangan at sa wika at may tatlumpu at dalawa (32) na lubos na tinatanggap ng mga eksperto sa larangan ngunit tinatanggap lamang ng mga eksperto sa wika. May labing-isang (11) lubos na tinatanggap ng eksperto sa wika samantalang tinatanggap lamang ito ng mga eksperto sa larangan. May sampu (10) na tinatanggap kapwa ng dalawang eksperto. Sa kabuuan ang isandaan at dalawang (102) terminong isinalin ay tinatanggap.

Lumabas naman sa ebalwasyon sa kursong Speech-Language Pathology na may animnapu at pito (67) ang lubos na tinatanggap kapwa ng mga eksperto sa larangan at eksperto sa wika habang labing siyam (19) naman ang tinatanggap ng mga eksperto sa wika ngunit para sa mga eksperto sa larangan ito ay lubos na tinatanggap. Samantalang may pitong (7) lubos na tinatanggap ang mga eksperto sa wika ngunit sa mga eksperto sa larangan ang mga ito ay tinatanggap lamang. May isang lubos na tinatanggap ang eksperto sa wika subalit para sa eksperto sa larangan ito ay hindi gaanong tinatanggap at may isa ring tinatanggap ang mga eksperto sa wika subalit hindi gaanong tinatanggap ng mga eksperto sa larangan. May isang lubos na tinatanggap ang mga eksperto sa wika ngunit hindi katanggap-tanggap sa mga eksperto sa larangan at may dalawang (2) tinatanggap ang mga eksperto sa wika na para naman sa mga eksperto sa larangan hindi katanggap-tanggap ang mga ito. May pagkakaiba ang

mga sagot ng mga eksperto sa larangan at eksperto sa wika batay sa datos na nakalap.

May mga salitang hindi tinatanggap ng mga eksperto sa larangan ngunit tinatanggap ng mga eksperto sa wika at mayroon din namang tinatanggap ng mga eksperto sa larangan ngunit hindi tinatanggap ng mga eksperto sa wika. Ngunit mas binigyang prioridad ng mananaliksik ang mungkahing salin sa terminolohiya ng mga eksperto sa larangan dahil hinggit nilang alam ang teknikal na salita mas katanggap-tanggap sa mga target na awdiyens at gagamit sa komunidad.

Lumalabas na sa tatlungdaan at walong (308) terminolohiya at depinisyon isinalin ng mananaliksik ay tatlungdaan at dalawa (302) ang nakakuha ng 4 o 3 na nangangahulugang lubos na katanggap-tanggap at katanggap-tanggap ang salin. May anim (6) lamang na terminolohiya at depinisyon ang nakakuha ng 2 o 1 na hindi gaanong katanggap-tanggap o hindi katanggap-tanggap. Ang mga ito ay ang sumumusunod: paggawang okupasyonal at paglikha at pagpapalaganap sa kusrong Occupational Therapy at sa kursong Speech-Language Pathology ay ang mga terminolohiyang artikulasyon, pagbibigay-sigla sa pandinig, pautal na pagbigkas at *auditory verbal therapy*.

5.2 Kongklusyon

Ang kabuuang kinalabasan ng pananaliksik na ito ay napatunayan ang sumusunod:

1. Sa pagkakalap ng mga termino at depinisyon sa pagbuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon ay mahalaga ang kaalaman ng mga eksperto sa larangan upang matiyak ng mananaliksik na ang mga terminolohiyang kanyang isasalin ay mahalaga at ginagamit sa kanilang propesyon bilang mga therapist at makatutulong sa kanila bilang mga guro sa kani-kanilang larangang panrehabilitasyon. Ang mga terminong nakalap ay karaniwang tumutukoy sa mahahalagang konsepto sa bawat larangan, mga karamdaman, mga tritment at mga uri ng therapy na ginagawa sa mga pasyente.
2. Sa pagsasaling isinagawa ng mananaliksik naging gabay ang komunikatibong pagsasalin at ang mga teknik sa pagsasaling teknikal ni Newmark. Lumabas sa pag-aaral na pinakagamiting teknik sa ginawang pagsasalin ay ang **Transference (Adaptasyon)** o panghihiram na walang pagbabago sa ispelang, **Sansalita-salitang pagsasalin** o literal na salin na may isa-isahang pagtutumbasan, **Naturalisasyon** na kung saan inaadap ang normal na pagbigkas na inaayon sa ortograpiya ng tunguhang lenggwahe, **leksikal-sinonim** na pagsasaling ibinibigay ang malapit na katumbas na kasingkahulugan sa target na wika ng pinagmulang wika at **amplipikasyon** na naglalarawan gaya ng paggamit ng pariralang pangngalan o pang-abay na sugnay.
3. Sa pagtataya ng mga eksperto sa larangan at eksperto sa wika at pagrerebisa ng mananaliksik para makabuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon ay napatunayang mahalaga ang kaalaman ng mga

eksperto sa larangang isasalin at ang kaalaman ng mga eksperto sa wika. Ang kaalamang teknikal ng mga eksperto sa larangan ng Agham Panrehabilitasyon ay mahalaga para matukoy ang posibleng kakulangan ng salin tulad ng maling pagtutumbas. Ang kaalaman naman ng eksperto sa wika ang magtitiyak kung angkop ang wikang ginamit, wasto ang estruktura ng mga pangungusap at ang kontekstwal na pagpapakahulugan tungo sa gawaing komunikatibo.

4. Sa pagbuo ng glosaryo sa mga Agham Panrehabilitasyon ay mahalaga ang pagtanggap ng mga eksperto sa larangan at eksperto sa wika. Para mas mapabuti ang kalidad ng nabuong glosaryo. Ang glosaryong ito ay materyal na maaaring maging sanggunian upang mapadali ang pagsasalin at pagsusulat sa wikang Filipino ng mga propesor at mga mag-aaral sa mga Agham Panrehabilitasyon na makapag-aambag sa malawakang paggamit ng wikang Filipino patungo sa intelektwalisasyon nito.
5. Pinatutunayan ng pag-aaral na ito na ang pagtanggap ng mga eksperto sa ginawang pagsasalin ng mananaliksik sa bawat larangang ng mga Agham Panrehabilitasyon at ang lubos nilang kooperasyon para maisagawa ang pananaliksik ay indikasyon na bukas ang kanilang isipan na gamitin ang wikang Filipino sa kanilang propesyon at maging bahagi ng intelektwalisasyon ng wikang Filipino.

5.3 Rekomendasyon

Pagkaraang nabuo ang glosaryo, iminumungkahi ng mananaliksik ang mga sumusunod:

1. Marapat na ang mga eksperto sa wikang Filipino at eksperto sa tiyak na larangan tulad ng Medisina, Enheneriya at iba pang larangang pang-Agham ay magtulungan sa pagpapayaman/ pagpapalawak ng glosaryo sa mga tiyak na larangang ito bilang bahagi ng intelektwalisasyon ng wikang Filipino.
2. Magsagawa ng ebalwasyon at *try-out* ng glosaryo upang lalo itong mapayaman at magsagawa ng *experimental class* na Filipino ang gagamiting midyum sa pagtuturo ng mga aralin sa kursong Occupational Therapy, Physical Therapy, at Speech-Language Pathology.
3. Gamiting batayang materyal ang binuong glosaryo sa pagtuturo ng mga aralin sa mga Agham Panrehabilitasyon gaya ng Healthcare, Foundation in OT 1A at 2A, Clinical Education, OT in Community Health, Occupational Therapy Seminar at Clinical Internship sa kursong Occupational Therapy; Healthcare, Community-Based Rehabilitation, Introduction to Patient Care, PT Patient Assessment, Therapeutic Exercises 1-3, Clinical Education at Clinical Internship sa kursong Physical Therapy; at Normal Speech, Hearing and Language Development, Introduction to Speech, Hearing and Language Problems, Phonetics and Phonology, Voice Disorders and Rehabilitation, Fluency

Disorders, Speech and Language Pathology Seminar at Clinical Internship sa kursong Speech-Language Pathology.

4. Magsagawa ng komprehensibong pagtitipon ng mga teknikal na katawagang maaaring hindi naisama sa glosaryo lalo na ang mga terminolohiya sa pagbibigay ng tritment sa mga pasyenteng nangangailangan ng rehabilitasyon.
5. Magsagawa ng mga pag-aaral hinggil sa kinalabasan ng pag-aaral upang alamin ang dahilan kung bakit nagkaroon ng pagkakaiba ang sagot ng mga propesor sa larangan at propesor sa wika sa ginawang ebalwasyon sa pagsasalin lalo na sa kursong Speech-Language Pathology.

TALASANGGUNIAN

- Acas, C. (2006). *Buwan ng Wikang Pambansa. Buwan ng mga Wika sa Pilipinas*. Talumpati.
- Almario, V. et. al. (1986). *Patnubay sa Pagsasalin. Pambansang Komisyon sa Kultura at Sining*.
- (1996). *Patnubay sa Pagsasalin. Metro Manila: Pambansang Komisyon sa Kultura at mga Sining*.
- (1997). *Tradisyon at Wika. Diliman: UP Sentrong Wikang Filipino*.
- Ampil, R. DL. (2005). *Preperens sa Pagtutumbas ng mga Salita sa Agham Panlipunan sa Antas Tersyarya*. (Tesis sa Antas Gradwado). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Ang KWF at Ang Intelektwalisasyon ng Filipino, (1998). Maynila: KWF.
- Antonio, L. et. al. (2003). *Patnubay sa Pagsasalin*. Pasig City: Anvil Publishing House.
- Antonio, L., at Aurora Batnag (Eds.) (2011). *Pagsasalin: Teorya at Praktika*. Quezon City : C & E Publishing House.
- Atienza, G. (2004). *Paglulundo ng Kultura sa Pagsasalin ng Dula: Ilang Tala sa Pagsasalin ng "The Three Penny Opera" ni Bertolt Brecht sa Karanasan ng PETA: Daluyan, XII*.
- Bamboo Web Online Dictionary and Encyclopedia.
<http://www.bambooweb.com/articles/l/e/Lexicography.html>. (Nakuha noong 28 ng Nobyembre, 2014)
- Batnag, A., at Jayson Petras (2009). *Teksbuk sa Pagsasalin*. Quezon City: C&E Publishing, Inc.
- Bautista, M. L. S. (1998). *The Parameters of Intellectualism Application to Filipino*. Philippine Journal of Linguistics Tomo 19, blg. 2, Maynila.
- Camorro, R. N. (2003). *Glosaryo ng mga Katawagan at mga Babasahing Filipino-Manobo sa Pagsasaka*. (Tanging Proyekto). Pamantasang Normal ng Pilipinas.

- Cantillo, M.L. (2013). *Glosaryo ng mga Katawagang Teknikal sa Isports*. (Tanging Proyekto). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Cassanova, A.P. (1998) *Debelopment at Ebalwasyon ng Isang Monolingwal na Diksyunaryong Filipino sa Drama at Teatro*. (Disertasyon). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Catford, J.C. (1965). *A Linguistic Theory of Transalation*. Oxford: Oxford University Press.
- Cervantes, C. (1971). *Isang Pagsusuri ng mga Saloobin sa mga Pamamaraan ng Pagsasalita ng mga Katawagang Pang-agham*. (Tesis sa Antas Gradwado). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Chomsky, N. (1965). *Syntactic Structures*. Dutch: Mouton and Co.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press
- Cole, M. (Ed.) (1978), *The Selected Writings of A.R. Luria*. White Plains: Merle Sharpe.
- Crepeau, E., Cohn, E., Schell, B. (2009). *Willard & Spackman's Occupational Therapy 11th edition*. Baltimore, Philadelphia U.S.A. : Lippincott-Raven Publisher.
- Denzin, N.K. at Lincoln, Y.S. (1994). *Introduction: Entering the Field of Qualitative Research*. Handbook of Qualitative Research, California: Sage.
- Diskunaryo ng Wikang Filipino (1998)*. Sentinyal na Edisyon. Maynila: KWF
- Emperado, A.R.(2003). *Balik-Suri: Elaborasyon ng Teknikal na Leksikon sa Filipino*. (Disertasyon). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Enriquez, V. at Marcelino, E. (1989). *Neo-Colonial Politics and Language Struggle in the Philippines*. Quezon City: Akademya ng Sikolohiyang Filipino.
- Facultila, R. at Pacaanas, R.A. (2008). *Glosaryo ng mga Terminong Pang-edukasyon sa mga Disiplinang Guidance and Counseling at Human Growth Learning and Development*. (Tesis sa Antas Gradwado). Pamantasang Normal ng Pilipinas.

- Fairchild, S. (2013). *Pierson and Fairchild's Principles & Techniques of Patient Care 5th edition*. Elsevier (Singapore) Pte Ltd., 3 Killiney Road #08-01, Winsland House 1, Singapore.
- Ferguson, C.A. (1968). *Language Development in Fishman, Ferguson, DasGupta. (eds)1968 Language Problem...*N.Y:John Wiley.
- Fishman, J. et. al (1971). *Can Language be Planned?*, Honolulu: East-West Center and Univ. Press of Hawaii.
- Fortunato, T. (1998). *Buhay at Lipunan*. Maynila: DLSU Press.
- Gonzalez, A. (2001). *Ang Intelektuwalisasyon ng Wika: Muling Paagtingin*. TALISIK (Opisyal na Dyornal ng Sentro ng Kahusayan sa Filipino, Pamantasang Normal ng Pilipinas) Tomo 1, Bilang 1.
- Grimshaw, J. (1992). Subcategorization and Selection. In William Bright (ed.). *International Encyclopedia of Linguistics*. Oxford University Press, vol. IV, 90-92.
- Hartmann, R.R.K. (2001). *Teaching and Researching Lexicography*. London: Pearson Educational Limited,
- Hartmann, R.R.K. at Gregory James. (2002). *Dictionary of Lexicography*. New York: Routledge,
- Haugen, E. (1966). *Linguistics and Language Planning in : Sociolinguistics*, W.Bright (ed.). The Hague: Mouton.
- Haynes, W., Moran, M., Pindzola, R. (2012). *Communication Disorders in Educational and Medical Settings*. Sudbury MA-U.S.A.: Jones & Barlett Learning.
- Jackson, H. (2002). *Lexicography: An Introduction*. London: Routledge.
- Kagawaran ng Edukasyon. Kautusang Pangkagawaran Blg. 59, Serye ng 2008.
- Komisyon sa lalong Mataas na Edukasyon (Commission on Higher Education/ CHED). Memorandum Blg. 4, Serye ng 1997.
- Komisyon sa lalong Mataas na Edukasyon (Commission on Higher Education/ CHED). Memorandum Blg. 59, Serye ng 1996.
- Konstitusyon ng Republika ng Pilipinas.(1987)Bureau of Printing.

- Larson, M. (1984). *Meaning-based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence*. New York: University Press of America, Inc.
- (1998). *Meaning-based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence (2nd ed)*. USA: University Press of America, Inc.
- Legaspi, W. (1995). *Isang Pagsusuri sa mga Teknik na Ginagamit ni Rustica Carpio sa Pagsasalin ng Maikling Kwentong 'Doubt' ni Wong Meng Voo*. Lagda.
- Maanen, J.V. (1979). *Qualitative Methodology*. California: Sage Publication.
- Magee D. (2014). *Orthopedic Physical Assessment*. St. Louis, Missouri: Elsevier.
- Maggay, M.(2002). *Pahiwatig: Kagawiang Pangkomunisasyon ng Filipino.Lungsod Quezon: Ateneo de Manila University Press*.
- McKeown, M. (1991). *Learning Word Meanings from Definitions: Problems and Potential*. Schwanenflugel. 137-156
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Muijs, D. (2011). *Doing Quantitative Research in Education with SPSS*. London: Sage Publication.
- Newell, L. (1995). *Handbook on Lexicography; For Philippine and Other Languages*. Manila: Linguistic Society of the Philippines.
- New Shorter Oxford English Dictionary (1993)*. USA: Oxford University Press
- Newmark, P. (1988). *Approaches To Transaltion*. Cambrige, Great Britain, University Press, Prentice Hall 1988.
- Nicdao, R. V. (2008). *Glosaryo ng mga Terminolohiyang Teknikal para sa mga Estudyante ng Technological University of the Philippines (TUP)*. (Tesis sa Antas Gradwado). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Nicolosi, L. Harryman, E., Kresheck, J. (2004). *Terminology of Communication Disorders: Speech-Language-Hearing. 5th edition*. Philadelphia, U.S.A : Lippincott Williams & Wilkins.

- Nida, E. (1964). *Toward a Science of Translation*. Laiden: E.J. Brill.
- Nida, E. (1975). *Language Structure and Translation*. Selected and Introduced by Anwar S. Dil. Stanford, California: Stanford University Press.
- Occupational Therapy: Practice Skills for Physical Dysfunction*. St. Louis: Mosby, 2001.
- O'Neil, M.(1998). *Translation and Medicine*. Amsterdam& Philadelphia: Jon Benjamins Publishing Company.
- Oñas, L.B. (1987). *A Methodology in the Preparation of Scientific English – Aklanon Glossary of Terms on Rice Production*. (Disertasyon). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Otero, M.R. (2002). *Glosari sa Edukasyon*. Lungsod Quezon: UP Sentro ng Wikang Filipino.
- O'Sullivan, S. (2001). *Physical Rehabilitation: Assessment and Treatment*. Philadelphia: F. A. Davis.
- Oxford English Dictionary (1998)*. USA: Oxford University Press
- O'Young, B., Young, M., Steins, S. (2009). *Physical Medicine and Rehabilitation* 3rd ed. Singapore: Mosby, Elsevier.
- Pagliarulo, M. (2012). *Introduction to Physical Theraphy 4th Edition*. Singapore: Mosby, Elsveir
- Panganiban, C. (2012). *English-Pilipino Dictionary, Updated Edition*. Mandaluyong City,Philippines: National Book Store.
- Paralejo, C.C. (1993). *Ang Kodigo Sibil ng Pilipinas*. Quezon City: Mars Publishing House.
- Ramirez, Teresa D. (1994). *Isang Paglalapat ng Komunikatibong Pagsasalin ng Tekstong Teknikal*. Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative Research and Evaluation Models*. California: Sage.
- Plante, E., Becson, P. (2003). *Communication and Communication Disorder. Fourth Edition*. Pearson Education.

- Pride J. B. at Janet Holmes (1972). *Sociolinguistics: Selected Readings*. Ontario Canada: Penguin.
- Rosch, E. (1983). *Prototype Classification and Logical Classification: The Two Systems*. In *New Trends in Conceptual Representation: Challenges in Piaget's Theory?*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publisher.
- San Juan, D.M. (2010). *Glosaryo ng mga Piling Terminolohiya sa Panitikan*. (Tanging Proyekto). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- Santiago, A.O. (1979). *The Elaboration of a Technical Lexicon of Filipino*. (Disertasyon). Pamantasang Normal ng Pilipinas.
- (2003). *Sining ng Pagsasalang Wika*. Maynila: Rex Publishing House.
- Santos, V. at Santos L. (2001). *New Vicassan English-Pilipino Dictionary*. Pasig City, Philippines: Anvil Publishing.
- Sibayan, B. (1991). *The Intellectualization of Filipino*. International Journal of the Sociology of Language. No. 88. P. 69-82
- Silapan, O. J. et al. (1998). *Pananaw at Karanasan sa Pagsasalin: Mga Teorya at Lapit*, LAGDA, QC: UPCI – DFPP.
- Sullivan, S., Schmitz, T. (1994). *Physical Rehabilitation: Assessment and Treatment*. 3rd Edition. Massachusetts, USA. F.A. Davis Co.
- Surian ng Wikang Pambansa (1979). *Mga Katawagang Panghanapbuhay*. Maynila: SWP
- Svensen, B. (1993). *Practical Lexicography*. Oxford: Oxford University Press.
- Sytangco, J.R. (1977). *Pang-agham: Ing(g)les-Pilipino*. Manila: Pamantasang Santo Tomas.
- The New English-Filipino Dictionary Revised and International Edition* (2007). Hongkong: Encleare Foundation
- Timbreza, F. (1999). *Intelektwalisasyon ng Pilosopiyang Filipino (Tagalog Edition)*. DLSU Press.
- Trochim, W. (2008). *Research Methods: Knowledge Base*. Boston, MA: Atomic Dog Cengage Learning.

Van, M. J. (1979). *Qualitative Methodology*. California: Sage.

Zgusta, L. (1971). *Manual of Lexicography*. Prague: Academia Publishing House of Czechoslovak Academy of Sciences.

Apendiks A

Kurikulum ng mga Programa sa Agham Panrehabilitasyon

Kurikulum ng BS Occupational Therapy

University of Santo Tomas-College of Rehabilitation Sciences
B.S. Occupational Therapy Curriculum A

First Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
004001	Chem 100	General Inorganic (lec)	3
004002	Chem 100L	General Inorganic (lab)	2
002803	Math 101	College Algebra	3
901053	Eng 1	Introduction to College English	3
001051	Filipino 101	Komunikasyon sa Akademikong Filipino	3
005021	SA	Principle of Sociology and Anthropology	3
	Gen Bio	General Biology	3
005043	Lit 101A	World Literature	3
901001	Thy 1	Contextualized Salvation History	(3)
	P.E. 1	Physical Education 1	(1.5)
	Mil Sci. 11	Military Science 11	(1.5)
		Total Units	23

First Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
003017	Zoo 101	General Zoology (lec)	3
003016	Zoo 101L	General Zoology (lab)	2
002005	Math 102	Trigonometry	3
	Eng 2	Reading and Thinking Skills for Academic Study	3
001054	Lit 102A	Philippine Literature	3
001012	Fil 102	Pagbasa at Pagsulat Tungo sa Pananaliksik	3
005013	PHIST	Philippine History	3
005015	Phl 2	Logic	3
901002	Thy 2	Church and Sacraments	(3)
	P.E. 2	Physical Education 2	(1.5)
	Mil Sci 12	Military Science 12	(1.5)
		Total Units	23

Second Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
005019	Psy 1	General Psychology	3
	HC 1	Health Care I (lec)	1.5
	HC 1L	Health Care I (lab)	1
005011	PGC	Philippine Government and Constitution	3
001055	Eng 3	Academic Writing	3
003006	BioSci 1	Introduction to Anatomy and Physiology	3
812003	Hum Dev	Human Development in OT	2
812065	OT 1A	Foundations in OT 1 (lec)	2
812066	OT 1AL	Foundations in OT 1 (lab)	1
901003	Phl 5	Christian Ethics	3
005042	HECO/TLR	Health Economics with Taxation and Agrarian Reform	3
	P.E. 3	Physical Education 3	(1.5)
	NSTP	LTS/CWTS	(1.5)
		Total Units	25.5

Second Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
004027	Phys 201	General Physics (lec)	3
	Phys 201L	General Physics (lab)	2
003010	Chem 203	Bio-Organic Chemistry (lec)	3
	HC 2	Health Care 2 (lec)	1.5
	HC 2L	Health Care 2 (lab)	1
007003	Comp 102	Computer Applications	3
812067	OT 2A	Foundations in OT 2	3
001056	Eng 4	Oral Communication in Context	3
901004	Scl 3	The Social Teachings of the Church	3
005020	RC	Rizal Course	3
	P.E. 4	Physical Education 4	(1.5)
	NSTP	LTS/CWTS	(1.5)
		Total Units	25.5

University of Santo Tomas-College of Rehabilitation Sciences
B.S. Occupational Therapy Curriculum 4

Third Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
8001001	Ana 1	Human Anatomy (lec)	4
81001	Ana 1 L	Human Anatomy (lab)	1
	Ana 3	Neuroanatomy	3
811007	Physio 1	General Physiology (lec)	4
811008	Physio	General Physiology (lab)	1
812001	HBOT	Human Behavior in OT	3
	HBOT L	Human Behavior in OT (lab)	1
812055	TSOT 1	Therapeutic Skills in OT (lec)	2
812056	TSOT 1L	Therapeutic Skills in OT (lab)	1
812069	Psyca	Clinical Science in Psychiatric conditions	3
901005	Scl 9	Marriage & the Family	3
Total Units			26

Third Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
811003	ANA 2	Organ System Anatomy (lec)	2
811004	ANA 2	Organ System Anatomy (lab)	1
811025	Patho	General Pathology	2
812041	OT 3	OT Eval : Physical Dysfunction (lec)	3
812042	OT 3 L	OT Eval : Physical Dysfunction (lab)	1
811009	Physio 2	Organ System Physiology (lec)	2
811010	Physio 2 L	Organ System Physiology (lab)	1
812043	OT 4	OT Eval: Psychosocial Dysfunction (lec)	3
812044	OT 4 L	OT Eval: Psychosocial Dysfunction (lab)	1
812057	TSOT 2	Therapeutic skills in OT 2	2
812058	TSOT 2 L	Therapeutic skills in OT 2 (lab)	1
812060	OT Eth	Ethics in Occupational Therapy	3
Total Units			22

Fifth Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
902022	OT SEM 1	Occupational Therapy Seminar 1	2
902034	Reswrt 1	Research Writing I	1.5
902003	Intern 1	Clinical Internship 1	17
Total Units			20.5

Fourth Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
811006	Ana 4	Applied Kinesiology (lec)	3
	Ana 4 L	Applied Kinesiology (lab)	1
811019	MSurg 1	General Medical/Surgical conditions 1	3
811020	MSurg 2	Neurology	3
812045	OT 5	Therapeutic approaches in OT 1	3
812046	OT 5L	Therapeutic approaches in OT 1 (lab)	1
812047	OT 6	Therapeutic Approaches in OT 2	3
812048	OT 6L	Therapeutic Approaches in OT 2 (lab)	1
8120261	CE 1	Clinical Education 1 (lec)	1
	CE 1L	Clinical Education 1 (lab)	1
902037	ResMeth 1	Biostatistics	3
Total Units			23

Fourth Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
601002	Pharma	Pharmacology	2
811021	MSurg 3	General Medical/Surgical condition 3	3
811022	Orgs & Adm	Organization and Administration	3
812049	OT 7	Therapeutic Approaches in OT 3	3
812050	OT 7L	Therapeutic Approaches in OT 3 (lab)	1
812051	OT 8	Therapeutic Approaches in OT 4	3
812052	OT 8L	Therapeutic Approaches in OT 4 (lab)	1
812053	OT 9	OT in Community Health	2
812054	OT 9L	OT in Community Health (lab)	1
812062	CE 2	Clinical Education 2	1
	CE 2L	Clinical Education 2 (lab)	1
902012	ResMeth 2	Research Methodology 2	2
	ResMeth 2L	Research Methodology 2 (lab)	1
Total Units			24

Fifth Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
902023	OT SEM 2	Occupational Therapy Seminar 2	2
902035	Reswrt 2	Research Writing II	1.5
902004	Intern 2	Clinical Internship 2	17
Total Units			20.5

Approved by:

Karen S. Ongtangco
Karen S. Ongtangco, MRS
Department Chair - OT

Cheryl R. Peralta
Assoc. Prof. Cheryl R. Peralta, MHPED, MSPT
Dean

Kurikulum ng BS Physical Therapy

University of Santo Tomas-College of Rehabilitation Sciences

B.S. Physical Therapy Curriculum 3

First Year 1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
	Gen Bio	General Biology	3
001051	Filipino 101	Komunikasyon sa Akademikong Filipino	3
001053	Eng 1	Introduction to College English	3
002003	Math 101	College Algebra	3
005013	P.Hist	Philippine History	3
005019	Psy 1	General Psychology	3
005021	SA	Socio-Anthropology	3
005043	Lit 101A	World Literatures	3
901001	Thy 1	Contextualized Salvation	(3)
	P.E. 1	Physical Education 1	(1.5)
	NSTP	ROTC (M.S. 11)	(1.5)
Total Units			24

Second Year 1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
	HC 1	Health Care 1 (lec)	1.5
	HC 1 L	Health Care 1 (lab)	1
001055	Eng 3	Academic Writing Skills	3
004001	Chem 100	General Inorganic Chemistry (lec)	3
004002	Chem 100 L	General Inorganic Chemistry (lab)	2
004027	Phy 201	General Physics (lec)	3
004028	Phy 201 L	General Physics (lab)	1
005011	PGC	Philippine Government and Constitution	3
007003	Comp 102	Computer Applications	3
901003	Phl 5	Christian Ethics	3
	P.E. 3	Physical Education 3	(1.5)
	NSTP	LTS/CWTS	(1.5)
Total Units			23.5

First Year 2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
001012	Filipino 102	Pagbasa at Pagsulat Tungo sa Pananaliksik	3
001054	Eng 2	Reading & Thinking Skills for Academic Study	3
002005	Math 102	Trigonometry	3
003017	Zoo 101	General Zoology (lec)	3
003018	Zoo 101 L	General Zoology (lab)	2
005015	Phl 2	Logic	3
005044	Lit 102 A	Philippine Literatures	3
901002	Thy 2	Church and Sacraments	(3)
	P.E. 2	Physical Education 2	(1.5)
	NSTP	ROTC (M.S. 12)	(1.5)
Total Units			20

Second Year 2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
	HC II	Health Care II (lec)	1.5
	HC II L	Health Care II (lab)	1
001056	Eng 4	Oral Communication in Context	3
003006	BioSci 1	Introduction to Anatomy and Physiology	3
003010	Chem 205	Bio-Organic Chemistry	3
004033	Phys 204	Heat, Electricity, Wave Magnetism, Motion, Sound and Light (lec)	3
004034	Phys 204 L	Heat, Electricity, Wave Magnetism, Motion, Sound and Light (lab)	1
005020	RC	Rtza Course	3
005042	HECO/TLR	Health Economics with Taxation & Land Reform	3
901004	Sci 3	The Social Teaching of the Church	3
	P.E. 4	Physical Education 4	(1.5)
	NSTP	LTS/CWTS	(1.5)
Total Units			24.5

University of Santo Tomas-College of Rehabilitation Sciences

B.S. Physical Therapy Curriculum 3

Third Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
811001	Ana 1	Human Anatomy 1 (lec)	4
811002	Ana 1 L	Human Anatomy 1 (lab)	1
811007	Physio 1	General Physiology Neurophysiology (lec)	4
811008	Physio 1 L	General Physiology Neurophysiology (lab)	1
405005	Psy 202	Human Development	3
811013	PT 2	Electrotherapy I (lec)	3
811014	PT 2 L	Electrotherapy I (lab)	1
811044	PT 1	Introduction to Patient Care (lec)	3
811045	PT 1 L	Introduction to Patient Care (lab)	1
901005	Scl 9	Marriage and Family	3
Total Units			24

Third Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
811003	Ana 2	Organ System Anatomy (lec)	2
811004	Ana 2 L	Organ System Anatomy (lab)	1
811005	Ana 3	Neuroanatomy	3
811006	Ana 4	Applied Kinesiology (lec)	3
811040	Ana 4 L	Applied Kinesiology (lab)	1
811009	Physio 2	Organ System Physiology (lec)	2
811010	Physio 2 L	Organ System Physiology (lab)	1
811022	Org & Adm	Organization & Administration	3
811029	TEX 1	Therapeutic Exercise I (lec)	3
811030	TEX 1 L	Therapeutic Exercise I (lab)	1
811046	PT 3	PT Patient Assessment (lec)	3
811047	PT 3 L	PT Patient Assessment (lab)	2
Total Units			25

Fifth Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
811037	PT Sem 3	Clinical Correlation & Team Approach III	1
902034	Reswrt 1	Research Writing I	1
902003	Intern 1	Clinical Internship I	15
Total Units			17

Approved by:

Assoc. Prof. Anne Marie C. Aseron, MSPT, PTRP
Department Chair - PT

Fourth Year
1st Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
	MSurg 1	General Medical/ Surgical Conditions I	3
	MSurg 2	Neurology	3
	Patho	Pathology	2
	TEX 2	Therapeutic Exercise II (lec)	3
	TEX 2 L	Therapeutic Exercise II (lab)	1
	PT 4	Electrotherapy II (lec)	2
	PT 4 L	Electrotherapy II (lab)	1
	PT Sem 1	Clinical Correlation & Team Approach I	1
	Clin Ed 1	Introduction to Clinics I	2
	CBR	Community Based Rehabilitation (lec)	2
	CBR L	Community Based Rehabilitation (lab)	1
	Res 1	Research I	3
Total Units			24

Fourth Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
811021	MSurg 3	General Medical/Surgical Conditions III	3
601002	Phar	Pharmacology	2
811043	Psych	Psychiatric Foundations in PT	4
811033	TEX 3	Therapeutic Exercise III (lec)	3
811034	TEX 3 L	Therapeutic Exercise III (lab)	1
811023	OP	Orthotics & Prosthetics (lec)	3
811024	OP L	Orthotics & Prosthetics (lab)	1
811036	PT Sem 2	Clinical Correlation & Team Approach	1
811028	Clin Ed 2	Introduction to Clinics II	2
811039	PT Eth	Ethics in Physical Therapy	3
902012	Res 2	Research II (lec)	2
902063	Res 2 L	Research II (lab)	1
Total Units			26

Fifth Year
2nd Semester

SUBJ CODE	SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
811038	PT Sem 4	Clinical Correlation & Team Approach IV	1
902035	Reswrt 2	Research Writing II	1
902004	Intern 2	Clinical Internship	15
Total Units			17

Assoc. Prof. Cheryl R. Peralta, MHPED, MSPT
Dean

Kurikulum ng BS Speech-Language Pathology

University of Santo Tomas-College of Rehabilitation Sciences B. S. Speech Language Pathology Curriculum 1

First Semester 1st Semester

Subject Abbr.	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
Zoo 101	General Zoology (lec)	3
Zoo 101 L	General Zoology (lab)	2
Math 101	College Algebra	3
Eng 1	Introduction to College English	3
Fil 101	Komunikasyon sa Akademikong Filipino	3
SA	Sociology-Anthropology	3
PHist	Philippine History	3
Lit 101	World Literatures	3
Thy 1	Contextualized Salvation History	(3)
P.E. 1	Physical Education 1	(2)
NSTP	NSTP	(1.5)
Total Units		23

Second Year 1st Semester

SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
Chem 100	General Inorganic Chemistry (lec)	3
Chem 100 L	General Inorganic Chemistry (lab)	2
PGC	Philippine Government and New Constitution	3
Eng 3	Academic Writing Skills	3
Psy 2	Theories of Personality	3
Hum Dev	Human Development	3
Comp 102	Computer Applications	3
Phl 5	Christian Ethics	3
P.E. 3	Physical Education 3	(2)
NSTP	NSTP	(1.5)
Total Units		23

First Year 2nd Semester

SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
Phy 201	General Physics (lec)	3
Phy 201 L	General Physics (lab)	1
Math 102	Trigonometry	3
Eng 2	Reading & Thinking skills for academic study	3
Fil 102	Pagbasa at Pagsulat Patungo sa Pananaliksik	3
Psy 1	General Psychology	3
Phl 2	Logic	3
Lit 102A	Philippine Literatures	3
Thy 2	Church and Sacraments	(3)
P.E. 2	Physical Education 2	(2)
NSTP	NSTP	(1.5)
Total Units		22

Second Year 2nd Semester

SUBJ ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
Biosci 1	Introduction to Anatomy & Physiology	3
Chem 205	Bio-Organic Chemistry (lec)	3
Chem 205 L	Bio-Organic Chemistry (lab)	2
HlthETAR	Health Economics, Taxation and Agrarian Reform	3
Eng 4	Oral Communication in Context	3
SLP 1	Normal Speech, Hearing & Language Development	3
RC	Rizal Course	3
Scl 3	The Social Teachings of the Church	3
P.E. 4	Physical Education 4	2
NSTP	NSTP	1.5
Total Units		23

University of Santo Tomas-College of Rehabilitation Sciences

B.S. Speech Language Pathology Curriculum 1

Third Year 1st Semester

SUBJ/ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
Anatomy 1	Anatomy of the Head & Neck (lec)	3
Anatomy 1L	Anatomy of the Head & Neck (lab)	1
Physio 1	General Physiology (lec)	4
Physio 1L	General Physiology (lab)	1
Sci 9	Marriage & the Family	3
SLP 2	Introduction to Speech, Hearing & Language Problems	3
SLP 3	Phonetics & Phonology	3
	Total Units	18

Fourth Year 1st Semester

SUBJ/ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
SLP 5	Neuropathologies in Speech & Language (lec)	3
SLP 5L	Neuropathologies in Speech & Language (lab)	1
SLP Dis 4	Language Disorders 2 (lec)	3
SLP Dis 4L	Language Disorders 2 (lab)	1
SLP Dis 5	Motor Speech Disorders (lec)	3
SLP Dis 5L	Motor Speech Disorders (lab)	1
SLP H 1	Habilitation of Speech Problems in Craniofacial abnormalities (lec)	3
SLP H 1L	Habilitation of Speech Problems in Craniofacial abnormalities (lab)	1
SLP DP 1	Diagnostic Procedures and Hearing Disorders 1 (lec)	2
SLP DP 1L	Diagnostic Procedures and Hearing Disorders 1 (lab)	2
Res 1	Research 1	3
	Total Units	23

Third Year 2nd Semester

SUBJ/ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
Anatomy 2	Neuroanatomy (lec)	3
SLP 4	Introduction to Audiology (lec)	3
SLP 4L	Introduction to Audiology (lab)	1
SLP Dis 1	Language Disorders 1 (lec)	3
SLP Dis 1L	Language Disorders 1 (lab)	1
SLP Dis 2	Voice disorders & Rehabilitation (lec)	3
SLP Dis 2L	Voice disorders & Rehabilitation (lab)	1
SLP Dis 3	Fluency Disorders (lec)	3
SLP Dis 3L	Fluency Disorders (lab)	1
	Total Units	19

Fourth Year 2nd Semester

SUBJ/ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
SLP H 2	Hearing Measurement and Habilitation (lec)	3
SLP H 2L	Hearing Measurement and Habilitation (lab)	1
SLP DP 2	Diagnostic Procedures in Speech, Language and Hearing Disorders 2 (lec)	2
SLP DP 2L	Diagnostic Procedures in Speech, Language and Hearing Disorders 2 (lab)	2
SL Clin Ed	Introduction to Clinics 1 (lec)	2
SL Clin Ed L	Introduction to Clinics 1 (lab)	2
SLP Mgt	Clinical Organization & Management	3
SLP Ethics	Ethical Issues in the Practice of Speech & Language Pathology	3
SLP Sem 1	Speech & Language Pathology Seminar 1	2
Res 2	Research 2	2
	Total Units	22

Fifth Year 1st Semester

SUBJ/ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
SLP Sem 2	Speech & Language Pathology Seminar 2	2
Res Writ 1	Research Writing 1	2
SLP Intern 1	Clinical Internship 1 (Lab)	18
	Total Units	22

Fifth Year 2nd Semester

SUBJ/ABBR	SUBJECT DESCRIPTION	UNITS
SLP Sem 3	Speech & Language Pathology Seminar 3	2
Res Writ 2	Research Writing 2	2
SLP Intern 2	Clinical Internship 2 (Lab)	17
	Total Units	21

Approved by:

Ma. Georgina D. Mojica, MHPed CSP-PASP
Department Chair - SLP

Assoc. Prof. Cheryl R. Peralta, MHPED, MSPT
Dean

Apendiks B

Liham sa Dekana

Agosto 5, 2014

Assoc. Prof. Cheryl R. Peralta, MHPED, MSPT
Dekana, Kolehiyo ng mga Agham Panrehabilitasyon
Unibersidad ng Santo Tomas

Mahal na Dekana:

Kapayapaan sa ngalan ni Santo Tomas!

Ako po si Gng. Ma. Lanie V. Vergara, kasalukuyang mag-aaral sa paaralang graduado ng Pamantasang Normal ng Pilipinas. Ako po ay magsasagawa ng isang sarbey upang makalikon ng mga datos na aking gagamitin sa aking tesis na may pamagat na Pagbuo ng Glosaryong Filipino sa nga Agham Panrehabilitasyon para makamit ang degring Master ng Edukasyon, Espesyalisasyon sa Pagtuturo ng Filipino.

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong makabuo ng glosaryong Filipino sa mga Agham Panrehabilitasyon bilang ambag sa intelektuwalisasyon ng wikang Filipino.

Hinihiling ko pong mapahintulutan ang mga propesor na napili na maging bahagi ng aking pag-aaral.

Ang mga sumusunod na propesor sa Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech-Language Pathology ay sina:

1. Gng. Cherry May A. Gabuyo, OTRP
2. G. Kim Gerald G. Medallon, OTRP
3. G. Charles Bermejo, OTRP
4. Assoc. Prof. Donald S. Lipardo, PTRP, M.S. PT
5. Asst. Prof. Christian Rey Rimando, PTRP, M.S. PT
6. Asst. Prof. Donald Manlapaz, PTRP, M.S. PT
7. Asst. Prof. Georgina Mojica, M.A.
8. Bb. Joyce Ponciano, M.A.
9. G. Jonah Jerome P. Katalbas

Approved.
Cheryl
6/3/15

Ang inyong pakikiisa ay lubos ko pong pinasasalamatan.

Lubos na nagpapasalamat,

Ma. Lanie V. Vergara
Ma. Lanie V. Vergara

Apendiks C

Talaan ng mga Aklat na Pinaghanguan ng mga Lahok na Terminolohiya

Crepeau, E., Cohn, E., Schell, B. 2009. Willard & Spacksman's occupational
Therapy

11th edition. Baltimore, Philadelphia U.S.A.: Lippincott – Raven Publisher.

Fairchild, S. 2013. Pierson and Fairchild's Principles & Techniques of Patient
Care 5th

edition. Elsevier (Singapore) Pte Ltd., 3 Killiney Road #08-01, Winsland
House 1,
Singapore.

Haynes, W., Moran, M. Pindzda, R. 2012. Communication Disorders In
Educational and

Medical Settings. Sudbury MA-U.S.A; Jones & Barlett Learning.

Magee D. 2014. Orthopedic Physical Assessment. St. Louis, Missouri: Elsevier.

Nicolosi, L. Harryman, E., Kresheck, J. 2004. Terminology of Communication
Disorders:

Speech-Language-Hearing. 5th edition. Philadelphia, U.S.A : Lippincott
Williams

& Wilkins.

Occupational Therapy: Practice Skills for Physical Dysfunction. St. Louis: Mosby,
2001.

O'Sullivan, S. 2001. Physical Rehabilitation: Assessment and Treatment.
Philadelphia:
F. A. Davis.

Pagliarulo, M. 2012. Introduction to Physical Therapy 4th edition. Singapore:
Mosby,
Elsevier.

Plante, E., Bescon, P. 2013. Communication and Communication Disorders. 4th
edition.
Pearson Education

Apendiks D

**Talaan ng mga Nakalap na
Terminolohiya sa mga Kurso
sa mga Agham
Panrehabilitasyon**

TALAAN NG MGA TERMINOLOHIYA SA KURSO NG OCCUPATIONAL THERAPY

Pangalan ng guro: _____ Asignaturang tinuturo: _____

Bilang ng taon ng pagtuturo: _____ Edad (opsyunal): _____

Direksyon: Lagyan ng tsek (v) ang mga termino na kailangang maisalin sa Filipino ang kahulugan batay sa (1) dalas ng gamit at pagiging eksklusibo ng salita sa larangan, (2) kahalagahan dahil makatutulong ito sa mga guro at mga mag-aaral upang madaling maunawaan ang mga konsepto at (3) hindi lubhang napakateknikal ng mga salitang ginamit sa depinisyon. *Pumili lamang ng isandaang (100) termino.*

(v)	Bl g.	Terminolohiya at Kahulugan nito
	1.	Activities of daily living (ADLs) -Activities oriented toward taking care of one's own body .These activities are fundamental to living in a social world; they enable basic survival and well-being.
	2.	Activities -Actions designed and selected to support the development of performance skills and performance patterns to enhance occupational engagement.
	3.	Activity analysis -Analysis of the typical demands of an activity, the range of skills involved in its performance, and the various cultural meanings that might be ascribed to it.
	4.	Activity demands -Aspects of an activity or occupation needed to carry it out, including relevance and importance to the client, objects used and their properties, space demand, social demands, sequencing and timing, required actions and performance skills, and required underlying body functions and body structures
	5.	Adaptation -Occupational therapy practitioners enable participation by modifying a task, the method of accomplishing the task, and the environment to promote engagement in occupation.
	6.	Analysis of occupational performance -The step in the evaluation process in which the client's assets and problems or potential problems are more specifically identified through assessment tools designed to observe, measure, and inquire about factors that support or hinder occupational performance and in which targeted outcomes are identified.
	7.	Approaches to intervention - Specific strategies selected to direct the process of evaluation and intervention planning, selection, and implementation on the basis of the client's desired outcomes, evaluation data, and evidence. Approaches inform the selection of practice models, frames of references, or treatment theories.
	8.	Assessment -Specific tools or instruments that are used during the

		evaluation process.
	9.	Assistive technology and environmental modifications – Identification and use of assistive technologies (high and low tech), application of universal design principles, and recommends changes to the environment or activity to support the client’s ability to engage in occupations. This preparatory method includes assessment, selection, provision, and education and training in use of devices.
	10.	Attention – Sustained shifting and divided attention, concentration, and distractibility.
	11.	Bathing, showering –Obtaining and using supplies; soaping, rinsing, and drying body parts; maintaining bathing position; and transferring to and from bathing positions.
	12.	Beliefs – Cognitive content held as true by or about the client.
	13.	Care of others –Arranging, supervising, or providing care for others.
	14.	Care of pets – Arranging, supervising, or providing care for pets and service animals.
	15.	Child rearing – Providing care and supervision to support the developmental needs of a child.
	16.	Client factors -Specific capacities, characteristics, or beliefs that reside within the person and that influence performance in occupations. Client factors include values, beliefs, and spirituality; body functions; and body structures.
	17.	Client-centered care (client- centered practice) -Approach to service that incorporates respect for and partnership with clients as active participants in the therapy process. This approach emphasizes clients’ knowledge and experience, strengths, capacity for choice and overall autonomy.
	18.	Client -Person or persons (including those involved in the care of client), group (collective of individuals, e.g., families, workers, students, or community members), or population (collective of groups or individuals living in a similar locale-e.g., city, state, or country- or sharing the same or like concerns).
	19.	Clinical reasoning -Process used by practitioners to plan, direct, perform, and reflect on client care.
	20.	Cognition – Mental process including attention, memory, emotional control, motor control, sensory processing, and thinking.
	21.	Communication management –Sending, receiving, interpreting information using a variety of systems and equipment, including writing tools, telephones (cell phones or smart phones),keyboards, audio visual recorders, computers or tablets, communication boards, call lights, emergency systems, Braillewriters, telecommunication devices for deaf people, augmentative communication systems, and personal digital

		assistants.
	22.	Community Based – Emphasizes delivery of services in locations within a client’s places and environments of community living.
	23.	Community Development – Community consultation, deliberation, and action to promote individual, family, and communitywide responsibility for self-sustaining development, health, and well-being.
	24.	Conditioning – Designing situations that increase or decrease the likelihood of a behaviour being performed.
	25.	Consciousness – State of awareness, including the clarity and continuity of the wakeful state.
	26.	Consultation Process – Type of intervention in which practitioners use their knowledge and expertise to collaborate with the client; involves identifying the problem, creating possible solutions, trying solutions, and altering them as necessary for greater effectiveness; consultant is not directly responsible for the outcome of the intervention.
	27.	Context - Variety of interrelated conditions within and surrounding the client that influence performance, including cultural, personal, temporal, and virtual contexts.
	28.	Contextual Features – Cultural, physical, social, personal, spiritual, temporal, and virtual aspects of home, school, work, and community settings that facilitate or hinder participation.
	29.	Create, promote (health promotion) – An intervention approach that does not assume a disability is present or that any aspect would interfere with performance. This approach is designed to provide enriched contextual and activity experiences that will enhance performance for all people in the natural contexts of life.
	30.	Cultural context - Customs, beliefs, activity patterns, behavioural standards, and expectations accepted by the society of which a client is a member. The cultural context influences the client’s identify and activity choices.
	31.	Disability – Impairments, limitations, of activity and function, and activity restrictions.
	32.	Domain -Profession’s purview and areas in which its members have an established body of knowledge and expertise.
	33.	Dressing – Selecting clothing and accessories appropriate to time of day, weather, and occasion; obtaining clothing from storage area; dressing in in a sequential fashion; fastening and adjusting clothing and shoes; and applying and removing personal devices, prosthetic devices, or splints.
	34.	Driving and community mobility – Planning and moving around in the community and using public or private transportation, such as driving walking, bicycling, or accessing and riding in buses, taxi cabs, or other transportation systems.

	35.	Education -Imparting knowledge and information about occupation, health, well-being, and participation, resulting in acquisition by the client of helpful behaviors, habits, and routines that may or may not require application at the time of the intervention session.
	36.	Electronic Aids to Daily Living (EADLs) – Provide the user with control over appliances and other electronic devices within the environment; a wide variety of switches interface with EADLs to allow individuals with a variety of skills.
	37.	Employment interests and pursuits –Identifying and selecting work opportunities based on assets, limitations, likes, and dislikes relative to work.
	38.	Employment seeking and acquisition – Advocating for oneself; completing, submitting, and reviewing appropriate application materials; preparing for interviews; participating in interviews and following up afterward; discussing job benefits; and finalizing negotiations.
	39.	Engagement in occupation - Performance of occupations as the result of choice, motivation, and meaning within a supportive context and environment.
	40.	Enhancement – Outcomes targeted when a performance limitation is not currently present. These outcomes reflect the development of performance skills and performance patterns that augment existing performance in life occupations.
	41.	Environment - External physical and social conditions that surround the client and in which the client’s daily life occupations occur.
	42.	Environmental Modifications – Making minor or major alteration or changes to the environment to support the occupational performance of individuals or groups.
	43.	Ergonomics – Scientific discipline concerned with the understanding of interactions among humans and other elements of a system; profession that applies theory, principles, data, and methods to design in order to optimize human well-being and overall system performance.
	44.	Establish, restore (remediation, restoration) –An intervention approach designed to change client variables to establish a skill or ability that has not yet developed or to restore a skill or ability that has been impaired.
	45.	Evaluation -“Process of obtaining and interpreting data necessary for intervention. This includes planning for and documenting the evaluation process and results”
	46.	Executive Function – Ability to organize, problem-solve, and engage in independent behaviour.
	47.	Feeding –Setting up, arranging and bringing food from the plate or cup to the mouth; sometimes called self-feeding.
	48.	Financial management – Using fiscal resources, including alternate

		methods of financial transaction, and planning and using finances with long-term and short-term goals
	49.	Formal educational participation – Participating in academic (e.g. math, reading, degree coursework), non-academic (e.g. recess, lunchroom, hallway), extracurricular (e.g. sports, band, cheerleading, dances), and vocational (prevocational and vocational) educational activities.
	50.	Generalization – Spontaneous ability to transfer what is learned in one situation to a different situation.
	51.	Goal - Measurable and meaningful, occupation-based, long-term or short-term aim directly related to the client's ability and need to engage in desired occupations.
	52.	Grading – Sequentially increasing demands of an occupation to stimulate improved function or reducing the demands to respond to client difficulties in performance.
	53.	Gross Coordination - The combined activity of many muscles into smooth patterns and sequences of motion; smooth, directed, and fluid actions supporting everyday activities.
	54.	Group - Collective of individuals (e.g., family members, workers, students, community members).
	55.	Group intervention - Skilled knowledge and use of leadership techniques in various settings to facilitate learning and acquisition by clients across the lifespan of skills for participation, including basic social interaction skills, tools for self-regulation, goal setting, and positive choice making, through the dynamics of group and social interaction. Groups may be used as a method of service delivery.
	56.	Habits –Acquired tendencies to respond and perform in certain consistent ways in familiar environments or situations; specific, automatic behaviours performed repeatedly, relatively automatically, and with little variation. Habits can be useful, dominating, or impoverished and can either support or interfere with performance in areas of occupation.
	57.	Health – State of complete physical, and mental, and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity.
	58.	Health management and maintenance - Developing, managing, and maintaining routines for health and wellness promotion, such as physical fitness, nutrition, decreased health risk behaviors, and medication routines.
	59.	Health promotion –Process of enabling people to increase control over, and to improve, their health. To reach a state of complete physical, mental, and social well-being, an individual or group must be able to identify and realize aspirations, to satisfy needs, and to change or cope with the environment.

	60.	Home establishment and management - Obtaining and maintaining personal and household possessions and environment (e.g. home, yard, garden, appliances, vehicles), including maintaining and repairing personal possessions (e.g. clothing, household items) and knowing how to seek help or whom to contact.
	61.	Improvement – Outcomes targeted when a performance limitation is present. These outcomes reflect increased occupational performance for the person, group, or population.
	62.	Independence –Self-directed state of being characterized by an individual’s ability to participate in necessary and preferred occupations in a satisfying manner irrespective of the amount or kind of external assistance desired or required.
	63.	Instrumental activities of daily living (IADLs) - Activities that support daily life within the home and community and that often require more complex inter-actions than those used in ADLs.
	64.	Interests - What one finds enjoyable or satisfying to do.
	65.	Intervention –Process and skilled actions taken by occupational therapy practitioners in collaboration with the client to facilitate engagement in occupation related to health and participation. The intervention process includes the plan, implementation, and review.
	66.	Intervention approaches – Specific strategies selected to direct the process of interventions on the basis of the client’s desired outcomes, evaluation data, and evidence.
	67.	Least Restrictive Environment (LRE) – Environment that provides maximum interaction with nondisabled peers and is consistent with the needs of the child/student.
	68.	Leisure -“Non-obligatory activity that is intrinsically motivated and engaged in during discretionary time, that is, time not committed to obligatory occupations such as work, self-care, or sleep”.
	69.	Leisure exploration – Identifying interests, skills, opportunities, and appropriate leisure activities.
	70.	Leisure participation – Planning and participating in appropriate leisure activities with other occupations; and obtaining, using, and maintaining equipment and supplies as appropriate.
	71.	Maintain – An intervention approach designed to provide the supports that will allow clients to preserve the performance capabilities they have regained, that continue to meet their occupational needs, or both. The assumption is that without continued maintenance intervention, performance would decrease, occupational needs would not be met, or both, thereby affecting health, well-being, and quality of life.
	72.	Management – Process of guiding a work unit by planning for future work obligations, organizing employees into functional units, directing

		employees in the process of completing daily work tasks, and controlling work processes and systems to ensure adequate quality to work out-put.
	73.	Manipulates Uses dexterous finger movements, without evidence of fumbling, when manipulating task objects (e.g. manipulating buttons when buttoning).
	74.	Meal preparation and clean-up –Planning, preparing, and serving well-balanced, nutritious meals and cleaning up food and utensils after meals.
	75.	Memory – Short- term, long-term, and working memory.
	76.	Modify (compensation, adaptation) – An intervention approach directed at “finding ways to revise the current context or activity demands to support performance in the natural setting,(including) compensatory techniques...(such as) enhancing some features to provide cues or reducing other features to reduce distractibility.
	77.	Motor skills -Learned and goal directed movement requiring some degree of precision and accuracy.
	78.	Occupation - Daily life activities in which people engage. Occupations occur in context and are influenced by the inter-play among client factors, performance skills, and performance patterns. Occupation occur over time; have purpose, meaning, and perceived utility to the client; and can be observed by others (e.g. preparing a meal) or be known only to the person involved (e.g. learning through reading a textbook) .Occupation can involve the execution of multiple activities for completion and can result in various outcomes. The <i>Framework</i> identifies a broad range of occupation categorized as activities of daily living, instrumental activities of daily living, rest and sleep, education, work, play, leisure, and social participation.
	79.	Occupation-Based Intervention – A client-centered intervention in which the occupational therapy practitioner and client collaboratively select and design activities that have specific relevance or meaning to the client and support the client’s interest, needs, health, and participation in daily life.
	80.	Occupational Adaptation – Constructing a positive occupational identity and achieving occupational competence over time in the context of one’s environment. Normative process, internal to the person, by which competence in occupational functioning develops.
	81.	Occupational Environment – One of the three primary elements in the theory of occupational adaptation. In contrast with other environments, the occupational environment calls for an occupational response from the individual in the context of work, play/ leisure, or self-maintenance. The contexts are shaped by unique physical, social, and cultural influences.
	82.	Occupational identity -Composite sense of which one is and wishes to

		become as an occupational being generated from one's history of occupational participation.
	83.	Occupational justice -A justice that recognizes occupational rights to inclusive participation in everyday occupation for all persons in society, regardless of age, ability, gender, social class, or other differences. Access to and participation in the full range of meaningful and enriching occupations afforded to others, including opportunities for social inclusions and the resources to participate in occupation to satisfy personal, health, and societal needs.
	84.	Occupational performance - Act of doing and accomplishing a selected action, activity, or occupation that results from the dynamic transaction among the client, the context, and the activity. Improving or enabling skills and patterns in occupational performance leads to engagement in occupations or activities.
	85.	Occupational profile - Summary of the client's occupational history and experiences, patterns of daily living, interests, values, and needs.
	86.	Occupational Therapist (OTR) – Graduate of an accredited occupational therapy program who has completed fieldwork and passed the certification examination administered by the National Board for Certification of Occupational Therapy (NBCOT); also referred to as a certified occupational therapist or registered occupational therapist.
	87.	Occupational therapy - Therapeutic use of everyday life activities (occupations) with individuals or groups for the purpose of enhancing or enabling participation in roles, habits, routines, and rituals in home, school, workplace, community, and other settings. Occupational therapy practitioners use their knowledge of the transactional relationship among the person, his or her engagement in valued occupations, and the context to design occupation-based intervention plans that facilitate change or growth in client factors (values, beliefs, and spirituality; body functions, body structures) and performance skills (motor, process, and social interaction) needed for successful participation. Occupational therapy practitioners are concerned with the end result of participation and thus enable engagement through adaptations and modifications to the environment or objects within the environment when needed. Occupational therapy services are provided for habilitation, rehabilitation, and promotion of health and wellness for clients with disability- and non-disability-related needs. These services include acquisition and preservation of occupational identity for those who have or are at risk for developing an illness, injury, disease, disorder, condition, impairment, disability, activity limitation, or participation restriction.
	88.	Occupational Therapy Process – Problem-solving method used by

		occupational therapy practitioners to help clients improve their occupational performance; consists of theory selection, evaluation, problem definition, intervention planning, intervention implementation, and reevaluation.
	89.	Orientation – Orientation to person, place, time, self, and others.
	90.	Outcome –End result of the occupational therapy process; what clients can achieve through occupational therapy intervention.
	91.	Participation – Engagement in desired occupations in ways that are personally satisfying and congruent with expectations with the culture.
	92.	Performance patterns - Habits, routines, roles, and rituals used in the process of engaging in occupations or activities; these patterns can support or hinder occupational performance.
	93.	Performance skills - Goal-directed actions that are observable as small units of engagement in daily life occupations.They are learned and developed over time and are situated in specific contexts and environments.
	94.	Personal hygiene and grooming – Obtaining and using supplies; removing body hair (e.g. using razor, tweezers, lotion); applying and removing cosmetics; washing, drying, combing, styling, brushing, and trimming hair; caring for nails (hands and feet); caring for skin, ears, eyes, and nose; applying deodorant; cleaning mouth; brushing and flossing teeth; and removing, cleaning, and reinserting dental orthotics and prosthetics.
	95.	Play – “Any spontaneous or organized activity that provides enjoyment, entertainment, amusement, or diversion”.
	96.	Play exploration - Identifying appropriate play activities, including exploration play, practice play, pretend play, games with rules, constructive play, and symbolic play.
	97.	Play participation – Participating in play; maintaining balance of play with other occupations; and obtaining, using, and maintaining toys, equipment, and supplies appropriately.
	98.	Preparatory tasks - Actions selected and provided to the client to target specific client factor or performance skills. Tasks involve active participation of the client and sometimes comprise engagements that use various materials to stimulate activities or components of occupations. Preparatory tasks themselves may not hold inherent meaning, relevance, or perceived utility as stand-alone entities.
	99.	Prevent (disability prevention) An intervention approach designed to address the needs of clients with or without a disability who are at risk for occupational performance problems. This approach is designed to prevent the occurrence or evolution of barriers to performance in context. Interventions may be directed at client, context, or activity

		variables.
	100.	Prevention – Education or health promotion efforts designed to identify, reduce, or prevent the onset and reduce the incidence of unhealthy conditions, risk factors, diseases, or injuries. Occupational therapy promotes a healthy lifestyle at the individual, group, community, and governmental or policy level.
	101.	Process – Way in which occupational therapy practitioners operationalized their expertise to provide services to clients. The occupational therapy process includes evaluation, intervention, and targeted outcomes; occurs within the purview of the occupational therapy domain; and involves collaboration among the occupational therapist, occupational therapy assistant, and client.
	102.	Process skills –“Occupational performance skills [e.g., ADL process skills, school process skills] observed as a person (1) selects, interacts with, and uses task tools and materials; (2) carries out individual actions and steps; and (3) modifies performance when problems are encountered”.
	103.	Purposeful Activities – Goal-directed behaviours leading to an occupation that are designed or graded to help a client develop, recover from an impairment, or learn an adaptive approach.
	104.	Quality of life –Dynamic appraisal of life satisfaction (perception of progress toward identified goals) , self-concept (beliefs and feelings about oneself), health and functioning (e.g., health status, self-care capabilities), and socioeconomic factors (e.g., vocation, education, income).
	105.	Reevaluation –Reappraisal of the client’s performance and goals to determine the type and amount of change that has taken place.
	106.	Rehabilitation –Rehabilitation services are provided to persons experiencing deficits in key areas of physical and other types of function or limitations in participation in daily life activities. Interventions are designed to enable the achievement and maintenance of optimal physical, sensory, intellectual, psychological, and functional levels. Rehabilitation services provide tools and techniques needed to attain desired levels of independence and self-determination.
	107.	Rest – Engaging in quiet and effortless actions that interrupt physical and mental activity, resulting in a relaxed state; included are identifying the need to relax; reducing involvement in taxing physical,mental,or social activities; and engaging in relaxation or other endeavors that restore energy and calm and renew interest in engagement.
	108.	Rituals – Symbolic actions with spiritual, cultural, or social meaning contributing to the client’s identity and reinforcing values and beliefs. Rituals have strong affective component.
	109.	Roles – Sets of behaviors expected by society and shaped by culture and

		context that may be further conceptualized and defined by the client.
	110.	Routines – Patterns of behaviour that are observable, regular, and repetitive and that provide structure for daily life. They can be satisfying and promoting or damaging. Routines require momentary time commitment and are embedded in cultural and ecological contexts.
	111.	Screening – Obtaining and reviewing data that are relevant to a potential client to determine the need for further evaluation and intervention.
	112.	Sleep participation - Taking care of personal needs for sleep, such as ceasing activities to ensure onset of sleep, napping, and dreaming; sustaining a sleep state without disruption; and performing nighttime care of toileting needs and hydration; also includes negotiating the needs and requirements of and interacting with others within the social environment such as children or partners, including providing nighttime caregiving such as breastfeeding and monitoring the comfort and safety of others who are sleeping.
	113.	Sleep preparation - (1)Engaging in routines that prepare the self for a comfortable rest, such as grooming and undressing, reading or listening to music to fall asleep, saying goodnight to others, and engaging in meditation or prayers; determining the time of day and length of time of time desired for sleeping and time needed to wake; and establishing sleep patterns that support growth and health(patterns are often personally and culturally determined).(2)Preparing the physical environment for periods of unconsciousness, such as making the bed or space on which to sleep; ensuring warmth or coolness and protection; setting an alarm clock; securing the home, such as locking doors or closing windows or curtains; and turning off electronics or lights.
	114.	SOAP (Subjective, Objective, Assessment, Plan) – A type of progress note written in a standard format so that specific information is easy to find.
	115.	Social environment – Presence of, relationships with, and expectations of persons, groups, and populations with whom clients have contact (e. g., availability and expectations of significant individuals, such as spouse, friends, and caregivers.
	116.	Social Mobility – The degree to which, in a given society an individual’s social status can change throughout the life course or the degree to which that individual’s offspring and subsequent generations move up and down the class system.
	117.	Social participation – “ Interweaving of occupations to support desired engagement in community and family activities as well as those involving peers and friends” or involvement in a subset of activities that involve social situations with others and that support social interdependence.

		Social participation can occur in person or through remote technologies such as telephone calls, computer interaction, and video conferencing.
	118.	Task –What individuals do or have done (e.g., drive, bake a cake, dress, make abed)
	119.	Toilet and toilet hygiene – Obtaining and using toileting supplies, managing clothing, maintaining toileting position, transferring to and from toileting position, cleaning body, and caring for menstrual and continence needs (including catheter, colostomy, and suppository management), as well as equipment or agents for bladder control.
	120.	Vestibular – Sensation derived from stimulation to the vestibular mechanism in the inner ear that occurs through movement and position of the head; contributes to posture and the maintenance of a stable visual field.
	121.	Wellness – Perception of and responsibility for psychological and physical well-being as these contribute to overall satisfaction with one’s life situation.
	122.	Work –Labor or exertion; to make, construct, manufacture, form, fashion, or shape objects; to organize, plan, or evaluate services or processes of living or governing; committed occupations that are performed with or without financial reward.
	123.	Work Hardening – Highly structured, goal-oriented, individualized treatment program designed to maximize the individual’s ability to return to work.

TALAAN NG MGA TERMINOLOHIYA SA KURSO NG PHYSICAL THERAPY

Pangalan ng guro: _____ Asignaturang tinuturo: _____

Bilang ng taon ng pagtuturo: _____ Edad (opsyunal): _____

Direksyon: Lagyan ng tsek (✓) ang mga termino na kailangang maisalin sa Filipino ang kahulugan batay sa (1) dalas ng gamit at pagiging eksklusibo ng salita sa larangan, (2) kahalagahan dahil makatutulong ito sa mga guro at mga mag-aaral upang madaling maunawaan ang mga konsepto at (3) hindi lubhang napakateknikal ng mga salitang ginamit sa depinisyon. *Pumili lamang ng isandaang (100) termino.*

(✓)	Blg.	Terminolohiya at Kahulugannito
	1.	Abduction – Movement of a bone or limb away from the middle of the body
	2.	Active assistive range of motion –Joint movement in which the patient may be assisted either manually or mechanically through an arch of movement.
	3.	Active range of motion (AROM) Ability of the patient to voluntarily move a limb through an arch.
	4.	Activities of daily living (ADLs) –Activities in which individuals participate daily to meet their basic needs. Examples include bathing, dressing, using the toilet, and eating.
	5.	Adduction – Movement of a bone or limb toward the middle of the body.
	6.	Aerobic exercise – Any sustained exercise where the required energy is supplied by the available oxygen within the system.
	7.	Alignment – Position of one component relative to another; alignment refers to both angular and linear positions.
	8.	Angina Pectoris – A sensation of pain in the chest.A condition in which the heart muscle receives an insufficient blood supply.
	9.	Assessment –measurement which physical therapists make a clinical judgement.
	10.	Assistive device –Device that provides individuals with assistance to perform tasks or during periods of mobility .Examples include canes, walkers, and adapted keyboards.
	11.	Axillary crutches – Wooden or metal crutches, adjustable or nonadjustable that fit under a person’s upper arms and into the axilla and have a handpiece to grasp.
	12.	Basic activities of daily living (BADL) – Tasks concerned with daily self-care, such as feeding, dressing, hygiene, and physical mobility.
	13.	Bursitis – Inflammation of bursae, fluid- filled sacs located throughout the body that decrease the friction between two structures.

	14.	Cardiac Output – The amount of blood that is pumped from the heart during each contraction.
	15.	Chronic pain – Pain that persists beyond the usual course of healing of an acute disease or beyond a reasonable time for an injury to heal.
	16.	Clinical reasoning – A problem-solving process based on identifying the importance of one value over others; process of prioritizing values in formulating a response to a situation.
	17.	Closed kinetic chain exercise – Exercise incorporating several muscle groups through the use of several joints with the end segment fixed.
	18.	Coma – a state in which there is no eye opening (even to pain), failure to obey commands, and inability to utter recognizable words.
	19.	Coordination – Using the right muscles at the right time with correct intensity. Coordination is the basis of smooth and efficient movement, which often occurs automatically.
	20.	Crackles – Rattling or bubbling sounds that occur owing to secretions in the air passages of the respiratory tract; the sound is often compared to that of rustling a cellophane bag. Crackles may be heard with the ear but are most accurately assessed by use of a stethoscope; apparent in patients with congestive heart failure.
	21.	Cryotherapy – Application of cold agents to cause decreases in blood flow and metabolism, which result in a decrease in swelling and pain.
	22.	Dependence – a state requiring some level of human assistance.
	23.	Developmental delay – Failure to attain predictable movement patterns or behaviours associated with children of a similar chronologic age.
	24.	Developmental milestone – Movement pattern that appears at a certain age of growth and development.
	25.	Diagnosis – Final interpretation of findings based on examinations.
	26.	Direct access – Availability of the physical therapist to anyone seeking physical therapy services without stipulation of a referral by another health care provider.
	27.	Direct supervision – Presence on site and immediate availability of a PT when supervising a PTA.
	28.	Disability –An ability to perform an activity in the manner or range considered normal for that individual; the result of an impairment.
	29.	Dislocation – Displacement of a bone or vertebral body from its normal position.
	30.	Dorsal – Relating to the back or posterior of a structure. Some of the dorsal surfaces of the body are the back , buttocks, calves and the knuckle side of the hand.
	31.	Dynamic balance – Balance maintained with the body in motion.
	32.	Dysfunction - Any functional disability.

	33.	Dyspnea – Shortness of breath.
	34.	Electrical stimulation – Application of electricity at specified locations to stimulate nerves, muscles, and other soft tissues to reduce pain and swelling, to increase strength and range of motion, and to facilitate wound healing.
	35.	Endurance – Energy consumption required to complete a functional task.
	36.	Energy Conservation – Life-style suggestions and techniques designed to minimize fatigue and avoid exhaustion by conserving energy.
	37.	Energy conservation – The adoption of strategies that reduce overall energy requirements of the task and overall level of fatigue.
	38.	Environmental accessibility – Absence or removal of physical barriers from the entrance and within a building or dwelling to allow use by individuals with different physical abilities.
	39.	Ergonomics – The account of how the workplace relates to the human and its function.
	40.	Evaluation – Judgement based on an examination.
	41.	Examination – Process of gathering information about the past and current status of the patient/ client.
	42.	Exercise prescription – An individualized exercise program involving frequency, intensity, time (duration), and type (FITT).
	43.	Exercise stress testing – Noninvasive method of determining how the cardiovascular and pulmonary systems respond to controlled increases in activity; most frequently used to diagnose or assess suspected or established cardiovascular disease.
	44.	Expiration - Breathing out.
	45.	Extension – Movement that increases or straightens the angle between two adjoining body parts or bones.
	46.	External rotation – Outward turning or pivoting around an axis.
	47.	Flexibility – Ability to move a limb segment through a range of motion.
	48.	Flexibility exercise – Exercise performed over time, using stress, to change the length and elasticity of soft tissue such as muscle; usually performed for postural or ROM enhancement.
	49.	Flexion – Movement that decreases the angle between two adjoining body parts or bones.
	50.	Flexion – Movement that decreases the angle between two adjoining body parts or bones.
	51.	Forearm crutches –Wooden or metal crutches with a full or half cuff that fits over a person’s forearms and that have a handpiece to grasp.

	52.	Fracture - Break in a bone.
	53.	Fremitus –The vibration that can be felt on the chest wall as a person speaks.
	54.	Functional activities – Activities identified by an individual as essential to support physical and psychologic well-being. As well as to create a personal sense of meaningful living.
	55.	Functional exercise - Exercise that mimics functional movements and activities. Functional movements incorporate strength, flexibility, balance, and coordination.
	56.	Functional limitation – Decreased ability of a person to perform a task, without regard to the context or environment.
	57.	Functional mobility skills (FMS) – Skills required for daily function, such as bed mobility (rolling, turning supine to prone and prone to supine, supine to sit, sit to supine),sitting, standing, transferring, locomotion, and walking.
	58.	Functional Reach Test – Specific balance test that can predict the likelihood of falling.
	59.	Glide – Translatory(linear) joint motion of one bony surface sliding over another surface; the same point on one surface comes into contact with new points on the other surface.
	60.	Goals – Measurable, functional objectives that are linked to a problem identified in a patient evaluation.
	61.	Goniometer – Instrument used to measure and document ROM.
	62.	Goniometry – Methods to measure and document ROM.
	63.	Handicap – The social disadvantage for an individual that results when an impairment or disability prevents an individual from fulfilling his or her normal role.
	64.	Hemiparesis – Partial or incomplete paralysis affecting one half of the body.
	65.	Hemiplegia – Paralysis of one half of the body
	66.	Hydrotherapy – Use of therapeutic effects of water by immersing the body part or entire body into a tank of water.
	67.	Hypometria – Shortened distance or range of a movement; an underestimation of the required motion needed to reach a target object.
	68.	Impairment – Any loss or abnormality of anatomic, physiologic, or psychologic structure or function; a direct and natural consequence of pathology or insult.
	69.	Inhilation – Movement of air into the lungs.
	70.	Inspiration – The active phase of respiration when the person breaths in; also referred to as inhalation.

71.	Instrumental activities of daily living (IADLs) – Advanced skills considered vital to an individual's independent living in the community, including managing personal affairs, cooking and shopping, and home chores.
72.	Internal rotation –Inward turning or pivoting around an axis.
73.	Intervention – Procedure conducted with the patient/ client to achieve the desired outcomes.
74.	Joint mobilization – Passive therapeutic techniques applied specifically to joint structures that utilize arthrokinematic motions; used to increase or maintain joint play and range of motion or to treat pain.
75.	Joint mobilization - -Technique used when a patient's dysfunction is the result of joint stiffness or hypomobility (loss of motion); applies to joint-specific passive movements, either oscillatory (rapid, repeated movements) or sustained.
76.	Kinematics – The description of movement and displacement of objects (usually limb segments) in motion without reference to the forces that cause motion.
77.	Long-term goals (LTGs) – Statements that define the patient's expected level of performance at the end of rehabilitation; the functional outcome of therapy. Goals specify (1) who will perform the behaviour, (2) what specific behaviour is, (3) under what conditions the behaviour will be performed, and (4) how the outcome will be measured.
78.	Manipulation – Refers to the therapeutic application of force with the goal of restoring normal tissue integrity and normal motion and the elimination of biomechanically based pain.
79.	Manual muscle testing (MMT) - Test allowing the therapist to assign a specific grade to muscle, based on whether the patient can hold the limb against gravity, how much manual resistance can be tolerated, and whether there is full range of motion at a joint.
80.	Massage – Systematic use of various manual strokes designed to produce certain physiologic, mechanical, and psychological effects.
81.	Mobility – Initial movement in a functional pattern range of motion is available for movement to occur and there is sufficient motor unit activity to indicate muscle contraction.
82.	Mobilization – Passive stretching movements performed by a therapist at a speed slow enough that the patient can stop the movement.
83.	Modality –A physical agent that uses physical forces to accomplish a therapeutic goal. Any physical phenomenon (e.g. pressure, heat, cold,

		electricity, sound, light) may be utilized.
	84.	Motor control – Ability to manipulate movement and nonmovement of the body's musculoskeletal components.
	85.	Motor development – Age-related processes of change in motor behavior.
	86.	Motor learning – A set of internal processes associated with practice or experience leading to relatively permanent changes in the capability for skilled behavior.
	87.	Motor program – A set of prestructured commands that when initiated results in the production of a coordinated movement sequence.
	88.	Muscle endurance – Ability to produce and sustain tension over a prolonged period of time.
	89.	Muscle power – Amount of work produced by a muscle in a given period of time.
	90.	Muscle spasm – The prolonged contraction of a muscle in response to the local circulatory and metabolic changes that occur when a muscle is in a state of contraction.
	91.	Muscle strength – Maximal amount of tension an individual can produce in one repetition.
	92.	Neurological Physical therapy –A discipline focused on working with individuals who have a neurological disorder or disease. These include Alzheimer's disease, brain injury, cerebral palsy, multiple sclerosis, Parkinson's disease, spinal cord injury, and stroke. Common problems of patients with neurological disorders include paralysis, vision impairment, poor balance, inability to ambulate, and loss of functional independence. Therapist work with patients to improve these areas of dysfunction.
	93.	Open kinetic chain exercise – Exercise in which the end limb segment is free.
	94.	Orthopedic Physical Therapy – Orthopedic physical therapists diagnose, manage and treat disorders and injuries of the musculoskeletal system as well as rehabilitate patients post orthopaedic surgery. This specialty of physical therapy is most often found in the out-patient clinical setting. Orthopedic therapists are trained in the treatment of post operative joints, acute sports injuries, arthritis, and amputations.
	95.	Orthopnea – Respiratory condition in which there is discomfort in breathing but erect sitting or standing position.
	96.	Orthosis – An external appliance worn to restrict: as assist motion or to transfer load from one area to another.
	97.	Osteoarthritis –Condition characterized by degeneration of cartilage

		as a result of many years of use. Hands, spine, knees, and hips are most commonly affected.
	98.	Osteoporosis – Decreased mineralization of the bones caused by decreased production of new bone cells and increased resorption of bone.
	99.	Outcome measure – Standardized instrument used to measure an individual's actual or perceived limitations and participation restrictions, and/ or quality of life or health status.
	100.	Palpation -A method of feeling with patients during a physical examination by touching and feeling with fingers or hands.
	101.	Parallel bar ambulation – Length of time required for an individual to walk the length of the parallel bars as rapidly as possible. Two trials are averaged to obtain this measurement; measured in seconds.
	102.	Parallel bars – Adjustable and nonadjustable or metal bars that are horizontal and parallel to each other and attached to vertical uprights to provide a stable, non mobile support for a person who requires an assistive device.
	103.	Paraplegia – Spinal cord damage and resultant loss of sensory or motor function affecting the lower trunk and legs.
	104.	Paresthesias – Abnormal sensations such as numbness, prickling, or tingling without apparent cause.
	105.	Parkinson disease – Progressive condition caused by a lack of the neurotransmitter dopamine, also referred to as paralysis agitans and idiopathic parkinsonism, characterized by a classic triad of symptoms; tremor, rigidity , and bradykinesia and akinesia.
	106.	Passive range of motion (PROM) – Amount of movement at a joint that is obtained by the therapist's moving the segment without assistance from the patient.
	107.	Patient – Individual who has a disorder that requires interventions to improve function.
	108.	Pediatric Physical Therapy – Assists in early detection of health problems and uses a wide variety of modalities to treat disorders in the pediatric population. These therapists are specialized in the diagnosis, treatment, and management of infants, children, and adolescents with a variety of congenital, developmental, neuro-muscular, skeletal, or acquired disorders/ diseases.
	109.	Percussion – A technique used with postural drainage to mobilize secretion by mechanically dislodging viscous or adherent secretions in the lungs; also refers to a procedure used to evaluate the air:solid ratio in the lungs.
	110.	Physical function – Sensory-motor skills necessary for the performance of usual daily activities.

	111.	Physical therapist (PT) - Professional who works to evaluate, treat, and/ or prevent physical disability, movement dysfunction, and pain resulting from injury, disability, disease, or ether health-related conditions.
	112.	Physical therapy – Assessment, evaluation, treatment, and prevention of physical disability, movement dysfunctions, and pain resulting from injury, disease, disability, or other health- related conditions.
	113.	Physiologic movement – Movement that a person normally can do, such as flexion, extension, rotation, abduction, and adduction.
	114.	Physiology – The study of the functions of the body parts.
	115.	Physiotherapist -Synonym for physical therapist, commonly used outside the United States.
	116.	Plantar flexion – Pushing the foot down at the ankle joint.
	117.	Prevention –Services designed to avoid the occurrence of pain and dysfunction or to limit or reduce those that exist.
	118.	Prognosis – Prediction of the level of improvement and time necessary to reach that level.
	119.	Pronatiion – The position of the forearm that places the palm downward; medial rotation of the forearm.
	120.	Prone – Lying face downward on the front surface of the body; lying on the abdomen and chest.
	121.	Range of motion (ROM) – Movement at a joint.
	122.	Range-of-motion exercise – Exercise for mobility of a joint. Falls into two categories: active or passive. Active ROM exercise involves voluntary movement of a limb through an arch of movement; passive ROM exercise involves the therapist’s moving the limb without patient assistance.
	123.	Reflex Muscle Guarding – The prolonged contraction of a muscle in response to a painful stimulus. Guarding ceases when the pain is relieved but may progress to muscle spasm.
	124.	Resistance exercise – Form of active movement in which some form of resistance is provided to increase muscular strength and endurance.
	125.	Respiration – Process of exchanging oxygen and carbon dioxide between the air a person breaths and the cells of the body.
	126.	Scoliosis – Lateral curvature of the spine; may be idiopathic (of unknown origin), neuromuscular, or congenital (present at birth).
	127.	Self- assessment –Ability to critically examine and evaluate one’s own cognitive, affective, and psychomotor behaviors in the professional

		setting.
	128.	Self- mobilization – Techniques whereby the patient is taught to apply joint mobilization techniques to restricted joints using proper gliding techniques.
	129.	Self- stretching – Techniques whereby the patient is taught to stretch a joint or soft tissue passively by using another part of the body for applying the stretch force.
	130.	Sensation – Ability to receive sensory input from within and outside the body and transmit it through the peripheral nerves and tracts in the spinal cord to the brain, where it is received and interpreted.
	131.	Short-term memory – The retention of events or learning that has taken place within a few hours or days.
	132.	Sigh – Deep inspiration followed by prolonged, audible expiration; frequent sighs are abnormal and may be indicative of emotional stress.
	133.	Skill – Highly coordinated movement that allows for investigation and interaction with the physical and social environment.
	134.	Soft tissue mobilization - Variety of “hands-on “techniques, including massage and myofascial release, designed to improve movement and decrease pain or swelling.
	135.	Spasticity – Continuous resistance to stretching by a muscle because of abnormally increased tension.
	136.	Special tests – Tests designed for examination of specific joints to indicate the presence or absence of a particular problem.
	137.	Sprain –Overstretching of a joint ligament accompanied by tearing of the fibers causing pain and instability of the joint.
	138.	Stability – The ability to maintain a steady position in a weight-bearing, antigravity posture.
	139.	Static balance – Balance maintained while standing still.
	140.	Stertorous –A snoring sound owing to secretions in the trachea and large bronchi.
	141.	Strain – Tearing of muscle fibers caused by a sudden contraction of a muscle or excessive stretch to the muscle.
	142.	Strength – The ability of a muscle to produce tension necessary for the initiation of movement, control of movement, or maintenance of posture.
	143.	Stretching – Any therapeutic maneuver designed to lengthen or elongate shortened soft tissue structures and to increase range of motion.
	144.	Stridor - A harsh, high-pitched crowing sound that occurs with upper airway obstructions caused by narrowing of the glottis or trachea; apparent in patients with tracheal stenosis or presence of a

		foreign object.
	145.	Stroke or cerebrovascular accident (CVA) – Neurologic problem arising from disruption of blood flow in the brain.
	146.	Stroke volume – The amount of blood ejected by the left ventricle at each beat.
	147.	Subjective examination – Interview of the patient about the extent and nature of an injury; a qualitative measurement based on the patient’s perception of the problem.
	148.	Supination – The position of the forearm that places the palm upward; lateral rotation of the forearm
	149.	Supine –Lying with the face upward or on the dorsal (back) surface of the body; lying in the back.
	150.	Synergy – Normal association of functionality linked muscles that produce coordinated movement.
	151.	Task-oriented approach – Intervention technique used for neuromuscular conditions that focuses on the specific intended task and retraining using functional activities to accomplish that task.
	152.	Tendinitis – Inflammation of a tendon, a structure that is located at the ends of muscles and attaches muscle to bone.
	153.	Tendinopathy - Disorder of a tendon.
	154.	Tendinosis – Degeneration of a tendon from overuse.
	155.	Tertiary care - -Service provided by specialists who are commonly employed in facilities that focus on particular health conditions.
	156.	Tetraplegia – Spinal cord damage resulting in loss of sensory or motor function affecting all limbs.
	157.	Therapeutics – The branches of medical services that deal with non surgical techniques.
	158.	Thermal agent – Agent used to modify the temperature of surrounding tissue, resulting in a change in the amount of blood flow to the injured area.
	159.	Trigger points – Palpable band or nodule within the muscle or connective tissue that refers pain and other phenomena that elicits a local twitch response when pressed, and is generally hypersensitive.
	160.	Validity – The degree to which an instrument or tool measures what it is designed to measure; the degree to which an assessment instrument or tool is able to predict future behaviour.
	161.	Velocity – A measure of a body’s motion in a given direction.
	162.	Ventilation – Process of inspiration and expiration; results in an exchange of oxygen and carbon dioxide between the air found in the lungs and the pulmonary circulation.
	163.	Ventral –The belly side.

	164.	Vertigo – Sensation of spinning or whirling that occurs as a result of a disturbance in balance.
	165.	Vital signs – The signs of life; that is, pulse’ body temperature, respiration and blood pressure.
	166.	Walker – An assistive device that usually has four contacts that are placed on the floor and a frame to support the patient’ weight and provide stability during ambulation.
	167.	Wheezing – A whistling sound produced by air passing through a narrowed airway such as a bronchi or bronchiole; the sound is often compared to the whistling produced when stretching the neck of a balloon and allowing air to escape; apparent in patients with emphysema and asthma.
	168.	Whirlpool – Tank of water used in hydrotherapy for immersing a body part or the entire body.

TALAAN NG MGA TERMINOLOHIYA SA KURSONG SPEECH LANGUAGE PATHOLOGY

Pangalan ng guro: _____ Asignaturang tinuturo: _____

Bilang ng taon ng pagtuturo: _____ Edad (opsyunal): _____

Direksyon: Lagyan ng tsek (✓) ang mga termino na kailangang maisalin sa Filipino ang kahulugan batay sa (1) dalas ng gamit at pagiging eksklusibo ng salita sa larangan, (2) kahalagahan dahil makatutulong ito sa mga guro at mga mag-aaral upang madaling maunawaan ang mga konsepto at (3) hindi lubhang napakateknikal ng mga salitang ginamit sa depinisyon. *Pumili lamang ng isandaang (100) termino.*

(✓)	Blg.	Terminolohiya at Kahulugannito
	1.	Affricate – A consonant sound that is produced by stopping the flow of air, and then releasing the air through a narrow opening, creating friction noise. In English, the <u>ch</u> as in church and the <u>dg</u> as in fudge are affricates.
	2.	Ambient noise –Noise in the surrounding environment.
	3.	Anarthia – A severe impairment of motor control for speech resulting in complete lack of articulate speech.
	4.	Aphasia - An acquired impairment of language due to damage to the language- dominant hemisphere, typically the left.
	5.	Ankyloglossia - limited movement of the tongue due to abnormal shortness of the lingual frenum; commonly referred to as tongue-tie.
	6.	Apraxia - a disorder of articulation characterized by impairment capacity to program the position of speech musculature and the sequencing of muscle movements for the production of speech. Also referred to as dyspraxia.
	7.	Articulation – the way phonemes are formed in speech.
	8.	Articulation disorder – incorrect production of speech sounds due to faulty placement, timing, direction, pressure, speed, or integration of movement of the lips, tongue, velum (soft palate).
	9.	Articulators – organs of the speech mechanism which produce meaningful sound (i. e., lips, lower jaw, velum, tongue and pharynx).
	10.	Assimilation – The influence of one sound on a neighbouring sound, so that the sounds become more similar, or the same.
	11.	Audiologist – A communication disorders professional who specializes in assessing and treating hearing problems and other conditions related to ear.
	12.	Audition - the sense or act of hearing.
	13.	Auditory processing – the ability to fully utilize what is heard.
	14.	Auditory processing disorder – impaired ability to attend,

		discriminate, recognize or comprehend auditory information even though hearing and intelligence are within normal limits.
	15.	Auditory stimulation – A technique used in treating speech sound disorders in which the clinician provides a spoken model of the target sound.
	16.	Auditory-verbal therapy – A therapy approach designed to teach children with hearing loss to make maximum use of hearing provided by a hearing aid or a cochlear implant for understanding speech and learning to talk.
	17.	Augmentative and alternative communication (AAC) - any approach designed to support, enhance or supplement the communication of individuals who are not independent verbal communicators.
	18.	Aural rehabilitation –Training individuals with hearing problems to improve their communication skills.
	19.	Avoidance behaviours – Tricks or crutches that persons who stutter may use in an attempt to circumvent disfluency, for example, substitution of certain words for words that start with difficult sounds.
	20.	Babbling –verbal conduct of infants during the second half of the first year of life.
	21.	Barium swallows study – the use of video fluoroscopy to evaluate the pharyngeal swallow.
	22.	Bidialectalism – Having proficiency in two dialects. Also, a teaching method in which several dialects are used in educational materials.
	23.	Bilabial –pertaining to the two lips.
	24.	Bilingual - ability to utilize two languages with equal facility.
	25.	Bite – the forcible closure of the lower teeth against the upper teeth; to seize or grasp with the teeth. Mature –the teeth close easily on the food, biting through it gradually. Phasic –a rhythmical bite and release pattern seen as a series of jaw openings and closings occurring when the gums or teeth are stimulated. Present at birth and continues until 3 to 5 months of age in the typical infant. Tonic – a forceful or tense biting pattern that interferes with all aspects of feeding.
	26.	Block - in stuttering, the stoppage or obstruction at one or several locations –larynx, lips, tongue, etc.- experienced by the stutterer when trying to talk which temporarily prevents smooth sound production.
	27.	Bolus –the rounded mass of food prepared by the mouth for swallowing (after chewing).
	28.	Canonical babbling – Consonant-vowel or consonant-vowel-

		consonant-vowel combinations produced by babies.
	29.	Carryover –in speech, the habitual use of newly learned speech or language techniques in everyday situation (outside of therapy).
	30.	Cause-Effect – performing on behaviour in order to achieve a further objective, e.g. hitting a switch to activate a toy.
	31.	Central auditory processing disorder – Difficulties understanding speech as a result of structural changes in the central auditory nervous system. The difficulties are most pronounced in background noise and other difficult listening situations.
	32.	Central lisp – The substitution of a “th” like sound for “s” and “sh”
	33.	Childhood apraxia of speech —A development disorder of speech where by the motor programming for speech is disturbed, but there is not muscle weakness.
	34.	Circumlocutions –Talking with an excess number of words; or talking around the topic rather than being direct because of a failure to retrieve desired words, as in anomia.
	35.	Cleft lip – A separation in the upper lip and in some cases the alveolar ridge. The separation may occur on one or both sides. The condition is congenital, resulting from the failure of the structures forming the lip to meet and fuse properly during embryonic development.
	36.	Cleft palate – A separation in the soft or soft and hard palates. The condition is congenital, resulting from the failure of the structures forming the palate to meet and fuse properly during embryonic development.
	37.	Cluttering - A disorder of fluency characterized by rapid speech, breaks in fluency, and faulty articulation.
	38.	Coarticulation – The simultaneous production of two or more consonants or vowels in normal speech production of a word, such as the word tram- the first three phones(/ t/ /r/ / æ/) might overlap in production.
	39.	Code switching – Shifting by speakers among one or more dialects or languages to accommodate social rules or situational demands.
	40.	Cognates – Sounds that are the same in manner and place of articulation but that differ in voicing.
	41.	Communication - Transmission of information from sender to receiver that does not necessarily use speech and language. This can include gestures, facial expressions, or vocal productions.
	42.	Conductive hearing loss – A hearing loss caused by a problem in the outer or middle ear.
	43.	Conduction aphasia – A fluent aphasia characterized by relatively good auditory comprehension and poor verbal repetition.

	44.	Congenital hearing loss – Hearing loss present at birth.
	45.	Contextual tests – Speech sound production tests in which a target sound is assessed in several different phonetic environments.
	46.	Conversational repair strategies – Mechanism used to maintain a conversation when the conversation breaks down such as “you went where?”
	47.	Cued speech – A system of communication used by individuals with hearing loss. Speech reading is paired with manual cues to help the listener distinguish among sounds which look similar when spoken.
	48.	Cueing - a function to assist or obtain a desired response, e.g. giving command “Sit in the chair” while pointing to the chair.
	49.	Deglutition - the act of swallowing.
	50.	Decoding – Taking meaning from a coded message. An essential skill in receptive language.
	51.	Denasality – Insufficient nasal resonance.
	52.	Dentition - natural teeth, considered collectively, in the dental arch.
	53.	Dental arch – curved structure formed by the teeth in their normal position.
	54.	Developmental apraxia of speech – A motor speech disorder seen in children characterized by difficulty planning and executing the sequence of motor movements required for speech.
	55.	Developmental language disorder – A condition involving poor language skills that appears during childhood.
	56.	Diadochokinesis – in speech, the ability to execute rapid repetitive movements of the articulators.
	57.	Diadochokinetic rate – the speed with which one can perform contrasting (or repetitive) movements, as in saying the following syllables:puh-tuh-kuh.
	58.	Dialect –A rule-governed variation of a language spoken by a definable group of people characterized by their culture, ethnicity, or geographical region.
	59.	Differential diagnosis – Sorting one type of disorder from another, as in determining among different forms of aphasia, motor speech disorders, fluency disorders, and the like.
	60.	Diplophonia – A condition in which the voice simultaneously produces two sounds of different pitch.
	61.	Directtreatment – Intervention that directly works with the client as opposed to indirectly modifying speech and language through significant others (e.g. parent, teacher, spouse).
	62.	Disfluent - Speech that is unsmooth or disrupted by any number of events such as hesitations, repetitions, prolongations, and the like.

	63.	Disorder of resonance – A branch of voice disorders attributed to articulatory and vocal tract transmission issues rather than issues at the level of the glottis.
	64.	Distortion – A speech sound production error in which the speaker attempts the appropriate phoneme but fails to produce it with complete acoustic accuracy.
	65.	Dysarthria – term for a collection of motor speech disorders due to impairment originating in the central or peripheral nervous system, respiration, articulation, phonation, resonance, and / prosody may be affected.
	66.	Dysfluency –any type of speech which is marked with repetitious, prolongations and hesitations; an interruption in the flow of speech sounds. Commonly known as stuttering.
	67.	Dysphagia – Disorders of swallowing.
	68.	Dysphonia – A disorder of voice, such as hoarseness, breathiness, or harshness.
	69.	Echolalia – tendency for an individual to repeat without modification that which is spoken to him; normally occurs between 18 and 24 months of age. Delayed –repetition of an original utterance at some later time.
	70.	Elicit –to draw forth or bring out.
	71.	Establishment – The process of teaching a client to perform a communicative behaviour that was previously absent from his or her repertoire. For example, teaching a child or adult to produce a new grammatical, phonetic, or vocabulary form.
	72.	Evaluation – Assessment and diagnosis of a communication disorder through standardized and nonstandardized testing
	73.	Eye contact –“looking him/her in the eye” while talking to the listener; generally a natural, although not a constant, interaction of the speaker’s eyes with those of the listener.
	74.	Fluency –smoothness with which sounds, syllables, words and phrases are joined together during oral language; lack of hesitation or repetitions in speaking.
	75.	Fluency disorder – Pathology of speech characterized by frequent or marked lack of smoothness in connected speech; several types of fluency disorders exist such as developmental stuttering, neurogenic stuttering, and cluttering.
	76.	Fluent – Speech that is smooth flowing and void of interruptions; communicative aspects that merits consideration in a variety of patients including voice, adult language, motor speech and stuttering evaluations.
	77.	Fluent aphasia – Expressive language output that retains

		smoothness and continuity, even when nonsensical.
	78.	Fluent verbal output – Spoken language that retains characteristics of being fluent, that is smooth and forward flowing without hesitations and undue effort; often used to describe some forms of aphasia output.
	79.	Fricative – A consonant sound produced by forcing air through a narrow opening. The sounds <i>f, v, th, s, z, sh,, and h</i> are fricatives.
	80.	Functional voice disorders – A disorder with no known structural, physiological, or neurologic cause. A group of voice disorders that have no underlying medical cause and that may, in early stages, show little or no laryngeal tissue changes.
	81.	Generalization – The ability of communication goals to transfer to environments (e.g. classroom, home) outside the treatment setting.
	82.	Habitual pitch level – A controversial concept that refers to the average pitch of a person’s voice that is typically used.
	83.	Hard-of-hearing – A term used to describe individuals whose hearing loss makes difficult, but does not preclude, the understanding of speech through the ear alone.
	84.	Hearing impairment – Below normal hearing ability.
	85.	Hearing threshold – The lowest loudness level at which a sound can be heard 50 percent of the time.
	86.	Hypernasality – The presence of excessive or inappropriate nasal resonance accompanying speech.
	87.	Hypertonic –denoting excessive tone or tension, as of a muscle.
	88.	Hypotonic - denoting a decrease or absence of tone or tension, as of a muscle.
	89.	Identification – The process of locating persons with communication impairments with the aim of further assessing them and providing appropriate treatment.
	90.	Idiosyncratic - Used to describe a structural or behavioural characteristic peculiar to an individual.
	91.	Indirect treatment – A form of therapy in which teachers, parents, or medical professionals accomplish communication treatment goals in the natural environment instead of direct intervention by the SLP.
	92.	Informal evaluation – Nonstandardized testing of a client. For example, use of conversational speech sample instead of administration of a standardized test.
	93.	Intelligibility – Degree of clarity with which one’s utterances are understood by the average listener.
	94.	Intensity – Force or stress with which a sound is produced by a speaker, and the attribute of loudness of the sound to the listener.
	95.	Jargon –Verbal behaviour of children, beginning at about 9 months

		and ceasing at about 18 months, which contains a variety of syllables that are inflected in a manner approximating meaningful connected speech.
	96.	Jaw grading – The ability to vary the extent of jaw depression in small amounts that are appropriate for biting foods of different thickness.
	97.	Jaw stabilization – Active, internal jaw control with minimal up/down jaw movements especially significant in cup drinking; initially obtained by biting on the cup rim at about 13 to 15 months of age; gradually develops using active jaw musculature by 24 months of age.
	98.	Labelling – Naming, identifying.
	99.	Labialization – Lip rounding; pursing or protrusion of the lips.
	100.	Labiodental – Relating to the lips and teeth.
	101.	Language – Any accepted, structured, symbolic system for interpersonal communication composed of sounds arranged in order sequence to form words, with rules for combining these words into sequences or strings that express thoughts, intentions, experiences, and feelings; comprised of phonological, morphological, syntactical, semantic and pragmatic components. Delayed – Failure to comprehend and/ or produce language at the expected age. Expressive – Ability to communicate via the spoken or printed word. Prelinguistic – Behaviors that are thought to precede the acquisition of true language; e.g. crying, cooing, babbling, echolalia. Receptive - Words one understands.
	102.	Language disorder – Any difficulty with the production or reception of linguistic units, which may range from total absence of speech to minor variance with syntax; e.g. reduced vocabulary, restricted verbal formulations, omission of articles, prepositions, tense and plural markers.
	103.	Language sample - Systematic collection and analysis of an individual's utterances used as part of a regular speech and language evaluation.
	104.	Language stimulation/modelling – Language stimulation/ modelling takes place when a parent or clinician demonstrates the correct use of language in a natural situation. Types of language stimulation are self-talk, parallel talk, imitation, and expansion.
	105.	Lateral lisp – A speech sound error affecting <i>s</i> , <i>sh</i> and their voiced cognates. Air escapes around the sides of the tongue rather than being channelled down the middle resulting in a “slushy “sound” .
	106.	Lipreading – Observing the lip, mouth, and facial movements of a speaker in order to interpret the spoken message.

	107.	Lisp -An articulation error involving sibilant sounds (s,z,sh, ch, and dg).Lisps are typically frontal, in which the tongue is too far forward, or lateral in which air escapes around the sides of the tongue.
	108.	Macroglossia – A condition in which the tongue is abnormally large.
	109.	Maintenance – A stage of traditional treatment for speech sound disorders in which the frequency of contact between the client and clinician is reduced.
	110.	Malocclusion – A condition in which the upper and lower teeth are not properly aligned.
	111.	Microglossia – A condition in which the tongue is abnormally small.
	112.	Misarticulation –Speech articulation errors of omission, addition, substitution, or distortion.
	113.	Mixed hearing loss – A hearing loss with both conductive and sensorineural components.
	114.	Morpheme – Smallest meaningful unit of language.
	115.	Morphology – Study of how morphemes are put together to form words; indicates how words are formed and provides a bridge between phonology and syntax.
	116.	Myofunctional therapy – Muscle training of the tongue to reduce tongue pressures on dentition, that is, therapy for reverse swallow and tongue thrust.
	117.	Nasal emission –Airflow through the nose, usually audible and indicative of an incomplete seal between the nasal and oral cavities; typical of cleft palate speech.
	118.	Nasality – General symptom classification that includes all voices that acoustically have an excessive nasal component.
	119.	Nonfluent aphasia – Expressive language output that lacks smoothness and continuity, often with disfluency types such as hesitations, reduced utterance length, lack of small parts of speech, and word retrieval impairment.
	120.	Nonverbal communication – The use of gestures in communication such as reaching, pointing, showing, and giving.
	121.	Omission – A speech sound production error in which a sound is deleted.
	122.	Organic disorder - An anomaly having a structural, physiological, or neurologic cause.
	123.	Otosclerosis –A conductive hearing problem that results from a bony growth around the stapes.
	124.	Paraphasia –Incorrect but real words used in utterances that often bear some resemblance (phonetic or semantic) to the intended words.
	125.	Paraprofessionals –Personnel trained to do highly specific tasks

		under the supervision of a teacher or speech-language pathologist to provide support for the program. In the case of teachers, this includes teacher's aides and in speech- language pathology involves speech- language pathology assistants.
	126.	Phonation – The production of voice in the larynx.
	127.	Phonatory disorders – Disorders of voice that are laryngeal in nature as opposed to vocal tract resonance issues.
	128.	Phoneme – The smallest unit of sound capable of making a difference in meaning. A family of sounds considered to be the same for purposes of changing the meaning of a word.
	129.	Phonetic placement – A treatment technique for speech sound errors in which the child is given instructions on where to place the articulators to correctly produce the target sound.
	130.	Phonological awareness – The understanding that words are made up of smaller units (syllables, phonemes) and the ability to manipulate those units.
	131.	Phonological disorder – A problem related to the cognitive-linguistic aspects of speech sound production.
	132.	Phonology – The study of the rules that govern the use and organization of speech sounds in a language.
	133.	Pitch breaks - Sudden, often fleeting, pitch changes in the voice when speaking; breaks may pitch higher or lower.
	134.	Postlingual hearing loss – A hearing loss acquired after languages was developed.
	135.	Postponement devices – A type of avoidance behavior that may be used to delay an utterance attempt until it can be more fluent.
	136.	Pragmatics - The use of language in a communicative context taking into account such variables as communication intent, listener perspective, and social status.
	137.	Prevention –A program carried out by audiologists and speech-language pathologists to reduce the occurrence of communication disorders.
	138.	Primary stuttering – A term once used to describe the early stage of developmental stuttering in which a child has easy repetitions and little awareness of disfluencies, as contrasted with the secondary stage.
	139.	Psychogenic voice disorders – A group of voice disorders that have their origin in psychological issues of voice usage.
	140.	Receptive language – The ability to understand spoken or written messages.
	141.	Reverberation – Echoes caused by sound bouncing off walls, ceilings, and floors.

	142.	Secondary stuttering –A term used to describe the later-developed stage of stuttering in which the speaker has noticeable, nonrhythmic disfluencies and/or avoidance behaviors, as contrasted with the primary stage.
	143.	Semantics – The linguistic rules governing word meaning and the selection of vocabulary words for utterances.
	144.	Sensorineural hearing loss –A hearing loss resulting from problems in the inner ear or the nerve pathways leading to the brain.
	145.	Sibilant sound –A consonant sound produced with hissing sound such as s, sh, and ch.
	146.	Situation generalization – The transfer of correct production of a target sound from one circumstance to another. For example, from a treatment room to a playground.
	147.	Specifically language impaired (SLI) – A term referring to children who have impairments in language but who are age appropriate in cognition, motor ability, and social-emotional ability.
	148.	Speech –The oral production of language using the human vocal tract.
	149.	Speech appliance – A device used to assist an individual with the production of speech sounds. Palatal lifts and speech bulbs are considered speech appliances.
	150.	Spontaneous recovery – Improvement of function following brain damage resulting from innate healing and neural plasticity; the time period when treatment may generate optimal improvements.
	151.	Spontaneous remission (fluency) – Also called spontaneous recovery; an unexpected improvement or cure from developmental stuttering that may occur without treatment; outgrowing stuttering.
	152.	Starter device – A word, sound, or action used by a speaker to aid in initiation speech, as may be employed by a person who stutters.
	153.	Stimulability testing - In testing articulation, a determination of how well the client can produce the target sound when the sound has been repeatedly presented (visually and auditorially).
	154.	Structured treatment – Providing therapy for communication disorders using structured activities usually involving drillwork. This treatment is usually provided in a therapy room and not in the patient's natural environment.
	155.	Stuttering – The involuntary repetition, interruption, and prolongation of speech sounds and syllables, which the individual struggles to end.
	156.	Submucous cleft palate – A condition in which the mucosal surface of the soft palate is intact but there is a separation in the underlying muscles.

	157.	Substitution – A speech sound error in which one sound is produced in place of another. Words or phrases that a speaker uses to replace more difficult ones in an attempt to avoid stuttering.
	158.	Successive approximation – A technique used in treating speech sound errors in which a client is taught to move from a sound that can be produced correctly to the target sound in steps.
	159.	Syntax – The linguistic rules governing word order or grammar in sentences.
	160.	Telegraphic speech – Spoken communication that consists primarily of content words and is lacking functor words, such as pronouns, auxiliary verbs, and articles.
	161.	Threshold – With regard to hearing, the loudness at which a sound is just noticeable. The lowest intensity required for a person to hear a sound 50 percent of the time
	162.	Threshold test – A hearing test with the purpose of identifying the lowest intensity level at which a person can hear specific frequencies 50 percent of the time.
	163.	Tongue thrust – An infantile swallowing pattern in which the tongue moves forward during the swallow.
	164.	Total communication – A system of communication for individuals who are deaf that combines spoken and manual language aspects.
	165.	Treatment – Direct and indirect; therapy for a communication disorder. This can be done directly in group or individual sessions or indirectly through a consultative model using teachers or parents in service delivery.
	166.	Vernacular – A variety of a dialect that is typically used by lower socioeconomic classes in culture. The vernacular is usually more restricted in terms of function words or word endings than is the version of the dialect spoken by the middle class.
	167.	Vocal hygiene approach – A focus on care of the voice through education and reduction of phonotraumas rather than direct clinical manipulation of vocal parameters.
	168.	Vocal mutation – Rapid growth changes associated with puberty affect the larynx and can cause dramatic changes in the voice; this period is termed vocal mutation and may last 18 months.
	169.	Voice – The sound produced by the vibration of the vocal folds in the larynx.
	170.	Voice quality – One of the main attributes perceived in the human voice is the tonal quality which may be expressed by adjectives such as smooth, rough, harsh, hoarse, and so forth.
	171.	Voice treatment – Professional intervention that may focus modifying vocal production along any number of parameters as

		needed by the circumstance.
	172.	Wernicke's aphasia – A fluent aphasia characterized by poor auditory comprehension and errors in the selection of words or sounds that make up words, so that spoken utterances may not make sense.

Apendiks E

Personal na Impormasyon ng mga Nagsagawa ng Balidasyon

MGA EXPERT SA LARANGAN

E1 Physical Therapy

Pangalan: DONALD S. LIPARDO Edad: 37
 Kasarian: Babae ☐ Lalaki ☒
 Lugar ng kapanganakan: STA. MARIA, BULACAN
 Mga nasasalita at nagagamit na wika: FILIPINO, INGLES
 Propesyon: PISIKAL TERAPIST
 Natapos na kurso: BS PHYSICAL THERAPY
 Pamantasang UST
 Pinagtapusan: MS PHYSICAL THERAPY
 Tinapos o naabot sa paaralang graduado: UST
 Pamantasang UST
 Pinagtapusan: 14
 Bilang ng taon ng pagtuturo: 14
 Mga asignaturang itinuturo: THERA EX, CLIN ED
 (Para sa mga OT, PT, SLP)

<u>Nagprapraktis</u>	Bilang ng taon:	
☒ <u>Nagpraktis</u>	Bilang ng taon:	4
<u>Hindi nagprapraktis</u>		

E2 Physical Therapy

Pangalan: CHRISTIAN REY RIMANDO Edad: 29
 Kasarian: Babae ☐ Lalaki ☒
 Lugar ng kapanganakan: QUEZON CITY
 Mga nasasalita at nagagamit na wika: FILIPINO, ENGLISH
 Propesyon: PHYSICAL THERAPIST
 Natapos na kurso: BS PHYSICAL THERAPY, MS PHYSICAL THERAPY
 Pamantasang UNIVERSITY OF SANTO TOMAS
 Pinagtapusan: BS PT AT MS PT
 Tinapos o naabot sa paaralang BS PT AT MS PT

graduado: _____
 Pamantasang UNIVERSITY OF SANTO TOMAS
 Pinagtapusan: _____
 Bilang ng taon ng 6
 pagtuturo: _____
 Mga asignaturang PT3, PT ETHICS, ANA4L, PT INTERNSHIP, PTSEM3, PTSEM4
 itinuturo: _____
 (Para sa mga OT, PT, SLP) ✓ Nagprapraktis Bilang ng 6
 taon: _____
 Nagpraktis Bilang ng _____
 taon: _____
 Hindi
 nagprapraktis

E3 Physical Therapy

Pangalan: DONALD MANLAPAZ Edad: 30
 Kasarian: Babae ✓ Lalaki
 Lugar ng kapanganakan: QUEZON CITY
 Mga nasasalita at nagagamit na FILIPINO, ENGLISH, GERMAN
 wika: _____
 Propesyon: PT
 Natapos na PT
 kurso: _____
 Pamantasang UST
 Pinagtapusan: _____
 Tinapos o naabot sa paaralang MSPT
 graduado: _____
 Pamantasang UST
 Pinagtapusan: _____
 Bilang ng taon ng 8
 pagtuturo: _____
 Mga asignaturang PTSEM, ORGAD, PT4
 itinuturo: _____
 (Para sa mga OT, PT, SLP) ✓ Nagprapraktis Bilang ng 4
 taon: _____
 Nagpraktis Bilang ng _____
 taon: _____
 Hindi
 nagprapraktis

E1 Occupational Therapy

Pangalan: CHERRY MAY A. GABUYO Edad: 35
Kasarian: ☒ Babae ☐ Lalaki
Lugar ng kapanganakan: QUEZON CITY
Mga nasasalita at nagagamit na wika: FILIPINO & INGLES
Propesyon: O.T.
Natapos na kurso: B.S. O.T.
Pamantasang Pinagtapusan: UST
Tinapos o naabot sa paaralang graduado: MASTERAL
Pamantasang Pinagtapusan: KOLEHIYO NG MIRIAM
Bilang ng taon ng pagtuturo: 3
Mga asignaturang itinuturo: OT1, HC, OT9, OT3, ORG & ADM
(Para sa mga OT, PT, SLP) ☒ Nagprapraktis Bilang ng taon: 10
☐ Nagpraktis Bilang ng taon: _____
☐ Hindi nagprapraktis

E2 Occupational Therapy

Pangalan: KIM GERALD G. MEDALLON Edad: 26
Kasarian: ☐ Babae ☒ Lalaki
Lugar ng kapanganakan: TARLAC CITY
Mga nasasalita at nagagamit na wika: TAGALOG, KAPAMPANGAN, ENGLISH
Propesyon: INSTRUCTOR/ OCCUPATIONAL THERAPIST
Natapos na kurso: BS OCCUPATIONAL THERAPY
Pamantasang Pinagtapusan: UST
Tinapos o naabot sa paaralang graduado: MASTER IN HEALTH PROFESSIONS EDUCATION (CANDIDATE)
Pamantasang Pinagtapusan: UP

E3 Occupational Therapy

E1 Speech-Language Pathology

230

Lugar ng kapanganakan: MANILA
 Mga nasasalita at nagagamit na ENGLISH & FILIPINO
 wika:
 Propesyon: SPEECH PATHOLOGIST
 Natapos na kurso: B.S. SPEECH PATHOLOGY
 Pamantasang UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES
 Pinagtapusan:
 Tinapos o naabot sa paaralang MASTER IN HEALTH PROFESSIONS
 graduado: EDUCATION
 Pamantasang UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES
 Pinagtapusan:
 Bilang ng taon ng 12 YRS
 pagtuturo:
 Mga asignaturang MAJOR COURSES
 itinuturo:
 (Para sa mga OT, PT, SLP) ☒ Nagprapraktis Bilang ng taon: 27
☐ Nagpraktis Bilang ng taon: _____
☐ Hindi nagprapraktis

E2 Speech-Language Pathology

Pangalan: JONAH JEROME P. KATALBAS Edad: 27
 Kasarian: ☐ Babae ☒ Lalaki
 Lugar ng kapanganakan: PASAY CITY
 Mga nasasalita at nagagamit na FILIPINO, ENGLISH
 wika:
 Propesyon: SPEECH LANGUAGE PATHOLOGIST
 Natapos na B.S. SPEECH PATHOLOGY
 kurso:
 Pamantasang UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES
 Pinagtapusan:
 Tinapos o naabot sa paaralang MHPED UNITS
 graduado:
 Pamantasang UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES
 Pinagtapusan:
 Bilang ng taon ng 2
 pagtuturo:
 Mga asignaturang FLUENCY, NORMAL SPEECH, MOTOR SPEECH DISORDERS,
 itinuturo: CRANIOFACIAL ANOMALIES

(Para sa mga OT, PT, SLP)	✓	Nagprapraktis	Bilang ng taon:	6
		Nagpraktis	Bilang ng taon:	
		Hindi nagprapraktis		

E3 Speech-Language Pathology

Pangalan: JOYCE ANN R. PONCIANO Edad: 31

Kasarian: ☒ Babae ☐ Lalaki

Lugar ng kapanganakan: MANILA

Mga nasasalita at nagagamit na wika: FILIPINO, ENGLISH, ILOKANO

Propesyon: SLP

Natapos na kurso: BS SP

Pamantasang Pinagtapusan: UP MANILA

Tinapos o naabot sa paaralang graduado: MA EDUCATION MAJOR IN READING EDUCATION

Pamantasang Pinagtapusan: UP DILIMAN

Bilang ng taon ng pagtuturo: 11

Mga asignaturang itinuturo: LANGUAGE, ARTICULATION, FLUENCY

(Para sa mga OT, PT, SLP)	✓	Nagprapraktis	Bilang ng taon:	11
		Nagpraktis	Bilang ng taon:	
		Hindi nagprapraktis		

Mga Expert sa Wika L1

Pangalan: ROBERTO D. AMPIL, PHD Edad: 44

Kasarian: ☐ Babae ☒ Lalaki

Lugar ng kapanganakan: MAYNILA

Mga nasasalita at nagagamit na wika: FILIPINO, ENGLISH

Propesyon: GURO
 Natapos na BSE-FILIPINO
 kurso:
 Pamantasang UE-MANILA
 Pinagtapusan:
 Tinapos o naabot sa paaralang PHD-FILIPINO
 graduado:
 Pamantasang PNU MANILA
 Pinagtapusan:
 Bilang ng taon ng 21
 pagtuturo:
 Mga asignaturang FILIPINO 1-3/ MAJOR
 itinuturo:
 (Para sa mga OT, PT, SLP) Nagprapraktis Bilang ng
taon:
Nagpraktis Bilang ng
taon:
Hindi
nagprapraktis

L2

Pangalan: ZENDEL ROSARIO M. TARUC Edad:
 Kasarian: ☒ Babae ☐ Lalaki
 Lugar ng kapanganakan: MAYNILA
 Mga nasasalita at nagagamit na FILIPINO & ENGLISH
 wika:
 Propesyon: GURO AT MANUNULAT
 Natapos na kurso: BSE-FIL
 Pamantasang PHIL. NORMAL UNIVERSITY
 Pinagtapusan:
 Tinapos o naabot sa paaralang PH.D. IN FILIPINO STUDIES – LANGUAGE,
 graduado: CULTURE & MEDIA
 Pamantasang DE LA SALLE UNIVERSITY, MANILA
 Pinagtapusan:
 Bilang ng taon ng 19
 pagtuturo:
 Mga asignaturang FILIPINO, RESEARCH
 itinuturo:
 (Para sa mga OT, PT, SLP) Nagprapraktis Bilang ng
taon:
Nagpraktis Bilang ng
taon:

Hindi
nagprapraktis

L3

Pangalan: AMUR MAYOR-ASUNCION Edad: 40
Kasarian: ☒ Babae ☐ Lalaki
Lugar ng kapanganakan: MAYNILA
Mga nasasalita at nagagamit na wika: FILIPINO AT INGLES
Propesyon: _____
Natapos na kurso: B.S.E. FILIPINO
Pamantasang PHILIPPINE NORMAL UNIVERSITY
Pinagtapusan: _____
Tinapos o naabot sa paaralang graduado: MASTER OF ARTS IN TEACHING, ED.D.
Pamantasang CULTURAL COLLEGES OF THE PHILIPPINES, ARELLANO
Pinagtapusan: UNIVERSITY
Bilang ng taon ng pagtuturo: 20
Mga asignaturang itinuturo: FILIPINO 1, FILIPINO 2
(Para sa mga OT, PT, SLP)

Nagprapraktis	Bilang ng taon:	_____
Nagpraktis	Bilang ng taon:	_____
Hindi nagprapraktis		_____

APENDIKS F

**Mga Tally Sheet sa Ginawang
Pamimili ng mga
Terminolohiya ng mga
Respondente sa mga Agham
Panrehabilitasyon**

**Tally Sheet sa Ginawang Pamimili ng mga Terminolohiya ng mga Respondente sa
Kursong Occupational Therapy**

Pangalan ng guro: _____ Asignaturang tinuturo: _____

Bilang ng taon ng pagtuturo: _____ Edad (opsyunal): _____

Direksyon: Lagyan ng tsek (✓) ang mga termino na kailangang maisalin sa Filipino ang kahulugan batay sa (1) dalas ng gamit at pagiging eksklusibong salita sa larangan, (2) kahalagahan dahil makatutulong ito sa mga guro at mga mag-aaral upang madaling maunawaan ang mga konsepto at (3) hindi lubhang napakateknikal ng mga salitang ginamit sa depinisyon. *Pumili lamang ng isandaang (100) termino.*

Blg.	Terminolohiya at Kahulugannito	Dapat Isalin	Hindi na Dapat Isalin	Kabuuan
1.	Activities of daily living (ADLs)	3	0	3
2.	Activities	2	1	3
3.	Activity analysis	2	1	3
4.	Activity demands	3	0	3
5.	Adaptation	3	0	3
6.	Analysis of occupational performance	3	0	3
7.	Approaches to intervention	2	1	3
8.	Assessment	2	1	3
9.	Assistive technology and environmental modifications	3	0	3
10.	Attention	0	3	3
11.	Bathing, showering	0	3	3
12.	Beliefs	0	3	3
13.	Care of others	0	3	3
14.	Care of pets	0	3	3
15.	Child rearing	0	3	3
16.	Client factors	2	1	3
17.	Client-centered care (client- centered practice)	2	0	3
18.	Client	3	1	3
19.	Clinical reasoning	2	0	3
20.	Cognition	3	0	3
21.	Communication management	0	3	3
22.	Community Based	1	2	3
23.	Community Development	1	2	3

24.	Conditioning	2	1	3
25.	Consciousness	0	3	3
26.	Consultation Process	2	1	3
27.	Context	3	0	3
28.	Contextual Features	2	1	3
29.	Create, promote (health promotion)	3	0	3
30.	Cultural context	1	2	3
31.	Disability	3	0	3
32.	Domain	1	2	3
33.	Dressing	0	3	3
34.	Driving and community mobility	0	3	3
35.	Education	0	3	3
36.	Electronic Aids to Daily Living (EADLs)	3	0	3
37.	Employment interests and pursuits	2	1	3
38.	Employment seeking and acquisition	2	1	3
39.	Engagement in occupation	2	1	3
40.	Enhancement	2	1	3
41.	Environment	2	1	3
42.	Environmental Modifications	2	1	3
43.	Ergonomics	3	0	3
44.	Establish, restore (remediation, restoration)	3	0	3
45.	Evaluation	3	0	3
46.	Executive Function	2	1	3
47.	Feeding	0	3	3
48.	Financial management	1	2	3
49.	Formal educational participation	2	1	3
50.	Generalization	3	0	3
51.	Goal	2	1	3
52.	Grading	3	0	3
53.	Gross Coordination	2	1	3
54.	Group	0	3	3
55.	Group intervention	2	1	3
56.	Habits	2	1	3
57.	Health	1	0	3
58.	Health management and maintenance	3	2	3
59.	Health promotion	3	0	3
60.	Home establishment and management	2	1	3
61.	Improvement	3	0	3
62.	Independence	3	0	3
63.	Instrumental activities of daily living (IADLs)	3	0	3
64.	Interests	1	2	3

65.	Intervention	3	0	3
66.	Intervention approaches	3	0	3
67.	Least Restrictive Environment (LRE)	2	1	3
68.	Leisure	3	0	3
69.	Leisure exploration	2	1	3
70.	Leisure participation	2	1	3
71.	Maintain	3	0	3
72.	Management	2	1	3
73.	Manipulates	2	1	3
74.	Meal preparation and clean-up	1	2	3
75.	Memory	1	2	3
76.	Modify (compensation, adaptation)	3	0	3
77.	Motor skills	3	0	3
78.	Occupation	3	0	3
79.	Occupation-Based Intervention	3	0	3
80.	Occupational Adaptation	3	0	3
81.	Occupational Environment	3	0	3
82.	Occupational identity	3	0	3
83.	Occupational justice	3	0	3
84.	Occupational performance	3	0	3
85.	Occupational profile	3	0	3
86.	Occupational Therapist (OTR)	2	1	3
87.	Occupational therapy	3	0	3
88.	Occupational Therapy Process	3	0	3
89.	Orientation	1	2	3
90.	Outcome	2	1	3
91.	Participation	2	1	3
92.	Performance patterns	3	0	3
93.	Performance skills	3	0	3
94.	Personal hygiene and grooming	1	2	3
95.	Play	3	0	3
96.	Play exploration	2	1	3
97.	Play participation	2	1	3
98.	Preparatory tasks	3	0	3
99.	Prevent (disability prevention)	3	0	3
100.	Prevention	2	1	3
101.	Process	2	1	3
102.	Process skills	3	0	3
103.	Purposeful Activities	3	0	3
104.	Quality of life	2	1	3
105.	Reevaluation	2	1	3

106.	Rehabilitation	3	0	3
107.	Rest	2	1	3
108.	Rituals	2	1	3
109.	Roles	2	1	3
110.	Routines	2	1	3
111.	Screening	2	1	3
112.	Sleep participation	0	3	3
113.	Sleep preparation	1	2	3
114.	SOAP (Subjective, Objective, Assessment, Plan	2	1	3
115.	Social environment	2	1	3
116.	Social Mobility	3	0	3
117.	Social participation.	2	1	3
118.	Task	2	1	3
119.	Toilet and toilet hygiene	1	2	3
120.	Vestibular	1	2	3
121.	Wellness	2	1	3
122.	Work	3	0	3
123.	Work Hardening	3	0	3

**Tally Sheet sa Ginawang Pamimili ng mga Terminolohiya ng mga Respondente sa
Kursong
Physical Therapy**

Pangalan ng guro: _____ Asignaturang tinuturo: _____

Bilang ng taon ng pagtuturo: _____ Edad (opsyunal): _____

Direksyon: Lagyan ng tsek (✓) ang mga termino na kailangang maisalin sa Filipino ang kahulugan batay sa (1) dalas ng gamit at pagiging eksklusibong salita sa larangan, (2) kahalagahan dahil makatutulong ito sa mga guro at mga mag-aaral upang madaling maunawaan ang mga konsepto at (3) hindi lubhang napakateknikal ng mga salitang ginamit sa depinisyon. *Pumili lamang ng isandaang (100) termino.*

Blg.	Terminolohiya at Kahulugannito	Dapat Isalin	Hindi na Dapat Isalin	Kabu uan
1.	Abduction	3	0	3
2.	Access	1	2	3
3.	Accessory motion	1	2	3
4.	Active assistive range of motion	2	1	3
5.	Active range of motion (AROM)	2	1	3
6.	Activities of daily living (ADLs)	3	0	3
7.	Acute pain	1	2	3
8.	Adaptive equipment	1	2	3
9.	Adduction	3	0	3
10.	Aerobic exercise	2	1	3
11.	Alignment	2	1	3
12.	Ambulation	1	2	3
13.	Anatomy	1	2	3
14.	Angina Pectoris	2	1	3
15.	Aquatic physical therapy	0	3	3
16.	Assessment	3	0	3
17.	Assistive device	3	0	3
18.	Auscultation	1	2	3
19.	Axillary crutches	3	0	3
20.	Basic activities of daily living (BADL)	0	3	3
21.	Bursitis	1	2	3
22.	Cardiac Output	2	1	3
23.	Chronic pain	1	2	3

24.	Clinical reasoning	1	2	3
25.	Closed kinetic chain exercise	0	3	3
26.	Coma	2	1	3
27.	Coordination	3	0	3
28.	Crackles	0	3	3
29.	Cryotherapy	3	0	3
30.	Dependence	2	1	3
31.	Developmental delay	2	1	3
32.	Developmental milestone	1	2	3
33.	Diagnosis	2	1	3
34.	Direct access	3	0	3
35.	Direct supervision	1	2	3
36.	Disability	3	0	3
37.	Dislocation	3	0	3
38.	Dorsal	3	0	3
39.	Dynamic balance	1	2	3
40.	Dysfunction	2	1	3
41.	Dyspnea	2	1	3
42.	Electrical stimulation	3	0	3
43.	Endurance .	3	0	3
44.	Energy Conservation .	2	1	3
45.	Energy conservation	1	2	3
46.	Environmental accessibility	0	3	3
47.	Ergonomics	2	1	3
48.	Evaluation	1	2	3
49.	Examination	2	1	3
50.	Exercise prescription	2	1	3
51.	Exercise stress testing	0	3	3
52.	Expiration	1	2	3
53.	Extension	3	0	3
54.	External rotation	3	0	3
55.	Flexibility	3	0	3
56.	Flexibilityexercise	1	2	3
57.	Flexion	3	0	3
58.	Flexion	0	3	3
59.	Forearm crutches	0	3	3
60.	Fracture	1	2	3
61.	Fremitus	0	3	3
62.	Functional activities	1	2	3
63.	Functional exercise	1	2	3

64.	Functional limitation	2	1	3
65.	Functional mobility skills (FMS)	0	3	3
66.	Functional Reach Test	0	3	3
67.	Glide	0	3	3
68.	Goals	2	1	3
69.	Goniometer	2	1	3
70.	Goniometry	2	1	3
71.	Handicap	3	0	3
72.	Hemiparesis	2	1	3
73.	Hemiplegia	2	1	3
74.	Hydrotherapy	2	1	3
75.	Hypometria	1	2	3
76.	Impairment	3	0	3
77.	Inhalation	0	3	3
78.	Inspiration	2	1	3
79.	Instrumental activities of daily living (IADLs)	0	3	3
80.	Internal rotation	3	0	3
81.	Intervention	2	1	3
82.	Joint mobilization	2	1	3
83.	Joint mobilization	1	2	3
84.	Kinematics	1	2	3
85.	Long-term goals (LTGs)	0	3	3
86.	Manipulation	3	0	3
87.	Manual muscle testing (MMT)	2	1	3
88.	Massage	2	1	3
89.	Mobility	2	1	3
90.	Mobilization	3	0	3
91.	Modality	3	0	3
92.	Motor control	3	0	3
93.	Motor development	2	1	3
94.	Motor learning	3	0	3
95.	Motor program	0	3	3
96.	Muscle endurance	1	2	3
97.	Muscle power	0	3	3
98.	Muscle spasm	3	0	3
99.	Muscle strength	2	1	3
100.	Neurological Physical therapy	1	2	3
101.	Open kinetic chain exercise	0	3	3
102.	Orthopedic Physical Therapy	1	2	3
103.	Orthopnea	1	2	3
104.	Orthosis	2	1	3

105.	Osteoarthritis	2	1	3
106.	Osteoporosis	2	1	3
107.	Outcome measure	3	0	3
108.	Palpation	3	0	3
109.	Parallel bar ambulation	0	3	3
110.	Parallel bars	2	1	3
111.	Paraplegia	3	0	3
112.	Paresthesias	2	1	3
113.	Parkinson disease	1	2	3
114.	Passive range of motion (PROM)	3	0	3
115.	Patient	3	0	3
116.	Pediatric Physical Therapy	1	2	3
117.	Percussion	1	2	3
118.	Physical function	1	2	3
119.	Physical therapist	2	1	3
120.	Physical therapy	3	0	3
121.	Physiologic movement	1	2	3
122.	Physiology	2	1	3
123.	Physiotherapist	0	3	3
124.	Plantar flexion	3	0	3
125.	Prevention	3	0	3
126.	Prognosis	3	0	3
127.	Pronation	3	0	3
128.	Prone	3	0	3
129.	Range of motion (ROM)	3	0	3
130.	Range-of-motion exercise	2	1	3
131.	Reflex Muscle Guarding	1	2	3
132.	Resistance exercise	2	1	3
133.	Respiration	2	1	3
134.	Scoliosis	2	1	3
135.	Self- assessment	1	2	3
136.	Self- mobilization	0	3	3
137.	Self- stretching	2	1	3
138.	Sensation	3	0	3
139.	Short-term memory	0	3	3
140.	Sigh	0	3	3
141.	Skill	3	0	3
142.	Soft tissue mobilization	0	3	3
143.	Spasticity	3	0	3
144.	Special tests	2	1	3
145.	Sprain	3	0	3

146.	Stability	3	0	3
147.	Static balance	1	2	3
148.	Stertorous	0	3	3
149.	Strain	3	0	3
150.	Strength	2	1	3
151.	Stretching	3	0	3
152.	Stridor	0	3	3
153.	Stroke or cerebrovascular accident (CVA)	3	0	3
154.	Stroke volume	1	2	3
155.	Subjective examination	2	1	3
156.	Supination	3	0	3
157.	Supine	3	0	3
158.	Synergy	2	1	3
159.	Task-oriented approach	0	3	3
160.	Tendinitis	2	1	3
161.	Tendinopathy	0	3	3
162.	Tendinosis	0	3	3
163.	Tertiary care	0	3	3
164.	Tetraplegia	1	2	3
165.	Therapeutics	1	2	3
166.	Thermal agent	2	1	3
167.	Trigger points	2	1	3
168.	Validity	2	1	3
169.	Velocity	0	3	3
170.	Ventilation	0	3	3
171.	Ventral	3	0	3
172.	Vertigo	1	2	3
173.	Vital signs	3	0	3
174.	Walker	3	0	3
175.	Wheezing	1	2	3
176.	Whirlpool	1	2	3

**Tally Sheet sa Ginawang Pamimili ng mga Terminolohiya ng mga Respondente sa
Kursong
Speech-Language Pathology**

Pangalan ng guro: _____ Asignaturang tinuturo: _____

Bilang ng taon ng pagtuturo: _____ Edad (opsyunal): _____

Direksyon: Lagyan ng tsek (✓) ang mga termino na kailangang maisalin sa Filipino ang kahulugan batay sa (1) dalas ng gamit at pagiging eksklusibong salita sa larangan, (2) kahalagahan dahil makatutulong ito sa mga guro at mga mag-aaral upang madaling maunawaan ang mga konsepto at (3) hindi lubhang napakateknikal ng mga salitang ginamit sa depinisyon. *Pumili lamang ng isandaang (100) termino..*

Blg.	Terminolohiya at Kahulugannito	Dapat Isalin	Hindi naDapat Isalin	Kabuuan
1.	Affricate	2	1	3
2.	Ambient noise	0	3	3
3.	Anarthia	2	1	3
4.	Aphasia	2	1	3
5.	Ankyloglossia	2	1	3
6.	Apraxia	3	0	3
7.	Articulation	2	1	3
8.	Articulation disorder	3	0	3
9.	Articulators	3	0	
10.	Assimilation	1	2	3
11.	Audiologist	3	0	3
12.	Audition	2	1	3
13.	Auditory processing	3	0	3
14.	Auditory processing disorder	3	0	3
15.	Auditory stimulation	2	1	3
16.	Auditory-verbal therapy	3	0	3
17.	Augmentative and alternative communication (AAC)	3	0	3
18.	Aural rehabilitation	3	0	3
19.	Avoidance behaviours	2	1	3
20.	Babbling	2	1	3
21.	Barium swallows study	1	2	3
22.	Bidialectalism	1	2	3
23.	Bilabial	1	2	3
24.	Bilingual	2	1	3

25.	Bite	2	1	3
26.	Block	1	2	3
27.	Bolus	2	1	3
28.	Canonical babbling	2	1	3
29.	Carryover	1	2	3
30.	Cause-Effect	0	3	3
31.	Central auditory processing disorder	2	1	3
32.	Central lisp	1	2	3
33.	Childhood apraxia of speech	2	1	3
34.	Circumlocutions	3	0	3
35.	Cleft lip	2	1	3
36.	Cleft palate	2	1	3
37.	Cluttering	1	2	3
38.	Coarticulation	2	1	3
39.	Code switching	2	1	3
40.	Cognates	1	2	3
41.	Communication	3	0	3
42.	Conductive hearing loss	1	2	3
43.	Conduction aphasia	2	1	3
44.	Congenital hearing loss	2	1	3
45.	Contextual tests	1	2	3
46.	Conversational repair strategies	1	2	3
47.	Cued speech	0	3	3
48.	Cueing	0	3	3
49.	Deglutition	3	0	3
50.	Decoding	2	1	3
51.	Denasality	1	2	3
52.	Dentition	2	1	3
53.	Dental arch	2	1	3
54.	Developmental apraxia of speech	2	1	3
55.	Developmental language disorder	3	0	3
56.	Diadochokinesis	2	1	3
57.	Diadochokinetic rate	2	1	3
58.	Dialect	1	2	3
59.	Differential diagnosis	2	1	3
60.	Diplophonia	2	1	3
61.	Direct treatment	1	2	3
62.	Disfluent	3	0	3
63.	Disorder of resonance	3	0	3
64.	Distortion	2	1	3

65.	Dysarthria	3	0	3
66.	Dysfluency	3	0	3
67.	Dysphagia	3	0	3
68.	Dysphonia.	2	1	3
69.	Echolalia	2	1	3
70.	Elicit	0	3	3
71.	Establishment	1	2	3
72.	Evaluation	2	1	3
73.	Eye contact	1	2	3
74.	Fluency	3	0	3
75.	Fluency disorder	3	0	3
76.	Fluent	3	0	3
77.	Fluent aphasia	3	0	3
78.	Fluent verbal output	1	2	3
79.	Fricative	2	1	3
80.	Functional voice disorders	2	1	3
81.	Generalization	1	2	3
82.	Habitual pitch level	2	1	3
83.	Hard-of-hearing	1	2	3
84.	Hearing impairment	3	0	3
85.	Hearing threshold	1	2	3
86.	Hypernasality	2	1	3
87.	Hypertonic	1	2	3
88.	Hypotonic	1	2	3
89.	Identification	1	2	3
90.	Idiosyncratic	2	1	3
91.	Indirect treatment	1	2	3
92.	Informal evaluation	2	1	3
93.	Intelligibility	3	0	3
94.	Intensity	1	2	3
95.	Jargon	2	1	3
96.	Jaw grading	1	2	3
97.	Jaw stabilization	1	2	3
98.	Labelling	1	2	3
99.	Labialization	1	2	3
100.	Labiodental	2	1	3
101.	Language	3	0	3
102.	Language disorder	3	0	3
103.	Language sample	2	1	3
104.	Language stimulation/modelling	2	1	3
105.	Lateral lisp	1	2	3

106.	Lipreading	1	2	3
107.	Lisp	2	1	3
108.	Macroglossia	1	2	3
109.	Maintenance	1	2	3
110.	Malocclusion	2	1	3
111.	Microglossia	2	1	3
112.	Misarticulation	2	1	3
113.	Mixed hearing loss	1	2	3
114.	Morpheme	3	0	3
115.	Morphology	3	0	3
116.	Myofunctional therapy	1	2	3
117.	Nasal emission	2	1	3
118.	Nasality	1	2	3
119.	Nonfluent aphasia	3	0	3
120.	Nonverbal communication	3	0	3
121.	Omission	2	1	3
122.	Organic disorder	1	2	3
123.	Otosclerosis	1	2	3
124.	Paraphasia	2	1	3
125.	Paraprofessionals	1	2	3
126.	Phonation	3	0	3
127.	Phonatory disorders	1	2	3
128.	Phoneme	3	0	3
129.	Phonetic placement	1	2	3
130.	Phonological awareness	1	2	3
131.	Phonological disorder	3	0	3
132.	Phonology	3	0	3
133.	Pitch breaks	2	1	3
134.	Postlingual hearing loss	1	2	3
135.	Postponement devices	0	3	3
136.	Pragmatics	3	0	3
137.	Prevention	1	2	3
138.	Primary stuttering	1	2	3
139.	Psychogenic voice disorders	2	1	3
140.	Receptive language	2	1	3
141.	Reverberation	1	2	3
142.	Secondary stuttering	1	2	3
143.	Semantics	3	0	3
144.	Sensorineural hearing loss	2	1	3
145.	Sibilant sound	2	1	3

146.	Situation generalization	1	2	3
147.	Specifically language impaired (SLI)	3	0	3
148.	Speech	3	0	3
149.	Speech appliance	1	2	3
150.	Spontaneous recovery	3	0	3
151.	Spontaneous remission (fluency)	2	1	3
152.	Starter device.	1	2	3
153.	Stimulabilitytesting	3	0	3
154.	Structured treatment	1	2	3
155.	Stuttering	3	0	3
156.	Submucous cleft palate	2	1	3
157.	Substitution	3	0	3
158.	Successive approximation	2	1	3
159.	Syntax	3	0	3
160.	Telegraphic speech	2	1	3
161.	Threshold	2	1	3
162.	Threshold test	1	2	3
163.	Tongue thrust	1	2	3
164.	Total communication	2	1	3
165.	Treatment	1	2	3
166.	Vernacular	1	2	3
167.	Vocal hygiene approach	1	2	3
168.	Vocal mutation	1	2	3
169.	Voice	3	0	3
170.	Voice quality	2	1	3
171.	Voice treatment	1	2	3
172.	Wernicke's aphasia	2	1	3

APENDIKS G

Talatanungan sa Occupational Therapy, Physical Therapy at Speech- Language Pathology

(Acceptability Scale)

Talatanungan sa Occupational Therapy

Panuto:

Sa bawat bilang ay may dalawang hanay ng depinisyon ng termino. Ang unang hanay ay katuturan ng termino na nasusulat sa wikang Ingles o simulaang lengguwahe (SL) samantalang ang susunod na hanay sa ilalim ay ang salin sa Filipino na ginawa ng mananaliksik o ang tunguhang lengguwahe (TL). Pumili at lagyan ng tsek (✓) ang patlang sa tabi ng bilang sa mga opsyong pagpipilian upang matiyak ang pagtanggap ng pagkakasalin ng mga termino at depinisyon gamit ang *Acceptability Scale*. Kung wala sa pagpipilian ay mangyaring isulat sa ibabaang inaakalang angkop na salin.

Ang mga opsiyong pagpipilian ay:

- 4 Lubos na Tinatanggap (Natural at karaniwan ang pagsasalin kaya't lubos na tinatanggap)
- 3 Tinatanggap (Hindi gaanong natural ang pagsasalin. Hindi umaayon sa estruktura at normal na gamit sa Filipino. Maaaring gamiting madalas.)
- 2 Hindi Gaanong Tinatanggap (Hindi umaayon sa natural na estruktura ng wika ang pagsasalin at asiwa ang dating sa normal na gamit, subalit maaaring gamitin paminsan-minsan o kung walang ibang pagpipilian.)
- 1 Hindi Katanggap-Tanggap (Asiwang-asiwa/ Napakahindi natural ang pagkakasalin kaya't hindi ito matanggap.)

Blg.	Terminolohiya at Kahulugannito
1.	Activities of daily living (ADLs) -Activities oriented toward taking care of one's own body. These activities are fundamental to living in a social world; they enable basic survival and well-being.
	Mga gawain sa pangangalaga sa sarili (OT) – Mga gawaing nakatuon sa pangangalaga sa sariling katawan. Ang mga gawaing ito ay mga saligan sa pamumuhay sa sosyal na mundo; ang mga ito ay tumutulong magawa ang mga pangunahing kailangan upang mabuhay at maging mabuti ang kalagayan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
2.	Activities -Actions designed and selected to support the development of performance skills and performance patterns to enhance occupational engagement.
	Mga huwarang gawain – (OT) –Mga pagkilos na idinisenyo at pinili upang suportahan ang paglinang sa kasanayan sa paggawa at huwaran sa paggawa upang mapabuti ang okyupasyunal na pagsasakatuparan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
3.	Activity analysis -Analysis of the typical demands of an activity, the range of skills involved in its performance, and the various cultural meanings that might be ascribed to it.
	Pagsusuri sa Gawain-(OT) – Pagsusuri sa mga karaniwang pangangailangan ng isang gawain, ang saklaw ng mga kasanayang kasangkot sa ganitong paggawa, at ang iba't ibang kahulugang kultural na maaaring ipinalagay na mula dito. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____

4.	Activity demands -Aspects of an activity or occupation needed to carry it out, including relevance and importance to the client, objects used and their properties, space demand, social demands, sequencing and timing, required actions and performance skills, and required underlying body functions and body structures
	Mga pangangailangan sa Gawain- (OT) – Mga aspekto ng isang gawain o okupasyon na kinakailangang maisagawa, kasama ang kahalagahan at importansya nito sa kliyente, mga bagay na ginagamit at kanilang mga katangian, kinakailangang espasyo, panlipunang pangangailangan, pagsusunod-sunod at tamang panahon, mga kailangang aksyon at mga kasanayan sa paggawa, at mga kinakailangang naaayon sa mga gawain ng katawan at mga istruktura ng katawan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
5.	Adaptation -Occupational therapy practitioners enable participation by modifying a task, the method of accomplishing the task, and the environment to promote engagement in occupation.
	Adaptasyon – (OT) – Ang pagbibigay ng pagkakataon ng mga praktisyuner na Occupational therapy na makalahok sa pamamagitan ng pagbabago ng isang gawain, ang pamaraan para tapusin ang gawain, at ang kapaligiran para itaguyod ang pagtupad sa okupasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
6.	Analysis of occupational performance -The step in the evaluation process in which the client's assets and problems or potential problems are more specifically identified through assessment tools designed to

	observe, measure, and inquire about factors that support or hinder occupational performance and in which targeted outcomes are identified.
	Pagsusuri sa okyupasyunal na paggawa-(OT) – Ang hakbang sa proseso ng ebalwasyon ng mga katangian at mga suliranin o maaaring pang maging suliranin upang lubusang matukoy sa pamamagitan ng mga kagamitan sa pagtataya na nakadiseno para magmasid, magsukat, at alamin ang tungkol sa mga salik na sumusuporta o humahadlang sa paggawa sa trabaho at ang hinahangad na kalalabasan ay matukoy. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
7.	Approaches to intervention - Specific strategies selected to direct the process of evaluation and intervention planning, selection, and implementation on the basis of the client's desired outcomes, evaluation data, and evidence. Approaches inform the selection of practice models, frames of references, or treatment theories.
	Mga pamamaraan sa interbensyon-(OT)- Mga tiyak na istratohiyang pinili upang pamahalaan ang proseso ng ebalwasyon at pinaplanong interbensyon na nababatay sa ninanais na kalalabasan ng kliyente, datos ng ebalwasyon, at ebidensya. Mga hakbang na isinasaad ang pagpili ng mga sanayang modelo, mga balangkas ng sanggunian, o mga teorya ng paglulunas. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
8.	Assessment-Specific tools or instruments that are used during the evaluation process.
	Pagtataya (OT) – Mga tiyak na gamit o mga kasangkapang ginagamit sa panahon ng proseso ng ebalwasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

9.	Assistive technology and environmental modifications – Identification and use of assistive technologies (high and low tech), application of universal design principles, and recommends changes to the environment or activity to support the client's ability to engage in occupations. This preparatory method includes assessment, selection, provision, and education and training in use of devices.
	Pantulong na teknolohiya at mga modipikasyon sa kapaligiran – (OT)- Pagtukoy at paggamit ng mga pantulong na teknolohiya (mataas at mababang teknolohiya), paggamit ng mga prinsipyo ng unibersal na disenyo, at nagmumungkahi ng pagbabago sa kapaligiran o gawaing sumusuporta sa kakayahan ng kliyente sa pagtupad ng mga okupasyon. Kasama sa metodo ng paghahandang ito ang pagtataya, pamimili, probisyon, at edukasyon at pagsasanay sa paggamit ng mga kagamitan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
10.	Client factors-Specific capacities, characteristics, or beliefs that reside within the person and that influence performance in occupations. Client factors include values, beliefs, and spirituality; body functions; and body structures.
	Mga salik ng kliyente-(OT) - Tiyak na mga kakayahan, katangian, o paniniwala na tinataglay ng isang tao at ang mga ito ay nakaiimpluwensya sa paggawa sa mga trabaho. Kabilang sa mga salik ng kliyente ang mga pagpapahalaga, paniniwala, at ispirituwalidad; mga gamit ng katawan, at istruktura ng katawan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

	—
11.	Client-centered care (client- centered practice)-Approach to service that incorporates respect for and partnership with clients as active participants in the therapy process. This approach emphasizes clients' knowledge and experience, strengths, capacity for choice and overall autonomy.
	Pangangalagang nakatuon sa kliyente (Pagprapraktis na nakatuon sa kliyente) – (OT) - Isang pamamaraan sa paglilingkod na isinasama ang paggalang at pakikipagtulungan samga kliyente bilang aktibong kalahok sa proseso ng therapy. Ang pamamaraang ito ay nagbibigay diin sa kaalaman at karanasan, mga kalakasan, kakayahan sa pamimili at pangkalahatang awtonomiya ng kliyente. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____ _____
12.	Client-Person or persons (including those involved in the care of client), group (collective of individuals, e.g., families, workers, students, or community members), or population (collective of groups or individuals living in a similar locale-e.g., city, state, or country- or sharing the same or like concerns).
	Kliyente – (OT) – Tao o mga taong (kabilang yaong kasangkot sa pangangalaga sa kliyente), pangkat (kalipunan ng indibidwal, hal. mga pamilya, mga manggagawa, mga mag-aaral, o miyembro ng komunidad), o populasyon (kalipunan ng mga pangkat o mga indibidwal na namumuhay sa tulad na lokalidad, hal. lungsod, estado, o bansa – o nagbabahaginan ng mga magkakatulad na mga adhikain). 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____ _____
13.	Clinical reasoning-Process used by practitioners to plan, direct, perform, and reflect on client care.
	Klinikal na pangangatwiran –(OT) - Prosesong ginagamit ng

	praktisyuner para maplano, mapangasiwaan, magawa, at mapag-isipan ang pangangalaga sa kliyente. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
14.	Cognition – Mental process including attention, memory, emotional control, motor control, sensory processing, and thinking.
	Kognisyon – (OT) – Prosesong mental na kinabibilangan ng atensyon, memorya, pagkontrol ng emosyon, pagkontrol ng motor, paproproseso ng pandama, at pag-iisip. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
15.	Community Development – Community consultation, deliberation, and action to promote individual, family, and communitywide responsibility for self-sustaining development, health, and well-being.
	Pagpapaunlad ng komunidad-(OT) – Pagsangguni sa komunidad, pakikipagtalakayan, at mga hakbang sa pagpapalaganap ng indibidwal, pamilya, at buong komunidad na pananagutan para sa tuluy-tuloy na pansariling pag-unlad, kalusugan, at mabuting kalagayan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
16.	Conditioning – Designing situations that increase or decrease the likelihood of a behaviour being performed.
	Pagkokondisyon –(OT)- Mga idinidisenyong sitwasyon na nagpapataas o nagpapababa sa pagnanais na gawin ang isang kilos.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
17.	Consultation Process – Type of intervention in which practitioners use their knowledge and expertise to collaborate with the client; involves identifying the problem, creating possible solutions, trying solutions, and altering them as necessary for greater effectiveness; consultant is not directly responsible for the outcome of the intervention.
	Proseso ng konsultasyon- (OT)- Uri ng interbensyon na ang praktisyuner ay gumagamit ng kanilang kaalaman at kahusayan sa pakikipagtulungan ng kliyente, bahagi ang pagtukoy sa suliranin, paglikha ng mga posibleng solusyon, pagsubok sa mga solusyon, at pagpapalit ng mga ito kung kinakailangan para mas maging epektibo; ang konsultant ay walang direktang pananagutan sa magiging kalalabasan ng interbensyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
18.	Context- Variety of interrelated conditions within and surrounding the client that influence performance, including cultural, personal, temporal, and virtual contexts.
	Konteksto (OT) –Iba’t ibang uri ng magkakaugnay na mga kondisyon na nasa loob at sa paligid ng kliyente na nakaiimpluwensya sa paggawa, kabilang ang mga kontekstong kultural, personal, temporal, <i>virtual</i>. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____

19.	Contextual Features – Cultural, physical, social, personal, spiritual, temporal, and virtual aspects of home, school, work, and community settings that facilitate or hinder participation.
	Kontekstwal na mga katangian (OT) – Kultural, pisikal, sosyal, personal, ispiritwal, temporal at <i>virtual</i> na mga aspekto ng tahanan, paaralan, trabaho, at mga seting sa komunidad na nakatutulong o nakasagabal sa pakikilahok. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
20.	Create, promote (health promotion) – An intervention approach that does not assume a disability is present or that any aspect would interfere with performance. This approach is designed to provide enriched contextual and activity experiences that will enhance performance for all people in the natural contexts of life.
	Paglikha, pagtataguyod (pagtataguyod ng kalusugan)-(OT)- Isang paraan ng interbensyon na hindi ipinalalagay na kapansananang makikita o walang anumang magiging hadlang sa paggawa. Ang paraang ito ay idinisenyo upang makapagbigay ng pinagyamang konteksto at mga karanasan sa gawain na maaaring makapagpabuti sa paggawa ng lahat ng tao sa natural na konteksto ng buhay. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
21.	Disability – Impairments, limitations, of activity and function, and activity restrictions.
	Kapansanan (OT) – Mga kapansanan, limitasyon sa gawain at tungkulin, at mga restriksyon sa gawain. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____

22.	Dressing – Selecting clothing and accessories appropriate to time of day, weather, and occasion; obtaining clothing from storage area; dressing in in a sequential fashion; fastening and adjusting clothing and shoes; and applying and removing personal devices, prosthetic devices, or splints.
	Pagbibihis – Pamimili ng damit at karagdagang gamit na nababagay sa oras, panahon at okasyon; pagkuha ng damit mula sa lalagyan; pagbibihis ay bunga ng gawain, pagkakabit at pag-aayos ng damit at sapatos; ang palalagay at pag-aalis ng personal na kagamitan, mga kagamitang prostetiko at mga balangkat. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
23.	Driving and community mobility – Planning and moving around in the community and using public or private transportation, such as driving walking, bicycling, or accessing and riding in buses, taxi cabs, or other transportation systems.
	Pagmamaneho at paggalaw sa komunidad – Pagpapanukala at pagkilos sa paligid ng komunidad at paggamit ng pampubliko at pribadong transportasyon tulad ng pagmamaneho, paglalakad, pagbibisikleta o paggamit at pagsakay sa mga bus, mga taxi at iba pang sistema ng transportasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
24.	Electronic Aids to Daily Living (EADLs) – Provide the user with control over appliances and other electronic devices within the environment; a wide variety of switches interface with EADLs to allow individuals with a variety of skills.

	Mga elektronikong pantulong para sa pang-araw-araw na pamumuhay (OT) – Binibigyan ang gumagamit ng kontrol sa mga kagamitang dekuriente at iba pang elektronikong kagamitan na nasa kapaligiran; sa napakaraming uri ng mga <i>switches interface</i> sa EADLs para hayaan ang indibidwal na magkaroon ng iba’t ibang kasanayan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
25.	Employment interests and pursuits –Identifying and selecting work opportunities based on assets, limitations, likes, and dislikes relative to work.
	Mga interes sa mapapasukan at mga hangarin (OT) - Pagtukoy at pamimili ng mga pagkakataong magtrabaho batay sa magagandang katangian, mga limitasyon, mga gusto at mga hindi gusto na may kaugnayan sa trabaho. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
26.	Employment seeking and acquisition – Advocating for oneself; completing, submitting, and reviewing appropriate application materials; preparing for interviews; participating in interviews and following up afterward; discussing job benefits; and finalizing negotiations.
	Paghahanap at pagkakamit ng trabaho (OT) – Itaguyod ang sarili; kompletihin, magpasa, at repasuhin samga kinakailangang mga materyales sa pag-aaplay; maghanda sa mga panayam; makilahok sa mga panayam at i-follow-up pagkatapos; pagtalakay sa mga benepisyo sa trabaho; at pagsasapinal ng mga negosasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____

27.	Engagement in occupation- Performance of occupations as the result of choice, motivation, and meaning within a supportive context and environment.
	Pagsasagawa ng okupasyon – (OT) - Paggawa sa mga okupasyon bilang resulta ng pamimili, motibasyon, at kabuluhan na nasa sumusuportang konteksto at kapaligiran. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
28.	Enhancement – Outcomes targeted when a performance limitation is not currently present. These outcomes reflect the development of performance skills and performance patterns that augment existing performance in life occupations.
	Pagpapabuti – (OT) - Mga hinahangad na kalalabasan kapag ang limitasyon sa paggawa ay wala sa kasalukuyan. Ang mga kinalabasang ito ay nagpapakita ng pag-unlad sa paggawa sa mga kasanayan at mga hulwaran sa paggawa na nagdadagdag sa kasalukuyang paggawa ng mga okupasyon sa buhay. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
29.	Environment- External physical and social conditions that surround the client and in which the client's daily life occupations occur.
	Kapaligiran –(OT)- Panlabas na pisikal at kalagayang panlipunan na nakapaligid sa kliyente na kung saan ang okupasyon ay nangyayari sa pang-araw-araw na buhay. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

30.	Environmental Modifications – Making minor or major alteration or changes to the environment to support the occupational performance of individuals or groups.
	Mga modipikasyon sa kapaligiran –(OT) –Pagsasagawa ng mga maliliit at malalaking alterasyon o pagbabago sa kapaligiran upang masuportahan ang okupasyunal na paggawa ng mga indibidwal o mga pangkat. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
31.	Ergonomics – Scientific discipline concerned with the understanding of interactions among humans and other elements of a system; profession that applies theory, principles, data, and methods to design in order to optimize human well-being and overall system performance.
	Ergonomiks –(OT)- Siyentipikong disiplina na nauukol sa pag-unawa sa mga interaksyon ng mga tao at iba pang mga elemento ng isang sistema,mga propesyong ginagamitan ng teorya, mga simulain, datos, at mga metodo sa pagdidisenyo upang magawa ang buong makakaya upang matamo ang mabuting kalagayan ng tao at ang kabuuang sistema ng paggawa. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
32.	Establish, restore (remediation, restoration) –An intervention approach designed to change client variables to establish a skill or ability that has not yet developed or to restore a skill or ability that has been impaired.
	Pagtatatag, pagpapanumbalik (paglulunas, pagpapanauli) (OT) –

	Isang paraan ng interbensyong nakadiseno upang palitan ang mga baryabol ng kliyente para mapagtibay ang kasanayan o kakayahan na hindi pa nalilinigang o mapanatili ang kasanayan o kakayahan na napinsala. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
33.	Evaluation–“Process of obtaining and interpreting data necessary for intervention. This includes planning for and documenting the evaluation process and results”
	Ebalwasyon – (OT) – Proseso sa pagkakamit at pagpapakahulugan sa mga datos na kinakailangan sa interbensyon. Kasama rito ang pagplaplano at pagdodokumento sa proseso at mga resulta ng ebalwasyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
34.	Executive Function – Ability to organize, problem-solve, and engage in independent behaviour.
	Tungkulin bilang tagapagpaganap- (OT) – Kakayahang mag-organisa, lumutas ng problema, at magsakatuparan ng malayang gawi. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
35.	Formal educational participation – Participating in academic (e.g. math, reading, degree coursework), non-academic (e.g. recess, lunchroom, hallway), extracurricular (e.g. sports, band, cheerleading,

	dances), and vocational (prevocational and vocational) educational activities.
	Pakikilahok sa pormal na edukasyon – (OT) – Pakikilahok sa akademik (hal. matematika, pagbasa, digri ng gawain sa aralin), hindi akademiko (hal. reses, silid-tanghalian, pasilyo), ekstra kurikular (hal. isports, banda, cheerleading, pagsasayaw), at bokasyonal (pre-bokasyunal, at bokasyonal) mga gawaing pang-edukasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
36.	Generalization – Spontaneous ability to transfer what is learned in one situation to a different situation.
	Paglalahat – (OT) – Likas na kakayahang mailipat kung ano ang natutuhan sa isang sitwasyon sa iba pang sitwasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
37.	Goal- Measurable and meaningful, occupation-based, long-term or short-term aim directly related to the client's ability and need to engage in desired occupations.
	Tunguhin- (OT) – Nasusukat at makabuluhan, batay sa okupasyon, pangmatagalan o pangmaikling panahong layunin na may tuwirang kaugnayan sa kakayahan ng kliyente at pangangailangan sa pagtupad ng mga nais na okupasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____

38.	Grading – Sequentially increasing demands of an occupation to stimulate improved function or reducing the demands to respond to client difficulties in performance.
	Pagagrado- (OT) – Pagsusunod-sunod sa dumaraming pangangailangan ng isang okupasyon upang pasiglahing mapabuti ang pagganap o mabawasan ang pangangailangan sa pagtugon sa kahirapan sa paggawa ng kliyente. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
39.	Gross Coordination - The combined activity of many muscles into smooth patterns and sequences of motion; smooth, directed, and fluid actions supporting everyday activities.
	Gross Coordination (OT) – Ang magkakasamang gawain ng mga kalamnan upang magkaroon ng maayos at pagkakasunud-sunod ng kilos; nakatuon at tuluy-tuloy na pagkilos na sumusuporta sa araw-araw na mga gawain. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
40.	Group intervention- Skilled knowledge and use of leadership techniques in various settings to facilitate learning and acquisition by clients across the lifespan of skills for participation, including basic social interaction skills, tools for self-regulation, goal setting, and positive choice making, through the dynamics of group and social interaction. Groups may be used as a method of service delivery.
	Pangkatang interbensyon (OT) – Dalubhasang kaalaman at paggamit ng teknik sa pamumuno sa iba’t ibang pagkakataon upang mapabilis ang pagkatuto at pagkakamit nito ng mga kliyente sa kabila ng haba o itinatagal ng mga kasanayan sa pakikilahok, kasama ang batayang kasanayan sa panlipunang interaksyon, mga kagamitan para sa pansariling regulasyon, pagkakaroon ng layunin, at positibong paggawa ng pamimili, sa pamamagitan ng mga dinamikong pangkat at

	panlipunang interaksyon. Ang mga pangkat ay maaaring magamit bilang pamamaraan ng paghahatid ng serbisyo. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
41.	Habits –Acquired tendencies to respond and perform in certain consistent ways in familiar environments or situations; specific, automatic behaviours performed repeatedly, relatively automatically, and with little variation. Habits can be useful, dominating, or impoverished and can either support or interfere with performance in areas of occupation.
	Mga gawi (OT) - Natamong mga pag-uugali para makatugon at makaganap sa paraang walang pagbabago sa mga pamilyar na mga kapaligiran o mga sitwasyon; partikular, ang awtomatikong mga kilos na ginagawa nang paulit-ulit, awtomatik na ito, at may kaunting pag-iiba. Ang mga gawi ay maaaring nakabubuti, nangingibabaw, o nagpapahirap at maaaring sumuporta o nakahahadlang sa paggawa sa mga uri ng okupasyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____ _____
42.	Health management and maintenance- Developing, managing, and maintaining routines for health and wellness promotion, such as physical fitness, nutrition, decreased health risk behaviors, and medication routines.
	Pamamahala sa kalusugan at pagpapanatili (OT)- Paglinang, pamamahala, at pagpapanatili ng mga nakaugalian para sa kalusugan at pagpapalaganap ng mabuting kalagayan, tulad ng pisikal na kalusugan, nutrisyon, pagbabawas ng mga ugaling mapanganib sa kalusugan, at mga nakaugaliang paggamot. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

43.	Health promotion –Process of enabling people to increase control over, and to improve, their health. To reach a state of complete physical, mental, and social well-being, an individual or group must be able to identify and realize aspirations, to satisfy needs, and to change or cope with the environment.
	Pagtataguyod ng kalusugan (OT) - Proseso na ginagawang mapataas ang control ng tao sa lahat, at mapabuti ang kanilang kalusugan. Para marating ang isang kalagayang ganap ang pisikal, mental, at kagalingang panlipunan, ang indibidwal o pangkat ay kinakailangang matukoy at mapagtanto ang mga hangaring matugunan ang mga pangangailangan, at ng mabago o makaangkop sa kapaligiran. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
44.	Home establishment and management- Obtaining and maintaining personal and household possessions and environment (e.g. home, yard, garden, appliances, vehicles), including maintaining and repairing personal possessions (e.g. clothing, household items) and knowing how to seek help or whom to contact.
	Pagtatatag ng tahanan at pamamahala(OT) – Pagtatamo at pagpapanatili ng personal at mga ari-arian ng buong pamilya at kapaligiran (hal. tahanan, bakuran, halamanan, mga kagamitan, mga sasakyan), kabilang na ang pagpapanatili at pakukumpuni ng mga personal na ari-arian (hal. mga damit, mga gamit sa tahanan) at paano malaman kung paano hihingi ng tulong o sino ang tatawagan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

45.	Improvement – Outcomes targeted when a performance limitation is present. These outcomes reflect increased occupational performance for the person, group, or population.
	Pagpapabuti (OT) – Nilayong resulta kapag ang limitasyon sa paggawa ay tinataglay. Ang mga resultang ito ay nagpapakita ng pagtaas ng okupasyunal na paggawa ng isang tao, pangkat o populasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
46.	Independence –Self-directed state of being characterized by an individual's ability to participate in necessary and preferred occupations in a satisfying manner irrespective of the amount or kind of external assistance desired or required.
	Pagsasarili (OT) –Kalagayang pansarili na inilarawan sa pamamagitan ng kakayahan ng isang tao na lumahok sa mahalaga at napiling okupasyon sa kasiya-siyang paraan labas sa dami o uri ng panlabas na tulong na inaasahan o kinakailangan 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
47.	Instrumental activities of daily living (IADLs) - Activities that support daily life within the home and community and that often require more complex inter-actions than those used in ADLs.
	Nakatutulong na mga gawain sa araw-araw na pamumuhay (OT) - Mga gawaing sumusuporta sa araw-araw na buhay sa loob ng tahanan at komunidad at yaong madalas na nangangailangan ng higit na masalimuot na interaksyon kaysa doon sa ginagamit sa mga gawain sa pangangalaga sa sarili. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____

48.	Intervention –Process and skilled actions taken by occupational therapy practitioners in collaboration with the client to facilitate engagement in occupation related to health and participation. The intervention process includes the plan, implementation, and review.
	Interbensyon (OT) – Proseso at dalubhasang aksyong ginagawa ng mga praktisyuner na occupational therapy sa pakikipagtulungan ng kliyente upang mapagaan ang pagsasakatuparan sa okupasyon na nauugnay sa kalusugan at pakikilahok. Kasama sa proseso ng interbensyon ang pagplaplano, implementasyon, at pagsusuring muli. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
49.	Intervention approaches – Specific strategies selected to direct the process of interventions on the basis of the client’s desired outcomes, evaluation data, and evidence.
	Mga paraan ng interbensyon (OT) – Mga tiyak na istratohiyang pinili para mapatnubayan ang proseso ng interbensyon na ibinatay sa gustong kalalabasan ng kliyente, ebalwasyon ng mga datos, at ebidensya. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
50.	Least Restrictive Environment (LRE) – Environment that provides maximum interaction with nondisabled peers and is consistent with the needs of the child/student.
	Pinakahangganan ng kapaligiran (OT) – Kapaligirang nabibigay ng lubusang interaksyon sa mga kasamahang walang kapansanan at naaayon sa mga pangangailangan ng bata/ mag-aaral. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

51.	Leisure –“Non-obligatory activity that is intrinsically motivated and engaged in during discretionary time, that is, time not committed to obligatory occupations such as work, self-care, or sleep”.
	Paglilibang (OT) –“Hindi obligadong gawain na likas na nakapagpapasigla at ginagawa sa panahong ang sarili ang nagpapasya sa oras, na, ang oras ay hindi inilalaan sa mga kinakailangang okupasyon tulad ng trabaho, pag-aalaga sa sarili, o pagtulog”. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
52.	Leisure exploration – Identifying interests, skills, opportunities, and appropriate leisure activities.
	Paghahanap ng paglilibangan (OT) – Pagtukoy sa mga interes, mga kasanayan, oportunidad at angkop na gawaing panlibangan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
53.	Leisure participation – Planning and participating in appropriate leisure activities with other occupations; and obtaining, using, and maintaining equipment and supplies as appropriate.
	Paglahok sa paglilibang (OT) – Pagpapalano at pakikilahok sa mga angkop na mga gawaing panlibang sa iba pang mga okupasyon; at pagkakamit, paggamit, at pagmimentina ng mga kagamitan gaya sa naangkop. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

54.	Maintain – An intervention approach designed to provide the supports that will allow clients to preserve the performance capabilities they have regained, that continue to meet their occupational needs, or both. The assumption is that without continued maintenance intervention, performance would decrease, occupational needs would not be met, or both, thereby affecting health, well-being, and quality of life.
	Pagpapanatili (OT) – Isang pamamaraang interbensyong dinisenyo upang magbigay ng suporta na magpapahintulot sa mga kliyente na mapanatili ang kakayahan sa paggawa na kanilang naibalik, na magpapatuloy na matugunan ang pangangailangang okupasyunal, o pareho. Ipinapalagay na kung walang patuloy na pagpapanatiling interbensyon, ang paggawa ay mababawasan, hindi matutugunan ang mga okupasyunal na pangangailangan, o pareho, sa gayon naapektuhan ang kalusugan, mabuting kalagayan, at kalidad ng buhay. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
55.	Management – Process of guiding a work unit by planning for future work obligations, organizing employees into functional units, directing employees in the process of completing daily work tasks, and controlling work processes and systems to ensure adequate quality to work out-put.
	Pamamahala (OT) - Proseso sa pagsubaybay sa yunit ng trabaho sa pamamagitan ng pagpapalano sa mga kinakailangangs gawain sa darating na panahon, pag-oorganisa ng mga empleyado sa kapaki-pakinabang na mga yunit, paggabay samga empleyado sa proseso ng pagtatapos ng pang-araw-araw na gawain, at pagkokontrol ng mga proseso sa paggawa at mga sistema para matiyak na sapat ang kalidad ng produkto sa trabaho. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

56.	Manipulates Uses dexterous finger movements, without evidence of fumbling, when manipulating task objects (e.g. manipulating buttons when buttoning).
	Pagmanipula (OT) – Mahusay na paggamit ng mga daliri, walang ebidensya ng pangangapa, may gawaing nagmamanipula ng mga bagay (hal.pagmamanipula ng mga butones kapag nagbubutones). 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
57.	Modify (compensation, adaptation) – An intervention approach directed at “finding ways to revise the current context or activity demands to support performance in the natural setting,(including) compensatory techniques...(such as) enhancing some features to provide cues or reducing other features to reduce distractibility.
	Pagmomodipika (kompensasyon, adaptasyon) (OT) –Isang pamamaraan ng interbensyon na gumagabay sa paghanap ng mga paraan upang baguhin ang kasalukuyang kontekto o mga gawaing kinakailangan para suportahan ang paggawa sa natural na seting, (kabilang) mga konpensatori na teknik... (tulad ng) pagpapahusay ng ilang mga katangian para magbigay ng mga palatantaan o pagbabawas ng ibang katangian para mabawasan ang kalituhan.
58.	Motor skills-Learned and goal directed movement requiring some degree of precision and accuracy.
	Motor skills (OT) – Natutuhan at may layuning pagkilos kilos na nangangailangan ng ilang antas ng katiyakan at pagiging eksakto. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
59.	Occupation- Daily life activities in which people engage. Occupations occur in context and are influenced by the inter-play among client factors, performance skills, and performance patterns. Occupation occur

	over time; have purpose, meaning, and perceived utility to the client; and can be observed by others (e.g. preparing a meal) or be known only to the person involved (e.g. learning through reading a textbook) .Occupation can involve the execution of multiple activities for completion and can result in various outcomes. The <i>Framework</i> identifies a broad range of occupation categorized as activities of daily living, instrumental activities of daily living, rest and sleep, education, work, play, leisure, and social participation.
	Okupasyon (OT) – Pang-araw-araw na gawain sa buhay na ginagawa ng tao. Ang okupasyon ay nagaganap sa konteksto at naiimpluwensyahan ng pakikisangkot ng mga salik ng kliyente, mga kasanayan sa paggawa, at mga hulwaran sa paggawa. Ang okupasyon ay nangyayari <i>overtime</i>; may layunin, makabuluhan at nakikitang may gamit sa kliyente; at maaaring mamasid ng iba (hal. paghahanda ng pagkain) o maaaring nakakaalam lamang ay mismong tao (hal. pagkatuto sa pamamagitan ng pagbabasa ng mga batayang aklat). Maaaring kasama sa okupasyon ang pagsasagawa ng iba’t ibang gawain para kompletihin at maaaring magresulta sa iba’t ibang resulta. Ang Balangkas ay tumutukoy sa malawak na saklaw ng okupasyon na inuuri bilang mga gawain sa araw-araw na buhay, instrumental na mga gawain sa araw-araw na buhay, pamamahinga at pagtulog, edukasyon, trabaho, paglilibang, at panlipunang pakikilahok. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
60.	Occupation-Based Intervention – A client-centered intervention in which the occupational therapy practitioner and client collaboratively select and design activities that have specific relevance or meaning to the client and support the client’s interest, needs, health, and participation in daily life.
	Interbensyong nakabatay sa okupasyon (OT) – Isang interbensyong nakatuon sa kliyente na ang praktisyuner na occupational therapy at kliyente ay nagtutulungan sa pagpili at pagdidisenyo ng mga gawaing tiyak na makabuluhan sa kliyente at sumusuporta sa interes, pangangailangan, kalusugan, at pakikilahok sa araw-araw na buhay ng kliyente. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

61.	Occupational Adaptation – Constructing a positive occupational identity and achieving occupational competence over time in the context of one’s environment. Normative process, internal to the person, by which competence in occupational functioning develops.
	Adaptasyong okupasyunal (OT) – Pagbuo ng isang positibong pagkakakilanlang okupasyunal at pagkakamit ng kahusayang okupasyunal sa panahong itinakda sa konteksto ng kapaligiran ng isang tao. Pamantayang proseso, internal sa tao, na ang kahusayan sa tungkuling okupasyunal ay nalilinig. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
62.	Occupational Environment – One of the three primary elements in the theory of occupational adaptation. In contrast with other environments, the occupational environment calls for an occupational response from the individual in the context of work, play/ leisure, or self-maintenance. The contexts are shaped by unique physical, social, and cultural influences.
	Kapaligirang okupasyunal (OT) – Isa sa tatlong pangunahing mga elemento sa teorya ng adaptasyong okupasyunal. Di tulad ng ibang mga kapaligiran, ang kapaligirang okupasyunal ay nananawagan sa isang tugong okupasyunal mula sa indibidwal sa konteksto ng trabaho, laro/libangan, o pagtataguyod sa sarili. Ang konteksto ay nahuhubog ng katangi-tanging pisikal, panlipunan, at mga impluwensyang kultural. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

63.	Occupational identity-Composite sense of which one is and wishes to become as an occupational being generated from one's history of occupational participation.
	Pagkakakilanlang okupasyunal (OT) – Makahulugang kalagayan na kinaroroonan at hinahangad na maging isa ng okupasyunal ng nalilikha mula sa kaligiran ng okupasyunal na nilahukan ng isang tao. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
64.	Occupational justice-A justice that recognizes occupational rights to inclusive participation in everyday occupation for all persons in society, regardless of age, ability, gender, social class, or other differences. Access to and participation in the full range of meaningful and enriching occupations afforded to others, including opportunities for social inclusions and the resources to participate in occupation to satisfy personal, health, and societal needs.
	Katarungang okupasyunal (OT) – Katarungang kumikilala sa karapatang okupasyunal na kinikilalang paglahok sa pang- araw-araw na okupasyon para sa lahat ng mga tao sa lipunan, di alintana ang edad, kakayahan, kasarian, antas panlipunan, at iba pang pagkakaiba-iba. Maaaring matamo at pakikilahok sa buong saklaw ng makahulugan at nagpapaunlad na mga okupasyong maisasagawa ng mga iba, kasama ang mga pagkakataong mapabilang sa lipunan at mga mapagkukunan para lumahok sa okupasyon para pansariling kasiyahan, kalusugan, at panlipunang mga pangangailangan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
65.	Occupational performance- Act of doing and accomplishing a selected action, activity, or occupation that results from the dynamic transaction among the client, the context, and the activity. Improving or enabling skills and patterns in occupational performance leads to engagement in occupations or activities.
	Paggawang okupasyunal (OT) – Akto ng paggawa at

	pagsasakatuparan ng napiling pagkilos, gawain, o okupasyon na nagreresulta mula sa dinamikong transaksyon sa mga kliyente, ang konteksto, at ang gawain. Mga kasanayang nagpapabuti at nagagawa at mga hulwaran sa paggawang okupasyunal tungo sa pagganap sa okupasyon o mga gawain. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
66.	Occupational profile- Summary of the client's occupational history and experiences, patterns of daily living, interests, values, and needs. Okupasyunal na propayl (OT) – Lagom ng okupasyunal na kaligiran ng kliyente at mga karanasan, mga hulwaran ng araw-araw na pamumuhay, mga interes, mga pagpapahalaga, at mga pangangailangan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
67.	Occupational Therapist (OTR) – Graduate of an accredited occupational therapy program who has completed fieldwork and passed the certification examination administered by the National Board for Certification of Occupational Therapy (NBCOT); also referred to as a certified occupational therapist or registered occupational therapist. Occupational therapist (OT) –Nagtapos sa isang kinikilalang programa sa occupational therapy na nakompleto ang <i>fieldwork</i> at ipinasa ang sertipikasyong pagsusulit na pinamahalaan ng National Board for Certification of Occupational Therapy (NBCOT); tumutukoy rin ito bilang sertipikadong occupational therapist o rehistradong occupational therapist. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____

68.	Occupational therapy- Therapeutic use of everyday life activities (occupations) with individuals or groups for the purpose of enhancing or enabling participation in roles, habits, routines, and rituals in home, school, workplace, community, and other settings. Occupational therapy practitioners use their knowledge of the transactional relationship among the person, his or her engagement in valued occupations, and the context to design occupation-based intervention plans that facilitate change or growth in client factors (values, beliefs, and spirituality; body functions, body structures) and performance skills (motor, process, and social interaction) needed for successful participation. Occupational therapy practitioners are concerned with the end result of participation and thus enable engagement through adaptations and modifications to the environment or objects within the environment when needed. Occupational therapy services are provided for habilitation, rehabilitation, and promotion of health and wellness for clients with disability- and non-disability-related needs. These services include acquisition and preservation of occupational identity for those who have or are at risk for developing an illness, injury, disease, disorder, condition, impairment, disability, activity limitation, or participation restriction.
	Occupational therapy (OT) –Terapyutik na gamit ng mga gawain sa araw-araw na buhay (mga okupasyon) kasama ng mga indibidwal o mga pangkat para sa layuning mapabuti o maisagawa ang mga ginagampanan sa pakikilahok, mga gawi, mga kinaugalian, at mga ritwal sa tahanan, paaralan, pagawaan, komunidad, at iba pang mga seting. Ang mga occupational therapist ay ginagamit ang kanilang kaalaman sa transaksyonal na pakikitungo sa bawat tao, ang kanyang pagtupad sa pinahahalagahang mga okupasyon at ang konteksto na idisenyo ang mga planong interbensyon na ibinatay sa okupasyon na magpapadali sa pagbabago o pag-unlad ng mga salik ng kliyente (mga pagpapahalaga, mga paniniwala, at ispiituwalidad; gamit ng katawan, mga istruktura ng katawan) at mga kasanayan sa paggawa (motor, proseso, at panlipunang interaksyon) kinakailangan para sa matagumpay na pakikilahok. Ang mga praktisyuner ay may kalamayan sa huling resulta ng pakikilahok at sa gayong paraan maisasagawa ang obligasyon sa pamamagitan ng adaptasyon at mga modipikasyon sa kapaligiran o sa mga bagay na nasa kapaligiran kung kinakailangan. Ang mga serbisyo ng occupational therapy ay nagkakaloob ng habilitasyon, rehabilitasyon at pagpapalaganap ng kalusugan at kagalingan para sa mga kliyente na may kapinsalaan sa katawan at ng walang kapinsalaan sa katawan-nauugnay na mga pangangailangan.

	Kasama sa sa mga serbisyong ito ang pagtatamo at pagpapanatili ng pagkakakilanlang okupasyunal para sa mga mayroon o nasa panganib na magkaroon ng karamdaman, kapinsalaan, sakit, balisang kondisyon, kawalang kakayahan, limitasyon sa gawain o restriksyon sa pakikilahok. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
69.	Occupational Therapy Process – Problem-solving method used by occupational therapy practitioners to help clients improve their occupational performance; consists of theory selection, evaluation, problem definition, intervention planning, intervention implementation, and reevaluation.
	Prosesong occupational Therapy (OT) - Pamamaraan problema at solusyon ay ginagamit ng mga praktisyuner na occupational therapy para matulungan ang mga kliyente na mapabuti ang kanilang okupasyonal na paggawa; binubuo ng pagpili ng teorya, ebalwasyon, depinisyon ng porblema, pagpapalano ng interbensiyon, pagsasakatuparan ng interbensiyon at muling ebalwasyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____ _____
70.	Outcome –End result of the occupational therapy process; what clients can achieve through occupational therapy intervention.
	Kinalabasan (OT)- Nilalayong resulta ng proseso ng occupational therapy; kung ano ang matatamo ng kliyente sa pamamagitan ng interbensiyon ng occupational therapy. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____

	—
71.	Participation – Engagement in desired occupations in ways that are personally satisfying and congruent with expectations with the culture. Pakikilahok (OT) - Paggawa sa mga nais na mga okupasyon sa paraan na nagbibigay kasiyahan sa sarili at umaalinsunod sa mga inaasahan ng kultura. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
72.	Performance patterns- Habits, routines, roles, and rituals used in the process of engaging in occupations or activities; these patterns can support or hinder occupational performance. Mga padron sa paggawa (OT)- Mga gawi, nakaugaliang pamamaraan, mga tungkulin, at mga ritwal na ginagamit sa proseso ng pagtupad sa mga okupasyon o mga gawain; ang mga padrong ito ay maaaring makatulong o maging hadlang sa okupasyunal na paggawa. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
73.	Performance skills- Goal-directed actions that are observable as small units of engagement in daily life occupations.They are learned and developed over time and are situated in specific contexts and environments. Mga kasanayan sa paggawa (OT) – Mga may layuning paggawa na namamasid bilang iilang mga yunit ng pakikilahok sa mga okupasyon sa araw-araw na buhay. Ito ay natutuhan at nalilinig sa pagdaan ng panahon at nalalagay sa tiyak na konteksto at kapaligiran. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____

74.	Play – “Any spontaneous or organized activity that provides enjoyment, entertainment, amusement, or diversion”.
	Laro (OT)- “Alinmang kusa o organisadong gawain na nagdudulot ng kasiyahan, nakakalibang, nakakaaliw, o dibersiyon.” 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
75.	Play exploration- Identifying appropriate play activities, including exploration play, practice play, pretend play, games with rules, constructive play, and symbolic play.
	Paghahanap ng laro (OT)- Pagtukoy sa naangkop na mga gawain sa paglalaro, kasama ang pagtuklas ng laro, pagsasanay ng laro, pagpapanggap na paglalaro, mga larong may mga tuntunin, konstruktibong laro, at mga simbolikong laro. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
76.	Play participation – Participating in play; maintaining balance of play with other occupations; and obtaining, using, and maintaining toys, equipment, and supplies appropriately.
	Pakikilahok sa laro (OT)- Pakikilahok sa laro; pagpapanatili ng balanse ng laro sa ibang mga okupasyon; at pagtatamo, paggamit, at wastong pagmimintina ng mga laruan, kagamitan at suplay. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

	—
77.	Preparatory tasks- Actions selected and provided to the client to target specific client factor or performance skills. Tasks involve active participation of the client and sometimes comprise engagements that use various materials to stimulate activities or components of occupations. Preparatory tasks themselves may not hold inherent meaning, relevance, or perceived utility as stand-alone entities.
	Mga gawain sa paghahanda (OT)- Mga piniling aksiyon at ibinibigay sa kliyente para targetin ang tiyak na salik ng kliyente o mga kasanayan sa paggawa. Kasama sa mga gawain ang aktibong pakikilahok ng kliyente at minsan binubuo ng mga pakikilahok na gumagamit ng iba't ibang materyales o para pasiglahin ang mga gawain o ang mga bahagi ng mga okupasyon. Ang mga gawain bilang pahahanda ay maaaring hindi mapanghahawakang katutubo o likas na kahulugan, kahalagahan o pinaniniwalaang gamit bilang isang entidad. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
78.	Prevent (disability prevention) An intervention approach designed to address the needs of clients with or without a disability who are at risk for occupational performance problems. This approach is designed to prevent the occurrence or evolution of barriers to performance in context. Interventions may be directed at client, context, or activity variables.
	Pag-iwas (pag-iingat sa karamdaman) (OT) - Isang paraan ng interbensyon na idinisenyo upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga kliyente na may karamdaman o walang karamdaman at nasa panganib para sa mga suliraning magampanan ang trabaho. Ang paraang ito ay idinesenyo upang maiwasan ang pagkakaroon o ang ebolusyon ng mga hadlang sa paggawa sa konteksto. Ang mga interbensyon maaaring ilaan sa kliyente, konteksto, o mga bagay na nakapagpapabago sa gawain. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____

79.	Prevention – Education or health promotion efforts designed to identify, reduce, or prevent the onset and reduce the incidence of unhealthy conditions, risk factors, diseases, or injuries. Occupational therapy promotes a healthy lifestyle at the individual, group, community, and governmental or policy level.
	Paraan ng pag-iingat (OT) - Edukasyon o mga pagpupunyagi sa pagpapalaganap ng kalusugan na dinisenyo para matukoy, mabawasan o maiwasan ang pagsisimula at mabawasan ang kaso ng pagkakasakit, mga salik ng kapahamakan, mga sakit o mga pinsala. Itinataguyod ng occupational therapy ang isang malusog na estilo ng pamumuhay ng isang indibidwal, pangkat, komunidad at pampamahalaan at antas pampolisiya. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
80.	Process – Way in which occupational therapy practitioners operationalized their expertise to provide services to clients. The occupational therapy process includes evaluation, intervention, and targeted outcomes; occurs within the purview of the occupational therapy domain; and involves collaboration among the occupational therapist, occupational therapy assistant, and client.
	Proseso (OT)- Paraan na ang propesyonal na occupational therapy ay pinapairal ang kanilang kadalubhasaan para magbigay ng mga serbisyo sa mga kliyente. Ang proseso ng occupational therapy ay kabilang ang ebalwasyon, interbensyon at ang mga inaasam na mga kalalabasan; nangyayari sa loob ng saklaw na larangan ng occupational therapy; at kasangkot ang kolaborasyon ng mga occupational therapist, katuwang na occupational therapy at ng kliyente. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

81.	Process skills –“Occupational performance skills [e.g., ADL process skills, school process skills] observed as a person (1) selects, interacts with, and uses task tools and materials; (2) carries out individual actions and steps; and (3) modifies performance when problems are encountered”
	Mga kasanayan sa pagproproseso (OT)- “Mga kasanayan sa okupasyunal na paggawa [hal.ang naprosesong kasanayan sa pangangalaga sa sarili, pampaaralang na prosesong mga kasanayan] napansin bilang tao (1) pumipili, nakikitungo sa iba, at gumagamit ng mga kagamitan sa gawain at mga materyales; (2) itinataguyod ang indibidwal na mga kilos at mga hakbang; at (3) nagbabago ng paggawa kapag may mga suliraning kinakaharap.” 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
82.	Purposeful Activities – Goal-directed behaviours leading to an occupation that are designed or graded to help a client develop, recover from an impairment, or learn an adaptive approach.
	Malayuning mga gawain (OT)- Mga ugaling pinagtibay ng layunin tungo sa isang okupasyon na idinisenyo o na nilalagyan ng grado para matulungan ang kliyente na bumuti, gumaling mula sa pinsala, o matuto ng paraang nakaaangkop. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
83.	Quality of life –Dynamic appraisal of life satisfaction (perception of progress toward identified goals) , self-concept (beliefs and feelings about oneself), health and functioning (e.g., health status, self-care capabilities), and socioeconomic factors (e.g., vocation, education, income).
	Kalidad ng buhay (OT)- Mabisang pagtataya ng kasiyahan sa buhay (pagkaunawa sa pag-unlad tungo sa natukoy na mga layunin), konsepto

	sa sarili (mga paniniwala at mga nararamdaman tungkol sa sarili), kalusugan at pagganap (hal.kalagayan ng kalusugan,mga kakayahang sa pag-aalaga sa sarili), at mga salik na sosyo-ekonomiko (hal.bokasyon, edukasyon, pinagkakakitaan). 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
84.	Reevaluation –Reappraisal of the client's performance and goals to determine the type and amount of change that has taken place.
	Re- ebalwasyon (OT)- Muling pagtataya sa pagganap ng kliyente at mga layunin para alamin ang uri at dami ng pagbabago na nagawa. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
85.	Rehabilitation –Rehabilitation services are provided to persons experiencing deficits in key areas of physical and other types of function or limitations in participation in daily life activities. Interventions are designed to enable the achievement and maintenance of optimal physical, sensory, intellectual, psychological, and functional levels. Rehabilitation services provide tools and techniques needed to attain desired levels of independence and self-determination.
	Rehabilitasyon- Mga serbisyong panrehabilitasyong ibinigay sa mga taong nakakaranas ng mga kakulangan sa mahahalagang parte ng pisikal at iba pang uri ng gawain o mga limitasyon sa pakikilahok sa mga gawain sa pang-araw-araw na buhay. Ang mga interbensyon ay idinisenyo upang makatulong ang mga bagay na nagawa o naisakatuparan at pagpapanatili ng pinakamahusay na pisikal, padama, pangkaisipan, sikolohikal, at mga antas ng pagtupad. Ang serbisyong panrehabilitasyon ay nagbibigay ng kagamitan at mga teknik na kinakailangan para makamit ang inaasam na mga antas ng kalayaan at pansariling determinasyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

86.	Rest – Engaging in quiet and effortless actions that interrupt physical and mental activity, resulting in a relaxed state; included are identifying the need to relax; reducing involvement in taxing physical, mental, or social activities; and engaging in relaxation or other endeavors that restore energy and calm and renew interest in engagement.
	Pamamahinga (OT)- Pagiging okupado sa matahimik at walang kahirap-hirap na gawain na gumagambala sa pisikal at mental na gawain, na nagdudulot ng kalagayang nakapahinga, kasama ang pagkilala sa pangangailangan na magpahinga; pagbabawas na pakikisangkot sa marahang pisikal, mental o sosyal na mga gawain; at pakikisangkot sa paglilibang o iba pang pagpupunyagi na nagpapanumbalik ng lakas at mahinahon at pagbabago ng interes sa pakikisangkot. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
87.	Rituals – Symbolic actions with spiritual, cultural, or social meaning contributing to the client’s identity and reinforcing values and beliefs. Rituals have strong affective component.
	Mga Ritwal- Mga simbolikong aksyon kasama ang ispiritwal, kultura, o sosyal na kahulugan na nakatutulong sa pagkakakilanlan ng kliyente at papapalakas ng mga pagpapahalaga at mga paniniwala. Ang mga ritwal ay may malakas na impluwensya. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
88.	Roles – Sets of behaviors expected by society and shaped by culture

	and context that may be further conceptualized and defined by the client.
	Mga tungkulin- Mga pangkat ng mga ugaling inaasahan ng lipunan at hinubog ng kultura at konteksto na maaaring higit na pinag-isipan at nutukoy ng kliyente. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
89.	Routines – Patterns of behaviour that are observable, regular, and repetitive and that provide structure for daily life.They can be satisfying and promoting or damaging. Routines require momentary time commitment and are embedded in cultural and ecological contexts.
	Mga nakaugalian- Mga hulwarang ugali na kapuna-puna, palagian at paulit-ulit at nagbibigay ng kaayusan sa araw-araw na buhay. Ang mga ito ay maaaring nakasisiya at nagpapalaganap o nakapipinsala. Ang mga nakasanayang ugali ay nangangailangan ng panandaliang oras ng pagtatalaga ng sarili at ang nakatanim sa kultural at ekolohikal na konteksto. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____ _____
90.	Screening – Obtaining and reviewing data that are relevant to a potential client to determine the need for further evaluation and intervention.
	Pagsasala- Pagkakamit at pagsusuring muli ng mga kinakailangang impormasyon na may kaugnayan sa posibleng maging kliyente upang alamin ang higit pang ebalwasyon at interbensyon 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____

	—
91.	Sleep participation- Taking care of personal needs for sleep, such as ceasing activities to ensure onset of sleep, napping, and dreaming; sustaining a sleep state without disruption; and performing nighttime care of toileting needs and hydration; also includes negotiating the needs and requirements of and interacting with others within the social environment such as children or partners, including providing nighttime caregiving such as breastfeeding and monitoring the comfort and safety of others who are sleeping.
	Paglahok sa pagtulog- Pangangalaga sa personal na mga pangangailangan para sa pagtulog tulad ng pagtigil sa mga gawainupang matiyak ang pagsisimula ng pagtulog, pag-idlip at pananaginip; pagpapanatili ng kalagayan ng pagtulog na walang abala, ang pagsasagawa ng pangangalaga sa gabi ng mga pangangailangan sa pagbabanyo at <i>hydration</i>, kabilang ang pakikipag-unawaan sa mga kakulangan at pangangailangan at pakikipagtulungan sa iba na nasa kapaligirang sosyal tulad ng mga bata o asawa, kasali ang pagbibigay ng pangangalagang ibinibigay sa gabi tulad ng pagpapasuso at pababantay sa kaginhawahan at kaligtasan ng iba pang natutulog. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
92.	Sleep preparation - (1)Engaging in routines that prepare the self for a comfortable rest, such as grooming and undressing, reading or listening to music to fall asleep, saying goodnight to others, and engaging in meditation or prayers; determining the time of day and length of time of time desired for sleeping and time needed to wake; and establishing sleep patterns that support growth and health(patterns are often personally and culturally determined).(2)Preparing the physical environment for periods of unconsciousness, such as making the bed or space on which to sleep; ensuring warmth or coolness and protection; setting an alarm clock; securing the home, such as locking doors or closing windows or curtains; and turning off electronics or lights.
	Paghahanda sa pagtulog- (1.) Pagtupad sa kalakaran na naghahanda sa sarili para sa isang maginhawang pamamahinga, tuladng pag-aayos at paghuhubad ng damit, pagbabasa o pakikinig ng musika upang makatulog, pagsasabing <i>good night</i> sa iba at ang pagsasagawa ng pagninilay o pananalangin, pag-alam sa oras ng araw at haba ng oras

	na nais matulog at oras na kinakailangang sa paggising; at pagpapanatili ng mga huwaransa pagtulog na sumusuporta sa paglaki at kalusugan (ang mga huwaran ay madalas na may pinagbatayan pansarili at pangkultural. (2.) Paghahanda sa pisikal na kapaligiran sa mga panahon ng kawalang-malay, tulad ng pag-aayos ng higaan o lugar kung saan matutulog, pagtitiyak sa kainitan o kalamigan at proteksyon; pagseset ng <i>alarm clock</i>; pagtitiyak sa kaligtasan ng tahanan tulad ng pagkakandado ng pinto o pagsasara ng mga bintana o ng mga kurtina; pagpatay ng mga elektroniko at mga ilaw. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
93.	SOAP (Subjective, Objective, Assessment, Plan) – A type of progress note written in a standard format so that specific information is easy to find.
	Subhetibo, Obhetibo, Asesment, Plano (SOAP)- Isang uri ng tala ng pag-unlad na nasususkat sa batayang pormat upang madaling makita ang mga tiyak na impormasyon 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____
94.	Social environment – Presence of, relationships with, and expectations of persons, groups, and populations with whom clients have contact (e. g., availability and expectations of significant individuals, such as spouse, friends, and caregivers.
	Kapaligirang Sosyal- Sa harap ng, kaugnayan sa at mga inaasahan ng mga tao, pangkat, at populasyon na nakasalamuha ng kliyente (hal. Pagkamayroon at mga inaasahan ng mahahalagang indibidwal, tulad ng asawa, mga kaibigan at tagapagbigay ng pangangalaga. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____

95.	Social Mobility – The degree to which, in a given society an individual's social status can change throughout the life course or the degree to which that individual's offspring and subsequent generations move up and down the class system.
	Panlipunang mobilidad- (OT)-Ang antas na sa isang lipunan ng indibidwal ay maaaring magbagoang kanyang katayuang sa kabuuang takbo ng buhay niya o ang antas na ang mga supling ng indibidwal at ang mga sumunod na henerasyon ay gumalaw pataas o pababa sa sistema pag-uuri. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
96.	Social participation – “Interweaving of occupations to support desired engagement in community and family activities as well as those involving peers and friends” or involvement in a subset of activities that involve social situations with others and that support social interdependence. Social participation can occur in person or through remote technologies such as telephone calls, computer interaction, and video conferencing.
	Panlipunang pakikisangkot(OT)- Paghahabi-habi ng mga okupasyon para suportahan ang ninanais na pakikisangkot sa mga gampanin sa komunidad at pamilya maging yaong kasangkot na mga kasama at mga kaibigan o pagkakasangkot sa isang <i>subset</i> ng mga gawain na kasangkot ang panlipunan sitwasyon kasama ng iba at nagsusuporta sa pagtutulungang panlipunan. Ang panlipunang pakikilahok ay maaaring mangyari sa tao o sa pamamagitan ng dating teknolohiya tulad ng mga tawag sa telepono, interaksyon sa kompyuter at <i>video conferencing</i>. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

	—
97.	Task –What individuals do or have done (e.g., drive, bake a cake, dress, make abed) Gawain- Kung ano ang ginagawa o nagawa ng mga indibidwal (hal. pagmamaneho, pagluluto ng cake, pagbibihis, pag-aayos ng higaan) 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____ _____
98.	Wellness – Perception of and responsibility for psychological and physical well-being as these contribute to overall satisfaction with one’s life situation. Wellness- Pagkakaunawa sa at responsibilidad para sa kabutihang sikolohikal at pisikal ang mga ito ay nagbibigay ng pangkalahatang kasiyahan sa sitwasyon ng buhay ng isang tao. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____ _____
99.	Work –Labor or exertion; to make, construct, manufacture, form, fashion, or shape objects; to organize, plan, or evaluate services or processes of living or governing; committed occupations that are performed with or without financial reward. Trabaho- Paggawa o pagsisikap; para nakagawa, makabuo, makayari, o hubugin ang mga bagay para isaayos, planuhin o suriin ang mga serbisyo o mga proseso ng pamumuhay o pamamahala; mga okupasyong buong-pusong ginagampanan, mayroon man o walang pinansyal na kapalit. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____

100.	Work Hardening – Highly structured, goal-oriented, individualized treatment program designed to maximize the individual's ability to return to work.
	Work Hardening- Lubhang binalangkas, malayunin, at programa sa indibidwal na paggamot o paglunas na nakadisenyo para lubusang magamit ang kakayahan ng indibidwal na muling makapagtrabaho. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

Panuto:

Ang mga opsiyong pagpipilian ay:

2.	Active assistive range of motion –Joint movement in which the patient may be assisted either manually or mechanically through an arch of movement.
	Aktibong umaasisti sa saklaw ng paggalaw- pagkilos ng kasukasuan na ang pasyente ay maaariing asisitihang manwal o mekanikal sa pamamagitan ng arkong paggalaw 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
3.	Active range of motion (AROM) Ability of the patient to voluntarily move a limb through an arch.
	Aktibong abot ng pagkilos- kakayahan ng pasyente na boluntaryong maigalaw ang braso sa pamamagitan ng arko. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
4.	Activities of daily living (ADLs) –Activities in which individuals participate daily to meet their basic needs. Examples include bathing, dressing, using the toilet, and eating.
	Mga gawain sa araw-araw na pamumuhay- Mga gawain na ang indibidwal ay lumalahok araw-araw upang matugunan ang kanilang pangunahing mga pangangailangan. Mga halimbawa nito ay paliligo, pagsusuot ng damit, paggamit ng palikuran at pagkain. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

5.	Adduction – Movement of a bone or limb toward the middle of the body. Adaksiyon —Paggalaw ng buto o braso tungo sa gitna ng katawan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
6.	Aerobic exercise – Any sustained exercise where the required energy is supplied by the available oxygen within the system. Eyrobik na ehersisyo - ano mang natatagalang ehersisyo na kung saan ang kinakailangag lakas ay natutustusan ng magagamit na oksiheno na nasa sistema. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
7.	Alignment – Position of one component relative to another; alignment refers to both angular and linear positions. Pagkakahanay - Posisyon ng isang bahagi na nauugnay sa iba, ang pagkakahanay ay tumutukoy sa mga posisyong may anggulo at palinya. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
8.	Angina Pectoris – A sensation of pain in the chest.A condition in which the heart muscle receives an insufficient blood supply.

	Angina Pectoris- Ang pakiramdam ng may sumasakit sa dibdib. Isang kondisyon na ang kalamnan ng puso ay kulang ang dugong tinatanggap na panustos. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
9.	Assessment –measurement which physical therapists make a clinical judgement.
	Pagtantiya- pagsusukat ng physical therapist upang makagawa ng klinikal na pagpapasya. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
10.	Assistive device –Device that provides individuals with assistance to perform tasks or during periods of mobility .Examples include canes, walkers, and adapted keyboards.
	Umaasisteng kagamitan- Kagamitan na nagbibigay sa indibidwal ng tulong upang magawa ang mga gawain o kaya ay sa panahon ng madaling pagkilos o paggalaw. Kabilang sa mga halimbawang ay mga tungkod, mga andador, at mga iniangkop na keyboards. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
11.	Axillary crutches – Wooden or metal crutches, adjustable or nonadjustable that fit under a person's upper arms and into the axilla and have a handpiece to grasp.
	Mga pangkilikiling saklay- Kahoy o metal na mga saklay, naiaayos o

	hindi naiaayos na sukat sa ilalim ng mga braso at sa kilikili at may hawakan na maaaring hawakan nang mahigpit. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
12.	Cardiac Output – The amount of blood that is pumped from the heart during each contraction.
	Cardiac Output- Ang dami ng dugo na ibinobomba mula sa puso sa panahon ng bawat kontraksyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
13.	Coma – a state in which there is no eye opening (even to pain), failure to obey commands, and inability to utter recognizable words.
	Kawalang malay-tao- kalagayan na nakapikit ang mata (kahit may masakit), pagkabigo na sumunod sa mga utos, at kawalang-kakayahan na makasambit ng mauunawaang mga salita. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
14.	Coordination – Using the right muscles at the right time with correct intensity. Coordination is the basis of smooth and efficient movement, which often occurs automatically.
	Koordinasyon- Paggamit ng nararapat na kalamnan sa tamang oras na may tamang tindi. Ang koordinasyon ay ang batayan ng maaayos at episiyenteng pagkilos, na madalas ay awtomatikong nagyayari.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
15.	Cryotherapy – Application of cold agents to cause decreases in blood flow and metabolism, which result in a decrease in swelling and pain.
	Cryotherapy- Paggamit ng mga bagay na malamig upang magdulot ng pagbagal ng daloy ng dugo at metabolismo, na magreresulta sa pagbagal ng pamamaga at pagkirot. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
16.	Dependence – a state requiring some level of human assistance.
	Pag-asa sa tulong ng iba- ang kalagayang nangangailangan ng ilang antas ng tulong ng ibang tao. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
17.	Developmental delay – Failure to attain predictable movement patterns or behaviours associated with children of a similar chronologic age.
	Pagkabalam sa Pagbuti- Kabiguan na maabot ang hinuhulaang mga huwarang kilos o mga pag-uugali na nauugnay sa mga batang may katulad na kronolohiyang edad. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____

18.	Diagnosis – Final interpretation of findings based on examinations.
	Pagsusuri at pag-aaral sa uri ng karamdaman- Panghuling interpretasyon ng mga kinalabasan batay sa mga eksaminasyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
19.	Direct access – Availability of the physical therapist to anyone seeking physical therapy services without stipulation of a referral by another health care provider.
	Tuwirang Paglapit- Pagkakaroon ng physical therapist sa sinumang naghahanap ng serbisyo ng physical therapy na walang istipulasyon ng pagsangguni sa ibang nagbibigay ng pangangalaga sa kalusugan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
20.	Disability –An ability to perform an activity in the manner or range considered normal for that individual; the result of impairment.
	Pagkainutil- ang kakayahang gawin ang gawain sa paraan o antas na itinuturing na normal para sa indibidwal; ang resulta ng kapinsalaan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
21.	Dislocation – Displacement of a bone or vertebral body from its normal position.
	Pagkawala sa lugar- Pagkawala sa dating lugar ng buto o ng gulugod

	ng katawan mula sa normal na posisyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
22.	Dorsal – Relating to the back or posterior of a structure. Some of the dorsal surfaces of the body are the back , buttocks, calves and the knuckle side of the hand.
	Likuran- Iniuugnay sa likod o sa dakong likuran ng isang istruktura. Ang ilang mga nasa likod na bahagi ng katawan ay likod, mga puwit, mga alakalakan, o likod ng binti at ang mga gilid na sugpungan ng daliri ng kamay. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
23.	Dysfunction- Any functional disability.
	Di normal na pagtatrabaho ng anumang bahagi ng katawan- anumang pagganap sa pagkainutil. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
24.	Dyspnea – Shortness of breath.
	Dyspnea- Kakapusan ng hininga. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____

25.	Electrical stimulation – Application of electricity at specified locations to stimulate nerves, muscles, and other soft tissues to reduce pain and swelling, to increase strength and range of motion, and to facilitate wound healing.
	Pagkoryenteng Pampasigla- paggamit ng koryente sa tiyak na lokasyon upang pasiglahin ang mga nerbiyo, mga kalamnan, at iba pang malalambot na himaymay para mabawasan ang pangingirot at pamamaga, upang madagdagan ang lakas at antas ng pagkilos at upang mapabilis ang paggaling ng sugat. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
26.	Endurance – Energy consumption required to complete a functional task.
	Tibay o tatag ng katawan- paggamit ng enerhiyang kinakailangan upang matapos tuparin ang isang gawain. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
27.	Energy Conservation – The adoption of strategies that reduce overall energy requirements of the task and overall level of fatigue.
	Pagtitipid ng Enerhiya- ang paggamit ng mga estratehiya na magbabawas sa pangkalahatang kinakailangang enerhiya sa gawain at pangkalahatang antas ng pagkapagod. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

28.	Ergonomics – The account of how the workplace relates to the human and its function.
	Ergonomiks- Ang pagsasaalang-alang kung paano ang lugar na pinagtrabahuhan ay nakaaangkop sa tao at kanyang gawain. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
29.	Examination – Process of gathering information about the past and current status of the patient/ client.
	Pagsusuri- Proseso ng paglikom ng impormasyon tungkol sa nakaraan at kasalukuyang kalagayan ng pasyente /kliyente. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
30.	Exercise prescription – An individualized exercise program involving frequency, intensity, time (duration), and type (FITT).
	Tagubiling Ehersisyo- Isang programa ng ehersisyo na isinasaalang-alang ang pangangailangan ng bawat isa na kakailanganin ng dalas,tindi, oras (tagal), at uri ng (FITT). 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
31.	Extension – Movement that increases or straightens the angle between two adjoining body parts or bones.

	Ekstensiyon- Kilos na nagdaragdag o itinutuwid ang angulo sa pagitan ng dalawang magkatabing mga bahagi ng katawan o mga buto. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
32.	External rotation – Outward turning or pivoting around an axis.
	Palabas na Pag-ikot- papalabas na pagtalikod o pag-ikot sa paligid ng aksis. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
33.	Flexibility – Ability to move a limb segment through a range of motion.
	Pagkanababaluktot—kakayahang igalaw ang bahagi ng kamay, paa, braso sa pamamagitan ng layong abot ng paggalaw. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
34.	Flexion – Movement that decreases the angle between two adjoining body parts or bones.
	Pagbabaluktot- Paggalaw na binabawasan ang anggulo sa pagitan ng dalawang magkalapit na mga bahagi ng katawan o mga buto. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____

35.	Functional limitation – Decreased ability of a person to perform a task, without regard to the context or environment.
	Limitasyon sa Pagtupad- Pagbaba ng kakayahan ng isang tao na isakatuparan ang gawain, na walang pagsasaalang-alang sa konteksto o kapaligiran. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
36.	Goals – Measurable, functional objectives that are linked to a problem identified in a patient evaluation.
	Mga Hangarin- Nasusukat, naisasakatuparang layunin na nauugnay sa isang natukoy na suliranin batay sa ebalwasyon ng isang pasyente. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
37.	Goniometer – Instrument used to measure and document ROM.
	Goniometer- Instrumentong ginagamit para masukat at madokumento ang ROM. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
38.	Goniometry – Methods to measure and document ROM.

	Goniometry- Mga pamamaraan sa pagsukat at pagdokumento ng ROM 4_____3_____2_____1_____ _____ _____ _____ _____
39.	Handicap – The social disadvantage for an individual that results when an impairment or disability prevents an individual from fulfilling his or her normal role.
	Kapansanan- Ang panlipunang hadlang sa isang indibidwal na nagreresulta kung ang pagkapinsala o pagkabalda ay humahadlang sa indibidwal sa pagsasakatuparan ng kanyang normal na tungkulin. 4_____3_____2_____1_____ _____ _____ _____ _____
40.	Hemiparesis – Partial or incomplete paralysis affecting one half of the body.
	Hemiparesis- Parsyal o di kompletong pagkaparalisa na nakakaapekto sa kalahati ng katawan. 4_____3_____2_____1_____ _____ _____ _____ _____
41.	Hemiplegia – Paralysis of one half of the body
	Hemiplegia- Pagkaparalisa ng kalahati ng katawan. 4_____3_____2_____1_____ _____ _____

42.	Hydrotherapy – Use of therapeutic effects of water by immersing the body part or entire body into a tank of water.
	Hydrotherapy- Paggamit ng terapeutikong mga epekto ng tubig sa pamamagitan ng paglubog ng bahagi ng katawan o ng buong katawan sa tanki ng tubig. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
43.	Impairment – Any loss or abnormality of anatomic, physiologic, or psychologic structure or function; a direct and natural consequence of pathology or insult.
	Pagkapinsala- Ano mang pagkawala o abnormalidad sa anatomiko, pisyolohiko, o sikolohikong istruktura o tungkulin, isang direkta at likas na resulta ng patolohiya o insulto. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
44.	Inspiration – The active phase of respiration when the person breaths in; also referred to as inhalation.
	Pahinga- Ang aktibong bahagi ng paghinga kung ang paghinga ng isang tao ay papasok.; ito ay tinatawag ding inhilasyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

45.	Internal rotation –Inward turning or pivoting around an axis. Papaloob na pag-ikot- papaloob ng pagliko o pag-ikot sa paligid ng aksis. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
46.	Intervention – Procedure conducted with the patient/ client to achieve the desired outcomes. Interbensiyon- Pamamaraang ginagawa sa pasyente/kliyente para makamit ang ninanais na mga kalalabasan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
47.	Joint mobilization -Technique used when a patient's dysfunction is the result of joint stiffness or hypomobility (loss of motion); applies to joint-specific passive movements, either oscillatory (rapid, repeated movements) or sustained. Mobilisasyon ng kasukasuan- Teknik na ginagamit kapag ang isang pesyente na may di normal na pagtratabaho ng ano mang bahagi ng katawan ay bunga ng paninigas ng kasukasuan o hindi maigalaw; tumutukoy sa tiyak na pasibong paggalaw ng kasukasuan , maaaring pauguy-ugoy (mabilis, paulit-ulit na mga galaw) o hanggang matagalan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
48.	Manipulation – Refers to the therapeutic application of force with the goal of restoring normal tissue integrity and normal motion and the

	elimination of biomechanically based pain.
	Manipulasyon- Tumtukoy sa paggamit ng nakagagaling na puwersa na may hangaring panatilihin ang normal na integridad ng himaymay at normal na paggalaw at ang pagtatanggal ng biyomekanikal na pinangagalingan ng kirot. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
49.	Manual muscle testing (MMT)- Test allowing the therapist to assign a specific grade to muscle, based on whether the patient can hold the limb against gravity, how much manual resistance can be tolerated, and whether there is full range of motion at a joint.
	Manuwal na Pagsusuri ng Kalamnan- Pagsusuring pinahihintulutan ang therapist na magtakda ng tiyak na grado sa kalamnan, batay sa kung ang pasyente ay may kakayahang iangat ang paa, kamay, o braso, gaano ang manwal na pagkontra ang kayang tagalan, at kung mayroong ganap na antas ng paggalaw sa kasukasuan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
50.	Massage – Systematic use of various manual strokes designed to produce certain physiologic, mechanical, and psychological effects.
	Pagmamasahé- Sistematikong paggamit ng iba't ibang manwal na paghagod na idinisenyo para makapagpakita ng ilang mga epektong pisyolohiko, mekanikal at sikolohikal. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____

51.	Mobility – Initial movement in a functional pattern range of motion is available for movement to occur and there is sufficient motor unit activity to indicate muscle contraction.
	Madaling Paggalaw- Panimulang pagkilos sa isang huwarang tungkuling antas ng pagkilos na magagamit para maganap ang pagkilos at mayroong sapat na motor yunit na gawain na magpapakita ng kontraksyon ng kalamnan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
52.	Mobilization – Passive stretching movements performed by a therapist at a speed slow enough that the patient can stop the movement.
	Mobilisasyon-Pasibong pagbabanat na mga kilos na ginagawa ng therapist sa bilis na may sapat na bagal na ang pasyente ay maaaring ihinto ang paggalaw. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
53.	Modality –A physical agent that uses physical forces to accomplish a therapeutic goal. Any physical phenomenon (e.g. pressure, heat, cold, electricity, sound, light) may be utilized.
	Modality- Pisikal na “agent” na gumagamit ng puwersang pisikal upang maisakatuparan ang hangaring paglulunas. Ano mang penomenong pisikal (hal. pwersa, init, lamig, elektrisidad, tunog, ilaw) ay maaaring gamitin. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____

54.	Motor control – Ability to manipulate movement and nonmovement of the body's musculoskeletal components.
	Motor Kontrol- Kakayahang manipulahin ang pagkilos at hindi pagkilos ng mga bahaging musculoskeletal ng katawan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
55.	Motor development – Age-related processes of change in motor behavior.
	Motor development- Proseso ng pagbabago na nauugnay sa edad ng motor na pag-uugali. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
56.	Motor learning – A set of internal processes associated with practice or experience leading to relatively permanent changes in the capability for skilled behavior.
	Motor na Pagkatuto- Isang set ng internal na mga proseso na iniuugnay sa praktis o karanasang nagbibigay daan sa iba pang permanenteng pagababago sa kakayahan para sa dalubhasang pag-uugali. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
57.	Muscle spasm – The prolonged contraction of a muscle in response to

	the local circulatory and metabolic changes that occur when a muscle is in a state of contraction.
	Pamumulikat ng kalamnan- Ang matagal na kontraksyon ng kalamnan bilang tugon sa local na sirkulasyon at pagbabagong metaboliko na nangyayari kapag ang kalamnan ay nasa kalagayang nagkokontraksyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
58.	Muscle strength – Maximal amount of tension an individual can produce in one repetition.
	Lakas ng Kalamnan- Pinakamataas na dami ng pagbabanat ng indibiduwal na nagagawa sa isang pag-uulit. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
59.	Orthosis – An external appliance worn to restrict: as assist motion or to transfer load from one area to another.
	Orthosis- Isang panlabas na kagamitang isinusuot para magtakda: bilang pag-asisti ng kilos o para ilipat ang bigat/karga mula sa isang lugar tungo sa iba. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
60.	Osteoarthritis –Condition characterized by degeneration of cartilage as a result of many years of use. Hands, spine, knees, and hips are most commonly affected.

	Osteoarthritis- Kondisyong inilalarawan ng paglala ng butong mura bilang resulta ng maraming taong paggamit. Mga kamay, gulugod, mga tuhod, at mga baywang ang mga madalas na maapektuhan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
61.	Osteoporosis – Decreased mineralization of the bones caused by decreased production of new bone cells and increased resorption of bone.
	Osteoporosis- pagbaba ng mga mineral sa mga buto dulot ng pagbaba sa produksiyon ng mga bagong selula ng buto at pagtaas ng resorpsiyon ng buto. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
62.	Outcome measure – Standardized instrument used to measure an individual's actual or perceived limitations and participation restrictions, and/ or quality of life or health status.
	Pagsukat sa Kinalabasan- Istandardisadong instrument na ginagamit para sukatin ang aktuwal o inaakalang mga limitasyon at mga restriksiyon ng pakikilahok at ang kalidad ng buhay o kalagayang pangkalusugan ng indibiduwal 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
63.	Palpation -A method of feeling with patients during a physical examination by touching and feeling with fingers or hands.

	Pagpupulso-isang metodong dinarama ang pasyente sa panahon ng pisikal na pagsusuri sa pamamagitan ng pagsalat at pagdama sa pamamagitan ng mga daliri o mga kamay. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
64.	Parallel bars – Adjustable and nonadjustable or metal bars that are horizontal and parallel to each other and attached to vertical uprights to provide a stable, non mobile support for a person who requires an assistive device.
	Magkakaagapay na baras- Naiaayos at hindi naiaayos o mga baras na metal na pahalang at magkakaagapay sa isa't isa at nakakabit sa patayong-tindig upang magbigay ng matatag at hindi gumagalaw na suporta sa taong nangangailangan ng pansuportang aparato. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
65.	Paraplegia – Spinal cord damage and resultant loss of sensory or motor function affecting the lower trunk and legs.
	Paraplegia- Pinsala sa spinal cord at ang resulta ay pagkawala ng sensori at motor function na naapektuhan ang ibabang katawan at mga binti. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
66.	Paresthesias – Abnormal sensations such as numbness, prickling, or tingling without apparent cause.

	Parestheisas- Mga di-pangkaraniwang pakiramdam tulad ng pamamanhid, pangigirot o pangiginig na hindi maunawaan ang dahilan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
67.	Passive range of motion (PROM) – Amount of movement at a joint that is obtained by the therapist’s moving the segment without assistance from the patient.
	Mahinahong distansiyang abot ng paggalaw-Dami ng galaw ng kasukasan na natamo ng therapist sa pagpapagalaw sa bahagi ng walang tulong mula sa pasyente. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
68.	Patient – Individual who has a disorder that requires interventions to improve function.
	Pasyente- Indibiduwal na may karamdaman na nangangailanagn ng mga interbensyon para mapabuti ang gawain. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
69.	Physical therapist (PT)- Professional who works to evaluate, treat, and/ or prevent physical disability, movement dysfunction, and pain resulting from injury, disability, disease, or ether health-related conditions.

	Physical therapist- Propesyunal na nagsasagawa ng pagsusuri, paglulunas at maiwasan ang pisikal na karamdaman, di normal na pagtratabaho ng ano mang bahagi ng katawan para makagalaw, ang sakit bunga ng sugat, sakit, karamdaman at iba pang ,ga kalagayang nauugnay sa kalusugan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
70.	Physical therapy – Assessment, evaluation, treatment, and prevention of physical disability, movement dysfunctions, and pain resulting from injury, disease, disability, or other health- related conditions.
	Physical Therapy- Pagtataya, pagsusuri, paglulunas at paraan ng pag-iingat sa karamdaman ng mga di normal na pagtratabahi ng ano mang bahagi ng katawan para makagalaw, ang sakit bunga ng sugat, sakit, karamdaman at iba pang kalagayang mauugnay sa kalusugan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
71.	Physiology – The study of the functions of the body parts.
	Pisyolohiya- Ang pag-aaral ng mga gawain ng mga bahagi ng katawan 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
72.	Plantar flexion – Pushing the foot down at the ankle joint.
	Plantar Flexion- Pagdidiin ng paa pababa sa sugpungan ng bukung-bukong

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
73.	Prevention –Services designed to avoid the occurrence of pain and dysfunction or to limit or reduce those that exist.
	Paraan ng Pag-iingat- mga serbisyong idinisenyo upang maiwasan ang pangyayari ng sakit at di normal na pagtratrabaho ng ano mang bahagi ng katawan o limitahin o mabawasan ang mga tinataglay na 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
74.	Prognosis – Prediction of the level of improvement and time necessary to reach that level.
	Prognosis- Pagtataya sa antas ng pagpapabuti at panahong kinakailangan upang maabot ang ganyang antas. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
75.	Pronatiion – The position of the forearm that places the palm downward; medial rotation of the forearm.
	Pronasyon- Ang posisyon ng braso na nilalagay ang palad pababa; pagpapaikot sa gitna ng braso. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____

76.	Prone – Lying face downward on the front surface of the body; lying on the abdomen and chest.
	Padapa – pahigang ang mukha ay nakasubsob sa unahang labas ang katawan; paghiga sa tiyan at dibdib o nakadapa 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____
77.	Range of motion (ROM) – Movement at a joint.
	Distansyang abot ng pagkilos – pagkilos buhat sa kasukasuan 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____
78.	Range-of-motion exercise – Exercise for mobility of a joint. Falls into two categories: active or passive. Active ROM exercise involves voluntary movement of a limb through an arch of movement; passive ROM exercise involves the therapist's moving the limb without patient assistance.
	Distansyang abot ng pagkilos na ehersisyo – ehersisyo para sa madaliang pagpapagalaw ng kasu-kasuan. Ito ay may dalawang kategorya, aktibo at mahinahon. Ang aktibong ROM na ehersisyo ay kasangkot ang baluntaryong pagkilos ng paa, kamay, braso sa pamamagitan ng arkong pagkilos ng paa, mahinahong ROM ehersisyo ay nasasangkot ang pagpapagalaw ng therapist sa paa, kamay, braso na walang tulong pasyente. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____

79.	Respiration – Process of exchanging oxygen and carbon dioxide between the air a person breaths and the cells of the body.
	Paghinga – proseso ng pagpapalitan ng oksiheno at karbon dayoksayd sa hanging inihihinga ng tao at ang mga selula ng katawan 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
80.	Scoliosis – Lateral curvature of the spine; may be idiopathic (of unknown origin), neuromuscular, or congenital (present at birth).
	Scoliosis – patagilirang di normal na pagkabaluktot ng gulugod, maaaring idyopatiko (hindi alam ang pinagmulan), neuromuscular o congenital (katutubo sapul pagkabata) 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
81.	Self- stretching – Techniques whereby the patient is taught to stretch a joint or soft tissue passively by using another part of the body for applying the stretch force.
	Sariling pag-uunat – mga teknik kung saan ang pasyente ay tinuturuang mag-unat ng kasu-kasuan o ng malalambot na himaymay na mahinahon sa pamamagitan ng paggamit ng ibang bahagi ng katawan para magamit ang pwersa sa pag-uunat. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____

82.	Sensation – Ability to receive sensory input from within and outside the body and transmit it through the peripheral nerves and tracts in the spinal cord to the brain, where it is received and interpreted.
	Pakiramdam – kakayahan sa pagtanggap ng sensori input mula loob at labas ng katawan at ihatid ito sa pamamagitan ng peripheral nerves at tracts sa spinal cord hanggang sa utak kung saan ito tinatanggap at binibigyang kahulugan 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
83.	Skill – Highly coordinated movement that allows for investigation and interaction with the physical and social environment.
	Kadalubhasaan – labis na magkaugnay na paggalaw na nagpapahintulot para sa imbestigasyon at interaksyon sa pisikal at panlipunang kapaligiran 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
84.	Spasticity – Continuous resistance to stretching by a muscle because of abnormally increased tension.
	Spasticity – patuloy na pagkontra sa pag-uunat ng kalamnan dahil sa di karaniwang pagtaas ng tensyon 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
85.	Special tests – Tests designed for examination of specific joints to indicate the presence or absence of a particular problem.

	Mga natatanging pagsusuri – mga pagsusuring idinisenyo [ara sa eksaminasyon ng mga particular na kasukasan para maipakita ang pagkakaroon o kawalan ng particular na problema 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
86.	Sprain –Overstretching of a joint ligament accompanied by tearing of the fibers causing pain and instability of the joint.
	Pilay/ pagkapilay – labis na pag-unat ng litid sa kasukauan kasama ang pagkapunit ng mga himayma na nagdudulot ng kirot at di matatag na kasukasan o sugpungan 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
87.	Stability – The ability to maintain a steady position in a weight-bearing, antigravity posture.
	Katatagan – ang kakayahang mapanatili ang matatag na posisyon sa pagtataglay ng bigat, antigravity na postura 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
88.	Strain – Tearing of muscle fibers caused by a sudden contraction of a muscle or excessive stretch to the muscle.
	Strain – pagkapunit ng mga himaymay ng kalamnan o labis-labis napag-uunat ng kalamnan.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
89.	Strength – The ability of a muscle to produce tension necessary for the initiation of movement, control of movement, or maintenance of posture.
	Pwersa – Ang kakayahanng kalamnan na magprodyus ng tensiyong kinakailangan para maisagawa ang kilos, kontrol ng pagkilos o pagpapanatili ng postura 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
90.	Stretching – Any therapeutic maneuver designed to lengthen or elongate shortened soft tissue structures and to increase range of motion.
	Pag-uunat – anumang terapyutik na maniobra na idinisenyo para patagalin o pahabain ang istruktura ng maikling malambot na himaymay at mapataas ang distanyang abot ng pagkilos 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
91.	Stroke or cerebrovascular accident (CVA) – Neurologic problem arising from disruption of blood flow in the brain.
	Atake o cerebrovascular accident (CVA) – Neyurolohikong problema na nagmumula sa paghinto ng pagdaloy ng dugo sa utak. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____

92.	Subjective examination – Interview of the patient about the extent and nature of an injury; a qualitative measurement based on the patient's perception of the problem.
	Pansariling eksaminasyon – interbyu sa pasyente tungkol sa saklaw at kalikasan ng pinsala; kwalitatib na pagsukat batay sa pananaw ng pasente sa problema. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
93.	Supination – The position of the forearm that places the palm upward; lateral rotation of the forearm
	Pagtihiya – ang posisyon ng braso na inilalagay ang palad pataas, patagilid na pag-ikot ng bisig o braso. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
94.	Supine –Lying with the face upward or on the dorsal (back) surface of the body; lying in the back.
	Patihaya – pahigang patihaya o sa likod na bahagi ng katawan, paghiga sa likod 4_____ 3_____ 2_____ 1_____

95.	Synergy – Normal association of functionality linked muscles that produce coordinated movement.
	Synergy – karaniwang pag-uugnay sa gamiting magkakaugnay na mga kalamnan na nagpoprodyus ng magkakaugnay na kilos 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
96.	Tendinitis – Inflammation of a tendon, a structure that is located at the ends of muscles and attaches muscle to bone.
	Pamamaga ng litid – pamamaga ng litid, isang istrukturang matatagpuan sa dulo ng mga kalamnan at nagkakabit sa kalamnan sa buto 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
97.	Thermal agent – Agent used to modify the temperature of surrounding tissue, resulting in a change in the amount of blood flow to the injured area.
	Thermal agent – tagapagtaguyod na ginamit upng baguhin nang bahagya ang temperature ng nakapaligid na himaymay na nagdudulot sa pagbabago sa dami ng daloy ng dugo sa bahaging may pinsala. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
98.	Trigger points – Palpable band or nodule within the muscle or connective tissue that refers pain and other phenomena that elicits a local twitch response when pressed, and is generally hypersensitive.

99.	Validity – The degree to which an instrument or tool measures what it is designed to measure; the degree to which an assessment instrument or tool is able to predict future behaviour.
	Validity – ang digri na ang isang instrument o kagamitan ay sumusukat sa kung ano ang nakadisenyong sukatin; ang digri na ang instrumentong nagtataya o kagamitan ay nakakayang hulaan ang ugali baling araw. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
100.	Ventral –The belly side.
	Ibabaw ng tiyan – ang gawing bahagi ng tiyan 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
101.	Vital signs – The signs of life; that is, pulse’ body temperature, respiration and blood pressure.
	Vital signs – ang palatandaan ng buhay, ang mga ito ay pulso, temperature ng katawan, paghinga at presyon ng dugo 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
102.	Walker – An assistive device that usually has four contacts that are placed on the floor and a frame to support the patient’ weight and provide stability during ambulation.
	Andador – isang pansuportang aparato na karaniwang may apat na

	pinaglalapatan na inilalagay sa sahig at may balangkas na sumusuporta sa bigat ng pasyente at nagbibigay katatagan sa panahon ng paglalakad 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
--	---

Talatanungan sa Speech-Language Pathology

Panuto:

Sa bawat bilang ay may dalawang hanay ng depenisyon ng termino. Ang unang hanay ay katuturan ng termino na nasusulat sa wikang Ingles o simulaang lengguahe (SL) samantalang ang susunod na hanay sa ilalim ay ang salin sa Filipino na ginawa ng mananaliksik o ang tunguhang lengguahe (TL). Pumili at lagyan ng tsek (✓) ang patlang sa tabi ng bilang sa mga opsyong pagpipilian upang matiyak ang pagtanggap ng pagkakasalin ng mga termino at depinisyon gamit ang *Acceptability Scale*. Kung wala sa pagpipilian ay mangyaring isulat sa ibabaang inaakalang angkop na salin.

Ang mga opsiyong pagpipilian ay:

- 4 Lubos na Tinatanggap (Natural at karaniwan ang pagsasalin kaya't lubos na tinatanggap)
- 3 Tinatanggap (Hindi gaanong natural ang pagsasalin. Hindi umaayon sa estruktura at normal na gamit sa Filipino. Maaaring gamiting madalas.)
- 2 Hindi Gaanong Tinatanggap (Hindi umaayon sa natural na estruktura ng wika ang pagsasalin at asiwa ang dating sa normal na gamit, subalit maaaring gamitin paminsan-minsan o kung walang ibang pagpipilian.)
- 1 Hindi Katanggap-Tanggap (Asiwang-asiwa/ Napakahindi natural ang pagkakasalin kaya't hindi ito matanggap.)

Blg.	Terminolohiya at Kahulugannito
1.	Affricate – A consonant sound that is produced by stopping the flow of air, and then releasing the air through a narrow opening, creating friction noise. In English, the <u>ch</u> as in church and the <u>dg</u> as in fudge are <u>affricates</u>.
	Affricate (SLP) - Isang tunog katinig na nalilikaha sa pamamagitan ng paghinto ng daloy ng hangin at pagkatapos ang pagpapakawala ng hangin sa makitid na bukas, lumilikha ng pagkiskisang ingay. Sa Ingles, ang <u>ch</u> tulad ng sa <i>church</i> at ng <u>dg</u> sa <i>fudge</i> ay mga <i>affricates</i>. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
2.	Anarthia– A severe impairment of motor control for speech resulting in complete lack of articulate speech.
	Anarthia (SLP) - Isang malubhang kapansanan ng motor control sa pagsasalita na nagreresulta sa kompletong kawalan ng artikulasyon sa pagsasalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
3.	Aphasia- An acquired impairment of language due to damage to the language- dominant hemisphere, typically the left.
	Aphasia (SLP) - Natamong kapansanan sa lenggwahe dulot ng pagkasira ng <i>language-dominant hemisphere</i>, karaniwan ang kaliwa. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____

4.	Ankyloglossia - limited movement of the tongue due to abnormal shortness of the lingual frenum; commonly referred to as tongue-tie.
	Ankyloglossia (SLP) - limitadong galaw ng dila dulot ng abnormal na kaiklian ng <i>language frenum</i>; karaniwang tumutukoy sa pagkaumid. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
5.	Apraxia - a disorder of articulation characterized by impairment capacity to program the position of speech musculature and the sequencing of muscle movements for the production of speech. Also referred to as dyspraxia.
	Apraxia (SLP) - Isang kapansanan sa artikulasyon na inilalarawan ng kapinsalaang may kakayahang magprogramang posisyon ng <i>speech musculature</i> at ang pagsusunus-sunod ng mga galaw ng kalamnan para sa produksyon ng pananalita. Tinatawag din itong dyspraxia. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
6.	Articulation – the way phonemes are formed in speech.
	Artikulasyon(SLP) - ang paraan na ang mga ponema ang <i>formed</i> sa pagsasalita. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
7.	Articulation disorder – incorrect production of speech sounds due to faulty placement, timing, direction, pressure, speed, or integration of movement of the lips, tongue, velum (soft palate).

	Karamdaman sa artikulasyon (SLP) - hindi tamang produksyon ng mga tunog sa dulot ng maling paglalagay sa lugar, tyempo (timing), direksyon, presyon (pressure), bilis o integrasyon ng galaw ng mga labi, dila, ngalangala. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
8.	Articulators – organs of the speech mechanism which produce meaningful sound (i. e., lips, lower jaw, velum, tongue and pharynx).
	Mga Artikulados (SLP) - mga bahagi ng mekanismo sa pagsasalita na nagproprodyus ng makabuluhang tunog (hal. Mga labi, panga, velum, dila, at lalaugan) 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
9.	Audiologist – A communication disorders professional who specializes in assessing and treating hearing problems and other conditions related to ear.
	Audiologist (SLP) - Isang propesyunal sa mga kapansanan sa komunikasyon na nagpapakadalubhasa sa pagsusuri at paglulunas sa mga suliranin sa pandinig at iba pang kondisyon na may kaugnayan sa tainga. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
10.	Audition- the sense or act of hearing.

	Pandinig (SLP) - ang pandama o akto ng pagdinig. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
11.	Auditory processing – the ability to fully utilize what is heard.
	Pagpropeseso sa Pandinig (SLP) - ang kakayahan na lubusang gamitin kung ano ang narinig. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
12.	Auditory processing disorder – impaired ability to attend, discriminate, recognize or comprehend auditory information even though hearing and intelligence are within normal limits.
	Karamdaman sa Pagpropeseso sa Pandinig (SLP) - kapansanan sa kakayahang sunduin, unawain ang pagkakaiba makilala o maunawaan ang impormasyong naririnig kahit na ang pandinig at katalinuhan ay nasa normal na limitasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
13.	Auditory stimulation – A technique used in treating speech sound disorders in which the clinician provides a spoken model of the target sound.
	Pagbibigay-sigla sa Pandinig (SLP) - Isang teknik na ginagamit sa paglulunas ng kapansanan sa pagpapatunog sa pagsasalita na kung saan ang manggagamot ay nagbibigay ng sinasalitang modelo ng target na tunog.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
14.	Auditory-verbal therapy – A therapy approach designed to teach children with hearing loss to make maximum use of hearing provided by a hearing aid or a cochlear implant for understanding speech and learning to talk.
	Auditory-verbal therapy (SLP) - Isang pamamaraan ng paggamot na idinesyo na turuan ang mga batang walang pandinig upang lubusang magamit ang pandinig na ibinibigay ng isang <i>hearing aid</i> o ng isang <i>cochlear implant</i> para maunawaan ang pananalita at matutong makapagsalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
15.	Augmentative and alternative communication (AAC) - any approach designed to support, enhance or supplement the communication of individuals who are not independent verbal communicators.
	Nakadadagdag at mapagpipiliang komunikasyon (SLP) - ano mang pamamaraan na idinesyo upang suportahan, mapabuti o madagdagan ang komunikasyon ng indibidwal na hindi malaya sa berbal na pakikipagtalastasan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
16.	Aural rehabilitation –Training individuals with hearing problems to improve their communication skills.

	Awral na rehabilitasyon (SLP) - Pagsasanay ng mga indibidwal na may suliranin sa pandinig para mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa komunikasyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____
17.	Avoidance behaviours – Tricks or crutches that persons who stutter may use in an attempt to circumvent disfluency, for example, substitution of certain words for words that start with difficult sounds.
	Pag-iwas ng mga pag-uugali (SLP) – Mga panlilinlang o mga saklay na ang taong pautal-utal ay maaaring gumamit ng isang pagtatangkang panlilinlang sa di katatasan, isang halimbawa, pagpapalit ng ilang mga salita para sa mga salita na nagsisimula sa mahihirap na mga tunog. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____
18.	Babbling –verbal conduct of infants during the second half of the first year of life.
	Babbling (SLP) - berbal na ugali ng mga sanggol sa panahon ng ikalawang bahagi ng unang taon ng buhay. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____
19.	Bilingual- ability to utilize two languages with equal facility.
	Bilinggwal (SLP) - kakayahang magamit ang dalawang linggwahe na may pantay na kagaangan.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
20.	Bite – the forcible closure of the lower teeth against the upper teeth; to seize or grasp with the teeth. Mature–the teeth close easily on the food, biting through it gradually. Phasic –a rhythmical bite and release pattern seen as a series of jaw openings and closings occurring when the gums or teeth are stimulated. Present at birth and continues until 3 to 5 months of age in the typical infant. Tonic –a forceful or tense biting pattern that interferes with all aspects of feeding.
	Pagkagat (SLP) - ang pwersahang pagsasara ng ibabang ngipin laban sa itaas na ngipin; para makuha o masunggaban ng ngipin. Nasa gulang na (mature) ang ngipin ay madaling maisasara sa pagkain, kinakagat ito nang dahan-dahan. Pabagu-bago- isang ritmik na pagkagat at huwarang pagpapakawala na kikita bilang isang serye ng mga pagbukas at pagsara ng panga na nagaganap kapag ang mga gilagid at mga ngipin ay pinasigla. Present (kasalukuyan) na mula pagsilang at nagpapatuloy hanggang 3 hanggang 5 buwang gulang sa isang tipikal na sanggol. Pampalakas- isang mapwersa o banat na huwaran ng pagkagat na may kinalaman sa lahat ng aspekto ng pagkain. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
21.	Bolus –the rounded mass of food prepared by the mouth for swallowing (after chewing).
	Bolus (SLP) - ang pabilog na masa ng pagkain na inihanda ng bibig para sa paglunok (matapos ang pagnguya). 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____

22.	Canonical babbling – Consonant-vowel or consonant-vowel-consonant-vowel combinations produced by babies.
	Canonical babbling (SLP) - Katinig-patinig o katinig-patinig-katinig-patinig na kombinasyong naliklikha ng mga sanggol. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
23.	Central auditory processing disorder – Difficulties understanding speech as a result of structural changes in the central auditory nervous system. The difficulties are most pronounced in background noise and other difficult listening situations.
	Central auditory processing disorder (SLP) - Kahirapan sa pag-unawa sa pananalita bilang resulta ng pagbabagong istruktural sa <i>central auditory nervous system</i>. Ang mga kahirapan ay ang mga binigkas sa gitna ng ingay at iba pang sitwasyong may kahirapang makinig. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
24.	Childhood apraxia of speech —A development disorder of speech where by the motor programming for speech is disturbed, but there is not muscle weakness.
	Childhood apraxia of speech (SLP) - Isang problema sa pag-unlad ng pagsasalita na kung saan ang <i>motor programming</i> para sa pagsasalita ay nagambala o nagulo, ngunit walang kahinaan sa kalamnan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____

25.	Circumlocutions –Talking with an excess number of words; or talking around the topic rather than being direct because of a failure to retrieve desired words, as in anomia.
	Maligoy at mahabang pagsasalita (SLP) - Pagsasalita na may labis na bilang ng mga salita, o pagsasalitang umiikot sa paksa kaysa pagiging direkta dahil sa kakulangan na makakuha ng ninanais mga salita, tulad din ng anomya. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
26.	Cleft lip – A separation in the upper lip and in some cases the alveolar ridge. The separation may occur on one or both sides. The condition is congenital, resulting from the failure of the structures forming the lip to meet and fuse properly during embryonic development.
	Bingot sa labi (SLP) - Ang paghihiwalay ng itaas na labi at sa ilang mga kaso ang tuktok na guwang. Ang paghihiwalay ay maaaring mangyari sa isa o sa kapwang gilid. Ang kondisyong ito ay katutubo o sabay sa pagsilang, nagreresulta mula sa pagkukulang ng istrukturang humuhubog sa labi na maglapat at mapagsamang maayos sa panahon ng pagpapalaki sa sinapupunan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____
27.	Cleft palate – A separation in the soft or soft and hard palates. The condition is congenital, resulting from the failure of the structures forming the palate to meet and fuse properly during embryonic development.
	Bingot sa ngalangala (SLP) - Ang paghihiwalay ng malambot at

	matigas na ngalangala. Ang kondisyon at katutubo o sabay sa pagsilang, nagreresulta mula sa kakulangan ng istrukturang humuhubog sa ngalangala na malapat at mapagsanib nang maayos sa panahon ng pagpapalaki sa sinapupunan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
28.	Coarticulation – The simultaneous production of two or more consonants or vowels in normal speech production of a word, such as the word tram- the first three phones (/ t/ /r/ / æ /) might overlap in production.
	Koartikulasyon (SLP) - Ang magkasabay na produksyon ng dalawa o higit pang katinig o patinig sa normal na pagsasalita sa produksyon ng mga salita, tulad ng salitang tram- ang unang tatlong mga tunog (/ t/ /r/ / æ /) maaaring magkasanib sa produksyon. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
29.	Code switching – Shifting by speakers among one or more dialects or languages to accommodate social rules or situational demands.
	Paglilipat koda (SLP) - Paglipat ng tagapagsalita kasama ng isa o higit pang mga diyalekto o mga lenggwahe para pagbigyan ang mga tuntuning panlipunan o sitwasyonal na mga pangangailangan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
30.	Communication- Transmission of information from sender to receiver that does not necessarily use speech and language. This can include

	gestures, facial expressions, or vocal productions.
	Komunikasyon (SLP) - Transmisyon ng impormasyon mula sa tagapaghatid tungo sa tagatanggap na hindi na kinakailangang gumamit ng pananalita o lengwahe. Maaaring kasama rito ang mga galaw, mga ekspresyon ng mukha, o pasalitang mga produksyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
31.	Conduction aphasia – A fluent aphasia characterized by relatively good auditory comprehension and poor verbal repetition.
	Conduction aphasia (SLP) - Isang <i>fluent aphasia</i> na inilalarawan ng talagang mabuting pandinig na may-pag-unawa at hrap sa berbal na pag-uulit. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
32.	Congenital hearing loss – Hearing loss present at birth.
	Kawalan ng pandinig mula pagkabata (SLP) - kawalan ng pandinig na tinataglay na mula sa pagkapanganak. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
33.	Deglutition- the act of swallowing.
	Deglusyon (SLP)- ang akto ng paglulon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

34.	Decoding – Taking meaning from a coded message. An essential skill in receptive language.
	Pagdedekoda (SLP) - Pagkuha ng kahulugan mula sa may kodang mensahe. Isang kailangang-kailangang kasanayan sa reseptibong lenggwahe. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
35.	Dentition - natural teeth, considered collectively, in the dental arch.
	Dentisyon (SLP) - natural na ngipin, ipinapalagay na kolektibo, sa dental na arko. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
36.	Dental arch – curved structure formed by the teeth in their normal position.
	Dental na arko (SLP) - kurbang istruktura na nahuhubog ng mga ngipin sa kanilang normal na posisyon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

37.	Developmental apraxia of speech – A motor speech disorder seen in children characterized by difficulty planning and executing the sequence of motor movements required for speech.
	Developmental apraxia of speech (SLP) - Isang suliranin sa <i>motor speech</i> na makikita sa mga bata na inilalarawan ng kahirapan sa pagpapalano at pagsasagawa ng pagsusunod-sunod na <i>motor movements</i> na kinakailangan sa pagsasalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
38.	Developmental language disorder – A condition involving poor language skills that appears during childhood.
	Kapansanan sa pag-unlad ng lenggwahe (SLP) - Isang kondisyong nasasangkot ang pagiging mahina sa kasanayan sa lenggwahe na nakikita sa panahon ng kabataan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
39.	Diadochokinesis – in speech, the ability to execute rapid repetitive movements of the articulators.
	Diadochokinesis (SLP) - sa pagsasalita, ang kakayahang magsagawa ng mabilis na paulit-ulit na galaw ng mga artikulador. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
40.	Diadochokinetic rate – the speed with which one can perform

	contrasting (or repetitive) movements, as in saying the following syllables: puh-tuh-kuh.
	Diadochokinetic rate (SLP) - ang tulin na kung alin ang isa ay maaaring magsagawa ng magkakaiba (o palit-ulit) na mga kilos, tulad sa pagsasabi ng mga sumusunod na pantig: puh-tuh-kuh. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
41.	Differential diagnosis – Sorting one type of disorder from another, as in determining among different forms of aphasia, motor speech disorders, fluency disorders, and the like.
	Pagkakaiba-iba ng pagsusuri (SLP) - pag-uuri ng isang tipo ng suliranin buhat sa iba, tulad ng pagtiyak sa gitna ng iba pang anyo ng <i>aphasia, motor speech disorders, fluency disorders</i>, at tulad nito. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
42.	Diplophonia – A condition in which the voice simultaneously produces two sounds of different pitch.
	Diplophonia (SLP) - Isang kondisyon na kung saan ang tinig kasabay na nalilikha ng dalawang tunog ng magkaibang tono. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
43.	Disfluent - Speech that is unsmooth or disrupted by any number of events such as hesitations, repetitions, prolongations, and the like.

	Disfluent (SLP) - Pananalita na hindi maaayos o nagambala ng anumang pangyayari tulad ng mga pag-aalinlangan, mga pag-uulit-ulit, mga pagpapahaba at mga katulad nito. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
44.	Disorder of resonance – A branch of voice disorders attributed to articulatory and vocal tract transmission issues rather than issues at the level of the glottis.
	Karamdaman sa pagtatagiting (SLP) - Isang sangay ng karamdaman sa tinig na ipinalalagay na bunga ng mga isyu ng transmisyon ng artikulador at <i>vocal tract</i> kaysa sa mga isyu sa lebel ng <i>glottis</i>. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
45.	Distortion – A speech sound production error in which the speaker attempts the appropriate phoneme but fails to produce it with complete acoustic accuracy.
	Pagpipilipit (SLP) - Isang kamalian sa produksyon ng tunog sa pagsasalita na kung saan ang tagapagsalita ay nagsisikap sa nararapat na ponema ngunit nabibigo sa pagprodyus nito na may kompletong akostikong kawastuhan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
46.	Dysarthria – term for a collection of motor speech disorders due to impairment originating in the central or peripheral nervous system,

	respiration, articulation, phonation, resonance, and / prosody may be affected.
	Dysarthria (SLP) - termino para sa koleksyon ng mga karamdaman sa <i>motor speech</i> sanhi ng kapansanan na nagmumula sa gitna o <i>peripheral nervous system</i>, paghinga, artikulasyon, ponasyon, resonasyon, at ang diin at intonasyon sa pagbigkas ay maaaring maapektuhan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
47.	Dysfluency –any type of speech which is marked with repetitious, prolongations and hesitations; an interruption in the flow of speech sounds. Commonly known as stuttering.
	Kawalang Katatasan (SLP) - anumang uri ng pananalita na kung alin ay kapansin-pansin ang mga paulit-ulit, mga pagpapahaba at mga pag-aalinlangan; ang pagkagambala sa daloy ng tunog sa pagsasalita. Karaniwang kilala bilang pagkautal. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
48.	Dysphagia – Disorders of swallowing.
	Dysphagia (SLP) - Karamdaman sa paglulon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
49.	Dysphonia – A disorder of voice, such as hoarseness, breathiness, or harshness.

	Dysphonia (SLP) - Isang karamdaman sa tinig, tulad ng pamamalat, <i>breathiness</i>, o magaralgal. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
50.	Echolalia – tendency for an individual to repeat without modification that which is spoken to him; normally occurs between 18 and 24 months of age. Delayed –repetition of an original utterance at some later time.
	Echolalia (SLP) - tendensiya ng isang indibidwal na ulitin na walang modipikasyon o pagbabago kung ano ang sinabi sa kanya; karaniwang nangyayari sa pagitan ng 18 at 24 na buwan ng edad. Pagkaabala-pag-uulit ng orihinal na sinasabi sa ilang mga sandali. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
51.	Evaluation – Assessment and diagnosis of a communication disorder through standardized and nonstandardized testing
	Ebalwasyo (SLP) – Pagtantiya at pagsusuri at pag-aaral sa karamdaman sa komunikasyon sa pamamagitan ng istandardisado at di-istandardisadong pagsusulit. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
52.	Fluency –smoothness with which sounds, syllables, words and phrases are joined together during oral language; lack of hesitation or repetitions in speaking.
	Katatasan (SLP) - kakinisan sa alinmang mga tunog, mga pantig, mga

	salita at mga parirala na pinagsama-sama sa panahon ng pasalitang lenggwahe; walang pag-aalinlangan o pag-uulit sa pagsasalita. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
53.	Fluency disorder – Pathology of speech characterized by frequent or marked lack of smoothness in connected speech; several types of fluency disorders exist such as developmental stuttering, neurogenic stuttering, and cluttering.
	Karamdaman sa katatasan (SLP) - Patolohiya ng pagsasalita na inilalarawan ng madalas o kapansin-pansing kawalan ng kakinisan sa magkakaugnay na pananalita; maraming uri ng karamdaman sa katatasan ay umiiral tulad sa nagsisimulang pagkautal, <i>neurogenic</i> na pagkautal at nagkakalat. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
54.	Fluent – Speech that is smooth flowing and void of interruptions; communicative aspects that merits consideration in a variety of patients including voice, adult language, motor speech and stuttering evaluations.
	Matatas (SLP) - Pagsasalita na makinis ang daloy at kawalan ng interapsyon; komunikatibong aspekto na mahalagang konsiderasyon sa magkakaibang mga pasyente bahagi ang tinig, wika ng matanda, <i>motor speech</i> at mga ebalwasyon ng pagkautal. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____

55.	Fluent aphasia – Expressive language output that retains smoothness and continuity, even when nonsensical.
	Fluent aphasia (SLP) - Resulta ng ekspresibong lenggwahe na nananatiling maayos, at tuluy-tuloy sa kabila ng kawalan kabuluhan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
56.	Fricative – A consonant sound produced by forcing air through a narrow opening. The sounds <i>f, v, th, s, z, sh,, and h</i> are fricatives.
	Fricative (SLP) - Isang tunog katinig na nalilikha sa pagpilit sa hangin sa pamamagitan ng makipot na bukas. Ang mga tunog <i>f, v, th, s, z, sh,, at h</i> ay mga <i>fricative</i>. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
57.	Functional voice disorders – A disorder with no known structural, physiological, or neurologic cause. A group of voice disorders that have no underlying medical cause and that may, in early stages, show little or no laryngeal tissue changes.
	Karamdaman sa paggamit ng tinig (SLP) - Isang suliranin na walang nababatid na istruktural, pisyolohikal o <i>neurologic</i> na sanhi. Isang pangkat ng karamdaman sa tinig na walang batayang medikal na sanhi at maaaring sa maagang yugto, nagpapakita ng maliit o walang pagbabago sa himaymay ng lalamunan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____

58.	Habitual pitch level – A controversial concept that refers to the average pitch of a person’s voice that is typically used.
	Kinaugaliang antas ng tinis o tono (SLP) - Isang kontrobersyal na konsepto na tumutukoy sa katamtaman tinis o tono ng tinig ng isang tao na karaniwang ginagamit. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
59.	Hearing impairment – Below normal hearing ability.
	Kapansanan sa pandinig (SLP) - Mababa sa normal na kakayahang makarinig. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
60.	Hypernasality – The presence of excessive or inappropriate nasal resonance accompanying speech.
	Hypernasality (SLP) - Ang pagpapakita ng labis o hindi nararapat na pailong na resonansiya kasabay ng pagsasalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
61.	Idiosyncratic- Used to describe a structural or behavioural characteristic peculiar to an individual.
	Idiosyncratic (SLP) - Ginagamit sa paglalarawan ng istruktural o pag-uugaling katangian kakaiba sa isang indibidwal.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
62.	Informal evaluation – Nonstandardized testing of a client. For example, use of conversational speech sample instead of administration of a standardized test.
	Impormal na ebalwasyon (SLP) - Hindi istandardisadong pagsusulit sa isang kliyente. Halimbawa, paggamit ng halimbawa ng konbensyonal na pananalita sa halip na bigyan ng istandardisadong pagsusulit. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
63.	Intelligibility – Degree of clarity with which one’s utterances are understood by the average listener.
	Kalinawan (SLP) - Antas ng kalinawan na ang sinabi ng isang tao ay nauunawaan ng karaniwang tagapakinig. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
64.	Jargon –Verbal behaviour of children, beginning at about 9 months and ceasing at about 18 months, which contains a variety of syllables that are inflected in a manner approximating meaningful connected speech.
	Jargon (SLP) – Berbal na pag-uugali ng mga bata, mula sa mga 9 na buwan at tumitigil sa 18 buwan na nagtataglayng iba’t ibang pantig na binabago ang pagpapahayag sa paraang sa tantiya ay may makabuluhang kaugnayan sa pananalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

65.	Labiodental – Relating to the lips and teeth. Labiodental (SLP) – Iniuugnay sa mga labi at mga ngipin. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
66.	Language – Any accepted, structured, symbolic system for interpersonal communication composed of sounds arranged in order sequence to form words, with rules for combining these words into sequences or strings that express thoughts, intentions, experiences, and feelings; comprised of phonological, morphological, syntactical, semantic and pragmatic components. Delayed – Failure to comprehend and/ or produce language at the expected age. Expressive – Ability to communicate via the spoken or printed word. Prelinguistic – Behaviors that are thought to precede the acquisition of true language; e.g. crying, cooing, babbling, echolalia. Receptive - Words one understands.
	Linggwage (SLP) – Anumang tinatanggap, binabalangkas, sistemang simboliko para sa interpersonal na komunikasyon na binubuo ng mga tunog na iniayos sa maayos na pagkakasunud-sunod para makabuo ng mga salita na may tuntunin sa pagsasama-sama ng mga salitang ito sa maayos na pagkakasunud-sunod o sa mga hanay na nagpapahayag ng iniisip, interaksyon, karanasan at mga nadarama; binubuo ng ponolohikal, morpolohikal, sintaktikal, semantika at mga pragmatikong component. Naantala – kabiguang maunawaan at/o lumikha ng wika sa inaasahang edad. Nagpapahayag – kakayahang makipag-ugnayan sa pamamagitan ng salitang ipinapahayag o nakaimprenta. Prelinguistic – mga pag-uugaling ipinalalagay na nauuna sa pagkakamit ng tunay na wika. Hal. Pag-iyak, babbling, pag-aalingawngaw. Nakahandang tumanggap – mga salitang nauunawaan ng isang tao 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

67.	Language disorder – Any difficulty with the production or reception of linguistic units, which may range from total absence of speech to minor variance with syntax; e.g. reduced vocabulary, restricted verbal formulations, omission of articles, prepositions, tense and plural markers.
	Karamdaman sa lenggwahe (SLP) – Anumang kahirapan sa paglikha o pagtanggap ng mga yunit panlingwistika na maaaring sumaklaw mula sa buong kawalan ng pananalita hanggang sa maliit na pagkakaiba sa sintaks, hal. kakaunting bokabularyo, nakatakhang pormulasyong berbal, pag-aalis ng mga pantukoy, mga pang-ugnay, panahunan at mga pananda ng pagpaparami. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
68.	Language sample - Systematic collection and analysis of an individual's utterances used as part of a regular speech and language evaluation.
	Halimbawang lenggwahe (SLP) - Sistematikong koleksyon at pagsusuri sa mga sinasabi ng indibidwal na ginagamit bilang bahagi ng regular na pananalita at ebalwasyon sa lenggwahe. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
69.	Language stimulation/modelling – Language stimulation/ modelling takes place when a parent or clinician demonstrates the correct use of language in a natural situation. Types of language stimulation are self-talk, parallel talk, imitation, and expansion.
	Paghuulwaran ng lenggwahe(SLP) – Istimulasyon sa lenggwahe/

	paghuhuwarang nagaganap kapag ang magulang o klinisyan ay ipinakikita ang tamang paggamit ng wika sa natural na sitwasyon. Mga uri ng ng istimulasyong pangwika ay pakikipag-usap sa sarili, magkaagapay na pakikipag-usap, pangagaya at pagpapalawak. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
70.	Lisp-An articulation error involving sibilant sounds (s,z,sh, ch, and dg).Lisps are typically frontal, in which the tongue is too far forward, or lateral in which air escapes around the sides of the tongue.
	Pautal na pagbigkas (SLP) – Isang kamalian sa artikulasyon kasangkot ang mga tunog na “sibilant” (s, z, ch at dg). Ang pautal na pagbigkas ay karaniwang sa harap na ang dila ay labis na nasa harap o nasa gilid na ang hangin ay lumalabas sa mga gilid ng dila. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
71.	Malocclusion – A condition in which the upper and lower teeth are not properly aligned.
	Malocclusion (SLP) – Isang kondisyon na ang itaas at ibabang ngipin ay hindi tama ang pagkakahanay 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
72.	Microglossia – A condition in which the tongue is abnormally small.
	Microglossia (SLP) – Isang kondisyon na ang dila ay abnormal na maliit.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
73.	Misarticulation –Speech articulation errors of omission, addition, substitution, or distortion.
	Maling artikulasyon (SLP) – Kamalian ng artikulasyon sa pagsasalita dahil sa pag-aalis, pagdadagdag, pagpapalit o pagkapilipit. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
74.	Morpheme – Smallest meaningful unit of language.
	Morpema (SLP) - Pinakamaliit na yunit ng wika 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
75.	Morphology – Study of how morphemes are put together to form words; indicates how words are formed and provides a bridge between phonology and syntax.
	Morpolohiya(SLP) - Pag-aaral kung paanong ang morpema ay pinagsasama-sama para makabuo ng mga salita, ipnakikita kung paanong ang mga salita ay nabubuo at nagiging tulay sa pagitan ng ponolohiya at sintaks. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____

76.	Nasal emission —Airflow through the nose, usually audible and indicative of an incomplete seal between the nasal and oral cavities; typical of cleft palate speech.
	Pailong na pagpapalabas (SLP) - Pagdaloy ng hangin sa ilong, kadalasang naririnig at palatandaan ng isang hindi ganap na pagsasara sa pagitan ng ilong at oral na kabis, tipikal sa bingot sa ngalangala na pananalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
77.	Nonfluent aphasia – Expressive language output that lacks smoothness and continuity, often with disfluency types such as hesitations, reduced utterance length, lack of small parts of speech, and word retrieval impairment.
	Nonfluent aphasia (SLP) - Resulta ng papapahayag ng lenggwahe na walang kaayusan at pagiging tuluy-tuloy, kadalasan sa mga uri ng kawalang katatasan tulad ng mga pag-aalinlangan, maikling pagsasalita, kulang sa maliliit na mga bahagi ng pananalita, at kapansanang muling makuha ang mga salita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
78.	Nonverbal communication – The use of gestures in communication such as reaching, pointing, showing, and giving.
	Hindi berbal na komunikasyon (SLP) - Ang paggamit ng mga galaw sa komunikasyon tulad ng pag-abot, pagturo, pagpapakita at pagbibigay. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

79.	Omission – A speech sound production error in which a sound is deleted.
	Pagkakaltas (SLP) - Kamalian sa paglikha ng tunog sa pagsasalita na may inaalis na tunog. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
80.	Paraphasia –Incorrect but real words used in utterances that often bear some resemblance (phonetic or semantic) to the intended words.
	Paraphasia (SLP) - Mali ngunit tunay na mga salitang ginagamit sa pagsasalita na kadalasang nagtataglay ng ilang pagkakahawig (ponetiko o semantik) sa mga salitang nilalayon. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
81.	Phonation – The production of voice in the larynx.
	Ponasyon(SLP) - Paglikha ng tinig sa lalamunan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
82.	Phoneme – The smallest unit of sound capable of making a difference

	in meaning. A family of sounds considered to be the same for purposes of changing the meaning of a word.
	Ponema (SLP) - Ang pinakamaliit na yunit ng tunog na may kakayahang makapagpaiba sa kahulugan. Isang pamilya ng mga tunog na kinokonsidera na magkatulad para sa layuning mabago ang kahulugan ng isang salita.
83.	Phonological disorder – A problem related to the cognitive-linguistic aspects of speech sound production.
	Ponolohikal na karamdaman (SLP) - Isang suliraning nauugnay sa mga aspektong <i>cognitive</i>-linguistic sa produksyon ng tunog sa pagsasalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
84.	Phonology – The study of the rules that govern the use and organization of speech sounds in a language.
	Ponolohiya (SLP) - Ang pag-aaral ng mga tuntunin na sumasakop sa gamit at organisasyon ng tunog sa pagsasalita sa isang lenggwahe. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
85.	Pitch breaks - Sudden, often fleeting, pitch changes in the voice when speaking; breaks may pitch higher or lower.
	Mga pagkauntol sa tono(SLP) - Biglaan, madalas panandalian, pagbabago sa tinis ng tinig kapag nagsasalita; ang mga panandaliang paghinto ay maaaring ang mataas o mababang tono. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____

86.	Pragmatics- The use of language in a communicative context taking into account such variables as communication intent, listener perspective, and social status.
	Pragmatics (SLP) - Ang gamit ng wika sa kontekstong komunikatibo na isinasaalang-alang tulad ng mga makapagpapabago sa layon ng komunikasyon, pananaw ng tagapakinig at ang kalagayang panlipunan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
87.	Psychogenic voice disorders – A group of voice disorders that have their origin in psychological issues of voice usage.
	Psychogenic voice disorders (SLP) - Isang pangkat ng karamdaman sa tinig na ang kanilang pinagmulan ay isyung sikolohikal sa paggamit ng tinig. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____
88.	Receptive language – The ability to understand spoken or written messages.
	Reseptibong lenggwahe(SLP) - Ang kakayahang makaunawa ng sinasalita at isinusulat na mga mensahe. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____

89.	Semantics – The linguistic rules governing word meaning and the selection of vocabulary words for utterances.
	Semantiks (SLP) - Ang mga tuntuning panlinggwistika na sumasaklaw sa kahulugan ng salita at ang pagpili ng bokabularyo para sa pagsasalita. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
90.	Sensorineural hearing loss –A hearing loss resulting from problems in the inner ear or the nerve pathways leading to the brain.
	Sensorineural hearing loss (SLP) – Ang pagkawala ng pandinig na bunga ng suliranin sa loob ng tainga o ang <i>nerve pathways</i> tungo sa utak. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
91.	Sibilant sound –A consonant sound produced with hissing sound such as s, sh, and ch.
	Silibant sound (SLP) - Isang tunog-katinig na nalilikha na may tunog pasutsot tulad ng s, sh, at ch. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
92.	Specifically language impaired (SLI) – A term referring to children who have impairments in language but who are age appropriate in cognition, motor ability, and social-emotional ability.

	Tiyakang kapansanan sa lenggwahe (SLP) - Terminong tumutukoy sa mga batang may kapansanan sa wika ngunit nasa tamang edad na sa pagkilala, <i>motor ability</i>, at panlipunan-emosyunal na kakayahan. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
93.	Speech—The oral production of language using the human vocal tract.
	Pananalita (SLP) - Ang sinasalitang produksyon ng wika na ginagamit ang <i>human vocal tract</i>. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
94.	Spontaneous recovery – Improvement of function following brain damage resulting from innate healing and neural plasticity; the time period when treatment may generate optimal improvements.
	Natural na paggaling (SLP) - Pagbuti sa tungkulin o gawain matapos ang pinsala sa utak na bunga ng likas na paggaling at <i>neural plasticity</i>; ang oras at panahon kung ang paglulunas ay maaaring magkaroon ng pinakamahusay na pagbuti. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____
95.	Stimulability testing - In testing articulation, a determination of how well the client can produce the target sound when the sound has been repeatedly presented (visually and auditorially).
	Stimulability testing (SLP) - Sa pagsusuri ng artikulasyon, ang determinasyon kung gaano kahusay ang kliyente na makalilikha ng

	target na tunog kapag ang tunog ay paulit-ulit na ipinakikita (<i>visually and auditorially</i>). 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
96.	Stuttering – The involuntary repetition, interruption, and prolongation of speech sounds and syllables, which the individual struggles to end.
	Pautal-utal (SLP) - Ang inboluntaryong pag-uulit, pagkagambala, at pagpapahaba ng tunog ng pananalita at mga pantig, na nahihirapan ang isang indibidwal na tapusin. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
97.	Submucous cleft palate – A condition in which the mucosal surface of the soft palate is intact but there is a separation in the underlying muscles.
	Submucous cleft palate (SLP) - Isang kondisyon na ang mucosal surface ng malambot na ngalangala ay walang pinsala subalit mayroong paghihiwalay sa ilalim ng mga kalamnan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
98.	Substitution – A speech sound error in which one sound is produced in place of another. Words or phrases that a speaker uses to replace more difficult ones in an attempt to avoid stuttering.
	Paghahalili (SLP) - Isang kamalian sa pagsasatinig na kung saan ang isang tunog ay nalilikha sa lugar ng iba. Ang mga salita o mga parirala

	na ginagamit ng tagapagsalita upang mahalinhan ang mas mahihirap ay isang pagtatangkang maiwasan ang pagkakautal-utal. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
99.	Successive approximation –A technique used in treating speech sound errors in which a client is taught to move from a sound that can be produced correctly to the target sound in steps.
	Sunud-sunod na kalkulasyon(SLP) - Isang teknik na ginagamit sa paglulunas ng kamalian sa pagsasatinig na kung saan ang isang kliyente ay tinuturuang lumipat mula sa isang tunog na maaaring malikha nang tama sa tinatarget na tunog na may mga hakbang. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
100.	Syntax – The linguistic rules governing word order or grammar in sentences.
	Sintaks (SLP) - Ang tuntuning panglinggwistika na tumutukoy sa pagkakasunud-sunod ng salita o gramatika sa mga pangungusap. 4_____ 3_____ 2_____ 1_____ _____ _____ _____ _____
101.	Telegraphic speech – Spoken communication that consists primarily of content words and is lacking functor words, such as pronouns, auxiliary verbs, and articles.
	Telegrapikong pagsasalita (SLP) - Sinasalitang komunikasyon na binubuo sa pangunguna ng mga salitang pangnilalaman at nawawala

	ang mga <i>function words</i> tulad ng mga panghalip, pantulong na pandiwa at mga pantukoy. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
102.	Threshold – With regard to hearing, the loudness at which a sound is just noticeable. The lowest intensity required for a person to hear a sound 50 percent of the time
	Threshold (SLP) - Na nauugnay sa pagdinig, ang lakas na kung saan ang isang tunog ay napapansin ang pinakamababang intensidad na kailangan para sa isang tao na marinig ang tunog na 50 porsiyento ng oras. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
103.	Total communication – A system of communication for individuals who are deaf that combines spoken and manual language aspects.
	Kabuuang komunikasyon (SLP) - Isang sistema ng komunikasyon para sa mga indibidwal na bingi na pinagsasama ang sinasalita at manwal na mga aspektong pangwika. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
104.	Voice – The sound produced by the vibration of the vocal folds in the larynx.
	Tinig (SLP) - Ang tunog na nalilikha sa pamamagitan ng bibrasyon ng <i>vocal folds</i> sa lalamunan.

	4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
105.	Voice quality – One of the main attributes perceived in the human voice is the tonal quality which may be expressed by adjectives such as smooth, rough, harsh, hoarse, and so forth.
	Kalidad ng tinig (SLP) - Isa sa mga pangunahing katangiang mapapansin sa tinig ng tao ay ang kalidad ng tono na maaaring ipahayag ng mga panghalip na maayos, magaspang, magaralgal, malat at iba pa. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____
106.	Wernicke's aphasia – A fluent aphasia characterized by poor auditory comprehension and errors in the selection of words or sounds that make up words, so that spoken utterances may not make sense.
	Wernicke's aphasia (SLP) - Isang fluent aphasia na may katangiang tulad ng kahirapan sa pag-unawa sa naririnig at mga kamalian sa pagpili ng mga salita o mga tunog na bumubuo sa mga salita, na kung saan ang binibigkas na pananalita ay walang kabuluhan. 4 _____ 3 _____ 2 _____ 1 _____ _____ _____ _____ _____

Apendiks H

**Tally Sheet sa Ginawang
Balidasyon ng mga Propesor sa
Larangan at Propesor sa Wika**

TALLY SA GINAWANG BALIDASYON NG MGA PROPELOR SA OT AT MGA PROPELOR SA WIKANG FILIPINO													
BL G	TERMINOLOH IYA	E 1	E 2	E 3	Medi an	Legend	L 1	L 2	L 3	Medi an	Legend	Medi an	Legend
1	mga gawain sa araw-araw na pamumuhay	3	4	3	3	Tinatangg ap	1	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
2	mga gawain	3	1	3	3	Tinatangg ap	1	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
3	pagsusuri sa gawain	4	4	3	4	Lubos na tinatang ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
4	mga pangangailang an sa gawain	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
5	adaptasyon	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
6	pagsusuri sa okyupasyunal na paggawa	4	3	4	4	Lubos na tinatang ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
7	mga pamamaraan sa interbensyon	4	3	3	3	Tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatang ap	3	Tinatangg ap
8	pagtantiya	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	3	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	Lubos na tinatang ap
9	pantulong na teknolohiya at mga modipikasyon sa kapaligiran	3	3	4	3	Tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatang ap	3	Tinatangg ap
10	mga salik ng kliyente	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
11	pangangalaga ng nakatuon sa kliyente (pagpapraktis na nakatuon sa kliyente)	4	4	3	4	Lubos na tinatang ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
12	kliyente	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	3	4	4	Lubos na tinatang ap	4	Lubos na tinatang ap
13	klinikal na pangangatwiran	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	Lubos na tinatang ap
14	kognisyon	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	Lubos na tinatang ap

15	pagpapabuti ng komunidad	4	1	3	3	Tinatangg ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
16	pagkokondisyon	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
17	proseso ng konsultasyon	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
18	konteksto	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
19	kontekstwal na mga katangian	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
20	paglikha, pagpapalaganap (pagpapalaganap ng kalusugan)	4	3	3	3	Tinatangg ap	2	3	1	2	Hindi gaanong tinatangg ap	2	Hindi gaanong tinatangg ap
21	kapansanan	3	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
22	pagbibihis	4	1	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	3	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
23	pagmamaneho at kadalang paggalaw sa komunidad	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
24	mga elektronikong tulong para sa pang-araw-araw ng pamumuhay	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	3	1	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
25	mga interes sa mapapasukan at mga hangarin	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
26	paghahanap at pagkamit ng trabaho	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
27	pagtupad ng okupasyon	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
28	pagpapabuti	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	3	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
29	kapaligiran	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
30	mga modipikasyon sa kapaligiran	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap

31	ergonomiks	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
32	pagtatatag, pagpapanumbalik (paglulunas, pagpapanauli)	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
33	ebalwasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
34	tungkuling tagapagpaganap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	2	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
35	pakikilahok sa pormal na edukasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	4	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
36	paglalahat	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	4	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
37	tunguhin	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
38	pagagrado	4	1	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
39	gross coordination	3	3	3	3	Tinatanggap	4	3	1	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
40	pangkatang interbensyon	3	4	3	3	Tinatanggap	4	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
41	mga gawi	3	3	3	3	Tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
42	pamamahala sa kalusugan at pagpapanatili	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
43	pagpapalaganap ng kalusugan	3	3	4	3	Tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
44	pagtatatag ng tahanan at pamamahala	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
45	pagpapabuti	3	3	3	3	Tinatanggap	3	3	1	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
46	kalayaan	3	3	3	3	Tinatanggap	4	3	1	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
47	nakatutulong na mga gawain sa araw-araw na	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap

	pamumuhay												
48	interbensyon	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
49	mga paraan ng interbensyon	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
50	pinakamaliit na hangganan ng kapaligiran	3	4	3	3	Tinatanggap	2	4	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
51	pamamahinga	3	4	3	3	Tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
52	paglalugad sa pamamahinga	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	1	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
53	paglahok sa pamamahinga	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	2	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
54	pagpapanatili	3	4	3	3	Tinatanggap	3	4	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
55	pamamahala	3	4	3	3	Tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
56	pagmanipula	3	3	3	3	Tinatanggap	4	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
57	pagmomodipika (kompensasyon, adaptasyon)	3	1	3	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
58	motor skills	4	2	3	3	Tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
59	okupasyon	3	1	3	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
60	interbensyong ibinatay sa okupasyon	3	2	3	3	Tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
61	adaptasyong okupasyunal	3	1	3	3	Tinatanggap	3	3	1	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
62	kapaligirang okupasyunal	3	3	3	3	Tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
63	pagkakakilanlang okupasyunal	3	1	3	3	Tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap

64	katarungang okupasyunal	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
65	paggawang okupasyunal	2	1	3	2	Hindi gaanong tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	2	Hindi gaanong tinatangg ap
66	balangkas na okupasyunal	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
67	occupational therapist	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
68	occupational therapy	3	1	3	3	Tinatangg ap	3	4	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
69	prosesong occupational therapy	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	4	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
70	kinalabasan	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	3	4	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
71	pakikilahok	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
72	mga hulwarang paggawa	3	4	3	3	Tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
73	mga kasanayan sa paggawa	3	1	3	3	Tinatangg ap	3	3	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
74	laro	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
75	pagtuklas ng laro	2	4	3	3	Tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
76	pakikilahok sa laro	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
77	panimulang mga gawain	3	1	3	3	Tinatangg ap	4	3	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
78	iwasan (pag-iingat sa karamdaman)	3	2	3	3	Tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
79	paraan sa pag-iingat	4	1	3	3	Tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
80	proseso	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
81	mga kasanayan sa pagpoproseso	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	4	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap

82	mga gawain tungo sa isang tiyak na layunin	3	2	3	3	Tinatangg ap	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	3	Tinatangg ap
83	kalidad ng buhay	4	2	3	3	Tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
84	muling ebalwasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
85	rehabilitasyon	4	3	3	3	Tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
86	pamamahinga	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
87	mga ritwal	4	2	3	3	Tinatangg ap	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
88	mga tungkulin	4	1	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
89	mga kalakaran	4	3	3	3	Tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
90	pagsasala	4	2	3	3	Tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
91	paglahok sa pagtulog	4	3	3	3	Tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	Tinatangg ap
92	paghahanda sa pagtulog	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
93	pansarili, layunin, pagtataya, balakin	4	3	3	3	Tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	Tinatangg ap
94	kapaligirang sosyal	4	1	3	3	Tinatangg ap	3	4	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
95	sosyal na panlipunang paggalaw	4	1	3	3	Tinatangg ap	3	4	3	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
96	panlipunang pakikilahok	3	3	3	3	Tinatangg ap	3	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	Tinatangg ap
97	gawain	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
98	wellness	4	2	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap

99	trabaho	4	2	3	3	Tinatangg ap	3	3	4	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
10 0	work hardening	4	2	3	3	Tinatangg ap	3	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	Tinatangg ap

TALLY SA GINAWANG BALIDASYON NG MGA PROPESOR SA PT AT MGA PROPESOR SA WIKANG FILIPINO													
BL G	TERMINOLOHI YA	E 1	E 2	E 3	Medi an	Legend	L 1	L 2	L 3	Medi an	Legend	Medi an	Legend
1	abdaksiyon	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
2	aktibong umaasisti sa distansyang abot ng paggalaw	2	3	3	3	Tinatanggap	3	4	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
3	aktibong distansyang abot ng paggalaw	2	3	3	3	Tinatanggap	3	4	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
4	mga gawain sa pang-araw-araw na pamumuhay	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
5	adaksiyon	4	5	3	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
6	eyrobik na ehersisyo	2	3	4	3	Tinatanggap	4	2	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
7	pagkakanay	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	2	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
8	angina pectoris	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
9	pagtantiya	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	3	4	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
10	pantulong na kagamitan	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
11	mga pangkilikiling saklay	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
12	cardiac output	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
13	kawalang malay-tao	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap

14	koordinasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
15	cryotherapy	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
16	pag-asa sa tulong ng iba	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
17	pagkabalang sa pagbuti	4	2	3	3	Tinatanggap	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
18	pagsusuri at pag-aaral sa uri ng karamdaman	2	3	4	3	Tinatanggap	3	3	4	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
19	tuwirang paglapit	3	3	3	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
20	kawalang kakayahan	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
21	pagkawala sa lugar	3	2	4	3	Tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
22	likuran	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
23	di normal na pagtatrabaho ng anumang bahagi ng katawan	2	3	4	3	Tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
24	dyspnea	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
25	pagkoryenteng pampasigla	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
26	tibay o tatag ng katawan	2	3	4	3	Tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
27	pagtitipid ng enerhiya	4	3	3	3	Tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
28	ergonomiks	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
29	pagsusuri	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
30	tagubiling ehersisyo	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap

31	ekstensiyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
32	palabas na pag-ikot	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
33	pagkanababalu ktot	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	2	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
34	pagbabaluktot	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
35	limitasyon sa pagtupad	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
36	mga hangarin	3	3	4	3	Tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
37	goniometer	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
38	goniometry	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
39	kapansanan	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
40	hemiparesis	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
41	hemiplegia	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
42	hydrotherapy	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
43	pagkapinsala	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
44	pahinga	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
45	papaloob na pag-ikot	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
46	interbensiyon	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
47	mobilasyon ng kasukasuan	3	4	3	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
48	manipulasyon	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap

49	manwal na pagsusuri ng kalamnan	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
50	pagmamasahé	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
51	madaling paggalaw	2	3	4	3	Tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
52	mobilisasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
53	modality	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
54	motor kontrol	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
55	motor development	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
56	motor na pagkatuto	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	4	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
57	pamumulikat ng kalamnan	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
58	lakas ng kalamnan	1	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
59	orthosis	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
60	osteoarthritis	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	2	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
61	osteoporosis	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
62	pagsukat sa kinalabasan	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
63	pagpupulso	2	3	4	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
64	magkaagapay na mga baras	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
65	paraplegia	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
66	paresthesias	2	3	3	3	Tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap

67	pasibong kakayahang abot sa paggalaw	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
68	pasyente	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
69	physical therapist	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
70	physical therapy	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
71	psyolohiya	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
72	plantar flexion	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
73	paraan sa pag-iingat	3	3	4	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
74	prognosis	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
75	pronasyon	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
76	padapa	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
77	distansyang abot ng pagkilos	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
78	distansyang abot ng pagkilos na ehersisyo	3	3	4	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
79	paghinga	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
80	scoliosis	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
81	sariling pag-uunat	3	3	4	3	Tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
82	pakiramdam	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
83	kadalubhasaan	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap

84	spasticity	1	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
85	mga natatanging pagsusuri	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
86	pilay/pagkapilay	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
87	pagkamatatag	2	3	4	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
88	pagkabanat	3	3	3	3	Tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
89	lakas	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
90	pag-uunat	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
91	atake o cerebrovascular accident	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
92	pansariling eksaminasyon	2	3	4	3	Tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	Tinatanggap
93	pagtihaya	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
94	patihaya	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
95	synergy	1	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
96	pamamagang litid	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
97	thermal agent	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
98	trigger points	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	Tinatanggap
99	pagkamakatwiran	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
100	ibabaw ng tiyan	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
101	vital signs	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap

10 2	andador	4	4	4	4	Lubos na tinatang ap	4	3	4	4	Lubos na tinatang ap	4	Lubos na tinatang ap
---------	---------	---	---	---	---	----------------------------	---	---	---	---	----------------------------	---	----------------------------

TALLY SA GINAWANG BALIDASYON NG MGA PROPESOR SA SLP AT MGA PROPESOR SA WIKANG FILIPINO													
BL G	SPEECH- LANGUAGE THERAPY	E 1	E 2	E 3	Medi an	Legend	L 1	L 2	L 3	Medi an	Legend	Medi an	Legend
1	affricate	3	2	3	3	Tinatangg ap	4	3	2	3	Tinatangg ap	3	Tinatangg ap
2	anarthia	3	3	2	3	Tinatangg ap	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	Tinatangg ap
3	aphasia	p	3	4	3.5	Lubos na tinatangg ap	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3.75	Lubos na tinatangg ap
4	ankyloglossi a	3	2	1	2	Hindi gaanong tinatangg ap	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	tinatangg ap
5	apraxia	3	3	2	3	Tinatangg ap	4	3	3	3	Tinatangg ap	3	tinatangg ap
6	artikulasyon	1	2	1	1	Hindi katangga p-tanggap	4	2	3	3	Tinatangg ap	2	Hindi gaanong tinatangg ap
7	karamdaman sa artikulasyon	4	4	3	4	Lubos na tinatangg ap	3	2	3	3	Tinatangg ap	3	tinatangg ap
8	mga artikulados	4	3	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
9	audiologist	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	3	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
10	pandinig	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	4	Lubos na tinatangg ap
11	pagpopproses o sa pandinig	3	3	4	3	Tinatangg ap	4	4	4	4	Lubos na tinatangg ap	3	tinatangg ap
12	karamdama m sa pagpopproses o sa pandinig	3	3	2	3	Tinatangg ap	4	3	2	3	Tinatangg ap	3	tinatangg ap
13	pagbibigat sigla sa pandinig	1	1	3	1	Hindi katangga p-tanggap	4	3	3	3	Tinatangg ap	2	Hindi gaanong tinatangg ap
14	auditory- verbal therapy	2	2	3	2	Hindi gaanong tinatangg ap	3	3	2	3	Tinatangg ap	2	Hindi gaanong tinatangg ap
15	nakadagdag at mapagpipilia	3	4	2	3	Tinatangg ap	4	3	2	3	Tinatangg ap	3	tinatangg ap

	ng komunikasyon												
16	awral na rehabilitasyon	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
17	pag-iwas ng mga pag-uugali	2	3	3	3	Tinatanggap	3	3	1	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
18	babbling	2	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
19	bilinggwal	4	4	2	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
20	pagkagat	3	3	4	3	Tinatanggap	4	3	2	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
21	bolus	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
22	canonical babbling	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
23	central auditory processing disorder	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
24	childhood apraxia of speech	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
25	maligoy at mahabang pagsasalita	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
26	bingot sa labi	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
27	bingot sa ngalangala	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
28	koartikulasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
29	paglilipat koda	4	4	2	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
30	komunikasyon	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
31	conduction aphasia	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	2	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
32	kawalan ng pandinig mula	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap

	pagkabata												
33	deglusyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
34	pagdedekoda	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
35	dentisyon	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
36	dental na arko	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
37	developmental apraxia of speech	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
38	kapansanan sa pag-unlad ng lenggwahe	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
39	diadochokinesis	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
40	diadochokinetic rate	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
41	pagkakaiba-iba ng pagsusuri	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
42	diplophonia	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
43	disfluent	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
44	karamdaman sa pagtataginting	4	3	3	3	Tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	tinatanggap
45	pagpipilipit	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
46	dysarthria	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
47	kawalang katastasan	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
48	dysphagia	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap

49	dysphonia	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
50	echolalia	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
51	ebalwasyon	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
52	katatasan	4	1	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
53	karamdaman sa katatasan	4	1	3	3	Tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
54	matatas	4	1	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
55	fluent aphasia	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
56	fricative	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
57	karamdaman sa paggamit ng tinig	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
58	kinaugaliang antas ng tinis o tono	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
59	kapansanan sa pandinig	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
60	hypernasality	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
61	idiosyncratic	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
62	impormal na ebalwasyon	2	3	4	3	Tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	3	tinatanggap
63	kalinawan	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
64	jargon	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
65	labiodental	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
66	linggwahe	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap

67	karamdaman sa lenggwahe	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	3	3	4	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
68	halimbawang lenggwahe	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
69	paghuhulwaran ng lenggwahe	3	3	4	3	Tinatanggap	3	3	4	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
70	pautal na pagbigkas	2	1	1	1	Hindi katanggap-tanggap	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	2	Hindi gaanong tinatanggap
71	malocclusion	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
72	microglossia	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
73	maling artikulasyon	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
74	morpema	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
75	morpholohiya	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
76	pailong na pagpapalabas	4	1	3	3	Tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	tinatanggap
77	nonfluent aphasia	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	3	2	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
78	hindi berbal na komunikasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
79	pagkakaltas	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
80	paraphasia	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
81	ponasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
82	ponema	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
83	ponolohikal na karamdaman	3	3	4	3	Tinatanggap	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	3	tinatanggap

84	ponolohiya	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
85	mga pagkauntol sa tono	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
86	pragmatics	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
87	psychogenic voice disorders	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
88	reseptibong lenggwahe	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
89	semantiks	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
90	sensorineural hearing loss	4	4	2	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
91	sibilant sound	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
92	tiyakang kapansanan sa lenggwahe	3	1	3	3	Tinatanggap	3	3	4	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
93	pananalita	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
94	natural na paggaling	3	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
95	stimulability testing	4	2	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
96	pautal-utal	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
97	submucous cleft palate	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
98	paghahalili	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
99	sunud-sunod na kalkulasyon	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
100	sintaks	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
101	telegrapikong pagsasalita	3	3	4	3	Tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	3	tinatanggap

10 2	threshold	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
10 3	kabuuang komunikasyon	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
10 4	tinig	4	3	4	4	Lubos na tinatanggap	4	4	3	4	Lubos na tinatanggap	4	Lubos na tinatanggap
10 5	kalidad ng tinig	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	2	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap
10 6	Wernicke's aphasia	4	4	4	4	Lubos na tinatanggap	4	3	3	3	Tinatanggap	3	tinatanggap

Apendiks I

Nabuong Glosaryo sa Larangan ng mga Agham Panrehabilitasyon

Glosaryo sa Occupational Therapy

Adaptasyon (*Adaptation*) – (OT) –Ang pagbibigay ng pagkakataon ng mga praktisyuner na Occupational therapy na makalahok sa pamamagitan ng pagbabago ng isang gawain, ang pamaraan para tapusin ang gawain, at ang kapaligiran para itaguyod ang pagtupad sa okupasyon.

Adaptasyong okupasyunal (*Occupational Adaptation*) (OT) – Pagbuo ng isang positibong pagkakakilanlang okupasyunal at pagkakamit ng kahusayang okupasyunal sa panahong itinakda sa konteksto ng kapaligiran ng isang tao. Pamantayang proseso, internal sa tao, na ang kahusayan sa tungkuling okupasyunal ay nalilining.

Ebalwasyon (*Evaluation*) – (OT) – Proseso sa pagkakamit at pagpapakahulugan sa mga datos na kinakailangan sa interbensyon. Kasama rito ang paglaplano at pagdodokumento sa proseso at mga resulta ng ebalwasyon.

Ergonomiks (*Ergonomics*) –(OT)- Siyentipikong disiplina na nauukol sa pag-unawa sa mga interaksyon ng mga tao at iba pang mga elemento ng isang sistema,mga propesyong ginagamitan ng teorya, mga simulain, datos, at mga metodo sa pagdidisenyo upang magawa ang buong makakaya upang matamo ang mabuting kalagayan ng tao at ang kabuuang sistema ng paggawa.

Gawain (*Task*)- Kung ano ang ginagawa o nagawa ng mga indibidwal (hal. pagmamaneho, pagluluto ng cake, pagbibihis, pag-aayos ng higaan)

Gross Coordination (*Gross Coordination*) (OT) – Ang magkakasamang gawain ng mga kalamnan upang magkaroon ng maayos at pagkakasunud-sunod ng kilos; nakatuon at tuluy-tuloy na pagkilos na sumusuporta sa araw-araw na mga gawain.

Interbensyon (*Intervention*) (OT) – Proseso at dalubhasang aksyong ginagawa ng mga praktisyuner na occupational therapy sa pakikipagtulungan ng kliyente upang mapagaan ang pagsasakatuparan sa okupasyon na nauugnay sa kalusugan at pakikilahok. Kasama sa proseso ng interbensyon ang paglaplano, implementasyon, at pagsusuring muli.

Interbensyong nakabatay sa okupasyon (*Occupation-based Intervention*) (OT) – Isang interbensyong nakatuon sa kliyente na ang praktisyuner na occupational therapy at kliyente ay nagtutulungan sa pagpili at pagdidisenyo ng mga gawaing tiyak na makabuluhan sa kliyente at sumusuporta sa interes, pangangailangan, kalusugan, at pakikilahok sa araw-araw na buhay ng kliyente.

Kalidad ng buhay (*Quality of life*) (OT)-Mabisang pagtataya ng kasiyahan sa buhay (pagkaunawa sa pag-unlad tungo sa natukoy na mga layunin), konsepto sa sarili (mga paniniwala at mga nararamdaman tungkol sa sarili), kalusugan at

pagganap (hal.kalagayan ng kalusugan,mga kakayahang sa pag-aalaga sa sarili), at mga salik na sosyo-ekonomiko (hal.bokasyon, edukasyon, pinagkakakitaan).

Kapaligiran (*Environment*) (OT)- Panlabas na pisikal at kalagayang panlipunan na nakapaligid sa kliyente na kung saan ang okupasyon ay nangyayari sa pang-araw-araw na buhay.

Kapaligirang okupasyunal (*Occupational Environment*) (OT) – Isa sa tatlong pangunahing mga elemento sa teorya ng adaptasyong okupasyunal.Di tulad ng ibang mga kapaligiran, ang kapaligirang okupasyunal ay nananawagan sa isang tugong okupasyunal mula sa indibidwal sa konteksto ng trabaho, laro/libangan, o pagtataguyod sa sarili. Ang konteksto ay nahuhubog ng katangi-tanging pisikal, panlipunan, at mga impluwensyang kultural.

Kapaligirang Sosyal (*Social Environment*) (OT)- Sa harap ng, kaugnayan sa at mga inaasahan ng mga tao, pangkat, at populasyon na nakasalamuha ng kliyente (hal. Pagkamayroon at mga inaasahan ng mahahalagang indibidwal, tulad ng asawa, mga kaibigan at tagapagbigay ng pangangalaga.

Kapansanan (*Disability*) (OT) – Mga kapansanan, limitasyon sa gawain at tungkulin, at mga restriksyon sa gawain.

Katarungang okupasyunal (*Occupational justice*) (OT) – Katarungang kumikilala sa karapatang okupasyunal na kinikilalang paglahok sa pang- araw-araw na okupasyon para sa lahat ng mga tao sa lipunan, di alintana ang edad, kakayahan, kasarian, antas panlipunan, at iba pang pagkakaiba-iba. Maaaring matamo at pakikilahok sa buong saklaw ng makahulugan at nagpapaunlad na mga okupasyong maisasagawa ng mga iba, kasama ang mga pagkakataong mapabilang sa lipunan at mga mapagkukunan para lumahok sa okupasyon para pansariling kasiyahan, kalusugan, at panlipunang mga pangangailangan.

Kinalabasan (*Outcome*) (OT) - Nilalayong resulta ng proseso ng occupational therapy; kung ano ang matatamo ng kliyente sa pamamagitan ng interbensyon ng occupational therapy.

Klinikal na pangangatwiran (*Clinical Reasoning*) (OT) - Prosesong ginagamit ng praktisyuner para maplano, mapangasiwaan, magawa, at mapag-isipan ang pangangalaga sa kliyente.

Kliyente (*Client*) (OT) – Tao o mga taong (kabilang yaong kasangkot sa pangangalaga sa kliyente), pangkat (kalipunan ng indibidwal, hal. mga pamilya, mga manggagawa, mga mag-aaral, o miyembro ng komunidad), o populasyon (kalipunan ng mga pangkat o mga indibidwal na namumuhay sa tulad na lokalidad, hal. lungsod, estado, o bansa – o nagbabahaginan ng mga

magkakatulad na mga adhikain).

Kognisyon (*Cognition*) (OT) – Prosesong mental na kinabibilangan ng atensyon, memorya, pagkontrol ng emosyon, pagkontrol ng motor, paproproseso ng pandama, at pag-iisip.

Konteksto (*Context*) (OT) –Iba’t ibang uri ng magkakaugnay na mga kondisyon na nasa loob at sa paligid ng kliyente na nakaiimpluwensya sa paggawa, kabilang ang mga kontekstong kultural, personal, temporal, *virtual*.

Kontekstwal na mga katangian (*Contextual Features*) (OT) – Kultural, pisikal, sosyal, personal, ispiritwal, temporal at *virtual* na mga aspekto ng tahanan, paaralan, trabaho, at mga seting sa komunidad na nakatutulong o nakasasagabal sa pakikilahok.

Laro (*Play*) (OT)–“Alinmang kusa o organisadong gawain na nagdudulot ng kasiyahan, nakakalibang, nakakaaliw, o dibersiyon.”

Malayuning mga gawain (*Purposeful Activities*) (OT)-Mga ugaling pinagtibay ng layunin tungo sa isang okupasyon na idinisenyo o na nilalagyan ng grado para matulungan ang kliyente na bumuti, gumaling mula sa pinsala, o matuto ng paraang nakaangkop.

Mga elektronikong pantulong para sa pang-araw-araw na pamumuhay (*Electronic Aids to Daily Living (EADLs)*) (OT) – Binibigyan ang gumagamit ng kontrol sa mga kagamitang dekuriente at iba pang elektronikong kagamitan na nasa kapaligiran; sa napakaraming uri ng mga *switches interface* saEADLs para hayaan ang indibdwal na magkaroon ng iba’t ibang kasanayan.

Mga gawain sa paghahanda (*Preparatory tasks*) (OT)- Mga piniling aksiyon at ibinibigay sa kliyente para targetin ang tiyak na salik ng kliyente o mga kasanayan sa paggawa. Kasama sa mga gawain ang aktibong pakikilahok ng kliyente at minsan binubuo ng mga pakikilahok na gumagamit ng iba’t ibang materyales o para pasiglahin ang mga gawain o ang mga bahagi ng mga okupasyon. Ang mga gawain bilang pahahanda ay maaaring hindi mapanghahawakang katutubo o likas na kahulugan, kahalagahan o pinaniniwalaang gamit bilang isang entidad.

Mga gawain sa pangangalaga sa sarili (*Activities of daily living (ADLs)*) (OT) – Mga gawaing nakatuon sa pangangalaga sa sariling katawan. Ang mga gawaing ito ay mga saligan sa pamumuhay sa sosyal na mundo; ang mga ito ay tumutulong magawa ang mga pangunahing kailangan upang mabuhay at maging mabuti ang kalagayan.

Mga gawi (*Habits*) (OT) - Natamong mga pag-uugali para makatugon at makaganap sa paraang walang pagbabago sa mga pamilyar na mga kapaligiran o mga sitwasyon; partikular, ang awtomatikong mga kilos na ginagawa nang paulit-ulit, awtomatik na ito, at may kaunting pag-iiba. Ang mga gawi ay maaaring nakabubuti, nangingibabaw, o nagpapahirap at maaaring sumuporta o nakahahadlang sa paggawa sa mga uri ng okupasyon.

Mga huwarang gawain (*Activities*) (OT) –Mga pagkilos na idinisenyo at pinili upang suportahan ang paglinang sa kasanayan sa paggawa at huwaran sa paggawa upang mapabuti ang okyupasyunal na pagsasakatuparan.

Mga interes sa mapapasukan at mga hangarin (*Employment interests and pursuits*) (OT) - Pagtukoy at pamimili ng mga pagkakataong magtrabaho batay sa magagandang katangian, mga limitasyon, mga gusto at mga hindi gusto na may kaugnayan sa trabaho.

Mga kasanayan sa paggawa (*Performance skills*) (OT) – Mga may layuning paggawa na namamasid bilang iilang mga yunit ng pakikilahok sa mga okupasyon sa araw-araw na buhay. Ito ay natutuhan at nalilinang sa pagdaan ng panahon at nalalagay sa tiyak na konteksto at kapaligiran.

Mga kasanayan sa pagproseso (*Process skills*) (OT)–“Mga kasanayan sa okupasyunal na paggawa [hal.ang naprosesong kasanayan sa pangangalaga sa sarili, pampaaralang na prosesong mga kasanayan] napansin bilang tao (1) pumipili, nakikitungo sa iba, at gumagamit ng mga kagamitan sa gawain at mga materyales; (2) itinataguyod ang indibidwal na mga kilos at mga hakbang; at (3) nagbabago ng paggawa kapag may mga suliraning kinakaharap.”

Mga modipikasyon sa kapaligiran (*Environmental Modification*) (OT) – Pagsasagawa ng mga maliliit at malalaking alterasyon o pagbabago sa kapaligiran upang masuportahan ang okupasyunal na paggawa ng mga indibidwal o mga pangkat.

Mga nakaugalian (*Routines*) (OT)- Mga hulwarang ugali na kapuna-puna, palagian at paulit-ulit at nagbibigay ng kaayusan sa araw-araw na buhay. Ang mga ito ay maaaring nakasisiya at nagpapalaganap o nakapipinsala. Ang mga nakasanayang ugali ay nangangailangan ng panandaliang oras ng pagtatalaga ng sarili at ang nakatanim sa kultural at ekolohikal na konteksto.

Mga pamamaraan sa interbensyon (*Approaches to Intervention*) (OT)- Mga tiyak na istratohiyang pinili upang pamahalaan ang proseso ng ebalwasyon at pinaplanong interbensyon na nababatay sa ninanais na kalalabasan ng kliyente, datos ng ebalwasyon, at ebidensya. Mga hakbang na isinasaad ang pagpili ng mga sanayang modelo, mga balangkas ng sanggunian, o mga teorya ng paglulunas.

Mga pangangailangan sa Gawain (*Activity Demands*) (OT) –Mga aspekto ng isang gawain o okupasyon na kinakailangang maisagawa, kasama ang kahalagahan at importansya nito sa kliyente, mga bagay na ginagamit at kanilang mga katangian, kinakailangang espasyo, panlipunang pangangailangan, pagsusunod-sunod at tamang panahon, mga kailangang aksyon at mga kasanayan sa paggawa, at mga kinakailangang naaayon sa mga gawain ng katawan at mga istruktura ng katawan.

Mga paraan ng interbensyon (*Intervention process*) (OT) – Mga tiyak naistratehiyang pinili para mapatnubayan ang proseso ng interbensyon na ibinatay sa gustong kalalabasan ng kliyente, ebalwasyon ng mga datos, at ebidensya.

Mga padron sa paggawa (*Performance Patterns*) (OT)-Mga gawi, nakaugaliang pamamaraan, mga tungkulin, at mga ritwal na ginagamit sa proseso ng pagtupad sa mga okupasyon o mga gawain; ang mga padrong ito ay maaaring makatulong o maging hadlang sa okupasyunal na paggawa.

Mga Ritwal (*Rituals*) (OT)- Mga simbolikong aksyon kasama ang ispiritwal, kultura, o sosyal na kahulugan na nakatutulong sa pagkakakilanlan ng kliyente at papapalakas ng mga pagpapahalaga at mga paniniwala. Ang mga ritwal ay may malakas na impluwensya.

Mga salik ng kliyente (*Client Factors*) (OT) - Tiyak na mga kakayahan, katangian, o paniniwala na tinataglay ng isang tao at ang mga ito ay nakaiimpluwensya sa paggawa sa mga trabaho. Kabilang sa mga salik ng kliyente ang mga pagpapahalaga, paniniwala, at ispirituwalidad; mga gamit ng katawan, at istruktura ng katawan.

Mga tungkulin (*Roles*) (OT)- Mga pangkat ng mga ugaling inaasahan ng lipunan at hinubog ng kultura at konteksto na maaaring higit na pinag-isipan at nutukoy ng kliyente.

Motor skills (*Motor skills*) (OT) – Natutuhan at may layuning pagkilos kilos na nangangailangan ng ilang antas ng katiyakan at pagiging eksakto.

Nakatutulong na mga gawain sa araw-araw na pamumuhay (*Instrumental activities of daily living (IADLs)*)(OT) - Mga gawaing sumusuporta sa araw-araw na buhay sa loob ng tahanan at komunidad at yaong madalas na nangangailangan ng higit na masalimuot na interaksyon kaysa doon sa ginagamit sa mga gawain sa pangangalaga sa sarili.

Occupational therapist (*Occupational therapist*) (OT) –Nagtapos sa isang kinikilalang programa sa occupational therapy na nakompleto ang *fieldwork* at ipinasa ang sertipikasyong pagsusulit na pinamahalaan ng National Board for

Certification of Occupational Therapy (NBCOT); tumutukoy rin ito bilang sertipikadong occupational therapist o reistradong occupational therapist.

Occupational therapy (*Occupational therapy*) (OT) –Terapyutik na gamit ng mga gawain sa araw-araw na buhay (mga okupasyon) kasama ng mga indibidwal o mga pangkat para sa layuning mapabuti o maisagawa ang mga ginagampanan sa pakikilahok, mga gawi, mga kinaugalian, at mga ritwal sa tahanan, paaralan, pagawaan, komunidad, at iba pang mga seting. Ang mga occupational therapist ay ginagamit ang kanilang kaalaman sa transaksyonal na pakikitungo sa bawat tao, ang kanyang pagtupad sa pinahahalagahang mga okupasyon at ang konteksto na idisenyo ang mga planong interbensyon na ibinatay sa okupasyon na magpapadali sa pagbabago o pag-unlad ng mga salik ng kliyente (mga pagpapahalaga, mga paniniwala, at isipituwalidad; gamit ng katawan, mga istruktura ng katawan) at mga kasanayan sa paggawa (motor, proseso, at panlipunang interaksyon) kinakailangan para sa matagumpay na pakikilahok. Ang mga praktisyuner ay may kinalaman sa huling resulta ng pakikilahok at sa gayong paraan maisasagawa ang obligasyon sa pamamagitan ng adaptasyon at mga modipikasyon sa kapaligiran o sa mga bagay na nasa kapaligiran kung kinakailangan. Ang mga serbisyo ng occupational therapy ay nagkakaloob ng habilitasyon, rehabilitasyon at pagpapalaganap ng kalusugan at kagalingan para sa mga kliyente na may kapinsalaan sa katawan at ng walang kapinsalaan sa katawan-nauugnay na mga pangangailangan. Kasama sa sa mga serbisyong ito ang pagtatamo at pagpapanatili ng pagkakakilanlang okupasyunal para sa mga mayroon o nasa panganib na magkaroon ng karamdaman, kapinsalaan, sakit, balisang kondisyon, kawalang kakayahan, limitasyon sa gawain o restriksyon sa pakikilahok.

Okupasyon (*Occupation*) (OT) – Pang-araw-araw na gawain sa buhay na ginagawa ng tao. Ang okupasyon ay nagaganap sa konteksto at naiimpluwensyahan ng pakikisangkot ng mga salik ng kliyente, mga kasanayan sa paggawa, at mga hulwaran sa paggawa. Ang okupasyon ay nangyayari *overtime*; may layunin, makabuluhan at nakikitang may gamit sa kliyente; at maaaring mamasid ng iba (hal. paghahanda ng pagkain) o maaaring nakakaalam lamang ay mismong tao (hal. pagkatuto sa pamamagitan ng pagbabasa ng mga batayang aklat). Maaaring kasama sa okupasyon ang pagsasagawa ng iba’t ibang gawain para kompletohin at maaaring magresulta sa iba’t ibang resulta. Ang Balangkas ay tumutukoy sa malawak na saklaw ng okupasyon na inuuri bilang mga gawain sa araw-araw na buhay, instrumental na mga gawain sa araw-araw na buhay, pamamahinga at pagtulog, edukasyon, trabaho, paglilibang, at panlipunang pakikilahok.

Okupasyunal na propayl (*Occupational profile*) (OT) – Lagom ng okupasyunal na kaligiran ng kliyente at mga karanasan, mga hulwaran ng araw-araw na pamumuhay, mga interes, mga pagpapahalaga, at mga

pangangailangan.

Pagagrado (*Garding*) (OT) – Pagsusunod-sunod sa dumaraming pangangailangan ng isang okupasyon upang pasiglahing mapabuti ang pagganap o mabawasan ang pangangailangan sa pagtugon sa kahirapan sa paggawa ng kliyente.

Pagbibihis (*Dressing*) (OT) – Pamimili ng damit at karagdagang gamit na nababagay sa oras, panahon at okasyon; pagkuha ng damit mula sa lalagyan; pagbibihis ay bunga ng gawain, pagkakabit at pag-aayos ng damit at sapatos; ang palalagay at pag-aalis ng personal na kagamitan, mga kagamitang prostetiko at mga balangkat.

Paggawang okupasyunal (*Occupational performance*) (OT) – Akto ng paggawa at pagsasakatuparan ng napiling pagkilos, gawain, o okupasyon na nagreresulta mula sa dinamikong transaksyon sa mga kliyente, ang konteksto, at ang gawain. Mga kasanayang nagpapabuti at nagagawa at mga hulwaran sa paggawang okupasyunal tungo sa pagganap sa okupasyon o mga gawain.

Paghahanap at pagkakamit ng trabaho (*Employment seeking and acquisition*) (OT) – Itaguyod ang sarili; kompletihin, magpasa, at repasuhin samga kinakailangang mga materyales sa pag-aaplay; maghanda sa mga panayam; makilahok sa mga panayam at *i-follow-up* pagkatapos; pagtalakay sa mga benepisyo sa trabaho; at pagsasapinal ng mga negosasyon.

Paghahanap ng laro (*Play exploration*) (OT)- Pagtukoy sa naangkop na mga gawain sa paglalaro, kasama ang pagtuklas ng laro, pagsasanay ng laro, pagpapanggap na paglalaro, mga larong may mga tuntunin, konstruktibong laro, at mga simbolikong laro.

Paghahanap ng paglilibangan (*Leisure exploration*) (OT) – Pagtukoy sa mga interes, mga kasanayan, oportunidad at angkop na gawaing panlibangan.

Paghahanda sa pagtulog (*Sleep preparation*) (OT)- (1.) Pagtupad sa kalakaran na naghahanda sa sarili para sa isang maginhawang pamamahinga, tuladng pag-aayos at paghuhubad ng damit, pagbabasa o pakikinig ng musika upang makatulog, pagsasabing *good night* sa iba at ang pagsasagawa ng pagninilay o pananalangin, pag-alam sa oras ng araw at haba ng oras na nais matulog at oras na kinakailangang sa paggising; at pagpapanatili ng mga huwaransa pagtulog na sumusuporta sa paglaki at kalusugan (ang mga huwaran ay madalas na may pinagbatayan pansarili at pangkultural. (2.) Paghahanda sa pisikal na kapaligiran sa mga panahon ng kawalang-malay, tulad ng pag-aayos ng higaan o lugar kung saan matutulog, pagtitiyak sa kainitan o kalamigan at proteksyon; pagseset ng *alarm clock*; pagtitiyak sa kaligtasan ng tahanan tulad ng pagkakandado ng pinto o pagsasara ng mga

bintana o ng mga kurtina; pagpatay ng mga elektroniko at mga ilaw.

Pag-iwas (pag-iingat sa karamdaman) (*Prevent (disability prevention)*) (OT)

- Isang paraan ng interbensyon na idinisenyo upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga kliyente na may karamdaman o walang karamdaman at nasa panganib para sa mga suliraning magampanan ang trabaho. Ang paraang ito ay idinisenyo upang maiwasan ang pagkakaroon o ang ebolusyon ng mga hadlang sa paggawa sa konteksto. Ang mga interbensyong maaaring ilaan sa kliyente, konteksto, o mga bagay na nakapagpapabago sa gawain.

Pagkakakilanlang okupasyunal (*Occupational Identity*) (OT)

– Makahulugang kalagayan na kinaroroonan at hinahangad na maging isa ng okupasyunal ng nalilikha mula sa kaligiran ng okupasyunal na nilahukan ng isang tao.

Pagkokondisyon (*Conditioning*) (OT)- Mga idinidisenyong sitwasyon na nagpapataas o nagpapababa sa pagnanais na gawin ang isang kilos.

Paglahok sa paglilibang (*Leisure participation*) (OT) – Pagpaplano at pakikilahok sa mga angkop na mga gawaing panlibang sa iba pang mga okupasyon; at pagkakamit, paggamit, at pagmimentina ng mga kagamitan gaya sa naangkop.

Paglahok sa pagtulog (*Sleep participation*) (OT)- Pangangalaga sa personal na mga pangangailangan para sa pagtulog tulad ng pagtigil sa mga gawainupang matiyak ang pagsisimula ng pagtulog, pag-idlip at pananaginip; pagpapanatili ng kalagayan ng pagtulog na walang abala, ang pagsasagawa ng pangangalaga sa gabi ng mga pangangailangan sa pagbabanyo at *hydration*, kabilang ang pakikipag-unawaan sa mga kakulangan at pangangailangan at pakikipagtulungan sa iba na nasa kapaligirang sosyal tulad ng mga bata o asawa, kasali ang pagbibigay ng pangangalagang ibinibigay sa gabi tulad ng pagpapasuso at pababantay sa kaginhawahan at kaligtasan ng iba pang natutulog.

Paglalahat (*Generalization*) (OT) – Likas na kakayahang mailipat kung ano ang natutuhan sa isang sitwasyon sa iba pang sitwasyon.

Paglikha, pagtataguyod (pagtataguyod ng kalusugan) (*Create, promote (health promotion)*) (OT)

-Isang paraan ng interbensyon na hindi ipinalalagay na kapansanang makikita o walang anumang magiging hadlang sa paggawa. Ang paraang ito ay idinisenyo upang makapagbigay ng pinagyamang konteksto at mga karanasan sa gawain na maaaring makapagpabuti sa paggawa ng lahat ng tao sa natural na konteksto ng buhay.

Paglilibang (*Leisure*) (OT) –“Hindi obligadong gawain na likas na

nakapagpapasigla at ginagawa sa panahong ang sarili ang nagpapasya sa oras, na, ang oras ay hindi inilalaan sa mga kinakailangang okupasyon tulad ng trabaho, pag-aalaga sa sarili, o pagtulog”.

Pagmamaneho at paggalaw sa komunidad (*Driving and community mobility*) (OT) – Pagpapanukala at pagkilos sa paligid ng komunidad at paggamit ng pampubliko at pribadong transportasyon tulad ng pagmamaneho, paglalakad, pagbibisikleta o paggamit at pagsakay sa mga bus, mga taxi at iba pang sistema ng transportasyon.

Pagmanipula (*Manipulate*) (OT) – Mahusay na paggamit ng mga daliri, walang ebidensya ng pangangapa, may gawaing nagmamaniipula ng mga bagay (hal.pagmamaniipula ng mga butones kapag nagbubutones).

Pagmomodipika (kompensasyon, adaptasyon) (*Modify (compensation, adaptation)*) (OT) –Isang pamamaraan ng interbensyon na gumagabay sa paghanap ng mga paraan upang baguhin ang kasalukuyang kontekto o mga gawaing kinakailangan para suportahan ang paggawa sa natural na seting, (kabilang) mga kompensatori na teknik... (tulad ng) pagpapahusay ng ilang mga katangian para magbigay ng mga palatantaan o pagbabawas ng ibang katangian para mabawasan ang kalituhan.

Pagpapabuti (*Improvement*) (OT) - Mga hinahangad na kalalabasan kapag ang limitasyon sa paggawa ay wala sa kasalukuyan. Ang mga kinalabasang ito ay nagpapakita ng pag-unlad sa paggawa sa mga kasanayan at mga hulwaran sa paggawa na nagdadagdag sa kasalukuyang paggawa ng mga okupasyon sa buhay.

Pagpapabuti (*Enhancement*) (OT) – Nilayong resulta kapag ang limitasyon sa paggawa ay tinataglay. Ang mga resultang ito ay nagpapakita ng pagtaas ng okupasyunal na paggawa ng isang tao, pangkat o populasyon.

Pagpapanatili (*Maintain*) (OT) – Isang pamamaraang interbensyong dinisenyo upang magbigay ng suporta na magpapahintulot sa mga kliyente na mapanatili ang kakayahan sa paggawa na kanilang naibalik, na magpapatuloy na matugunan ang pangangailangang okupasyunal, o pareho. Ipinapalagay na kung walang patuloy na pagpapanatiling interbensyon, ang paggawa ay mababawasan, hindi matutugunan ang mga okupasyunal na pangangailangan, o pareho, sa gayon naapektuhan ang kalusugan, mabuting kalagayan, at kalidad ng buhay.

Pagpapaunlad ng komunidad (*Community Development*) (OT) – Pagsangguni sa komunidad, pakikipagtalakayan, at mga hakbang sa pagpapalaganap ng indibidwal, pamilya, at buong komunidad na pananagutan para sa tuluy-tuloy na pansariling pag-unlad, kalusugan, at mabuting kalagayan.

Pagsasagawa ng okupasyon (*Engagement in Occupation*) (OT) - Paggawa sa mga okupasyon bilang resulta ng pamimili, motibasyon, at kabuluhan na nasa sumusuportang konteksto at kapaligiran.

Pagsasala (*Screening*) (OT)- Pagkakamit at pagsusuring muli ng mga kinakailangang impormasyon na may kaugnayan sa posibleng maging kliyente upang alamin ang higit pang ebalwasyon at interbensyon

Pagsasarili (*Independence*) (OT) –Kalagayang pansarili na inilarawan sa pamamagitan ng kakayahan ng isang tao na lumahok sa mahalaga at napiling okupasyon sa kasiya-siyang paraan labas sa dami o uri ng panlabas na tulong na inaasahan o kinakailangan

Pagsusuri sa Gawain (*Activity Analysis*) (OT) – Pagsusuri sa mga karaniwang pangangailangan ng isang gawain, ang saklaw ng mga kasanayang kasangkot sa ganitong paggawa, at ang iba't ibang kahulugang kultural na maaaring ipinalagay na mula dito.

Pagsusuri sa okupasyunal na paggawa (*Analysis of Occupational Performance*) (OT) – Ang hakbang sa proseso ng ebalwasyon ng mga katangian at mga suliranin o maaaring pang maging suliranin upang lubusang matukoy sa pamamagitan ng mga kagamitan sa pagtataya na nakadiseno para magmasid, magsukat, at alamin ang tungkol sa mga salik na sumusuporta o humahadlang sa paggawa sa trabaho at ang hinahangad na kalalabasan ay matukoy.

Pagtataguyod ng kalusugan (*Health promotion*) (OT) - Proseso na ginagawang mapataas ang control ng tao sa lahat, at mapabuti ang kanilang kalusugan. Para marating ang isang kalagayang ganap ang pisikal, mental, at kagalingang panlipunan, ang indibidwal o pangkat ay kinakailangang matukoy at mapagtanto ang mga hangaring matugunan ang mga pangangailangan, at ng mabago o makaangkop sa kapaligiran.

Pagtatatag ng tahanan at pamamahala (*Home establishment and management*) (OT) – Pagtatamo at pagpapanatili ng personal at mga ari-arian ng buong pamilya at kapaligiran (hal. tahanan, bakuran, halamanan, mga kagamitan, mga sasakyan), kabilang na ang pagpapanatili at pakukumpuni ng mga personal na ari-arian (hal. mga damit, mga gamit sa tahanan) at paano malaman kung paano hihingi ng tulong o sino ang tatawagan.

Pagtatatag, pagpapanumbalik (paglulunas, pagpapanauli) (*Establish, restore (remediation, restoration)*) (OT) – Isang paraan ng interbensyong nakadiseno upang palitan ang mga baryabol ng kliyente para mapagtibay ang kasanayan o kakayahan na hindi pa nalilina o mapanatili ang kasanayan o

kakayahan na napinsala.

Pagtataya (Assessment) (OT) – Mga tiyak na gamit o mga kasangkapang ginagamit sa panahon ng proseso ng ebalwasyon.

Pakikilahok (Participation) (OT) - Paggawa sa mga nais na mga okupasyon sa paraan na nagbibigay kasiyahan sa sarili at umaalinsunod sa mga inaasahan ng kultura.

Pakikilahok sa laro (Play participation) (OT)-Pakikilahok sa laro; pagpapanatili ng balanse ng laro sa ibang mga okupasyon; at pagtatamo, paggamit, at wastong pagmimintina ng mga laruan,kagamitan at suplay.

Pakikilahok sa pormal na edukasyon (Formal education participation) (OT) – Pakikilahok sa akademik (hal. matematika, pagbasa, digri ng gawain sa aralin), hindi akademiko (hal.reses, silid-tanghalian, pasilyo), ekstra kurikular (hal. isports, banda, cheerleading, pagsasayaw), at bokasyonal (pre-bokasyunal,at bokasyonal) mga gawaing pang-edukasyon.

Pamamahala (Management) (OT) - Proseso sa pagsubaybay sa yunit ng trabaho sa pamamagitan ng pagpapalano sa mga kinakailangang gawain sa darating na panahon, pag-oorganisa ng mga empleyado sa kapaki-pakinabang na mga yunit, paggabay samga empleyado sa proseso ng pagtatapos ng pang-araw-araw na gawain, at pagkokontrol ng mga proseso sa paggawa at mga sistema para matiyak na sapat ang kalidad ng produkto sa trabaho.

Pamamahala sa kalusugan at pagpapanatili (Health management and maintenance) (OT)- Paglinang, pamamahala, at pagpapanatili ng mga nakaugalian para sa kalusugan at pagpapalaganap ng mabuting kalagayan, tulad ng pisikal na kalusugan, nutrisyon, pagbabawas ng mga ugaling mapanganib sa kalusugan, at mga nakaugaliang paggamot.

Pamamahinga (Rest) (OT)- Pagiging okupado sa matahimik at walang kahirap-hirap na gawain na gumagambala sa pisikal at mental na gawain, na nagdudulot ng kalagayang nakapahinga, kasama ang pagkilala sa pangangailangan na magpahinga; pagbabawas na pakikisangkot sa marahang pisikal, mental o sosyal na mga gawain; at pakikisangkot sa paglilibang o iba pang pagpupunyagi na nagpapanumbalik ng lakas at mahinahon at pagbabago ng interes sa pakikisangkot.

Pangangalagang nakatuon sa kliyente (Pagprapraktis na nakatuon sa kliyente) (Client-centered care) (OT) - Isang pamamaraan sa paglilingkod na isinasama ang paggalang at pakikipagtulungan samga kliyente bilang aktibong kalahok sa proseso ng therapy. Ang pamamaraang ito ay nagbibigay diin sa kaalaman at karanasan, mga kalakasan, kakayahan sa pamimili at

pangkalahatang awtonomiya ng kliyente.

Pangkatang interbensyon (*Group Intervention*) (OT) – Dalubhasang kaalaman at paggamit ng teknik sa pamumuno sa iba't ibang pagkakataon upang mapabilis ang pagkatuto at pagkakamit nito ng mga kliyente sa kabila ng haba o itinatagal ng mga kasanayan sa pakikilahok, kasama ang batayang kasanayan sa panlipunang interaksyon, mga kagamitan para sa pansariling regulasyon, pagkakaroon ng layunin, at positibong paggawa ng pamimili, sa pamamagitan ng mga denamikong pangkat at panlipunang interaksyon. Ang mga pangkat ay maaaring magamit bilang pamamaraan ng paghahatid ng serbisyo.

Panlipunang mobilidad (*Social mobility*) (OT)-Ang antas na sa isang lipunan ng indibidwal ay maaaring magbagoang kanyang katayuang sa kabuuang takbo ng buhay niya o ang antas na ang mga supling ng indibidwal at ang mga sumunod na henerasyon ay gumalaw pataas o pababa sa sistema pag-uuri.

Panlipunang pakikisangkot (*Social participation*) (OT) - Paghahabi-habi ng mga okupasyon para suportahan ang ninanais na pakikisangkot sa mga gampanin sa komunidad at pamilya maging yaong kasangkot na mga kasama at mga kaibigan o pagkakasangkot sa isang *subset* ng mga gawain na kasangkot ang panlipunan sitwasyon kasama ng iba at nagsusuporta sa pagtutulungang panlipunan. Ang panlipunang pakikilahok ay maaaring mangyari sa tao o sa pamamagitan ng dating teknolohiya tulad ng mga tawag sa telepono, interaksyon sa kompyuter at *video conferencing*.

Pantulong na teknolohiya at mga modipikasyon sa kapaligiran (*Assistive technology and environmental modifications*) (OT)- Pagtukoy at paggamit ng mga pantulong na teknolohiya (mataas at mababang teknolohiya), paggamit ng mga prinsipyo ng unibersal na disenyo, at nagmumungkahi ng pagbabago sa kapaligiran o gawaing sumusuporta sa kakayahan ng kliyente sa pagtupad ng mga okupasyon. Kasama sa metodo ng paghahandang ito ang pagtataya, pamimili, probisyon, at edukasyon at pagsasanay sa paggamit ng mga kagamitan.

Paraan ng pag-iingat (*Prevention*) (OT) - Edukasyon o mga pagpupunyagi sa pagpapalaganap ng kalusugan na dinisenyo para matukoy, mabawasan o maiwasan ang pagsisimula at mabawasan ang kaso ng pagkakasakit, mga salik ng kapahamakan, mga sakit o mga pinsala. Itinataguyod ng occupational therapy ang isang malusog na estilo ng pamumuhay ng isang indibidwal, pangkat, komunidad at pampamahalaan at antas pampolisiya.

Pinakahangganan ng kapaligiran (*Least Restrictive Environment (LRE)*) (OT) – Kapaligirang nabibigay ng lubusang interaksyon sa mga kasamahang walang kapansanan at naaayon sa mga pangangailangan ng bata/ mag-aaral.

Proseso (Process) (OT)- Paraan na ang propesyonal na occupational therapy ay pinapairal ang kanilang kadalubhasaan para magbigay ng mga serbisyo sa mga kliyente. Ang proseso ng occupational therapy ay kabilang ang ebalwasyon, interbensyon at ang mga inaasam na mga kalalabasan; nangyayari sa loob ng saklaw na larangan ng occupational therapy; at kasangkot ang kolaborasyon ng mga occupational therapist, katuwang na occupational therapy at ng kliyente.

Proseso ng konsultasyon (Consultation Process) (OT)- Uri ng interbensyon na ang praktisyuner ay gumagamit ng kanilang kaalaman at kahusayan sa pakikipagtulungan ng kliyente, bahagi ang pagtukoy sa suliranin, paglikha ng mga posibleng solusyon, pagsubok sa mga solusyon, at pagpapalit ng mga ito kung kinakailangan para mas maging epektibo; ang konsultant ay walang direktang pananagutan sa magiging kalalabasan ng interbensyon.

Prosesong occupational Therapy (Occupational therapy process) (OT) - Pamamaraan problema at solusyon ay ginagamit ng mga praktisyuner na occupational therapy para matulungan ang mga kliyente na mapabuti ang kanilang okupasyonal na paggawa; binubuo ng pagpili ng teorya, ebalwasyon, depinisyon ng problema, pagpapalano ng interbensiyon, pagsasakatuparan ng interbensyon at muling ebalwasyon.

Re- ebalwasyon (Reevaluation) (OT)- Muling pagtataya sa pagganap ng kliyente at mga layunin para alamin ang uri at dami ng pagbabago na nagawa.

Rehabilitasyon (Rehabilitation) (OT)- Mga serbisyong panrehabilitasyong ibinigay sa mga taong nakakaranas ng mga kakulangan sa mahahalagang parte ng pisikal at iba pang uri ng gawain o mga limitasyon sa pakikilahok sa mga gawain sa pang-araw-araw na buhay. Ang mga interbensyon ay idinisenyo upang makatulong ang mga bagay na nagawa o naisakatuparan at pagpapanatili ng pinakamahusay na pisikal, padama, pangkaisipan, sikolohikal, at mga antas ng pagtupad. Ang serbisyong panrehabilitasyon ay nagbibigay ng kagamitan at mga teknik na kinakailangan para makamit ang inaasam na mga antas ng kalayaan at pansariling determinasyon.

Subhetibo, Obhetibo, Asesment, Plano (SOAP) (SOAP (Subjective, Objective, Assessment, Plan)) (OT)- Isang uri ng tala ng pag-unlad na nasususkat sa batayang pormat upang madaling makita ang mga tiyak na impormasyon

Trabaho (Work) (OT)- Paggawa o pagsisikap; para nakagawa, makabuo, makayari, o hubugin ang mga bagay para isaayos, planuhin o suriin ang mga serbisyo o mga proseso ng pamumuhay o pamamahala; mga okupasyong buong-pusong ginagampanan, mayroon man o walang pinansyal na kapalit.

Tungkulin bilang tagapagpaganap (*Executive Function*) (OT) – Kakayahang mag-organisa, lumutas ng problema, at magsakatuparan ng malayang gawi.

Tunguhin (*Goal*) (OT) – Nasusukat at makabuluhan, batay sa okupasyon, pangmatagalan o pangmaikling panahong layunin na may tuwirang kaugnayan sa kakayahan ng kliyente at pangangailangan sa pagtupad ng mga nais na okupasyon.

Wellness (*Wellness*) (OT)- Pagkakaunawa sa at responsibilidad para sa kabutihang sikolohikal at pisikal ang mga ito ay nagbibigay ng pangkalahatang kasiyahan sa sitwasyon ng buhay ng isang tao.

Work Hardening (*Work Hardening*) (OT)- Lubhang binalangkas, malayunin, programa sa indibidwal na paggamot o paglunas na nakadiseno para lubusang magamit ang kakayahan ng indibidwal na muling makapagtrabaho.

Glosaryo sa Physical Therapy

Abdaksyon (*Abduction*) (PT)-pagkilos ng buto o braso palayo mula sa gitna ng katawan

Adaksiyon (*Adduction*) (PT)—Paggalaw ng buto o braso patungo sa gitna ng katawan.

Aktibong distansyang abot ng paggalaw (*Active range of motion*) (PT) - kakayahan ng pasyente na boluntaryong igalaw ang braso sa kabuuan ng paggalaw.

Aktibong umaasisti sa distansyang abot ng paggalaw (*Active assistive range of motion*) (PT) - paggalaw ng kasukasuan na ang pasyente ay maaaring tulungang manwal o mekanikal sa kabuuan ng paggalaw.

Andador (PT) – Isang pansuportang aparato na karaniwang may apat na pinaglalapatan na inilalagay sa sahig at may balangkas na sumusuporta sa bigat ng pasyente at nagbibigay katatagan sa panahon ng paglalakad.

Angina Pectoris (*Angina Pectoris*) (PT)- Pakiramdam na may pananakit sa dibdib. Isang kondisyon na ang kalamnan ng puso ay nagkukulang sa tinatanggap na dugo

Atake o cerebrovascular accident (PT) – Neyurolohikong problema na nagmumula sa paghinto at kakulangan ng suplay ng dugo sa utak.

Cardiac Output (*Cardiac Output*) (PT) - Ang dami ng dugo na ibinobomba sa bawat pagtibok ng puso.

Coma (*Coma*) (PT) -isangkalagayan na nakapikit ang mata (kahit may masakit), pagkabigong sumunod sa mga utos, at kawalang-kakayahan na makasambit ng mauunawaang mga salita.

Cryotherapy (*Cryotherapy*) (PT) - Paggamit ng *cold agents* upang mapabagalang daloy ng dugo at metabolismo, na nagreresulta sa pagbagal ng pamamaga at pagkirot.

Dayagnosis (*Diagnosis*) (PT) - Panghuling interpretasyon ng mga natuklasan o nakalap na impormasyong ibinatay sa mga eksaminasyon.

Di paggana (*Dysfunction*) (PT) - Anumang kawalang kakayahan sa paggawa.

Dislokasyon (*Dislocation*) (PT) - Pagkawala sa dating lokasyon ng buto o ng gulugod ng katawan mula sa normal na posisyon.

Distansyang abot ng pagkilos (PT) – pagkilos sa kasukasuan

Distansyang abot ng pagkilos na ehersisyo (PT)– Ehersisyo para sa madaliang pagpapagalaw ng kasu-kasuan. Ito ay may dalawang kategorya, aktibo at pasibo. Ang aktibong ROM na ehersisyo ay kasangkot ang boluntaryong pagkilos ng paa, kamay, braso sa pamamagitan ng kabuuang pagkilos ng paa; pasibong ROM ehersisyo ay nasasangkot ang pagpapagalaw ng therapist sa paa, kamay, braso na walang tulong pasyente.

Dyspnea (Dyspnea) (PT)–Kinakapos ng hininga.

Ekstensyon (Extension) (PT) - Kilos na nagdaragdag o itinutuwid ang angulo sa pagitan ng dalawang magkatabing mga bahagi ng katawan o mga buto.

Ergonomiks (Ergonomics) (PT) - Ang pagsasaalang-alang kung paano ang lugar na pinagtrabahuhan ay nakaaangkop sa tao at kanyang gawain.

Eyrobik na ehersisyo (Aerobic exercise) (PT) - Anumang matatagalang ehersisyo na kung saan ang kinakailangang lakas ay natutustusan ng oksiheno na nasa sistema.

Goniometer (Goniometer)(PT) - Instrumentong ginagamit para sukatin at maidokumento ang *range of motion*.

Goniometry (Goniometry) (PT)-Mga pamamaraan sa pagsukat at pagdokumento ng *range of motion*.

Hemiparesis (Hemiparesis) (PT) - Parsyal o di kompletong pagkaparalisa na nakakaapekto sa kalahati ng katawan.

Hemiplegia (Hemiplegia) (PT) -Pagkaparalisa ng kalahati ng katawan.

Hydrotherapy (Hydrotherapy) (PT) - Paggamit ng terapeutikong mga epekto ng tubig sa pamamagitan ng paglubog ng bahagi ng katawan o ng buong katawan sa tangki ng tubig.

Ibabaw ng tiyan (PT) – Ang gawing bahagi ng tiyan.

Interbensyon (Intervention) (PT) -Pamamaraang ginagawa sa pasyente/kliyente para makamit ang ninanais na mga kalalabasan.

Istimulasyong Elektrikal (Electrical stimulation) (PT) - Paggamit ng koryente sa tiyak na lokasyon upang pasiglahin ang mga nerbiyo, mga kalamnan, at iba pang malalambot na himaymay para mabawasan ang pangingirot at pamamaga, upang madagdagan ang lakas at antas ng pagkilos, at upang mapabilis ang paggaling ng sugat.

Kapansanan (*Handicap*) (PT) - Ang panlipunang disadbentahe ng isang indibidwal na nagreresulta kung ang kapinsalaan o pagkabalda ay nagiging hadlang sa indibidwal sa pagsasakatuparan ng kanyang normal na tungkulin.

Kasanayan (PT) – Labis na magkaugnay na paggalaw na nagpapahintulot para sa imbestigasyon at interaksyon sa pisikal at panlipunang kapaligiran.

Kawalang kakayahan (*Disability*) (PT)—Ang kawalang kakayahang gawin ang gawain sa paraan o antas na itinuturing na normal para sa indibidwal; ang resulta ng kapinsalaan.

Koordinasyon (*Coordination*) (PT) - Paggamit ng nararapat na kalamnan sa tamang oras na may tamang tindi. Ang koordinasyon ay ang batayan ng maaayos at episyenteng pagkilos, na madalas ay awtomatikong nangyayari.

Lakas (*Strength*) (PT) – Ang kakayahang kalamnan na magprodyus ng tensiyong kinakailangan para maisagawa ang kilos, pagkontrol ng pagkilos o pagpapanatili ng postura.

Lakas ng kalamnan (*Muscle Strength*) (PT) - Pinakamataas na antas ng pagbabanat ng indibidwal na nagagawa sa isang pag-uulit.

Likuran (*Dorsal*) (PT) - Iniuugnay sa likod o sa dakong likuran ng isang istruktura. Ang ilang mga nasa likurang bahagi ng katawan ay likod, puwit, alakalakan, o likod ng binti at ang mga gilid na sugpungan ng daliri ng kamay.

Limitasyon sa Pagtupad (*Functional Liimitation*) (PT) - Pagbaba ng kakayahan ng isang tao na isakatuparan ang gawain, na walang pagsasaalang-alang sa konteksto o kapaligiran.

Magkakaagapay na mga baras (*Parallel bars*) (PT) - Naiaayos at hindi naiaayos na mga baras na metal na pahalang at magkaagapay sa isa't isa at nakakabit sa patayong-tindig upang magbigay ng matatag at hindi gumagalaw na suporta sa taong nangangailangan ng pansuportang aparato.

Manipulasyon (*Manipulation*) (PT) - Tumutukoy sa paggamit ng nakagagaling na puwersa na may hangaring ibalik ang normal na integridad ng himaymay at normal na paggalaw at ang pagtatanggal ng biyomekanikal na pinangagalingan ng kirot.

Manwal na pagsusuri ng kalamnan (*Manual muscle testing*) (PT) - Pagsusuring pinahihintulutan ang therapist na magtakda ng tiyak na grado sa kalamnan, batay sa kung ang pasyente ay may kakayahang iangat ang paa, kamay, o braso, gaano ang manwal na pagkontra ang kayang tagalan, at kung may ganap na saklaw o abot ng paggalaw sa kasukasan.

Masahe (Massage) (PT) - Sistematikong paggamit ng iba't ibang manwal na paghagod na idinisenyo para makapagdulot ng ilang mga epektong pisyolohiko, mekanikal at sikolohikal.

Mga gawain sa araw-araw na pamumuhay (Activities of daily living (ADLs)) (PT) - Mga gawain na ang indibidwal ay lumalahok araw-araw upang matugunan ang kanilang pangunahing mga pangangailangan. Mga halimbawa nito ay paliligo, pagsusuot ng damit, paggamit ng palikuran at pagkain.

Mga Hangarin (Goals) (PT)-Nasusukat, naisasakatuparang layunin na nauugnay sa natukoy na mga suliranin batay sa ebalwasyon ng isang pasyente.

Mga natatanging pagsusuri (PT)– Mga pagsusuring idinisenyo para sa eksaminasyon ng mga partikular na kasukasuan para maipakita ang pagkakaroon o kawalan ng partikular na problema

Mga pangkilikiling saklay (Axillary crutches) (PT) - Kahoy o metal na mga saklay, naiaayos o hindi naiaayos na sukat o angkop sa ilalim ng mga braso at sa kilikili at may hawakan na maaaring hawakan nang mahigpit.

Mobilisasyon (Mobilization) (PT)-Pasibong pagbabanat na mga kilos na ginagawa ng therapist sa bilis na may sapat na bagal na kayang ihinto ng pasyente ang paggalaw.

Mobilisasyon ng kasukasuan (Joint Mobilization) (PT) - Teknik na ginagamit kapag ang isang pesyente na may di normal na pagtratrabaho ng ano mang bahagi ng katawan ay bunga ng paninigas ng kasukasuan o hindi maigalaw; tumutukoy sa tiyak na pasibong paggalaw ng kasukasuan, maaaring paugyugoy (mabilis, paulit-ulit na mga galaw) o hanggang matatagalan.

Modaliti (Modality) (PT) - Pisikal na “agent” na gumagamit ng puwersang pisikal upang maisakatuparan ang hangaring paglulunas. Ano mang penomenong pisikal (hal. pwera, init, lamig, elektrisidad, tunog, ilaw) ay maaaring gamitin.

Motor development (Motor development) (PT) - Proseso ng pagbabago na nauugnay sa edad ng motor na pag-uugali.

Motor Kontrol (Motor control) (PT) - Kakayahang manipulahin ang pagkilos at hindi pagkilos ng mga bahaging musculoskeletal ng katawan.

Motor learning (Motor learning) (PT) - Isang set ng internal na mga proseso na iniuugnay sa praktis o karanasang nagbibigay ng mga permanenteng pagbabago sa kakayahan para sa dalubhasang gawi.

Pamumulikat ng kalamnan (*Muscle spasm*) (PT) - Ang matagal na kontraksyon ng kalamnan bilang tugon sa pagbabago sa lokal na sirkulasyon at metabolismo na nangyayari kapag ang kalamnan ay nagkokontraksyon.

Orthosis (*Orthosis*) (PT) - Isang panlabas na kagamitang ginagamitan na isinusuo para magtakda, mag-asisti ng kilos o kaya naman ay para ilipat ang bigat/karga mula sa isang lugar tungo sa iba.

Osteoarthriti (*Osteoarthritis*) (PT) - Kondisyong naglalarawan ng paglala ng butong- mura na resulta ng maraming taong paggamit. Mga kamay, gulugod, mga tuhod, at mga baywang ang mga madalas na naapektuhan.

Osteoporosis (*Osteoporosis*) (PT) - Pagbaba ng mga mineral sa mga buto dulot ng pagbaba sa produksyon ng mga bagong selula ng buto at pagtaas ng resorpsiyon ng buto.

Padapa(PT) – Pahigang ang mukha ay nakasubsob sa unahang labas ang katawan; paghiga sa tiyan at dibdib o nakadapa

Pagbabaluktot (*Flexion*) (PT) - Paggalaw na binabawasan ang anggulo sa pagitan ng dalawang magkalapit na mga bahagi ng katawan o mga buto.

Pagdepende (*Dependence*) (PT) - Isang kalagayang nangangailangan ng ilang antas ng tulong mula sa ibang tao.

Paghinga (PT) – proseso ng pagpapalitan ng oksiheno at karbon dayoksayd sa hanging inihihinga ng tao at ang mga selula ng katawan.

Pagkabalang sa pagbuti mula sa karamdaman (*Developmental delay*) (PT) - Kabiguan na maabot ang inaasahang mga huwarang kilos o mga pag-uugali na nauugnay sa paglaki ng mga batang may katulad na kronolohiyang edad.

Pagkabanat (PT)– Pagkapunit ng mga himaymay ng kalamnan dahil sa biglaang kontraksyon ng kalamnan o labis-labis napag-uunat ng kalamnan.

Pagkakahanay (*Alignment*) (PT) - Posisyon ng isang bahagi na nauugnay sa iba; ang pagkakahanay ay tumutukoy kapwa sa mga posisyong paanggulo at palinya.

Pagkamakatwiran(PT) – Ang digri na ang isang instrument o kagamitan ay sumusukat sa kung ano ang nakadisenyong sukatin; ang digri na ang instrumentong nagtataya o kagamitan ay nakakayang hulaan ang ugali balang araw.

Pagkamatatag (PT)– Ang kakayahang mapanatili ang matatag na posisyong may tinataglay na bigat, *antigravity* na postura.

Pagkapinsala (Impairment) (PT) - Ano mang pagkawala o abnormalidad sa anatomiko, pisyolohiko, o sikolohikong istruktura o tungkulin, isang direkta at likas na resulta ng patolohiya o insulto.

Pagkilos (Mobility) (PT) - Panimulang pagkilos sa isang huwarang tungkuling antas ng pagkilos na magagamit paramaganap ang pagkilos at may sapat na motor yunit na gawain na magpapakita ng kontraksyon ng kalamnan.

Pagsalat (Palpation) (PT)-Isang metodo ng pagdama sa pasyente sa panahon ng pisikal na pagsusuri sa pamamagitan ng pagsalat at pagdama sa pamamagitan ng mga daliri o mga kamay.

Pagsukat sa kinalabasan (Outcome measure) (PT) - Istandardisadong instrumento na ginagamit para sukatin ang aktuwal o inaakalang mga limitasyon at mga restriksiyon ng pakikilahok at ang kalidad ng buhay o kalagayang pangkalusugan ng indibiduwal.

Pagsusuri (Examination) (PT) -Proseso ng paglikom ng impormasyon tungkol sa nakaraan at kasalukuyang kalagayan ng pasyente /kliyente.

Pagtataya (Assessment) (PT) - pagsusukat na ginagawa ng *physical therapist* upang makagawa ng klinikal na pagpapasya.

Pagtihiya (PT) – Ang posisyon ng braso na inilalagay ang palad pataas, palabas na pag-ikot ng bisig o braso.

Pagtitipid ng Enerhiya (Energy conservation) (PT) - Ang paggamit ng mga estratehiya na magbabawas sa pangkalahatang kinakailangang enerhiya sa gawain at pangkalahatang antas ng pagkapagod.

Pag-uunat (PT) – Anumang therapyutik na hakbang na idinisenyo para pahabain ang *shortened soft tissue structures* at mapataas ang distanyang abot ng pagkilos.

Pahinga (Inspiration) (PT) - Ang aktibong bahagi ng paghinga kung ang paghinga ng isang tao ay papasok. Ito ay tinatawag ding inhilasyon.

Pakiramdam (PT)– Kakayahan sa pagtanggap ng sensori input mula sa loob at labas ng katawan at ihatid ito sa pamamagitan ng *peripheral nerves* at *tracts* sa *spinal cord* hanggang sa utak kung saan ito tinatanggap at binibigyang kahulugan.

Palabas na pag-ikot (*External rotation*) (PT) - Papalabas na pag-ikot sa paligid ng aksis.

Pamamaga ng litid (PT) –Pamamaga ng litid, isang istrukturang matatagpuan sa dulo ng mga kalamnan at nagkakabit ng kalamnan sa buto.

Pantulong na kagamitan (*Assistive device*) (PT) - Kagamitang nagbibigay sa mga indibidwal ng tulong upang maisagawa ang mga gawain o kaya sa panahon ng madaling pagkilos o paggalaw. Kabilang sa mga halimbawa ay mga tungkod, mga andador, at mga iniangkop na keyboards

Papaloob na pag-ikot (*Internal rotation*) (PT) - Papaloob ng pagtalikod o pag-ikot sa paligid ng aksis.

Paraplegia (*Paraplegia*) (PT) - Pinsala sa *spinal cord* at ang resulta ay pagkawala ng pandama at kakayahang gumalaw at *motorfunction* na naapektuhan ang ibabang bahagi ng katawan at mga binti.

Parestheisas (*Parestheisas*) (PT) - Mga di-pangkaraniwang pakiramdam tulad ng pamamanhid, pangingirot ng kalamnan na hindi maipaliwanag ang dahilan.

Pasibong kakayayahang abot ng paggalaw (*Passive range motion (PROM)*) (PT)-Dami ng galaw ng kasukasan na natamo ng therapist sa pagpapagalaw sa bahagi ng walang tulong mula sa pasyente.

Pasyente (*Patient*) (PT) - Indibidwal na may karamdaman na nangangailanagn ng mga interbensyon para mapaganang mabuti.

Patihaya (PT) – Pahiga kung saan ang mukha ay nakataas o paghigana sa likod.

Physical therapist (*Physical therapist*)(PT)-Propesyunal na nagsasagawa ng pagsusuri, paglulunas at/ o kaya ay maiwasan ang pisikal na karamdaman, di normal na paggana, ang sakit bunga ng sugat,karamdaman at iba pang mga kalagayang nauugnay sa kalusugan.

Physical Therapy (*Physical therapy*) (PT) - Pagtatantiya, pagsusuri, paglulunas at paraan ng pag-iingat sa karamdaman ng mga di normal na paggana, ang sakit bunga ng sugat,ang karamdaman at iba pang mga kalagayang nauugnay sa kalusugan.

Pilay/ pagkapilay (PT)– Labis na pag-unat ng litid sa kasukauan na may kasamang pagkapunit ng mga himaymay na nagdudulot ng kirot at di matatag na kasukasan o sugpungan.

Pisyolohiya (*Physiology*) (PT) - Ang pag-aaral ng mga gawain ng mga bahagi ng katawan.

Plantar Flexion (*Plantar Flexion*) (PT) - Pagtatapak ng paa pababa sa sugpungan ng bukung-bukong.

Pleksibilidad (*Flexibility*) (PT) -Kakayahang igo ang bahagi ng kamay, paa, braso sa pamamagitan ng saklaw o abot ng paggalaw.

Prebensyon (*Prevention*) (PT) - Mga serbisyong idinisenyo upang maiwasan ang pagdanas ng sakit at di normal na pagtrabaho ng ano mang bahagi ng katawan o malimitahan o mabawasan ang mga tinataglay na.

Prognosis (*Prognosis*) (PT) - Prediksyon sa antas ng paggaling at panahong kinakailangan upang maabot ang gayong antas.

Pronasyon (*Pronation*) (PT) - Ang posisyon ng braso na nilalagay ang palad pataob; pagpapaikot ng braso papaloob.

Sariling pag-uunat (*Self-stretching*) (PT) – Mga teknik kung saan ang pasyente ay tinuturuan nang pasibong pag-uunat ng kasu-kasuan o ng malalambot na himaymay sa pamamagitan ng paggamit ng ibang bahagi ng katawan at paglalagay ng pwersa sa pag-uunat.

Scoliosis (*Scoliosis*) (PT) – Patagilid na pagkurba o di normal na pagbaluktot ng gulugod, maaaring idyopatiko (hindi alam ang pinagmulan), neuromuscular o congenital (katutubo sapul pagkabata).

Spasticity (*Spasticity*) (PT) – Patuloy na pagkontra sa pag-uunat ng kalamnan dahil sa di karaniwang pagtaas ng tensyon.

Subhektibong eksaminasyon (*Subjective examination*) (PT)– Interbyu sa pasyente tungkol sa saklaw at kalikasan ng pinsala; kwalitatib na pagsukat batay sa pananaw ng pasyente sa problema.

Synergy (*Synergy*) (PT) – Karaniwang pag-uugnay sa gamiting magkaugnay na mga kalamnan na nagpoprodyus ng magkakaugnay na kilos.

Tagubiling Ehersisyo (*Exercise prescription*) (PT) - Isang programa ng ehersisyo na isinasaalang-alang ang pangangailangan ng bawat isa na kakailanganin ng frekwensi, intensidad, tinakdang oras, panahon at tipo ng (FITT).

Thermal agent (*Thermal agent*) (PT) – Agent na ginagamit upang baguhin ang

temperatura ng nakapaligid na himaymay na magdudulot ng pagbabago sa dami ng daloy ng dugo sa bahaging may pinsala.

Tibay o tatag ng katawan (*Endurance*) (PT) –konsumo ng enerhiyang kinakailangan upang tapusin ang isang gawain.

Trigger points (*Trigger points*) (PT) – Nasasalat na bigkis o kulani na nasa kalamnan o *connective tissue* na tumutukoy sa pangingirot at iba pang hindi karaniwang pangyayari na tumatanggap ng lokal na pagtugon ng biglaang pagkirot kung dinidiinan, at pangkalahatan ay lubhang napakasensitibo.

Tuwirang Akses (*Direct Access*) (PT) –Ang pagkakaroon ng abeylabol physical therapist sa sinumang naghahanap ng serbisyo ng physical therapy na walang istipulasyon ng pagsangguni sa ibang nagbibigay ng pangangalaga sa kalusugan.

Vital signs (*Vital signs*) (PT) – Ang mga palatandaan ng buhay; ang mga ito ay pulso, temperatura ng katawan, paghinga at presyon ng dugo.

Glosaryo

Sa

Spheech- Language Pathology

Affricate (Affricate) (SLP) - Isang tunog katinig na nalilikha sa pamamagitan ng paghinto ng daloy ng hangin at pagkatapos ang pagpapakawala ng hangin sa makitid na bukas, para makalikha ng pagkiskisang ingay. Sa Ingles, ang tunog ng ch tulad ng sa *church* at ang tunog ng gd sa *fudge* ay mga *affricates*.

Anarthia (Anarthia) (SLP) - Isang malubhang kapansanan ng motor control sa pagsasalita na nagreresulta sa kompletong kawalan ng kahusayan sa pagsasalita.

Ankyloglossia (Ankyloglossia) (SLP) - limitadong galaw ng dila dulot ng abnormal na kaiklian ng *lingual frenum*; karaniwang tumutukoy sa pagkaumid.

Aphasia (Aphasia) (SLP) - Natamong kapansanan sa lenggwahe dulot ng pagkasira ng *language-dominant hemisphere*, karaniwan ang kaliwa.

Apraxia (Apraxia) (SLP) - Isang kapansanan sa artikulasyong dahil sa kawalang kakayahang iprograma ang posisyon ng *speech musculature* at ang pagsusunus-sunod ng mga galaw ng kalamnan para sa produksyon ng pananalita. Tinatawag din itong *dyspraxia*.

Arkong dental (Dental arch) (SLP) - kurbang istruktura na nahuhubog ng mga ngipin sa kanilang normal na posisyon.

Artikulasyon (Articulation) (SLP) - kung paano ang mga ponema ay nalilikha sa pagsasalita.

Audiologist (Audiologist) (SLP) - Isang propesyunal sa mga kapansanan na nagpapakadalubhasa sa pagsusuri at paglulunas sa mga suliranin sa pandinig at iba pang kondisyon na may kaugnayan sa tainga.

Auditory-verbal therapy (Auditory-verbal therapy) (SLP) - Isang pamamaraan ng pagtuturo sa mga batang may kapansanan sa pandinig na makaintindi at makapagsalita sa tulong ng *hearing aid* o ng isang *cochlear implant*.

Augmentative and alternative communication (Augmentative and alternative communication) (AAC) (SLP) - ano mang pamamaraan na dinisayo upang suportahan, mapabuti o madagdagan ang komunikasyon ng indibidwal na hiram magsalita.

Babbling (Babbling) (SLP) - berbal na gawi ng mga sanggol kung sila ay kalahating taon na.

Bilinggwal (Bilingual) (SLP) - kakayahang magamit ang dalawang lenggwahe na may pantay na kagalingan.

Bingot sa labi (*Cleft lip*) (SLP) - Ang paghihiwalay ng itaas na labi at sa ilang mga kaso ang tuktok na guwang. Ang paghihiwalay ay maaaring mangyari sa isa o sa kapwang gilid. Ang kondisyong ito ay katutubo na sa tao bago pa isilang, nagreresulta mula sa pagkukulang ng istrukturang humuhubog sa labi na maglapat sa panahon ng pagpapalaki sa sinapupunan.

Bingot sa ngalangala (*Cleft palate*) (SLP) - Ang paghihiwalay ng malambot at matigas na ngalangala. Ang kondisyon at katutubo sa tao bago pa isilang na nagreresulta mula sa kakulangan ng istrukturang humuhubog sa ngalangala na malapat at mapagsanib nang maayos sa panahon ng pagpapalaki sa sinapupunan.

Bolus (*Bolus*) (SLP) - ang pabilog na masa ng pagkain na inihanda ng bibig para sa paglunok (matapos ang pagnguya).

Canonical babbling (*Canonical babbling*) (SLP) - Katinig-patinig o katinitg-patinig-katinig-patinig na kombinasyong nalilikha ng mga sanggol.

Central auditory processing disorder (*Central auditory processing disorder*) (SLP) - Kahirapan sa pag-unawa sa pananalita bilang resulta ng pagbabagong istruktural sa *central auditory nervous system*. Binigkas sa gitna ng ingay at iba pang sitwasyong may kahirapang makinig.

Childhood apraxia of speech (*Childhood apraxia of speech*) (SLP) - Isang suliranin sa pag-unlad sa pagsasalita na kung saan ang *motor programming* para sa pagsasalita ay nagkadiperensya, ngunit walang kahinaan sa kalamnan.

Conduction aphasia (*Conduction aphasia*) (SLP) - Isang *fluent aphasia* na inilalarawan ng mabuting pagdinig na may-pag-unawa at kahinaan sa berbal na pag-uulit.

Deglutisyon (*Deglutition*) (SLP)-ang akto ng paglulon.

Dentisyon (*Dentition*) (SLP) - natural na ngipin, ipinapalagay na kolektibo, sa arkong dental.

Developmental apraxia of speech (*Developmental apraxia of speech*) (SLP) - Isang suliranin sa *motor speech* na makikita sa mga bata na inilalarawan ng kahirapan sa pagpapalano at pagsasagawa ng pagsusunod-sunod na *motor movements* na kinakailangan sa pagsasalita.

Diadochokinesis (*Diadochokinesis*) (SLP) - sa pagsasalita, ang kakayahang magsagawa ng mabilis na paulit-ulit na galaw ng mga artikulador.

Diadochokinetic rate (*Diadochokinetic rate*) (SLP) - ang bilis na magagawa ang pagtutulad (o paulit-ulit) na mga kilos, tulad sa pagsasabi ng mga sumusunod na pantig: puh-tuh-kuh.

Di-berbal na komunikasyon (*Nonverbal communication*) (SLP) - Ang paggamit ng mga galaw sa komunikasyon tulad ng pag-abot, pagturo, pagpapakita at pagbibigay.

Diplophonia (*Diplophonia*) (SLP) - Isang kondisyong magkasabay na nalilikha ng boses ang dalawang tunog na magkaiba ang tono.

Disfluent (*Disfluent*) (SLP) - Hindi maaayos na pananalita o nagambala ng anumang pangyayari tulad ng mga pag-aalinlangan, mga pag-uulit-ulit, mga pagpapahaba at mga katulad nito.

Distorsyon (*Distortion*) (SLP) - Isang kamalian sa produksyon ng tunog sa pagsasalita na ang tagapagsalita ay nagsisikap sa nararapat na ponema ngunit nabibigo sa paglikha nito na may lubusang akostikong katiyakan.

Dysarthria (*Dysarthria*) (SLP) - termino para sa koleksyon ng mga karamdaman sa *motor speech* sanhi ng kapansanan na nagmumula sa gitna o *peripheral nervous system*, paghinga, artikulasyon, ponasyon, resonasyon, at ang diin at intonasyon sa pagbigkas ay maaaring maapektuhan.

Dysphagia (*Dysphagia*) (SLP) – Suliranin o diperensya sa paglulon

Dysphonia (*Dysphonia*) (SLP) - Suliranin sa tinig, tulad ng pamamalat, *breathiness*, o magaralgal.

Ebalwasyon (*Evaluation*) (SLP) – Pagtataya at pagsusuri sa suliranin sa komunikasyon sa pamamagitan ng istandardisado at di-istandardisadong pagsusulit.

Echolalia (*Echolalia*) (SLP) - tendensiya ng isang indibidwal na ulitin na walang modipikasyon o pagbabago kung ano ang sinabi sa kanya; karaniwang nangyayari sa pagitan ng 18 at 24 na buwan ng edad. **Pagkaabala-** pag-uulit ng orihinal na sinasabi sa ilang mga sandali.

Fluent aphasia (*Fluent aphasia*) (SLP) – Isang uri ng *aphasia* na resulta ng ekspresibong lenggwahe, nananatiling maayos at tuluy-tuloy sa kabila ng kawalang kabuluhan.

Fricative (*Fricative*) (SLP) - Isang tunog katinig na nalilikha sa pagpilit sa hangin sa pamamagitan ng makipot na bukas. Ang mga tunog *f*, *v*, *th*, *s*, *z*, *sh*, at *h* ay mga *fricative*.

Halimbawang lenggwahe (*Language sample*) (SLP) - Sistematikong koleksyon at pagsusuri sa mga sinasabi ng indibidwal na ginagamit bilang bahagi ng regular na pananalita at ebalwasyon sa lenggwahe.

Hypernasality (*Hypernasality*) (SLP) - Ang pagkakaroon ng labis o hindi nararapat na resonansya sa ilong kasabay ng pagsasalita.

Idiosyncratic (*Idiosyncratic*) (SLP) - Ginagamit sa paglalarawan ng istruktural o pag-uugaling kakaiba sa isang indibidwal.

Impormal na ebalwasyon (*Informal evaluation*) (SLP) - Hindi istandardisadong pagsusulit sa isang kliyente tulad ng konbersasyonal na pananalita sa halip na bigyan ng istandardisadong pagsusulit.

Istimulasyon sa pandinig (*Auditory Stimulation*) (SLP) - Isang teknik na ginagamit sa paglulunas sa suliranin sa pagsasalita na kung saan ang *speech therapist* ay nagbibigay ng sinasalitang modelo sa target na tunog.

Istimulasyong panlenggwahe (*Language stimulation/modelling*) (SLP) – Istimulasyon sa lenggwahe/ paghuhuwarang nagaganap kapag ang magulang o klinisyan ay ipinakikita ang tamang paggamit ng lenggwahe sa natural na sitwasyon. Mga uri ng ng istimulasyong panlenggwahe ay pakikipag-usap sa sarili, magkaagapay na pakikipag-usap, panggagaya at pagpapalawak.

Jargon (*Jargon*) (SLP) – Berbal na pag-uugali ng mga bata, mula sa 9 na buwan at tumitigil sa 18 buwan na nagtataglay ng iba't ibang pantig na binabago ang pagpapahayag sa paraang sa tantiya ay may makabuluhang kaugnayan sa pananalita.

Kabuuang komunikasyon (*Total Communication*) (SLP) - Isang sistema ng komunikasyon para sa mga indibidwal na bingi na pinagsasama ang sinasalita at manwal na mga aspektong pangwika.

Kalidad ng tinig (*Voice Quality*) (SLP) - Isa sa mga pangunahing katangiang mapapansin sa boses ng tao ay ang kalidad ng boses na maaaring ilarawan ng mga panghalip na maayos, magaspang, magaralgal, malat at iba pa.

Kalinawan (*Intelligibility*) (SLP) - Antas ng kalinawan sa sinabi ng isang tao na mauunawaan ng karaniwang tagapakinig.

Kapansanan sa pandinig (*Hearing impairment*) (SLP) - Mababa sa normal na kakayahang makarinig.

Karamdaman sa paggamit ng tinig (*Functional voice disorders*) (SLP) - Isang suliranin na walang nababatid na istruktural, pisyolohikal o *neurologic* na

sanhi. Isang pangkat ng suliranin sa boses na walang batayang medikal na sanhi at maaaring sa maagang yugto, nagpapakita ng maliit o walang pagbabago sa himaymay ng lalamunan.

Katatasan (*Fluency*) (SLP) - kakinisan sa alinmang mga tunog, mga pantig, mga salita at mga parirala na pinagsama-sama sa panahon ng pasalitang lenggwahe; walang pag-aalinlangan o pag-uulit sa pagsasalita.

Kawalang Katatasan (*Dysfluency*) (SLP) - anumang uri ng pananalita na kung alin ay kapansin-pansin ang mga paulit-ulit, mga pagpapahaba at mga pag-aalinlangan; ang pagkagambala sa daloy ng tunog sa pagsasalita. Karaniwang kilala bilang pagkautal.

Kinaugaliang antas ng tinis o tono (*Habitual pitch level*) (SLP) - Isang kontrobersyal na konsepto na tumutukoy sa katamtamang tinis o tono ng tinig ng isang tao na karaniwang ginagamit.

Koartikulasyon (*Coarticulation*) (SLP) - Ang magkasabay na produksyon ng dalawa o higit pang katinig o patinig sa normal na pagsasalita sa produksyon ng mga salita, tulad ng salitang tram- ang unang tatlong mga tunog (/ t/ /r/ / æ /) maaaring magkasanib sa produksyon.

Komunikasyon (*Communication*) (SLP) - Transmisyon ng impormasyon mula sa tagapaghatid tungo sa tagatanggap na hindi na kinakailangang gumamit ng pananalita o lenggwahe. Maaaring kasama rito ang mga galaw, mga ekspresyon ng mukha, o paglikha ng mga salita.

Labiodental (*Labiodental*) (SLP) – Iniiugnay sa mga labi at mga ngipin.

Linggwahe (*Language*) (SLP) – Anumang tinatanggap, binabalangkas, sistemang simboliko para sa interpersonal na komunikasyon na binubuo ng mga tunog na iniayos sa maayos na pagkakasunud-sunod para makabuo ng mga salita na may tuntunin sa pagsasama-sama ng mga salitang ito sa maayos na pagkakasunud-sunod o sa mga hanay na nagpapahayag ng iniisip, interaksyon, karanasan at mga nadarama; binubuo ng ponolohikal, morpolohikal, sintaktikal, semantika at mga pragmatikong component. **Naantala** – kabiguang maunawaan at/o lumikha ng lenggwahesa inaasahang edad. **Ekspresibo** – kakayahang makipag-ugnayan sa pamamagitan ng salitang ipinapahayag o nakaimprenta. **Prelinguistic** – mga pag-uugaling ipinalalagay na nauuna sa pagkakamit ng tunay na lenggwahe. Hal. Pag-iyak, babbling, pag-aalingawngaw. **Reseptibo** – mga salitang nauunawaan ng isang tao.

Lisp (*Lisp*) (SLP) – Isang kamalian sa artikulasyon kasangkot ang mga tunog na “sibilant” (s, z, ch at dg). Ang *lisp* ay pagbigkas na karaniwang sa harap, na ang dila ay labis na nasa harap o nasa gilid na ang hangin ay lumalabas sa mga gilid ng dila.

Maligoy at mahabang pagsasalita (*Circumlocutions*) (SLP) - Pagsasalita na may labis na bilang ng mga salita, o pagsasalitang umiikot sa paksa kaysa pagiging direkta dahil sa kakulangang makakuha ng ninanais mga salita, tulad din ng anomiya.

Maling artikulasyon (*Misarticulation*) (SLP) – Kamalian ng artikulasyon sa pagsasalita dahil sa pag-aalis, pagdadagdag, pagpapalit o pagkapilipit.

Malocclusion (*Malocclusion*) (SLP) – Isang kondisyon na ang itaas at ibabang ngipin ay hindi tama ang pagkakahanay

Matatas (*Fluent*) (SLP) - Pagsasalita na makinis ang daloy at kawalan ng interapsyon; komunikatibong aspekto na mahalagang konsiderasyon sa magkakaibang mga pasyente bahagi ang tinig, wika ng matanda, *motor speech* at mga ebalwasyon ng pagkautal.

Mga Artikulados (*Articulators*) (SLP) - mga bahagi ng mekanismo sa pagsasalita na lumilikha ng makabuluhang tunog (hal. mga labi, panga, velum, dila, at lalaugan).

Mga pagkauntol sa tono (*Pitch breaks*) (SLP) - Biglaan, madalas panandaliang pagbabago sa tinis ng tinig kapag nagsasalita; ang mga panandaliang paghinto ay maaaring ang mataas o mababang tono.

Microglossia (*Microglossia*) (SLP) – Isang kondisyon na ang dila ay abnormal na maliit.

Morpema (*Morpheme*) (SLP) - Pinakamaliit na makabuluhang yunit ng lenggwahe.

Morpolohiya (*Morphology*) (SLP) - Pag-aaral kung paanong ang morpema ay pinagsasama-sama para makabuo ng mga salita, ipnakikita kung paanong ang mga salita ay nabubuo at nagiging tulay sa pagitan ng morpolohiya at sintaks.

Natural na paggaling (*Spontaneous recovery*) (SLP) - Pagbuti sa tungkulin o gawain matapos ang pinsala sa utak na bunga ng likas na paggaling at *neural plasticity*; ang oras at panahon kung ang paglulunas ay maaaring magkaroon ng pinakamahusay na pagbuti.

Nonfluent aphasia (*Nonfluent aphasia*) (SLP) - Resulta ng ekspresibong lenggwahe na walang kaayusan at pagiging tuluy-tuloy, kadalasang uri ng kawalang katatasan ang pag-aalinlangan, maikling pagsasalita, kulang sa maliliit na bahagi ng pananalita, at kapansanang alalahanin ang mga salita.

Pagdedekoda (*Decoding*) (SLP) - Pagkuha ng kahulugan mula sa may kodang mensahe. Isang kailangang-kailangang kasanayan sa reseptibong lenggwahe.

Pagkabingi mula pagkabata (*Congenital hearing loss*) (SLP) - kawalan ng pandinig na tinataglay na mula sa pagkapanganak.

Pagkagat (*Bite*) (SLP) - ang pwersahang pagsasara ng ibabang ngipin laban sa itaas na ngipin; para makuha o masunggaban ng ngipin. Nasa gulang na (**mature**) ang ngipin ay madaling maisasara sa pagkain, kinakagat ito nang dahan-dahan. **Pabagu-bago-** isang ritmik na pagkagat at huwarang pagpapakawalana kikitang bilang isang serye ng mga pagbukas at pagsara ng panga na nagaganap kapag ang mga gilagid at mga ngipin ay pinasigla. **Present** (kasalukuyan) na mula pagsilang at nagpapatuloy hanggang 3 hanggang 5 buwang gulang sa isang tipikal na sanggol. **Pampalakas-** isang mapwersa ng pagkagat na may kinalaman sa lahat ng aspekto ng pagkain.

Pagkakaiba-iba ng pagsusuri (*Differential diagnosis*) (SLP) - pag-uuri ng isang tipo ng suliranin buhat sa iba, tulad ng pagtiyak sa gitna ng iba pang anyo ng *aphasia*, *motor speech disorders*, *fluency disorders*, at ng mga tulad nito.

Pagkakaltas (*Omission*) (SLP) - Kamalian sa paglikha ng tunog sa pagsasalita na may inaalis na tunog.

Paglilipat koda (*Code switching*) (SLP) - Paglipat ng tagapagsalita sa isa o higit pang mga diyalekto o mga lenggwahe para makasunod sa tuntuning panlipunan o sitwasyonal na mga pangangailangan.

Pagproseso sa pandinig (*Auditory Processing*) (SLP) - ang kakayahan na lubusang gamitin at intindihin kung ano ang narinig.

Pailong na pagpapalabas (*Nasal emission*) (SLP) - Pagdaloy ng hangin sa ilong, kadalasang naririnig at palatandaan ng isang hindi ganap na pagsasara sa pagitan ng ilong at oral na kabit, tipikal sa pagsasalita ng mga may bingot sa ngalangala.

Pananalita (*Speech*) (SLP) - Ang sinasalitang produksyon ng lenggwahe na ginagamit ang *human vocal tract*.

Pandinig (*Audition*) (SLP) - ang pandama o akto ng pagdinig.

Paraphasia (*Paraphasia*) (SLP) - Mali ngunit tunay na mga salitang ginagamit sa pagsasalita na kadalasang nagtataglay ng ilang pagkakahawig (ponetiko o semantik) sa mga salitang nilalayon.

Pautal-utal (*Stuttering*) (SLP) - Ang di sinasadyang pag-uulit, pagkagambala,

at pagpapahaba ng tunog at mga pantig sa pagsasalita, na nahihirapan ang isang indibidwal na tapusin.

Ponasyon (*Phonation*) (SLP) - Paglikha ng boses sa lalamunan.

Ponema (*Phoneme*) (SLP) - Ang pinakamaliit na yunit ng tunog na may kakayahang makapagpaiba sa kahulugan. Isang pamilya ng mga tunog na kinokonsidera na magkatulad para sa layuning mabago ang kahulugan ng isang salita.

Ponolohiya (*Phonology*) (SLP) - Ang pag-aaral ng mga tuntunin na sumasakop sa gamit at organisasyon ng tunog sa pagsasalita sa isang lenggwahe.

Pragmatiks (*Pragmatics*) (SLP) - Ang gamit ng wika sa kontekstong komunikatibo na isinasaalang-alang tulad ng mga makapagpapabago sa layon ng komunikasyon, pananaw ng tagapakinig at ang kalagayang panlipunan.

Psychogenic voice disorders (*Psychogenic voice disorders*) (SLP) – Mga suliranin sa boses na ang kanilang pinagmulan ay isyung sikolohikal sa paggamit ng tinig.

Rehabilitasyong awral (*Aural rehabilitation*) (SLP) - Pagsasanay sa indibidwal na may suliranin sa pandinig para mapabuti ang kanyang mga kasanayan sa komunikasyon.

Reseptibong lenggwahe (*Receptive Language*) (SLP) - Ang kakayahang makaunawa ng sinasalita at isinusulat na mga mensahe.

Semantiks (*Semantics*) (SLP) - Ang mga tuntuning panlinggwistika na sumasaklaw sa kahulugan ng salita at ang pagpili ng bokabularyo para sa pagsasalita.

Sensorineural hearing loss (*Sensorineural hearing loss*) (SLP) – Ang pagkawala ng pandinig bunga ng suliranin sa loob ng tainga o ang *nerve pathways* papunta sa utak.

Sibilant sound (*Sibilant sound*) (SLP) - Isang tunog-katinig na nalilikha na may tunog pasutsot tulad ng s, sh, at zh.

Sintaks (*Syntax*) (SLP) - Ang tuntuning panglinggwistika na tumutukoy sa pagkakasunud-sunod ng salita o gramatika sa mga pangungusap.

Specifically language impaired (*Specifically language impaired*) (SLP) - Terminong tumutukoy sa mga batang may kapansanan sa lenggwahe ngunit

nasa tamang edad sa pagkilala, *motor ability*, at panlipunan-emosyunal na kakayahan.

Stimulability testing (*Stimulability testing*) (SLP) - Sa pagsusuri ng artikulasyon, ang determinasyon kung gaano kahusay ang kliyente na makalilikha ang target na tunog kapag ang tunog ay paulit-ulit na ipinaririnig (*visually and auditorially*).

Submucous cleft palate (*Submucous cleft palate*) (SLP) - Isang kondisyon na ang *mucosal surface* ng malambot na ngalangala ay walang pinsala subalit mayroong paghihiwalay sa ilalim ng mga kalamnan.

Suliranin sa artikulasyon (*Articulation disorder*) (SLP) - hindi tamang produksyon ng mga tunog sa dulot ng maling paglalagay sa lugar, tyempo (timing), direksyon, presyon (pressure), bilis o integrasyon ng galaw ng mga labi, dila, ngalangala at iba pang istruktura.

Suliranin sa katatasan (*Fluency disorder*) (SLP) - Patolohiya ng pagsasalita na inilalarawan ng madalas o kapansin-pansing kawalan ng kahusayan sa paggamit ng magkakaugnay na pananalita; maraming uri ng karamdaman sa katatasan ang umiiral tulad ng debelopmental na pagkautal, *neurogenic* na pagkautal at *cluttering*.

Suliranin sa lenggwahe (*Language disorder*) (SLP) – Anumang kahirapan sa paglikha o pagtanggap ng mga yunit panlingwistika na maaaring sumaklaw mula sa buong kawalan ng pananalita hanggang sa maliit na pagkakaiba sa sintaks, hal. Kakulangan sa bokabularyo, nakatakdang pormulasyong berbal, pag-aalis ng mga pantukoy, mga pang-ugnay, panahunan at mga pananda ng pagpaparami.

Suliranin sa pagpoproseso sa Pandinig (*Auditory processing disorder*) (SLP) - kapansanan sa kakayahang harapin, diskriminahan o tukuyin o unawain ang impormasyong naririnig kahit na ang pandinig at katalinuhan ay nasa normal na limitasyon.

Suliranin sa pagtatagiting (*Disorder of resonance*) (SLP) - Isang uri ng suliranin sa tinig na ipinalalagay na bunga ng mga isyu ng transmisyong tunog mula sa artikulador at *vocal tract* kaysa sa mga isyu sa lebel ng *glottis*.

Suliranin sa pag-unlad ng lenggwahe (*Developmental language disorder*) (SLP) - Isang kondisyong nasasangkot ang pagiging mahina sa kasanayan sa lenggwahe na nakikita sa panahon ng kabataan.

Suliraning ponolohikal (*Phonological disorder*) (SLP) - Isang suliraning nauugnay sa mga aspektong *cognitive-linguistic* sa produksyon ng tunog sa pagsasalita.

Sunud-sunod na aproksimasyon (*Successive approximation*) (SLP) - Isang teknik na ginagamit sa paglulunas ng kamalian sa pagsasatinig na kung saan ang isang kliyente ay tinuturuang lumipat mula sa isang tunog na maaaring malikha nang tama sa tinatarget na tunog na may mga hakbang.

Telegrapikong pagsasalita (*Telegraphic speech*) (SLP) - Sinasalitang komunikasyon na binubuo sa pangunguna ng mga salitang pangnilalaman at nawawala ang mga *function words* tulad ng mga panghalip, pantulong na pandiwa at mga pantukoy.

Threshold (*Threshold*) (SLP) - Na nauugnay sa pagdinig, ang lakas na kung saan ang isang tunog ay napapansin sa pinakamababang intensidad na kailangan para sa isang tao na marinig ang tunog na 50 porsiyento ng oras.

Tinig (*Voice*) (SLP) - Ang tunog na nalilikha sa pamamagitan ng pagpapakatal ng *vocal folds* sa lalamunan.

Ugaling pag-iwas (*Avoidance Behaviours*) (SLP) – Mga panlilinlang o mga saklay na ginagamit ng mga taong pautal-utal, isang pagtatangkang panlilinlang sa di katatasan, isang halimbawa, pagpapalit ng ilang mga salita para sa mga salita na nagsisimula sa mahihirap na mga tunog.

Wernicke's aphasia (*Wernicke's aphasia*) (SLP) - Isang fluent aphasia na may katangiang tulad ng kahirapan sa pag-unawa sa naririnig at mga kamalian sa pagpili ng mga salita o mga tunog na bumubuo sa mga salita, na kung saan ang binibigkas na pananalita ay walang kabuluhan.

CURRICULUM VITAE

PANGALAN : Ma. Lanie Valdecantos – Vergara

TIRAHAN : San Lorenzo Subdivision, Baranggay Gabon, Abucay, Bataan

PETSA NG KAPANGANAKAN : Nobyembre 28, 1962

LUGAR NG KAPANGANAKAN : San Rafael, Bulacan

MGA MAGULANG : Emilio S. Valdecantos⁺
Estelita Y. Flores⁺

KATAYUANG-SIBIL : May asawa

PANGALAN NG ASAWA : Ernesto S. Vergara

EDUKASYON

Elementarya : Maronquillo Elementary School
Baranggay Maronquillo, San Rafael,
Bulacan

Sekundarya : St. Paul School
San Rafael, Bulacan

Tersarya : Bachelor of Science in Education
Major in Filipino (*Magna Cum Laude*)
Philippine Normal College
Taft Avenue, Manila

ELIGIBILITI : Professional Board Examination for
Teachers – pasado

KARANSAN SA PAGTUTUTURO : Guro sa Filipino
1983-2002
Victorino Mapa High School, San
Miguel, Manila

: Guro sa Filipino
1984-1987
University of Santo Tomas High School,
España, Manila

: Instructor V
1987-kasalukuyan
University of Santo Tomas, España,
Manila